

Kanta-asiakasoptioiden haltijoille tarjottavat osakkeet 1 373 482 kappaletta B-sarjan osakkeita
Tämä Listalleottoesite liittyy Stockmann Oyj Abp:n ("Stockmann" tai "Yhtiö") vuoden 2006 kanta-asiakasoptio-ohjelmaan, jonka mukaisesti asiakkaille annettut, jäljellä olevat kanta-asiakasoptiot ("Optio-oikeudet") oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 1 373 482 kappaletta Stockmannin liikkeeseen laskemia uusia B-sarjan osakkeita ("Tarjottavat osakkeet"). Osakkeiden merkintähinta on Yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi OMX Helsingin pörssissä ajanjaksolla 1.2. - 28.2.2006 vähennettynä merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Tämän Listalleottoesitteen päivämääränä osakkeen merkintähinta on 28,98 euroa ("Merkintähinta"). Tarjottavat osakkeet ovat vapaasti luovutettavissa ja tuottavat samat osakkeenomistajan oikeudet kuin olemassa olevat Yhtiön osakkeet ("Olemassa olevat osakkeet").

Merkintäaika, jonka aikana Tarjottavia osakkeita voi merkitä, alkaa 4.5.2009 ja päättyy 31.5.2009 ("Merkintäaika"). Optio-ohjelman ehtojen mukaan Tarjottavia osakkeita voi merkitä vaihtoehtoisesti myös 2.5.2010 ja 31.5.2010 välisenä aikana. Merkintäoikeuksien perusteella tehdyt merkinnät ovat sitovia, eikä niitä voi muuttaa tai peruuttaa lukuun ottamatta kohdan "Osakeannin ehdot – Merkintöjen peruuttaminen tietyissä olosuhteissa" mukaisia tilanteita. Käyttämättömät optio-oikeudet raukeavat 31.5.2010.

Stockmannin Olemassa olevat osakkeet ovat julkisen kaupankäynnin kohteena NASDAQ OMX Helsinki Oy:n pörssilistalla. Stockmann aikoo jättää hakemuksen merkittävien osakkeiden listaamiseksi NASDAQ OMX Helsinki Oy:n pörssilistalle. Uudet osakkeet otetaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n pörssilistalle Yhtiön arvion mukaan 30.6.2009. Tarjottavat osakkeet toimitetaan arvo-osuustileille arviolta 30.6.2009, jolloin kaupankäynti voi alkaa.

Merkintäoikeuksia ja Tarjottavia osakkeita ei ole rekisteröity eikä niitä tulla rekisteröimään Yhdysvaltain arvopaperilain tai minkään Yhdysvaltain osavaltion arvopaperilain mukaisesti eikä niitä saa tarjota tai myydä suoraan tai välillisesti Yhdysvalloissa. Ellei tässä Listalleottoesitteessä ole toisin mainittu, Listalleottoesitettä ei saa lähettää kenellekään Australiaan, Japaniin, Kanadaan, Yhdysvaltioihin tai muuhun maahan, jossa Merkintäoikeuksien toimittaminen tai Tarjottavien osakkeiden tarjoaminen olisi kiellettyä. Merkintäoikeuksia tai Tarjottavia osakkeita ei saa suoraan tai välillisesti tarjota, myydä, myydä edelleen, siirtää tai toimittaa tällaisiin maihin tai tällaisissa maissa.

Tämä Listalleottoesite tulee lukea kokonaisuudessaan. Merkintäoikeuksien tai Tarjottavien osakkeiden ostamista harkitsevia pyydetään tutustumaan erityisesti kohtaan "Riskitekijät" Listalleottoesitteen sivulta 17 alkaen.

Tämän Listalleottoesitteen päivämäärä on 30.4.2009

TIETOJA ESITTEESTÄ

Tämä Esite on laadittu arvopaperimarkkinalain (26.5.1989/495, muutoksineen), Euroopan komission asetuksen (EY) N:o 809/2004, annettu 29. päivänä huhtikuuta 2004 (liitteet I ja III), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY ("Esitedirektiivi") täytäntöönpanosta esitteiden sisältämien tietojen, esitteiden muodon, viittauksina esitettävien tietojen, julkistamisen ja mainonnan osalta, arvopaperimarkkinalain 2 luvussa tarkoitettusta esitteestä annetun Valtiovarainministeriön asetuksen (23.6.2005/452) sekä Finanssivalvonnan standardien mukaisesti. Finanssivalvonta on hyväksynyt tämän Esitteen, mutta ei vastaa siinä esitettyjen tietojen oikeellisuudesta. Finanssivalvonnan hyväksymispäätöksen diaarionumero on 36/212/2009.

Esite on laadittu suomenkielisenä, ja se on käännetty ruotsin kielelle. Suomenkielinen ja ruotsinkielinen Esite ovat saatavilla Osakeannin merkintäpaikoista, ja suomenkielinen Esite NASDAQ OMX Helsinki Oy:n palvelupisteestä, osoitteessa Fabianinkatu 14, 00130 Helsinki. Lisäksi Esite on saatavilla Yhtiön internetsivuilla www.stockmann.com.

Tässä Esitteessä "Yhtiö" ja "Stockmann" tarkoittavat asiayhteydestä riippuen joko Stockmann Oyj Abp:tä tai Stockmann Oyj Abp:tä ja sen tytäryhtiöitä yhdessä. Ilmaisuihin "Helsingin Pörssi" tarkoittaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n pörssilistaa.

Lukuun ottamatta velvollisuuksia ja vastuuta, joita Stockmannille voi aiheutua sellaisen Suomen lain tai jonkun muun valtion pakottavan lainsäädännön perusteella, jonka mukaisen vastuun poissulkeminen olisi laitonta, mitätöntä tai täytäntöönpanokelvotonta, Stockmann ei hyväksy minkäänlaista vastuuta tämän Esitteen sisällöstä tai minkään sellaisen lausuman osalta, joka on tehty tai jonka on oletettu tehdyn Stockmannin puolesta ja joka liittyy Yhtiöön, merkittäviin osakkeisiin tai osakemerkintään.

Yhtiö julkisti 21.3.2006 kanta-asiakasohjelmaansa liittyvän optio-ohjelman, jossa Stockmannin kanta-asiakkaille tarjotaan merkittävaksi optioita, jotka oikeuttavat merkitsemään Yhtiön B-osakkeita. Yhtiö on laatinut tämän Esitteen osakemerkinnän yhteydessä ja ainoastaan siinä tarkoituksessa, että kanta-asiakasohjelmaan kuuluvat asiakkaat voivat harkita osakkeiden merkitsemistä, ja merkittävien osakkeiden listaamiseksi NASDAQ OMX Helsinki Oy:n pörssilistalle. Esitteessä esitettävät tiedot on saatu Yhtiöltä ja muista tässä Esitteessä ilmoitetuista lähteistä. Tämän Esitteen jäljentäminen tai levittäminen taikka sen sisällön paljastaminen tai käyttö missä tahansa muussa tarkoituksessa kuin merkittäviin osakkeisiin tehtävän sijoituksen harkitsemisen yhteydessä on kiellettyä.

Kaikki tässä Esitteessä esitetty Stockmann Oyj Abp:tä ja sen tytäryhtiöitä koskeva taloudellinen ja muu tieto perustuu yksinomaan Yhtiön julkistamiin vuosikertomuksiin ja osavuosikatsauksiin niiltä tilikausilta, joilta tässä Esitteessä on annettu tietoja, sekä muuhun Yhtiön julkistamaan tietoon.

Ketään ei ole valtuutettu Osakeannin yhteydessä antamaan mitään muita kuin tähän Esitteeseen sisältyviä tietoja tai lausuntoja. Mikäli tällaisia tietoja tai lausuntoja annetaan, niitä ei tule katsoa Yhtiön hyväksymiksi. Tämän Esitteen luovuttaminen ja siihen perustuvat merkinnät, myynnit tai toimeksiannot eivät missään olosuhteissa merkitse sitä, että Esitteessä esitetyt tiedot pitäisivät paikkansa tulevaisuudessa tai että Yhtiön liiketoiminnassa ei olisi tapahtunut muutoksia tämän Esitteen päivämäärän jälkeen.

Tiettyjen valtioiden lainsäädäntö asettaa rajoituksia tämän Esitteen levittämiselle ja merkittävien osakkeiden tarjoamiselle tai myymiselle. Merkittäviä osakkeita ei ole rekisteröity eikä tulla rekisteröimään Suomen ulkopuolella, eikä niitä saa tarjota tai myydä Suomen ulkopuolella. Näin ollen Suomen ulkopuolella asuvat henkilöt eivät välttämättä saa ottaa vastaan tätä Esitettä tai merkitä tai muuten hankkia merkittäviä osakkeita. Yhtiö edellyttää, että tämän Esitteen haltuunsa saavat henkilöt hankkivat asianmukaiset tiedot sanotuista rajoituksista ja noudattavat niitä. Tätä Esitettä ei saa levittää tai julkaista osakemerkinnän yhteydessä sellaisissa valtioissa tai muutoin sellaisissa olosuhteissa, joissa merkittävien osakkeiden tarjoaminen tai myyminen olisi lainvastaista tai edellyttäisi muun kuin Suomen lain mukaisia toimia. Tämä Esite ei muodosta tarjousta tai tarjouspyyntöä ostaa tai merkitä osakkeita sellaisessa valtiossa, jossa tarjous tai tarjouspyyntö olisi lainvastainen. Yhtiöllä ei ole minkäänlaista oikeudellista vastuuta tällaisista rikkomuksista riippumatta siitä, ovatko tällaiset rajoitukset merkittäviin osakkeisiin sijoittamista harkitsevien tiedossa vai eivät.

SISÄLLYSLUETTELO

TIETOJA ESITTEESTÄ	2
TIIVISTELMÄ	6
Yleistä	6
Keskeiset vahvuudet	6
Yritysstrategia	7
Taloudelliset tavoitteet	7
Johtoryhmä ja hallitus	8
Osingot	8
Yhteenveto riskitekijöistä	8
Yhteenveto osakemerkinnästä	9
ERÄITÄ TIIVISTETTYJÄ STOCKMANNIN TILINPÄÄTÖSTIETOJA	11
RISKITEKIJÄT	17
Stockmannin liiketoimintaan liittyviä riskejä	17
Osakkeisiin liittyviä riskejä	21
Optio-ohjelmaan liittyviä riskejä	22
YHTIÖ, YHTIÖN HALLITUKSEN JÄSENET JA TILINTARKASTAJAT	23
Yhtiö	23
Hallitus	23
Tilintarkastajat	23
VAKUUTUS LISTALLEOTTOESITTEESSÄ ANNETUISTA TIEDOISTA	24
TULEVAISUUTTA KOSKEVAT LAUSUMAT	24
VERKKOSIVUSTON TIEDOT EIVÄT KUULU LISTALLEOTTOESITTEESEEN	24
SAATAVILLA OLEVIA TIETOJA	24
TALOUDELLISTEN TIETOJEN JA ERÄIDEN MUIDEN TIETOJEN ESITTÄMINEN	25
OPTIO-OHJELMAN TAUSTA JA SYYT	26
STOCKMANN OYJ ABP:N VUODEN 2006 KANTA-ASIAKASOPTIOIDEN PERUSTEELLA TEHTÄVÄN OSAKEMERKINNÄN EHDOT	27
Osakkeiden merkintä optioiden perusteella	27
Osakkeiden merkintäoikeus sekä merkinnän vähimmäis- ja enimmäismäärä	27
Osakkeiden merkintäaika	27
Osakkeiden merkintäpaikat	27
Osakkeiden merkintähinta	27
Osakkeiden maksu	27
Merkintöjen peruuttaminen tietyissä olosuhteissa	28
Merkintöjen hyväksyminen	28
Osakkeiden kirjaaminen arvo-osuustilille ja kaupankäynnin alkaminen	28
Osakasoikeudet	28
Osakeannit, vaihtovelkakirja- ja optiolainat ja muut osakkeisiin oikeuttavat instrumentit	28
Optioiden haltijoiden oikeudet eräissä erityistapauksissa	28
Tiedottaminen	29
Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaisu	29
Muut seikat	29
STOCKMANNIN PÄÄOMARAKENNE JA VELKAANTUNEISUUS	30
STOCKMANNIN OSINGOT JA OSINKOPOLITIIKKA	31
OSAKEMARKKINATIETOJA	32
ERÄITÄ TIIVISTETTYJÄ STOCKMANNIN TILINPÄÄTÖSTIETOJA	33
STOCKMANNIN LIIKETOIMINNAN TULOS, TALOUDELLINEN ASEMA JA TULEVAISUUDENNÄKYMÄ	39
Yleiskuvaus konsernirakenteen kehityksestä vuosina 2006-2008	39
Yhtiön liiketoiminnan tulokseen vaikuttavia tekijöitä	39
Viimeaikaiset tapahtumat	39
Tulosennusteen lähtökohtia	39
Tulevaisuudennäkymät ja tulosennuste	40
Liiketoiminnan tulos	40

Kertaluonteiset ja muut poikkeukselliset erät	45
Konsernin kulurakenne	45
Maksuvalmius ja pääomalähteet	46
Käyttöpääomaa koskeva lausunto	47
Tasetietoja	47
Vuonna 2007 hankitun Lindex AB:n alustavan hankintomenolaskelman täsmennys	47
Kiinteistöt	48
Investoinnit	49
Sopimusvastuut	52
Rahoitusriskien hallinta	53
Keskeiset tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	54
Uusien tai muutettujen IFRS -standardien soveltaminen	56
MARKKINA- JA TOIMIALAKATSAUS	58
Suomi	58
Ruotsi ja Norja	58
Baltian maat ja Tšekin tasavalta	58
Venäjä ja Ukraina	58
Toimintaympäristön muutokset, jotka ovat vaikuttaneet tai voivat vaikuttaa yhtiön liiketoimintaan	59
Myynti liiketoimintasegmenteittäin ja markkina-alueittain	59
Liikevaihto liiketoimintasegmenteittäin ja markkina-alueittain	60
Liikevoitto liiketoimintasegmenteittäin ja markkina-alueittain	60
STOCKMANNIN LIIKETOIMINTA JA STRATEGIA	61
Yleistä	61
Kilpailuedut	61
Yritysstrategia	61
Taloudelliset tavoitteet	62
Historia	62
Liiketoimintayksiköt	63
Tavaratalot	64
Liikekiinteistöjen omistus	66
Markkina-alueet	66
Asiakkaat ja asiakaspalvelu	66
Tuotteiden hankinta	67
Logistiikka ja vaihto-omaisuuden hallinnointi	67
Yhteiskuntavastuu	68
Strategiset franchising-kumppanit	68
Kilpailu	69
Stockmann-brandi ja muu aineeton omaisuus	69
Erikoiskampanjat ja -ohjelmat	69
Konsernirakenne	70
Oikeudenkäynnit	70
Vakuutukset	71
Olellaiset sopimukset	71
STOCKMANNIN HALLITUS, JOHTO JA TILINTARKASTAJAT	72
Yleistä	72
Hallitus	72
Toimitusjohtaja	73
Konsernin johto	79
Hallintoperiaatteet	81
Yhtiön johtohenkilöiden oikeudenkäyntejä koskeva lausunto	84
Eturistiriidat	85
Hallituksen jäsenten ja johtajien palkkiot	85
Hallituksen jäsenten ja johdon omistus	85
Kannustejärjestelmät	87
Tilintarkastajat	88

STOCKMANNIN OMISTUSRAKENNE	89
Omistajaryhmät 31.3.2009	89
Omistusrakenne 31.3.2009	89
Osakemääräjakauma 31.3.2009	89
Suurimmat osakkeenomistajat 31.3.2009	89
STOCKMANNIN LÄHIPIIRILIIKETOIMET	91
STOCKMANNIN OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA	92
Yleistietoja Yhtiöstä.....	92
Tiedot osakkeista ja osakepääomasta.....	92
Osakepääoman historiallinen kehitys	92
Vaihtovelkakirja- ja pääomalainat sekä optio-oikeudet	92
Optio-ohjelmat	93
Voimassa olevat valtuutukset	94
Osakkeenomistajien oikeudet	94
Omat osakkeet.....	96
Osakkeiden luovutus.....	96
Ulkomaalaisomistusta koskevat rajoitukset	96
Valuuttakontrolli	97
SUOMEN ARVOPAPERIMARKKINAT.....	98
Kaupankäynti NASDAQ OMX Helsingin Pörssissä.....	98
Arvopaperimarkkinoiden sääntely	98
Arvo-osuusjärjestelmä	99
VEROTUS	102
Yleistä	102
Osinkojen verotus	102
Luovutusvoittoverotus	104
Suomalaiset osakeyhtiöt	104
Varainsiirtovero.....	105
STOCKMANN OYJ ABP:N YHTIÖJÄRJESTYS	106
TILINTARKASTAJIEN LAUSUNTO LISTALLEOTTOESITTEESEEN SISÄLTÄVÄSTÄ	
TULOSENNUSTEESTA.....	111
NÄHTÄVILLÄ OLEVAT ASIAKIRJAT	112
ESITTEESEEN VIITTAAMALLA SISÄLTÄVÄT ASIAKIRJAT	112
STOCKMANNIN OSAVUOSIKATSAUS AJALTA 1.1.-31.3.2009	113
KONSERNITILINPÄÄTÖS 31.12.2008	129

TIIVISTELMÄ

Seuraavaa tiivistelmää ei ole tarkoitettu kattavaksi esitykseksi, vaan se on johdanto tässä Esitteessä esitettäviin tietoihin ja sitä tulee lukea yhdessä muiden tässä Esitteessä esitettävien yksityiskohtaisten tietojen kanssa, mukaan lukien tämän Esitteen sisältämät Yhtiön konsernitilinpäätökset ja muut taloudelliset tiedot. Sijoittajien tulee perustaa Optio-oikeuksia tai Tarjottavia osakkeita koskeva sijoituspäätöksensä Esitteessä esitettäviin tietoihin kokonaisuutena. Eräät tässä tiivistelmässä käytetyt termit on määritetty muualla tässä Esitteessä. Jos tuomioistuimessa pannaan vireille kanne esitteen tiedoista, kantaja voi Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansallisen lainsäädännön nojalla joutua ennen oikeudenkäynnin vireillepanoa vastaamaan esitteen käännskustannuksista. Siviilioikeudellista vastuuta tiivistelmästä sovelletaan henkilöihin, jotka ovat laatineet tiivistelmän ja pyytäneet sen ilmoittamista, ainoastaan silloin, kun tiivistelmä on ollut harhaanjohtava, epätarkka tai epäjohdonmukainen esitteen muihin osiin nähden.

Yleistä

Stockmann on NASDAQ OMX Helsingin Pörssissä (jäljempänä ”Helsingin Pörssi”) listattu vähittäiskaupparyitys, joka on perustettu 1.2.1862. Sillä on neljä liiketoimintayksikköä: tavarataloryhmä, johon kuuluu sekä tavarataloja että erikoisliikeketjuja, Hobby Hall, joka tarjoaa tuotteitaan ja palveluitaan asiakkailleen postimyyntiluetteloilla, online-kaupassa ja omissa myymälöissään, muotiliikeketju Seppälä sekä Lindex, joka kuuluu Pohjois-Euroopan johtaviin muotiliikeketjuihin. Seppälä toimii Suomessa, Venäjällä, Virossa, Latviassa Liettuassa, ja Ukrainassa ja Hobby Hall Suomessa, Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Tavarataloryhmä toimii Suomessa, Venäjällä, Virossa ja Latviassa. Lindexin ostamisen myötä Stockmann-konserni sai vahvan aseman myös Ruotsissa ja Norjassa. Stockmann-konserni jatkaa liiketoimintansa laajentamista Venäjällä ja Baltian maissa.

Joulukuussa 2007 Stockmann osti julkisella ostotarjouksella 96,4 % Lindexin osakkeista. Vuoden 2008 aikana Stockmann hankki lunastusmenettelyn kautta omistukseensa Lindexin osakekannan 100 %:sesti. Lindex oli aiemmin listattu OMX Pohjoismaisessa Pörssissä Tukholmassa. Vuonna 1954 perustettu Lindex kuuluu Pohjois-Euroopan suurimpiin muotiliikeketjuihin. Sillä on yhteensä 365 myymälää Ruotsissa, Norjassa, Suomessa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Venäjällä ja Tsekin tasavallassa.

Lindex avasi ensimmäisen Venäjän myymälänsä Pietarissa elokuussa 2008 ja vuoden 2009 aikana se aikoo avata Venäjällä noin seitsemän uutta myymälää. Lisäksi Lindex aloitti vuoden 2008 aikana uudenlaisen liiketoiminnan tekemällä franchising-sopimuksen saudiarabialaisen Delta International -yhtiön kanssa. Viiden vuoden kuluessa Lähi-itään on tarkoitus avata nelisenkymmentä franchising-myymälää. Vuoden 2008 aikana Lindexin franchising-kumppani avasi Saudi-Arabiassa 5 myymälää. Lindexin ostamisen myötä Stockmann-konsernista tuli merkittävä vähittäiskaupparyitys Suomen lisäksi myös Ruotsissa ja Norjassa, ja sen toiminta kasvaa Venäjällä ja Baltian maissa.

Vuonna 2008 Stockmannin kokonaismyynti oli 2 265,8 miljoonaa euroa ja voitto ennen veroja 71,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2007 Stockmannin kokonaismyynti oli 1 668,3 miljoonaa ja voitto ennen veroja 119,4 miljoonaa euroa. Taseen loppusumma 31.12.2008 oli 1 765 miljoonaa euroa.

Keskeiset vahvuudet

Stockmannin johto uskoo, että yhtiön asema yhtenä Pohjois-Euroopan johtavista vähittäiskaupparyityksistä perustuu seuraaviin olennaisiin vahvuuksiin:

Vahva brandi

Stockmannilla on vahva ja arvostettu brandi Pohjoismaissa, Baltian maissa ja Venäjällä. Stockmann, Lindex, Seppälä ja Hobby Hall ovat erittäin tunnettuja brandejä markkina-alueillaan. Stockmannin johto uskoo, että Stockmannin brandiin liitetään lukuisia myönteisiä ominaisuuksia, kuten laatu, asiakaspalvelu ja luotettavuus.

Vahva markkina-asema

Stockmannilla on vahva markkina-asema Pohjoismaissa, Venäjällä ja Baltian maissa. Stockmann-tavaratalot sekä Seppälän ja Lindexin myymälät sijaitsevat hyvillä liikepaikoilla. Stockmannin johto uskoo, että konsernin kyky hankkia hyviä, asiakasprofiilin mukaisia kauppapaikkoja on yksi olennaisista kasvustrategiaa tukevista tekijöistä.

Kokenut, motivoitunut ja työlleen omistautunut johto ja henkilöstö

Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö kuuluu Stockmannin tärkeimpiin kilpailuvaltteihin. Stockmannin johto on syvällisesti perehtynyt vähittäiskauppaan ja on osoittanut kykynsä johtaa ja kehittää liiketoimintaa menestyksekkäästi. Stockmann toimii aktiivisesti kehittääkseen henkilökuntansa osaamista, sitoutumista ja viihtyvyyttä kiristyvässä kilpailutilanteessa sekä parantaakseen toimintansa joustavuutta, tuottavuutta ja innovaatiokykyä nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Vahva asema Pohjoismaissa, kasvua Venäjällä ja Baltiassa

Stockmannin liiketoiminta on vakaata ja kannattavaa Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa, joissa kasvumahdollisuudet ovat rajalliset konsernin huomattavan markkinaosuuden ja suhteellisen kypsien markkinoiden vuoksi. Stockmannilla on myös vahvistuva asema Venäjän ja Baltian maiden markkinoilla, joilla on hyvät kasvumahdollisuudet näiden alueiden tämänhetkisen kehitysvaiheen ansiosta.

Yritysstrategia

Stockmannin strategisena tavoitteena on kannattava kasvu ja johtavan monikanavaisen vähittäiskaupparyityksen asema valituilla markkina-alueilla. Päämarkkina-alueet tällä hetkellä ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Venäjä ja Baltian maat. Stockmannilla on neljä pääasiallista liiketoimintakonseptia; tavaratalot, Seppälä- ja Lindex-muotiketjut sekä Hobby Hall -etäkaupparyitys. Vastedes kasvu tulee yhä enemmän ulkomailta, erityisesti Venäjältä. Kaikki liiketoimintayksiköt laajentavat toimintojaan ulkomailta.

Stockmannin strategiaan kuuluu myös ketjutoiminta Venäjällä valittujen franchising-kumppaneiden kanssa. Kasvattaakseen myyntiään Venäjällä Stockmann aloitti franchising-kumppanuuden tanskalaisen muotitalon Bestsellerin sekä maailmanlaajuisen Nike-urheilutarvikeyrityksen venäläisen tytäryhtiön kanssa.

Stockmann avasi ensimmäisen Bestseller-myymälänsä Venäjällä vuonna 2004, ja nykyisin myymälöitä on

18. Stockmannin ensimmäinen Nike-myymälä avattiin vuoden 2007 alussa, ja nykyisin myymälöitä on seitsemän.

Yritysstrategia

Stockmannin strategisena tavoitteena on kannattava kasvu ja johtavan monikanavaisen vähittäiskaupparyityksen asema valituilla markkina-alueilla. Päämarkkina-alueet tällä hetkellä ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Venäjä ja Baltian maat. Stockmannilla on neljä pääasiallista liiketoimintakonseptia; tavaratalot, Seppälä- ja Lindex-muotiketjut sekä Hobby Hall -etäkaupparyitys. Vastedes kasvu tulee yhä enemmän ulkomailta, erityisesti Venäjältä. Kaikki liiketoimintayksiköt laajentavat nopeasti toimintojaan ulkomailta.

Stockmannin laajentumisstrategiaan kuuluu myös ketjutoiminta Venäjällä valittujen franchising-kumppaneiden kanssa. Kasvattaakseen myyntiään Venäjällä Stockmann aloitti franchising-kumppanuuden tanskalaisen muotitalon Bestsellerin sekä maailmanlaajuisen Nike-urheilutarvikeyrityksen venäläisen tytäryhtiön kanssa. Näiden kumppanuuksien pohjalta Stockmann laajentaa Bestseller- ja Nike-myymäläketjujaan Venäjällä. Stockmann avasi ensimmäisen Bestseller-myymälänsä Venäjällä vuonna 2004, ja nykyisin myymälöitä on 18. Stockmannin ensimmäinen Nike-myymälä avattiin vuoden 2007 alussa, ja nykyisin myymälöitä on kuusi. Stockmannin tavoitteena on avata lähivuosina lisää Nike-myymälöitä Venäjällä.

Taloudelliset tavoitteet

Konsernirakenteen muututtua merkittävästi Lindexin hankinnan myötä vuoden 2007 lopulla Stockmannin hallitus asetti kesäkuussa 2008 uudet pitkäaikaiset taloudelliset tavoitteet. Niiden mukaan tavoitteena on saavuttaa vuoteen 2013 mennessä vähintään 12 prosentin liikevoitto liikevaihdosta, vähintään 20 prosentin sijoitetun pääoman tuotto ja markkinoiden kasvua nopeampi myynnin kasvu. Omavaraisuusasteen tavoitteeksi asetettiin vähintään 40 prosenttia.

Johtoryhmä ja hallitus

Hallitus

Puheenjohtaja:	Christoffer Taxell
Varapuheenjohtaja:	Erkki Etola
Jäsenet:	Kaj-Gustaf Bergh Eva Liljebloom Kari Niemistö Carola Teir-Lehtinen Henry Wiklund

Johtoryhmä

Hannu Penttilä, varatuomari, toimitusjohtaja
Pekka Vähähyppä, KTM, talousjohtaja
Maisa Romanainen, KTM, varatoimitusjohtaja, vastuualue tavarataloryhmä
Göran Bille, ekonomi, toimitusjohtaja, Lindex
Terhi Okkonen, eMBA, toimitusjohtaja, Seppälä
Jussi Kuutsa, ekonomi, konsernin ulkomaantoimintojen kehitysjohtaja
Jukka Naulapää, OTK, lakiasiainjohtaja
Raija-Leena Söderholm, rak.ins., MKT, toimitusjohtaja, Hobby Hall

Osingot

Stockmannin hallitus on 14.6.2006 määritellyt osingonjakotavoitteeksi vähintään puolet varsinaisen liiketoiminnan tuottamasta voitosta. Toiminnan kasvun vaatima rahoitus otetaan kuitenkin huomioon osingon jaossa. Mahdollisten tulevien osinkojen määrä riippuu muun muassa Stockmannin liiketoiminnan tuloksesta ja tulevaisuudennäkymistä, taloudellisesta asemasta ja pääomatarpeesta, toiminnan kasvun vaatimasta rahoituksesta, yleisistä liiketoimintaolosuhteista sekä muista tekijöistä, joita Stockmannin hallitus pitää merkittävinä. Stockmannin tähän mennessä maksamat osingot eivät välttämättä ole osoitus Stockmannin osinkojen maksamisesta tulevaisuudessa.

Kolmelta viimeiseltä tilikaudelta on Stockmannin osakkeille maksettu osinkoa seuraavasti:

Tilikausi päättynyt	Osinko (e/osake)	Osingot yhteensä (milj.e)
31.12.2008	0,62	38,0
31.12.2007	1,35	75,2
31.12.2006	1,30	72,1

Osakeyhtiölain osingonjakoa koskevia säännöksiä on kuvattu osiossa Stockmannin osakkeet ja osakepääoma - Osakkeenomistajan oikeudet - Osingot ja muu vapaan oman pääoman jakaminen. Osinkojen verotusta on kuvattu osiossa Verotus – Osinkojen verotus.

Yhteenveto riskitekijöistä

Tarjottaviin osakkeisiin sijoittamiseen liittyy riskejä, joista useimmat kuuluvat Stockmannin toimialaan tai liiketoiminnan luonteeseen ja jotka sijoitusta harkitsevien tulee ottaa huomioon. Jäljempänä ”Riskitekijät” kappaleessa kuvatuilla riskeillä voi toteutuessaan olla epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, toiminnan tulokseen tai taloudelliseen asemaan. Yhden tai useamman Esitteessä kuvatun riskitekijän toteutuminen voi estää Stockmannia saavuttamasta taloudellisia tavoitteitaan. Mikäli nämä riskit johtavat Stockmannin osakkeiden markkinahinnan laskuun, sijoittajat voivat menettää sijoituksensa arvon osittain tai kokonaan. Myös muilla seikoilla ja epävarmuustekijöillä, joita ei tällä hetkellä tunneta tai joita pidetään

epäolennaisina, voi olla epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, toiminnan tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

Stockmannin liiketoimintaan liittyviä riskejä ovat muun muassa riski Stockmannin strategian epäonnistumisesta, Stockmannin liiketoimintaan ja suuriin rakennusprojekteihin Venäjällä liittyvät riskit, Yhtiön strategisten yrityshankintojen integroimiseen liittyvät riskit, kassavirran riittävyteen liittyvä riski etenkin Yhtiön laajentumisen sekä velanmaksukyvyyn ylläpitämisen kannalta, tietojärjestelmien toimintahäiriöihin liittyvät riskit, avainhenkilöiden menettämiseen tai rekrytoinnissa epäonnistumiseen liittyvä riski, valuuttakurssien vaihteluista aiheutuvat riskit, Stockmannin liiketoiminnan kausiluontoisuuteen liittyvät riskit, Stockmann-brändin ja kanta-asiakasohjelman arvon laskemiseen liittyvä riski, Stockmannin tuotteiden ja palveluiden houkuttelevuuden säilyttämiseen ja Yhtiön reagointikyvyyn ylläpitämiseen liittyvät riskit, varastojen hallintaan liittyvät riskit, Venäjän tullivaatimuksiin ja kaupan rajoituksiin liittyvät riskit, riski liittyen Stockmannin riippuvuuteen kuluttajien rahankäytöstä ja luottamuksesta talouden kehitykseen, vähittäismyyntialan voimakkaaseen kilpailuun liittyvä riski, Stockmannin jakelukanavien kehitys- ja käyttöönottoimenpiteiden aikatauluun ja kustannustehokkuuteen liittyvät riskit, kansainväliseen kauppaan ja talouden yleisiin muutoksiin liittyvät riskit, Stockmannin velkojen maksuun liittyvät riskit, Stockmannin ja Lindexin synergiaetujen saavuttamisessa epäonnistumiseen liittyvät riskit sekä riski Stockmannin ja Lindexin yhdistymisestä aiheutuvista odottamattomista kuluista.

Stockmannin osakkeisiin liittyviä riskejä ovat muun muassa Stockmannin osingonmaksukyvyyn riippuvuus yhtiön taloudellisesta tuloksesta sekä valuuttakurssien vaihteluihin liittyvät riskit.

Stockmannin kanta-asiakasoptio-ohjelmaan liittyviin riskeihin kuuluvat puolestaan riski Tarjottavien osakkeiden markkinahinnan vaihteluista, riski siitä, että Stockmannin osakkaiden omistamien osakkeiden suhteellinen arvo voi laskea sekä osakemerkintöjen peruuttamattomuuteen liittyvä riski.

Yhteenveto osakemerkinnästä

<i>Yhtiö</i>	Stockmann Oyj Abp
<i>Osakemerkintä</i>	Tarjottavat osakkeet liittyvät Stockmannin kanta-asiakasohjelmaan, jonka mukaisesti asiakkaille annetut kanta-asiakasoptiot oikeuttavat merkitsemään Stockmannin liikkeeseen laskemia uusia B-sarjan osakkeita.
<i>Tarjottavat osakkeet</i>	1 373 482 Tarjottavaa osaketta
<i>Merkintäoikeus</i>	Merkintäoikeuksia on annettu niille optioihin halukkaille yksityishenkilöille, jotka ovat Stockmannin kanta-asiakkaita ja joiden rekisteröidyt ostot yhdessä samaan tiliin kohdistuvien rinnakkaiskorttien ostojen kanssa ovat 1.1.2006 - 31.12.2007 välisenä aikana olleet yhteensä vähintään 6 000 (kuusituhatta) euroa. Kanta-asiakas on saanut vähintään 6 000 (kuusituhatta) euron suuruisilla ostoilla vastikkeetta 20 (kaksikymmentä) optiota. Lisäksi jokaista täyttä 500 (viisisataa) euroa kohti, jolla edellä mainituin tavoin lasketut ostot ovat ylittäneet 6 000 euroa, kanta-asiakas on saanut kaksi (2) optiota lisää. Merkintäoikeudet on annettu, kun kanta-asiakkaalta on saatu kirjallinen hyväksyntä Yhtiön tekemään tarjoukseen annettavien optioiden lukumäärästä.
<i>Merkintäaika</i>	Kanta-asiakkaalla on oikeus merkitä osakkeet merkintäaikana vaihtoehtoisesti joko 4.5.2009 - 31.5.2009 tai 2.5.2010 - 31.5.2010.
<i>Käyttämättömät optio-oikeudet</i>	Merkintäajan päättyessä kaikki käyttämättömät optio-oikeudet raukeavat.
<i>Merkintähinta</i>	Osakkeiden merkintähinta on Yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.2. - 28.2.2006 vähennettynä merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Tämän Esitteen päivämääränä osakkeen merkintähinta on 28,98 euroa.

Hankittavien varojen käyttö Osakemerkinnöistä kerättävä pääoma on enintään 39 803 508,36 euroa, jonka Stockmann käyttää lainojen lyhennykseen ja investointeihin.

Optio-oikeuksien käyttäminen

Kanta-asiakkaan tulee käyttää kaikki optio-oikeutensa kerralla. Osakkeet on maksettava merkittäessä.

Julkinen kaupankäynti Olemassa olevilla osakkeilla

Stockmannin Olemassa olevat osakkeet ovat julkisen kaupankäynnin kohteena NASDAQ OMX Helsinki Oy:n pörssilistalla.

Osakkeiden kirjaaminen arvo-osuustileille ja kaupankäynti

Tarjottavat osakkeet toimitetaan arvo-osuustileille Yhtiön arvion mukaan 30.6.2009 mennessä, jonka jälkeen kaupankäynti Tarjottavilla osakkeilla voi alkaa.

Osakasoikeudet

Optioilla merkityt osakkeet oikeuttavat osinkoon siltä tilikaudelta, jonka kuluessa osakkeet on merkitty. Muut oikeudet alkavat osakepääoman korotuksen tultua merkityksi kaupparekisteriin.

Riskitekijät

Tarjottaviin osakkeisiin sijoittamista harkitsevien tulee tutustua kohtaan ”Riskitekijät”.

ERÄITÄ TIIVISTETTYJÄ STOCKMANNIN TILINPÄÄTÖSTIETOJA

Seuraavassa yhteenveto eräistä Yhtiön taloudellisista tiedoista 31.3.2009 ja 31.3.2008 päättyneiltä kolmen kuukauden jaksoilta ja konsernitilinpäätöstietoja 31.12.2008, 31.12.2007 ja 31.12.2006 päättyneiltä tilikausilta. Stockmannin konsernitilinpäätökset on laadittu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu kunakin tilinpäätöspäivänä voimassa olleita IAS- ja IFRS-standardeja sekä IFRIC- ja SIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa sovellettavaksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja.

Konsernin tulolaskelma	1.1.-31.3.		1.1.-31.12.				
	2009	2008	2008	2007	2006		
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu				
milj. euroa					Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Yhteensä
LIIKEVAIHTO	353,2	413,4	1 878,7	1 398,2	1 239,6	61,1	1 300,7
Liiketoiminnan muut tuotot		3,8	4,2	9,7	5,1	29,3	34,4
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	211,0	274,8	969,6	798,8	710,6	5,9	716,5
Varastojen muutos, lisäys (-), vähennys (+)	-13,8	-43,9	2,1	-7,6	10,6	46,6	57,1
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö yhteensä	197,2	231,0	971,7	791,2	721,1	52,5	773,6
Palkat ja muut työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut	79,7	85,1	350,5	224,1	199,3	5,4	204,7
Poistot ja arvonalentumiset	14,6	15,2	61,4	36,9	31,8	0,3	32,1
Liiketoiminnan muut kulut	83,7	88,5	377,4	230,6	192,6	2,6	195,1
	375,2	419,8	1 761,0	1 282,7	1 144,8	60,8	1 205,6
LIIKETULOS	-22,0	-2,5	121,9	125,2	99,9	29,6	129,5
Rahoitustuotot	1,7	0,3	1,6	1,3	1,8	-	1,8
Rahoituskulut	-6,6	-11,6	-51,7	-7,0	-2,3	0,0	-2,3
TULOS ENNEN VEROJA	-26,9	-13,8	71,7	119,4	99,4	29,6	128,9
Tuloverot	3,1	2,2	32,7	-31,1	-24,2	-0,1	-24,3
TILIKAUDEN TULOS	-23,8	-11,6	39,1	88,4	75,2	29,5	104,7
LAAJA TULOSLASKELMA							
TILIKAUDEN TULOS	-23,8	-11,6					
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT							
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä	0,7	0,1					
Rahavirran suojaus, verolla vähennettynä	-2,4	-2,0					
Muut laajan tuloksen erät, netto	-1,6	-1,9					
KOKONAISTULOS	-25,4	-13,4					
TULOKSEN JAKAUTUMINEN							
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-25,4	-13,4	39,1	88,4	75,2	29,5	104,7
Vähemmistöosakkaille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0
	-25,4	-13,4	39,1	88,4	75,2	29,5	104,7

Konsernitase	31.3.		31.12.		
	2009	2008	2008	2007	2006
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		
milj. euroa					
VARAT					
PITKÄAIKAISET VARAT					
Aineettomat hyödykkeet yhteensä					
Liikearvo	642,3	723,6	646,5	720,0	-
Muut aineettomat hyödykkeet	110,1	126,3	112,1	124,6	6,3
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	752,4	849,9	758,5	844,5	6,3
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	37,0	37,3	37,0	38,8	39,9
Rakennukset ja rakennelmat	210,5	133,5	158,2	136,1	132,1
Koneet ja kalusto	101,5	97,7	96,2	97,5	51,8
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	54,4	57,7	49,4	59,8	49,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	211,3	168,0	246,9	144,5	79,1
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	614,7	494,2	587,5	476,8	352,2
Myytavissä olevat sijoitukset	6,6	6,6	6,6	6,5	6,5
Pitkäaikaiset saamiset	1,7	1,7	1,6	1,7	-
Laskennalliset verosaamiset	4,7	5,3	4,5	5,3	2,5
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	1 380,0	1 357,8	1 358,8	1 334,8	367,5
LYHYTAIKAISET VARAT					
Vaihto-omaisuus	271,8	286,2	220,3	244,4	155,0
Lyhytaikaiset saamiset					
Saamiset, korolliset	74,0	95,5	52,2	98,8	98,9
Saamiset, korottomat	78,5	114,3	83,2	110,4	86,5
Tuloverosaamiset	10,8	7,5	15,2	2,1	0,5
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	435,1	217,3	150,6	211,3	185,9
Rahavarat	23,3	17,1	35,2	33,2	59,2
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	458,4	520,7	406,2	488,9	400,1
VARAT YHTEENSÄ	1 838,4	1 878,5	1 765,0	1 823,7	767,6
OMA PÄÄOMA JA VELAT					
OMA PÄÄOMA					
Osakepääoma	123,4	112,2	123,4	112,2	111,3
Osakeanti	-	-	-	-	0,4
Ylikurssirahasto	186,1	186,0	186,1	186,0	183,4
Muut rahastot	167,2	42,6	169,6	44,6	44,1
Muuntoerot	-6,0	0,0	-6,8	0,0	0,0
Kertyneet voittovarot	155,1	164,5	216,9	250,9	232,3
Emoyhtiön osakkeenomistajien oman pääoman osuus	625,7	505,4	689,1	593,8	571,6
Vähemmistön osuus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	625,7	505,4	689,1	593,8	571,6
PITKÄAIKAISET VELAT					
Laskennalliset verovelat	77,1	56,2	78,1	57,3	26,2
Pitkäaikaiset velat, korollinen	834,6	865,6	755,7	855,4	23,4
Eläkevelvoitteet	1,1	1,4	1,4	3,2	-
Varaukset	1,0	1,2	0,6	2,1	-
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	913,8	924,4	835,7	918,0	49,6
LYHYTAIKAISET VELAT					
Lyhytaikaiset velat, korollinen	65,6	149,0	20,0	50,1	-
Lyhytaikaiset velat, koroton					
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	232,5	296,9	219,0	253,4	145,9
Tuloverovelat	0,8	2,9	1,1	8,3	0,5
Lyhytaikaiset velat, koroton yhteensä	233,3	299,7	220,1	261,7	146,4
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	298,9	448,7	240,1	311,8	146,4
VELAT YHTEENSÄ	1 212,7	1 373,1	1 075,8	1 229,8	196,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	1 838,4	1 878,5	1 765,0	1 823,7	767,6

Rahavirtalaskelma, konserni,

	31.3.		31.12.		
	2009	2008	2008	2007	2006
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		
milj. euroa					
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA					
Tilikauden tulos	-23,8	-11,6	39,1	88,4	104,7
Oikaisut					
Poistot	14,6	15,2	61,4	36,9	32,1
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	-	-3,8	-3,5	-	-34,4
Korkokulut ja muut rahoituskulut	6,6	11,6	51,7	7,0	2,3
Korkotuotot	-1,7	-0,3	-1,6	-1,3	-1,8
Verot	-3,1	-2,2	32,7	31,1	24,3
Muut oikaisut	-0,2	-2,4	-1,4	1,2	1,7
Käyttöpääoman muutokset					
Myynti- ja muiden saamisten muutos	-22,3	7,9	75,6	-11,0	1,7
Vaihto-omaisuuden muutos	-51,9	-41,6	24,0	-12,5	5,2
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-9,8	-29,3	-12,7	8,8	11,2
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-10,9	-10,6	-47,7	-6,5	-2,5
Saadut korot	0,8	0,2	0,8	1,3	1,1
Maksetut verot	7,1	-9,6	-48,3	-23,5	-28,2
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA	-94,6	-76,4	170,1	119,9	117,4
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-45,6	-38,9	-181,1	-113,2	-112,2
Tytäryhtiöiden hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	0,2	-5,9	6,1	-852,5	-12,7
Tytäryritysten myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	-	-	-18,9	-	105,0
Investoinnit muihin sijoituksiin	-	-0,1	0,1	-	-0,5
Aineellisen käyttöomaisuuden myynti	0,0	-	-	-	8,4
Luovutustuotot muista sijoituksista	-	-	-	-	0,9
Saadut osingot	0,1	0,0	-	0,1	0,1
INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	-45,3	-44,8	-193,7	-965,6	-11,0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Myönnettyjen lainojen muutos lisäys (-), vähennys (+)	-	-	135,2	-	0,3
Maksullinen osakeanti	-	-	-	5,8	17,2
Lyhytaikaisten lainojen nostot	38,5	81,4	20,0	85,5	10,0
Lainojen takaisinmaksut	-20,4	-	-190,6	-50,0	-33,6
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	82,5	6,1	152,2	835,6	-
Maksetut osingot	0,0	0,0	-75,2	-72,1	-59,5
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	100,7	87,5	41,7	804,8	-65,6
Rahavarojen muutos	-39,2	-33,7	18,1	-40,9	40,8
Rahavarat kauden alussa	35,2	33,2	33,2	59,2	18,4
Rahavarojen muuntoero	-0,1	0,1	-2,2	0,4	-
Luotollinen shekkitali, kauden alussa	-0,7	-14,6	-14,6	-	-
Rahavarat	23,3	17,1	35,2	33,2	59,2
Luotollinen shekkitali	-28,1	-32,1	-0,7	-14,6	-
Rahavarat kauden lopussa	-4,9	-15,0	34,5	18,6	59,2

Tunnuslukuja

		31.3.		31.12.		
		2009	2008	2008	2007	2006
		Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		
Myynti	milj. euroa	424,8	497,5	2 265,8	1 668,3	1 552,6
Liikevaihto	milj. euroa	353,2	413,4	1 878,7	1 398,2	1 300,7
Liiketulos	milj. euroa	-22,0	-2,5	121,9	125,2	129,5
Osuus liikevaihdosta	%	-6,2	-0,6	6,5	9,0	10,0
Tulos ennen veroja	milj. euroa	-26,9	-13,8	71,7	119,4	128,9
Osuus liikevaihdosta	%	-7,6	-3,3	3,8	8,5	9,9
Osakepääoma	milj. euroa	123,4	112,2	123,4	112,2	111,7
A-osakkeet	milj. euroa	53,2	49,1	53,2	49,1	49,1
B-osakkeet	milj. euroa	70,2	63,1	70,2	63,1	62,6
Osingot	milj. euroa	-	-	38,0	75,2	72,1
Hallituksen valtuus osingon maksamiseksi		-	-	23,3	-	-
Oman pääoman tuotto	%	4,8	13,9	6,1	15,2	19,4
Sijoitetun pääoman tuotto	%	6,9	10,7	8,3	12,1	22,9
Sijoitettu pääoma	milj. euroa	1 523,0	1 076,8	1 482,1	1 047,2	573,8
Pääoman kiertonopeus		-	-	1,3	1,3	2,3
Vaihto-omaisuuden kiertonopeus		-	-	4,4	4,3	5,0
Omavaraisuusaste	%	34,0	26,9	39,0	32,6	74,5
Netto velkaantumisaste	%	140,1	197,4	107,4	146,9	-6,3
Investoinnit käyttöomaisuuteen	milj. euroa	39,6	35,7	182,3	977,4	125,5
Osuus liikevaihdosta	%	11,2	8,6	9,7	69,9	9,6
Korolliset saatavat	milj. euroa	74,0	95,5	52,2	98,8	98,9
Korollinen vieras pääoma	milj. euroa	900,2	1 014,6	775,7	905,6	23,4
Korollinen nettovelka	milj. euroa	802,9	901,9	688,2	773,6	-134,7
Taseen loppusumma	milj. euroa	1 838,4	1 878,5	1 765,0	1 823,7	767,6
Henkilöstökulut	milj. euroa	79,7	85,1	350,5	224,1	204,7
Osuus liikevaihdosta	%	22,6	20,6	18,7	16,0	15,7
Henkilöstö keskimäärin	hlöä	14 735	15 479	15 669	11 161	10 069
Liikevaihto/henkilö	tuhatta euroa	-	-	119,9	125,3	129,2
Liikevoitto/henkilö	tuhatta euroa	-	-	7,8	11,2	12,9
Henkilöstökulut/henkilö	tuhatta euroa	-	-	22,4	20,1	20,3

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Voitto ennen veroja	=	liikevoitto + rahoitustuotot - rahoituskulut
Oman pääoman tuotto prosentti	= 100 x	$\frac{\text{tilikauden voitto}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	= 100 x	$\frac{\text{voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{sijoitettu pääoma}}$
Sijoitettu pääoma	=	taseen loppusumma - laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)
Pääoman kiertonopeus	=	$\frac{\text{liikevaihto}}{\text{taseen loppusumma} - \text{laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Vaihto-omaisuuden kiertonopeus	=	$\frac{365}{\text{vaihto-omaisuuden kiertoaika}}$
Omavaraisuusaste	= 100 x	$\frac{\text{taseen oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Netto velkaantumisaste (Gearing)	= 100 x	$\frac{\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahavarat}}{\text{oma pääoma yhteensä}}$
Korollinen nettovelka	=	korollinen vieras pääoma - rahavarat - korolliset saamiset

Osakekohtaisia tietoja

		31.3.		31.12.		
		2009	2008	2008	2007	2006
		Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		
Tulos/osake, osakeantikorjattu	euroa	-0,39	-0,21	0,67	1,59	1,93
Tulos/osake, osakeantikorjattu, laimennettu	euroa	-0,39	-0,21	0,67	1,58	1,90
Oma pääoma/osake, osakeantikorjattu	euroa	10,20	9,07	11,24	10,66	10,34
Osinko/osake, osakeantikorjattu	euroa	-	-	0,62	1,35	1,30
Hallituksen valtuus osingon maksamiseksi				0,38		
Osinko tuloksesta	%	-	-	93,0	84,9	67,4
Hallituksen valtuus osingon maksamiseksi				57,0		
Rahavirta/osake	euroa	-	-	2,90	2,16	2,16
Efektiivinen osinkotuotto	%					
- Sarja A		-	-	6,1	4,6	3,6
- Sarja B		-	-	6,3	4,6	3,6
Hallituksen valtuus osingon maksamiseksi						
- Sarja A				3,8		
- Sarja B				3,9		
Osakkeiden P/E luku						
- Sarja A		-	-	15,1	18,6	18,9
- Sarja B		-	-	14,7	18,7	18,9
Osakeantikorjattu kurssi kauden lopussa	euroa					
- Sarja A		12,00	33,00	10,10	29,50	36,40
- Sarja B		10,38	30,00	9,77	29,66	36,48
Osakeantikorjattu tilikauden ylin kurssi	euroa					
- Sarja A		12,97	34,75	34,75	37,49	38,10
- Sarja B		12,25	32,00	32,00	37,84	38,44
Osakeantikorjattu tilikauden alin kurssi	euroa					
- Sarja A		10,88	24,00	10,10	29,05	28,70
- Sarja B		9,81	21,81	9,33	29,47	28,11
Osakeantikorjattu tilikauden keskiarvo	euroa					
- Sarja A		11,75	28,93	20,35	33,90	33,85
- Sarja B		10,83	27,67	20,90	33,77	33,15
Osakkeiden vaihto	1000 kpl					
- Sarja A		73	81	859	695	819
- Sarja B		3 382	6 618	29 327	20 682	19 440
Osakkeiden vaihto	%					
- Sarja A		0,3	0,3	3,2	2,8	3,3
- Sarja B		9,6	21,0	83,5	65,6	62,5
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	milj. euroa	683,5	1 756,5	611,6	1 659,8	2 028,6
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä kauden lopussa	1000 kpl					
- Sarja A		61 703	56 094	61 703	56 094	55 662
- Sarja B		26 582	24 564	26 582	24 564	24 564
- Sarja B		35 121	31 529	35 121	31 529	31 098
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, painotettu keskiarvo	1000 kpl					
- Sarja A		61 346	55 724	58 609	55 606	54 310
- Sarja A		26 582	24 564	26 582	24 564	24 564
- Sarja B		34 764	31 160	32 027	31 042	29 746
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, laimennettu painotettu keskiarvo	1000 kpl					
Omat osakkeet	1000 kpl					
- Sarja A		350	370	364	370	383
- Sarja A			0	0	0	0
- Sarja B		350	370	364	370	383
Osakkeenomistajien lukumäärä kauden lopussa	kpl	43 614	39 438	42 888	39 137	40 198

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Tulos/osake, osakeantikorjattu	=	$\frac{\text{voitto ennen veroja} - \text{vähemmistöosuus} - \text{tuloverot}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä 1)}$
Oma pääoma/osake, osakeantikorjattu	=	$\frac{\text{oma pääoma} - \text{omien osakkeiden rahasto}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä tilinpäätöspäivänä 1)}$
Osinko/osake, osakeantikorjattu	=	osakeantien vaikutuksella korjattu osinko/osake
Osinko tuloksesta, %	= 100 x	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake}}$
Rahavirta/osake	=	$\frac{\text{liiketoiminnan rahavirta}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä 1)}$
Efektiiivinen osinkotuotto, %	= 100 x	$\frac{\text{osakeantikorjattu osinko/osake}}{\text{osakeantikorjattu pörssikurssi 31.12.}}$
Osakkeiden P/E luku	=	$\frac{\text{osakeantikorjattu pörssikurssi 31.12.}}{\text{tulos/osake}}$
Osakeantikorjattu kurssi 31.12.	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu kurssi tilinpäätöspäivänä
Osakeantikorjattu tilikauden ylin kurssi	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu ylin kurssi tilikauden aikana
Osakeantikorjattu tilikauden alin kurssi	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu alin kurssi tilikauden aikana
Osakeantikorjattu tilikauden keskipörssi	=	$\frac{\text{osakkeiden euromääräinen vaihto jaettuna vaihdettujen osakkeiden keskimääräisellä lukumäärällä tilikauden aikana}}{\text{osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä 1}}$
Osakkeiden vaihto	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu kappalemääräinen vaihto
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	=	osakkeiden lukumäärä kerrottuna tilinpäätöspäivän pörssikurssilla osakelajeittain

1) Ilman yhtiön omistamia osakkeita

RISKITEKIJÄT

Tarjottaviin osakkeisiin sijoittamiseen liittyy riskejä, joista useimmat kuuluvat Stockmannin toimialaan tai liiketoiminnan luonteeseen ja jotka sijoitusta harkitsevien tulee ottaa huomioon. Seuraavassa esitettävillä riskeillä voi toteutuessaan olla epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, toiminnan tulokseen tai taloudelliseen asemaan. Yhden tai useamman alla kuvatun riskitekijän toteutuminen voi estää Stockmannia saavuttamasta taloudellisia tavoitteitaan. Mikäli nämä riskit johtavat Stockmannin osakkeiden markkinahinnan laskuun, sijoittajat voivat menettää sijoituksensa arvon osittain tai kokonaan. Myös muilla seikoilla ja epävarmuustekijöillä, joita ei tällä hetkellä tunneta tai joita pidetään epäolennaisina, voi olla epäedullinen vaikutus Stockmannin liiketoimintaan, toiminnan tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

Stockmannin liiketoimintaan liittyviä riskejä

Stockmannin strategian epäonnistuminen saattaa heikentää Stockmannin kasvua ja kannattavuutta tulevaisuudessa.

Stockmannin suunnitelmat avata uusia tavarataloja ulkomailla, varsinkin Venäjällä, riippuvat osittain sopivien toimitilojen saatavuudesta. Stockmann pyrkii strategiansa mukaan avaamaan uusia tavarataloja lähivuosina. Yritys kilpailee muiden vähittäismyynti- ja liikealan toimijoiden kanssa sopivista sijainneista, ja myös paikalliset maankäyttösuunnitelmat ja muut säädökset voivat vaikuttaa Stockmannin mahdollisuuksiin löytää sopivia liikepaikkoja. Kiinteistö-, rakennus- ja kehityskulujen nousu voi rajoittaa Stockmannin kasvumahdollisuuksia ja heikentää sen sijoitusten tuottavuutta. Stockmann ei ehkä pysty toteuttamaan suunnittelemaansa laajentumista suunnittelemassaan aikataulussa tai suunnittelemallaan kannattavuustasolla, tai saavuttamaan jo olemassa olevia tavaratalojaan vastaavaa tulostasoa uusissa liikepaikoissa, tai meneillään olevassa Helsingin keskustan tavaratalon uudistus- ja laajennushankkeessa. Ellei Stockmann pysty toteuttamaan strategiaansa tavalla, joka tuottaa asianmukaista tuottoa sijoitetulle pääomalle, sen tulevaisuuden kasvu ja kannattavuus saattavat heikentyä.

Stockmannin liiketoimintaan ja suuriin rakennusprojekteihin Venäjällä saattaa liittyä lisääntyneitä riskejä. Liiketoimintariskit ovat Venäjällä suurempia kuin Pohjoismaissa ja Baltiassa. Toimintaympäristö on paikallisen liiketoimintakulttuurin ja kehittymättömän infrastruktuurin kaltaisten tekijöiden vuoksi epävakampi kuin Pohjoismaissa. Harmaan talouden edelleen merkittävänä säilynyt rooli varsinkin kuluttajahyödykkeiden maahantuonnissa vääristää kilpailutilannetta. Toimintaympäristö sekä liiketoimintaa koskeva lainsäädäntö ovat siitä huolimatta kehittyneet viime vuosina suotuisaan suuntaan. Maan talouskasvu on energiateollisuuden vientitulojen ansiosta ollut vahvaa vuoden 2008 loppupuolelle asti. Vuoden 2009 ja sen jälkeistä kehitystä on vaikea ennakoida. Stockmannilla on lähes 20 vuoden kokemus toimimisesta Venäjän jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä, ja sen liiketoiminta perustuu joustavasti toimivaan logistiikkaan ja tehokkaisiin tuotevirtoihin. Viiveet ja häiriöt tieto- ja tuotevirroissa voivat vaikuttaa haitallisesti Stockmannin liiketoimintaan, varallisuuteen ja toiminnan tuloksellisuuteen.

Stockmannilla on meneillään lippulaivatavaratalo- ja ostoskeskushanke Pietarissa. Lisäksi Stockmann suunnittelee viidennen tavaratalon avaamista Moskovassa ja tavaratalon avaamista Jekaterinburgiin. Stockmannin strategian menestys riippuu suurelta osin etenkin Pietarin hankkeen onnistumisesta. Epäonnistuminen hankkeiden toteuttamisessa tai ajoituksessa voi vaikuttaa haitallisesti Stockmannin liiketoimintaan, varallisuuteen ja toiminnan tuloksellisuuteen.

Stockmannin strategiset yrityshankinnat eivät ehkä integroidu menestyksekkäästi osaksi sen nykyisiä liiketoimintoja.

Stockmann voi lisätä markkinaosuuttaan strategisten yrityshankintojen kautta. Ellei Stockmann pysty integroimaan hankkimiaan yrityksiä omaan liiketoimintaansa menestyksekkäästi, sen kyky kasvattaa liiketoimintaansa ja toimia tehokkaasti saattaa heikentyä ja vaikuttaa haitallisesti sen liiketoimintaan, varallisuuteen ja toiminnan tuloksellisuuteen. Ei voida taata, että Stockmann pystyy integroimaan tulevaisuudessa tekemiensä strategisten hankintojen toiminnot sujuvasti osaksi liiketoimintaansa.

Varsinkin erilaisista liiketoimintaympäristöistä ja yrityskulttuureista peräisin olevan henkilöstön sekä erilaisten myyntijärjestelmien ja muiden teknologioiden integroimisen sekä liikesuhteiden hallinnan voidaan odottaa aiheuttavan haasteita.

Stockmannin laajentaminen sekä velanmaksukyvyyn ylläpitäminen edellyttävät vahvaa kassavirtaa.

Jotta Stockmann pystyisi toteuttamaan strategiaansa, se tulee tarvitsemaan vahvaa kassavirtaa, joka tukee sen laajentumiselle asettamien vaatimusten toteuttamista, toimintojen ylläpitämistä, velkojen takaisinmaksun rahoittamista sekä rahoituslähteiden saatavuutta tulevaisuudessa. Kassavirran kasvun on perustuttava nykyisten tavaratalojen myynnin kasvuun sekä Stockmannin onnistumiseen uusien, tuottavien tavaratalojen avaamisessa.

Hyvien liikepaikkojen saatavuusongelmat, uusien tavaratalojen perustamisen tai toiminnan käynnistymisen viivästykset, nykyisten tavaratalojen uudistamiseen liittyvät viivästykset ja kulut, vaikeudet uusien tavaratalojentoiminnassa ja henkilökunnan hankkimisessa niihin sekä vaara siitä, että kuluttajat eivät kiinnostu tavarataloista uusilla markkina-alueilla, voivat vaikuttaa haitallisesti Stockmannin kykyyn lisätä kasvuaan uusien tavaratalojen avulla sekä uusien tai uudistettujen tavaratalojen kuluihin tai tuloksellisuuteen.

Stockmannin kyky aikaansaada riittäviä kassavirtoja, jotka tukevat näitä toimintoja, sekä riittävän rahoituksen saatavuus hyväksyttävillä sopimusehdoilla voivat vaikuttaa olennaisesti Stockmannin liiketoimintaan, varallisuuteen ja toiminnan tuloksellisuuteen.

Taseriskit

Stockmann konsernin aineettomiin oikeuksiin 31.3.2009 sisältyy liikearvo 642 miljoonaa euroa ja tavaramerkki 67 miljoonaa euroa. Liikearvon osuus taseen loppusummasta on 35 prosenttia. Liikearvolle ja tavaramerkille tehdään arvonalentumistestaus jokaisena tilinpäätöspäivänä. Arvonalentumistestausta varten tavaramerkki on kohdistettu kokonaisuudessaan Lindex-segmentille ja liikearvo Lindex-, Tavarataloryhmä- ja Seppälä-segmenteille. Siinä tapauksessa, että omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä on pienempi kuin omaisuuserän kirjanpitoarvo, omaisuuserän kirjanpitoarvoa on alennettava siten, että se vastaa kerrytettävissä olevaa rahamäärää ja kirjattava arvonalentumistappio välittömästi tulosvaikutteisesti.

Stockmannin liiketoiminta on erittäin riippuvaista tietojärjestelmistä; järjestelmien toimintahäiriöt voivat vaikuttaa haitallisesti Stockmannin liiketoiminnan tuloksellisuuteen.

Stockmannin tehokkaat myyninedistämis-, talous-, henkilöstöhallinto-, jakelu-, logistiikka- ja varastotoiminnot ovat erittäin riippuvaisia tietojärjestelmistä sekä kyvystä operoida niitä tehokkaasti ja ottaa käyttöön uusia tekniikoita, järjestelmiä ja varmajärjestelmiä. Stockmannin toiminta on vahvasti sidoksissa sen tietojärjestelmien eheyteen, turvallisuuteen ja vakaaseen toimintaan. Kyseisiin tietojärjestelmiin kuuluvat tavaratalojen kassajärjestelmät, tapahtumatietoja käsittelevät datakeskukset, tietoliikennejärjestelmät sekä ohjelmistosovellukset, joiden avulla Stockmann seuraa inventaarivirtoja, käsittelee tapahtumatietoja ja luo toiminta- ja talousraportteja. Stockmannin tietojärjestelmien toiminta voi keskeytyä sähkökatkojen, tietokone- tai tietoliikennevikojen, tietokonevirusten, tietokonerikollisuuden tai suuronnettomuuksien, kuten tulipalojen ja luonnonmullistusten, sekä omien työntekijöiden tekemien käyttövirheiden vuoksi. Tietojärjestelmien toiminnan olennaiset keskeytykset voivat haitata ja heikentää merkittävästi Stockmannin liiketoimintaa, varallisuutta ja toiminnan tuloksellisuutta. Stockmann voi myös kohdata vaikeuksia kehittäessään uusia järjestelmiä sekä ylläpitäessään tai päivittäessään nykyisiä järjestelmiä säilyttääkseen kilpailukykyä.

Avainhenkilöiden menettäminen tai uusien avainhenkilöiden rekrytoimisessa epäonnistuminen voivat häiritä Stockmannin liiketoimintaa ja vaikuttaa haitallisesti sen taloudelliseen tulokseen.

Stockmannin tulos riippuu osittain avainhenkilöiden työpanoksista. Avainhenkilöihin kuuluvat yrityksen ylin johto sekä joukko muita keskeisissä asemissa olevia työntekijöitä. Stockmannin ja sen liiketoimialan erityistuntemusta hallussaan pitävien johtajien työpanoksen menettäminen voisi heikentää Stockmannin liiketoiminnan tehokkuutta, varallisuutta ja toiminnan tuloksellisuutta. Stockmannin menestys riippuu pitkälti siitä, kuinka hyvin se pystyy hankkimaan palvelukseensa, motivoimaan ja pitämään palveluksessaan korkeatasoista henkilöstöä organisaation joka tasolla. Erityisesti monet tavaratalojen työntekijät ovat osittain aikaisissa työsuhteissa, joissa vaihtuvuus on perinteisesti suurta. Vähittäiskaupan alalla vallitsee voimakas kilpailu avainhenkilöistä. Jos Stockmann ei pysty hankkimaan palvelukseensa, motivoimaan ja pitämään palveluksessaan korkeatasoista henkilökuntaa organisaationsa joka tasolla, sen liiketoiminta, taloudellinen tila ja toiminnan tuloksellisuus saattavat heikentyä.

Valuuttakurssien vaihtelut vaikuttavat Stockmannin toimintaan ja tulokseen.

Stockmannin valuuttariskit muodostuvat ulkomaan valuutoilla suoritetuista myynti- ja ostotapahtumista, ulkomaanvaluuttamääräisistä tasekohteista ja ulkomaanyksiköiden investoinneista. Stockmannin tärkeimmät myyntivaluutat ovat euro, Venäjän rupla, Ruotsin, Norjan ja Viron kruunu, Latvian lati ja Liettuan liti.

Tärkeimmät ostovaluutat ovat euro, Yhdysvaltain dollari, Ison-Britannian punta, Hongkongin dollari ja Ruotsin kruunu. Vuonna 2008 valuuttamääräisen myynnin osuus konsernin koko myynnistä oli 46 prosenttia ja valuuttamääräisten ostojen osuus konsernin ostoista 18 prosenttia. Vaikka Stockmann käyttää valuuttariskiensä hallintaan rahoitusinstrumentteja, ei voida taata, että Stockmannin rahoituspolitiikka suojaa sen toiminnan tuloksellisuuden valuuttakurssien vaihtelun vaikutuksilta tulevaisuudessa riittävässä määrin.

Stockmannin liiketoiminnan kausiluontoisuuden vuoksi vuoden viimeisen neljänneksen voiton jääminen alle odotetun tason vaarantaa sen koko vuoden tuloksen.

Stockmannin toimiala on luonteeltaan syklinen. Asiakkaiden ostopäätökset ovat sidoksissa useisiin erilaisiin tekijöihin, jotka vaikuttavat kuluttajien käyttövaroihin, kulutusluottojen saatavuuteen, korkotasoon, verotukseen ja kuluttajien luottamukseen talouden kehitykseen. Asiakkaiden kulutusmieltymykset ja varallisuus eroavat toisistaan ja vaihtelevat Stockmannin kaikilla markkina-alueilla. Vuoden viimeisen neljänneksen tulos muodostaa huomattavan osan koko Stockmannin vuoden tuloksesta. Tilikauden viimeisen neljänneksen kokonaisympäryksen heikentyminen voi vaikuttaa olennaisesti Stockmannin liiketoimintaan, varallisuuteen ja toiminnan tuloksellisuuteen.

Stockmann voi epäonnistua brändinsä ja kanta-asiakasohjelmansa kehittämisessä.

Stockmannin menestys riippuu Stockmann-brändin arvostuksesta. Stockmannin nimellä on suuri merkitys sen liiketoiminnassa ja että sen strategioiden toteuttamisessa. Stockmann-brändin ylläpito, markkinointi ja asemointi riippuvat vahvasti markkinointi- ja myynninedistämistoimenpiteiden onnistumisesta sekä yrityksen kyvystä tuottaa tasaisen laadukkaita asiakaskokemuksia. Tavoitteiden toteutumatta jääminen tai Stockmannin yrityskuvan tai maineen heikkeneminen negatiivisen julkisuuden vuoksi vaikuttaisivat haitallisesti brändin kehitykseen.

Osa Stockmann-brändistä perustuu kanta-asiakasohjelmaan, joka on suunniteltu edistämään pitkäaikaisten asiakassuhteiden syntymistä ja parantamaan asiakkaille tarjotun palvelun laatua. Stockmannin on jatkuvasti seurattava ja päivitettävä kanta-asiakasohjelmansa sopimusehtoja ja jäsenetuja, jotta ohjelma vastaisi asiakkaiden toiveita ja pystyisi säilyttämään kilpailukykyä muiden saman sektorin toimijoiden kanta-asiakasohjelmiin nähden. Jos Stockmann ei onnistu tarjoamaan asiakkailleen laadukasta palvelua ja ylläpitämään kanta-asiakasohjelmansa kilpailukykyisyyttä, sen liiketoiminta, varallisuus ja toiminnan tuloksellisuus saattavat vaarantua olennaisesti.

Stockmannin liikevoitto ja tulos riippuvat siitä, kuinka hyvin se pystyy tarjoamaan vetovoimaisia tuotteita ja palveluita kuluttajille kilpailukykyiseen hintaan, ennakoimaan trendejä sekä reagoimaan kulutustottumusten muutoksiin riittävän nopeasti.

Jotta Stockmannin liiketoiminta olisi tuloksellista, sen on kyettävä tunnistamaan, hankkimaan ja myymään asiakkailleen houkuttelevia, innovatiivisia ja korkealaatuisia tuotteita. Tavaratalot ja tavarataloketjut erottuvat toisistaan ennen kaikkea tuotevalikoimiensa perusteella. Merkittävä osa Stockmannin liikevoitosta tulee muotiin liittyvien tuotteiden myynnistä. Stockmannin on räätälöitävä tuotteensa ja palvelunsa jokaisen markkina-alueensa kysyntää vastaaviksi. Kunkin toiminta-alueen tavarataloissa on oltava oikea tuotevalikoima, jotta tavaratalot olisivat houkuttelevia Stockmannin asiakkaille. Stockmannin on kyettävä tyydyttämään asiakkaidensa toiveet, jotka saattavat muuttua tulevaisuudessa nopeasti; sen on siis kyettävä ennakoimaan ja vastaamaan useisiin vaihteleviin muoti- ja trendimuuttujiin ja muihin markkina-alueillaan vaikuttaviin tekijöihin. Stockmann on yleisesti ottaen onnistunut varsin hyvin valikoimaan ja hankkimaan riittäviä määriä vetovoimaisia tuotteita, joita se on pystynyt myymään asiakkailleen kilpailukykyisillä hinnoilla. Markkinatilanteen, tuotteiden kysynnän tai asiakkaiden ostotottumusten ja kulutusmieltymysten virheellinen arvioiminen voi kuitenkin johtaa varastoylijäämiin, menetettyihin myyntimahdollisuuksiin tai alennusmyynteihin. Nämä tilanteet voivat aiheuttaa merkittävää haittaa Stockmannin liiketoiminnalle, varallisuudelle ja toiminnan tuloksellisuudelle.

Epäonnistuminen varastotason hallinnassa voi vaikuttaa haitallisesti Stockmannin toiminnan tuloksellisuuteen.

Toimiakseen tehokkaasti Stockmannin on pystyttävä ylläpitämään riittäviä tuotevarastoja. Kausivaihtelut vaikuttavat tuotteiden varastomääriin. Vaikka Stockmannin on ylläpidettävä riittävä varastotaso, sen on myös varottava varastoylijäämien kertymistä. Stockmann hankkii merkittävän osan tuotteistaan ulkomaisilta toimittajilta, jotka edellyttävät usein pitkiä tilausaikoja. Epäonnistuminen tuotteiden varastotason hallinnassa voi vahingoittaa Stockmannin liiketoimintaa, varallisuutta ja toiminnan tuloksellisuutta merkittävästi.

Uudet kaupan rajoitukset tai ankarammat Venäjän tullivaatimukset voivat vaikuttaa Stockmannin toiminnan tuloksellisuuteen ja sen liikevoittoon.

Kaupan rajoitukset, kuten tullitariffit, tuonti- ja vientimaksut, kauppasaarrot sekä tuonti- ja vientikiintiöt voivat nostaa Stockmannin ostamien tuotteiden hintaa, rajoittaa niiden saatavuutta tai vaikuttaa muutoin haitallisesti Stockmannin liiketoimintaan, varallisuuteen ja toiminnan tuloksellisuuteen. Mahdollisten vaikutusten laajuutta ei voida ennakoida etukäteen. Stockmann ei pysty ennakoimaan, kohdistaaako esimerkiksi Euroopan Unioni, Suomi tai jokin muu valtio uusia kaupan rajoituksia maihin, joissa sen myymiä tuotteita valmistetaan tai saatetaan tulevaisuudessa valmistaa. Samoin, on vaikea ennakoida mahdollisten rajoitusten todennäköisyyttä, muotoa tai vaikutusta. Venäjän tullilainsäädännön mahdolliset muutokset, mukaan lukien pakollisia tuotesertifikaatteja koskevien vaatimusten tiukentuminen tai tuontikiintiöt, voivat muiden tekijöiden ohella aiheuttaa viiveitä vientiin ja siten vaikuttaa haitallisesti Stockmannin myyntiin ja toiminnan tuloksellisuuteen.

Stockmannin kasvu ja liikevoitto riippuvat kuluttajien rahankäytöstä ja luottamuksesta talouden kehitykseen.

Stockmannin toiminnan tuloksellisuus on sidoksissa vallitseviin taloudellisiin ja poliittisiin olosuhteisiin, jotka vaikuttavat kuluttajien rahankäyttöön Stockmannin markkina-alueilla. Kuluttajien rahankäyttöön ja luottamukseen talouden kehittymisestä vaikuttavat useat tekijät, joihin Stockmann ei voi vaikuttaa. Näihin tekijöihin kuuluvat muun muassa sisä- ja ulkopoliittiset tapahtumat, yleiset liiketoimintaolosuhteet, asuntomarkkinoiden tila, korkokehitys, valuuttakurssit, taloustaantuma, inflaatio ja deflaatio, energian hinta ja saatavuus, kuluttajaluottojen saatavuus ja sopimusehdot, kuluttajien velkaantuneisuus, osakemarkkinat, verotus ja veropolitiikka sekä työllisyystilanteen kehitys. Myös terrorismi tai sen uhka, kansainväliset ja kansalliset sota- ja kriisitilanteet sekä yleinen poliittinen epävakaus voivat vaikuttaa Stockmannin tulokseen. Talouden kasvun hidastuminen tai epävarmuus markkina-alueilla, joilla Stockmann myy tuotteitaan, voi vaikuttaa asiakkaiden kulutus päätöksiin ja siten Stockmannin myyntiin ja toiminnan tuloksellisuuteen.

Vähittäismyyntialan voimakas kilpailu voi heikentää Stockmannin myyntiä ja liikevoittoa.

Vähittäismyyntialalla vallitsee voimakas kilpailu ja kynnys markkinoille pääsyyn on melko matala. Menestyminen voimakkaasti kilpailluilla markkinoilla perustuu lukuisiin tekijöihin, kuten hintoihin, tuotevalikoimaan, tuotteiden laatuun, asiakaspalveluun, tavaratalojen sijaintiin ja niiden maineeseen, asioinnin helppouteen, mainontaan, kanta-asiakasohjelmiin, kulutusluoton saatavuuteen sekä myymälöiden yleiseen ilmapiiriin ja tunnelmaan. Kilpailu aiheuttaa haasteita muun muassa Stockmannin kyvyllä ylläpitää tavaratalojensa ja myyntinsä kasvukehitystä ja tarjota asiakkailleen houkuttelevia tuotteita kilpailukykyisillä hinnoilla. Stockmannin menestys on sidoksissa sen kykyyn erottua kilpailijoista asioimisen mukavuuden, laadukkaan tuotevalikoiman ja ensiluokkaisen asiakaspalvelun avulla. Ei voida taata, että Stockmann pystyy tulevaisuudessa kilpailemaan menestyksekkäästi nykyisiä tai uusia kilpailijoita vastaan. Kilpailijoiden toimet, kuten uusien brändien lanseeraaminen, myymälöiden lukumäärän kasvattaminen, hinnoittelua koskevat uudistukset, parannukset myynninedistämisen- ja markkinointitoiminnoissa sekä liiketoimintastrategioissa voivat laskea Stockmannin myyntiä tai käyttökattetta tai nostaa kustannuksia, millä puolestaan voi olla haitallisia vaikutuksia Stockmannin liiketoimintaan, varallisuuteen ja toiminnan tuloksellisuuteen.

Stockmannin kyky suorittaa suunniteltujen jakelukanavien kehitys- ja käyttöönottoimenpiteet tavoiteaikataulussa ja kustannustehokkaasti saattaa vaikuttaa yhtiön liiketoimintaan.

Stockmann ylläpitää laajaa jakeluverkostoa markkina-alueillaan ja tukee kasvutavoitteitaan kehittämällä jakelujärjestelmäänsä. Jakelukanavien tai niihin liittyvien varastojen avaamisen viivästyminen saattaa vaikuttaa haitallisesti Stockmannin toimintaan tulevaisuudessa hidastamalla yksiköiden tuottojen kasvua. Jakelukanavien ja niihin liittyvien varastojen toimintaan epäsuotuisasti vaikuttavat tekijät, kuten työvoima- tai käyttökustannusten nousu, voivat heikentää Stockmannin taloudellista tulosta.

Stockmannin myymät tuotteet ovat suurelta osin peräisin ulkomaisilta toimittajilta; kansainväliseen kauppaan liittyvät riskit voivat vaikuttaa haitallisesti sen liiketoimintaan.

Stockmann ostaa tuotteita sekä kotimaisilta että ulkomaisilta toimittajilta, ja monet Stockmannin kotimaisista toimittajista tuovat suuren osan tuotteistaan ulkomailta. Stockmannin menestys on sidoksissa luotettavien toimittajien löytämiseen ja viivytyksettömiin tuotetoimituksiin, minkä vuoksi tuotteita hankitaan lukuisilta eri toimittajilta. Stockmann on näin ollen altis ulkomaisilta toimittajilta ostamiseen liittyville riskeille, joihin kuuluvat mm. taloudellinen ja poliittinen epävakaus toimintamaissa; kansainväliset kriisitilanteet sekä Suomeen tai tuotteiden alkuperämaihin kohdistuvat satoimet tai terroristihyökkäykset; rahtikulujen nousu sekä kuljetusten viivästyminen tai keskeytyminen; työtaistelut ja lakot; valuuttakurssien epäsuotuisa

vaihtelu; Suomen tuontikauppaan vaikuttava lainsäädäntö; mahdollinen taloudellinen, poliittinen tai työvoimapolitiittinen epävakaus toimintamaissa; pakkolunastukset ja valtiollistamiset; paikallisten hallintojen tai hallinnointikäytäntöjen muuttuminen; kauppa- ja verolainsäädäntö sekä paikalliset liiketoimintatavat. Mikä tahansa yllä mainituista tekijöistä tai niiden yhdistelmistä voi haitata Stockmannin liiketoimintaa, varallisuutta ja toiminnan tuloksellisuutta.

Vähittäiskauppa on altis talouden yleisille muutoksille.

Stockmannin toimiala on altis talouden yleisille muutoksille kaikilla Stockmannin markkina-alueilla. Muutokset voivat vaikuttaa tuotteiden kokonaiskysyntään ja siten myös Stockmannin myyntiin. Stockmannin tuotteiden hintojen nousu, mukaan lukien inflaatiopaineen tai devalvaation aiheuttamat hintojen korotukset, voivat heikentää Stockmannin myyntiä ja liikevoittoa. Hintojen ja kustannusten nousu, mukaan lukien energian hinnan, kauppatavaroiden hintojen, kiinteistöjen vuokrien tai käyttökustannusten muutokset, voivat nostaa Stockmannin tuotteiden hintoja tai käyttökustannuksia ja siten heikentää sen tulosta. Ei voida taata, että Stockmann pystyy tulevaisuudessa ylläpitämään nykyiset myyntilukemat tai jatkamaan voitollista toimintaa, etenkin jos vähittäiskaupan kehitys jollakin sen markkina-alueella lamaantuu tai taantuu. Pohjoismaiden ja Venäjän talouksien kasvun hidastuminen tai kasvunäkymien epävarmuus vaikuttavat epäsuotuisasti kuluttajien kulutuskäyttäytymiseen ja siten Stockmannin liikeluokkaan. On myös otettava huomioon, että Baltian maiden taloudet ovat tällä hetkellä suhdannetaantumassa. Jos taantuma johtaa Baltian maiden valuuttojen merkittävään devalvoimiseen, voivat haitalliset vaikutukset Stockmannin liiketoiminnalle Baltian maissa olla huomattavia.

Stockmannilla on velkoja, joiden korkojen tai velkapääomien maksamiseen liittyvät vaikeudet ja joihin liittyvien sopimusehtojen noudattamisessa epäonnistuminen voivat aiheuttaa epäsuotuisia seurauksia.

Stockmannin taseeseen sisältyy lainoja, joiden velkapääomien tai korkojen maksamisessa epäonnistuminen voi aiheuttaa epäsuotuisia seurauksia ja kilpailuaseman heikentymistä verrattuna niihin kilpailijoihin, joilla velkaa on vähemmän. Lainat altistavat Stockmannin myös korkomuutoksiin liittyville riskeille, sillä osa lainoista on sidottu vaihtuviin korkoihin.

Stockmannin velkajärjestelyihin liittyy kovenanteja, jotka sisältävät tämänkaltaisille järjestelyille tyypillisiä taloudellisia avainlukuja. Jos Stockmann ei pysty noudattamaan kovenanteja, se voi joutua maksamaan velkojaan ennaikaisesti, mikä voi vaikuttaa negatiivisesti kassavirtoihin.

Ei voida taata, että Stockmannin liiketoiminta tuottaa velkojen maksamiseen tai muihin likviditeettitarpeisiin vaadittavan kassavirran. Stockmann voi joutua jälleenrahoittamaan velkansa tai osan niistä ennen luottojen erääntymistä. Jos lainoihin liittyviä velvollisuuksia joudutaan laiminlyömään, lainanantajat voivat vaatia velkasaatavat maksettaviksi välittömästi sekä purkaa luottojen jatkamista koskevat sitoumukset. Stockmann ei voi taata, että sen lainanantajat luopuisivat vaateista laiminlyöntitilanteessa tai että se pystyisi maksamaan velkasummat täysimääräisinä tilanteessa, jossa maksujärjestelyä jouduttaisiin nopeuttamaan. Yllä mainitut seikat voivat vaikuttaa Stockmannin mahdollisuuksiin saada rahoitusta tulevaisuudessa.

Lindexin ja Stockmannin toimintojen yhdistämisestä saatavat synergiaedut saattavat olla vähäisiä; yhdistyminen voimiyös aiheuttaa odottamattomia kuluja.

Ei voida taata, että Stockmann pystyy saamaan aikaan synergia- tai muita etuja Lindexin hankinnasta. Lindexin hankintaan ja sen integroimiseen osaksi Stockmannin liiketoimintaa liittyy riskitekijöitä: Stockmann voi kohdata haasteita varsinkin Lindexin tieto- ja talousraportointijärjestelmien, markkinointi- ja ostotoimintojen ja muiden toimintojen integroimisessa. Jos Lindexin tuotto tai Stockmannin kyseisen kaupan kautta hankkimien varojen arvo osoittautuu arvioitua pienemmäksi, voi Stockmann joutua kirjaamaan tappioita, jotka heikentävät sen tulosta ja varallisuutta.

Osakkeisiin liittyviä riskejä

Stockmannin osingonmaksukyky tulevaisuudessa riippuu sen taloudellisesta tuloksesta.

Mahdollisten osinkojen maksaminen ja niiden määrä riippuvat Stockmannin tulevasta tuloksesta, taloudellisesta asemasta, kassavirrasta, käyttöpääoman tarpeesta ja muista tekijöistä. Osakeyhtiölain (624/2006) ja Suomessa vallitsevan käytännön mukaan yhtiöiden osakkeille maksetaan osinkoa pääsääntöisesti vain kerran vuodessa ja vasta varsinaisen yhtiökokouksen vahvistettua yhtiön tuloslaskelman ja taseen ja päätettyä mahdollisesta osingonjaosta yhtiön hallituksen osingonjakoehdotuksen perusteella. Katso ”Stockmannin osingot ja osinkopolitiikka” ja ”Stockmannin osakkeet ja osakepääoma – Osakkeenomistajien oikeudet – Osingot ja muu voitonjako”.

Valuuttakurssien vaihtelut

Osakkeisiin sijoittaminen voi altistaa sijoittajan valuuttakurssiriskille. Euron arvon alentuminen voi pienentää osakesijoituksen arvoa muussa valuutassa laskettuna.

Optio-ohjelmaan liittyviä riskejä

Osakkeiden markkinahinnan vaihtelut

Stockmannin osakkeet listataan Helsingin Pörssissä. Osakkeiden markkinahinta saattaa olla altis merkittäville vaihteluille ja volatilititeetille. Osakemarkkinoilla voi ajoittain tapahtua merkittäviä hinta- ja muita muutoksia, jotka eivät liity Stockmannin toiminnan tulokseen tai tulevaisuudennäkymiin. Lisäksi Stockmannin liiketoiminta, tulokset ja tulevaisuudennäkymät voivat ajoittain alittaa markkina-analyytikkojen ja sijoittajien odotukset. Kaikki edellä mainitut seikat saattavat johtaa Stockmannin osakkeiden markkinahinnan laskuun. Optioiden perusteella merkittyyä osakkeita ei voi myydä ennen niiden kaupankäynnin alkamista Helsingin Pörssissä. Optioihin liittyvä merkintähinta on tällä hetkellä korkeampi kuin osakkeen hinta Helsingin pörssissä eli optioilla ei tämän Esitteen päivämääränä ole taloudellista arvoa.

Stockmannin osakkaiden omistamien osakkeiden suhteellinen arvo voi laskea.

Annissa annetaan merkittäväksi enintään 1 373 482 uutta osaketta, mikä tarkoittaa Stockmannin rekisteröityjen osakkeiden lukumäärän kasvua noin 2,2 %:lla Esitteessä mainittuna päivämääränä, jos kaikki osakkeet merkitään. Anti mahdollistaa Stockmannin osakkeiden merkinnän myös muille kuin Stockmannin nykyisille osakkeenomistajille, jolloin Stockmannin omistuspohja voi laajentua. Annin toteuttamisen seurauksena nykyisten osakkeenomistajien suhteellinen omistusosuus ja äänimäärä voi pienentyä jossain määrin, mikä voi vaikuttaa määräysvallan käyttöön yhtiössä.

Sijoittajat eivät voi peruuttaa osakemerkintöjään.

Osakkeiden merkintä on peruuttamaton. Kun osakkeet on merkitty, merkintää ei voi peruuttaa tai muuttaa. Osakeannin onnistuminen voi vaikuttaa Stockmannin liiketoimintaan, varallisuuteen ja toiminnan tuloksellisuuteen ja siten osakekurssiin, joka voi laskea ja aiheuttaa osakkeita merkitsevien sijoittajien sijoituksen arvon osittaisen tai täydellisen menetyksen.

YHTIÖ, YHTIÖN HALLITUKSEN JÄSENET JA TILINTARKASTAJAT

Yhtiö

Stockmann Oyj Abp
PL 220
FI 00101 Helsinki
Puhelin (09) 121 51

Hallitus

Puheenjohtaja: Christoffer Taxell

Varapuheenjohtaja: Erkki Etola

Jäsenet: Kaj-Gustaf Bergh
Eva Liljeblom
Kari Niemistö
Carola Teir-Lehtinen
Henry Wiklund

Henkilöstön edustajat hallituksessa 1.4.2009 – 31.3.2010:

Rita Löwenhild
Robin Sandelin

Henkilöstön edustajilla on hallituksen kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus.
He eivät ole hallituksen jäseniä.

Tilintarkastajat

Jari Härmälä, KHT
Henrik Holmbom, KHT

varatilintarkastaja
KPMG Oy Ab

VAKUUTUS LISTALLEOTTOESITTEESSÄ ANNETUISTA TIEDOISTA

Stockmann vastaa tähän Listalleottoesitteeseen sisältyvistä tiedoista. Yhtiö vakuuttaa varmistaneensa riittävän huolellisesti, että sen parhaan ymmärryksen mukaan tässä Listalleottoesitteessä esitetyt tiedot vastaavat tosiseikkoja eikä tiedoista ole jätetty pois mitään asiaan todennäköisesti vaikuttavaa.

Helsingissä 30.4.2009

Stockmann Oyj Abp

TULEVAISUUTTA KOSKEVAT LAUSUMAT

Tässä Listalleottoesitteessä esitetään tulevaisuutta koskevia lausumia, jotka kuvaavat muun muassa Yhtiön johdon nykyisiä näkemyksiä ja odotuksia Stockmannin taloudellisesta asemasta ja liiketoimintastrategiasta sekä tulevaa toimintaa ja päämääriä koskevista suunnitelmista ja tavoitteista, mukaan lukien Stockmannin liiketoimintaan liittyvät kehityssuunnitelmat. Tällaisia lausumia on esitetty kohdissa ”Tiivistelmä”, ”Riskitekijät”, ”Markkina- ja toimialakatsaus”, ”Stockmannin liiketoiminta”, ”Stockmannin liiketoiminnan tulos ja taloudellinen asema” sekä muualla tässä Esitteessä. Lausumat, joissa käytetään ilmauksia ”odottaa”, ”aikoa”, ”suunnitella”, ”ennakoida”, ”uskoa”, ”ennustaa”, ”tulla”, ”arvioida”, ”pyrkä”, ”tähdätä”, ”saattaa”, ”tulisi”, ”voisi”, ”jatkaa” ja muut vastaavat ilmaisut, ovat tulevaisuutta koskevia lausumia.

Kaikkiin tulevaisuutta koskeviin lausumiin liittyy riskejä ja epävarmuutta, eivätkä ne ole takeita tulevasta. Stockmannin todellinen tulos tai liiketoiminnan tulos sekä kyky saavuttaa taloudelliset tavoitteensa saattavat poiketa olennaisesti siitä, mitä tässä Listalleottoesitteessä olevissa tulevaisuutta koskevissa lausumissa esitetään. Stockmannin kehitys tulevaisuudessa saattaa poiketa niistä muun muassa niiden seikkojen takia, joita on kuvattu kohdassa ”Riskitekijät”. Jos yksi tai useampi kyseisistä riskeistä tai epävarmuustekijöistä toteutuu tai jokin asetetuista olettamuksista osoittautuu virheelliseksi, Stockmannin liiketoiminnan todellinen tulos tai taloudellinen asema saattavat poiketa olennaisesti tässä Esitteessä ennakoidusta, uskotusta, arvioidusta tai odotetusta.

Kaikki tässä Listalleottoesitteessä olevat tulevaisuutta koskevat lausumat kuvastavat Stockmannin nykyisiä näkemyksiä tulevasta tapahtumista, ja niihin liittyy mainittuja ja muita riskejä, epävarmuustekijöitä ja oletuksia, jotka koskevat Stockmannin liiketoimintaa, liiketoiminnan tulosta, kasvustrategiaa ja maksuvalmiutta. Nämä tulevaisuutta koskevat lausumat koskevat ainoastaan Listalleottoesitteen päiväyksen mukaista asiantilaa. Ellei sovellettavien säännösten (mukaan lukien arvopaperimarkkinalaki) mukaisista velvollisuuksista muuta johdu, Yhtiö ei tule päivittämään tai arvioimaan tähän Listalleottoesitteeseen sisältyviä tulevaisuutta koskevia lausumia uusien tietojen, tulevaisuuden tapahtumien tai muiden seikkojen perusteella. Tässä kappaleessa esitetyt huomiot koskevat kaikkia myöhempiä Stockmannia tai sen puolesta toimiviin henkilöihin liittyviä kirjallisia ja suullisia tulevaisuutta koskevia lausumia kokonaisuudessaan. Sijoitusta harkitsevien sijoittajien tulee ennen sijoituspäätöksen tekemistä ottaa erityisesti huomioon tässä Esitteessä mainitut tekijät, joiden johdosta todelliset tulokset voivat poiketa ennakoidusta.

VERKKOSIVUSTON TIEDOT EIVÄT KUULU LISTALLEOTTOESITTEESEEN

Suomenkielinen Listalleottoesite julkistetaan Stockmannin internet-sivuilla osoitteessa www.stockmann.com. Stockmannin verkkosivustolla tai millä tahansa muulla verkkosivustolla esitetyt tiedot eivät kuitenkaan ole osa tätä Listalleottoesitettä (poislukien tiedot, jotka on sisällytetty viittaamalla tähän Listalleottoesitteeseen, katso ”Listalleottoesitteeseen viittaamalla sisältyvät tiedot”), eikä sijoituspäätöstä harkitsevien tule perustaa päätöstään Tarjottaviin osakkeisiin sijoittamisesta tällaisiin tietoihin.

SAATAVILLA OLEVIA TIETOJA

Yhtiö julkistaa vuosikertomuksensa, joka sisältää konsernitilinpäätöksen sekä osavuosikatsaukset ja muut tiedon NASDAQ OMX Helsingin sääntöjen määräämällä tavalla. Kaikki vuosikertomukset, osavuosikatsaukset ja pörssitiedotteet julkistetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Näiden dokumenttien jäljennöksiä voi pyytää osoitteesta Stockmann Oyj Abp, Tiedotusosasto, PL 147, 00381 Helsinki, puhelin (09) 1211 tai sähköpostitse osoitteesta info@stockmann.com.

TALOUDELLISTEN TIETOJEN JA ERÄIDEN MUIDEN TIETOJEN ESITTÄMINEN

Sijoituspäätöstä harkitsevien sijoittajien on luotettava omaan arvioonsa Stockmannista, merkittävien osakkeiden tuottamista oikeuksista ja Esitteessä esitetyistä taloudellisista tiedoista.

Tietyt tässä Esitteessä esitetyt luvut, mukaan lukien taloudelliset tiedot, on pyöristetty. Siten tietyissä tilanteissa sarakkeen tai rivin lukujen summa ei aina vastaa tarkalleen sarakkeen tai rivin loppusummana esitettyä lukua.

Tähän Esitteeseen sisältyy markkinoihin, talouteen ja toimialaan liittyviä tietoja, jotka ovat joko peräisin yhdestä tai useammasta nimetystä lähteestä taikka ne on johdettu useista itsenäisistä lähteistä, mukaan lukien Stockmann. Stockmann on hankkinut ulkopuolisten toimittamat tiedot julkisista lähteistä, ja sikäli kuin Stockmann on tietoinen ja on pystynyt kyseisissä ulkopuolisissa lähteissä esitettyjen tietojen perusteella varmistamaan, tiedoista ei ole jätetty pois seikkoja, jotka tekisivät toistetuista tiedoista harhaanjohtavia tai epätarkkoja. Teollisuudenalan julkaisuissa on yleensä todettu, että niiden sisältämät tiedot on hankittu luotettavina pidetyistä lähteistä, mutta niiden oikeellisuutta ja täydellisyyttä ei taata. Stockmann ei ole varmentanut tällaisia tietoja itsenäisesti.

Toisaalla tässä Esitteessä olevat lausumat, jotka koskevat Stockmannn markkina-alueita, sen markkina-asemia noilla alueilla sekä muita markkinoilla toimivia yrityksiä, perustuvat yksinomaan Stockmannn kokemuksiin, sisäisiin tutkimuksiin ja arvioihin sekä Stockmannn omiin markkinaoloja koskeviin selvityksiin, joiden Stockmann katsoo olevan luotettavia. Stockmann ei voi kuitenkaan antaa takeita siitä, että mikään näistä olettamuksista olisi täsmällinen tai antaisi oikean kuvan Stockmannn asemasta kyseisillä markkinoilla, eikä mitään Stockmannn sisäisiä selvityksiä tai tietoja ole varmennettu ulkopuolisten lähteiden avulla. Stockmann arvioi toiminta-alueensa markkinoiden kasvuvauhtia ja markkinaosuuksiensa kehitystä pääasiassa tuotteidensa ja palveluidensa nykyisen kysynnän, kilpailijoiden julkistamien tietojen, kilpailijoiden kapasiteettia koskevien arvioiden, käytävissä olevien toimialajulkaisujen, raporttien ja muiden tilastojen perusteella. Ellei muuta ole mainittu, markkinoiden kasvuun ja markkinaosuuksiin liittyvät lausumat tarkoittavat myyntiarvoa, eivät myynnin volyymia.

Ellei tässä Esitteessä muuta mainita, kaikki viittaukset ”euroon”, ”EUR” tai ”€” tarkoittavat Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksen mukaisesti Euroopan talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alussa käyttöön otettua valuuttaa. Vastaavasti kaikki viittaukset ”SEK”, ”NOK”, ”RUB”, ”EEK”, ”LVL”, ”LTL”, ”USD” ja ”HKD” tarkoittavat Ruotsin, Norjan, Venäjän, Viron, Latvian, Liettuan, Yhdysvaltojen ja Hongkongin laillisia valuttoja.

OPTIO-OHJELMAN TAUSTA JA SYYT

Stockmann on jo kaksi kertaa toteuttanut kanta-asiakkailleen suunnatun optio-ohjelman. Kokemukset niistä ovat olleet hyviä niin yhtiön kuin kanta-asiakkaidenkin kannalta. Listalleottoesitteen mukainen osakeanti toteutetaan osana Stockmannin kanta-asiakasoptio-ohjelmaa, jossa osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen osalle Stockmannin kanta-asiakkaista annetaan optio-oikeuksia, joiden nojalla optio-oikeuden haltija on oikeutettu merkitsemään yhden (1) Stockmann Oyj Abp:n kahden (2) euron nimellisarvoisen B-osakkeen merkintäehtojen mukaisesti. Osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poikkeamiselle on osakeyhtiölain edellyttämä painava taloudellinen syy, koska optio-oikeuksien antamisella on tarkoitus tarjota Yhtiössä paljon asioiville kanta-asiakkaille merkittävä etu, joka voi palkita kanta-asiakkaita ostouskollisuudesta ja samalla parantaa Stockmannin kilpailuasemaa.

STOCKMANN OYJ ABP:N VUODEN 2006 KANTA-ASIAKASOPTIOIDEN PERUSTEELLA TEHTÄVÄN OSAKEMERKINNÄN EHDOT

Osakkeiden merkintä optioiden perusteella

Keväällä 2008 merkittiin 1 373 846 vuoden 2006 varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaista kanta-asiakasoptiota. Merkintäaikana 2.5.2008 - 31.5.2008 Stockmannin kanta-asiakasoptioilla merkittiin yhteensä 364 Stockmann Oyj Abp:n 2 euron nimellisarvoista B-osaketta. Merkintäoikeuttaan käytti 13 Stockmannin kanta-asiakasta. Merkintöjen johdosta osakepääomaa korotettiin 728 eurolla.

Käyttämättä olevien kanta-asiakasoptioiden perusteella voidaan osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen merkitä vielä yhteensä 1 373 482 uutta 2 euron nimellisarvoista B-osaketta. Yhtiön osakepääoma voi merkintöjen perusteella nousta vielä enintään 2 746 964 eurolla 126 153 636 euroon. Käyttämättä olevien kanta-asiakasoptioiden perusteella merkittävistä osakkeista kerättävä pääoma on yhteensä enintään 39 803 508,36 euroa, jonka Stockmann käyttää lainojen lyhennykseen ja investointeihin. Liikkeeseenlaskun arvioidut kokonaiskustannukset eivät ylitä 50 000 euroa.

Osakkeiden merkintäoikeus sekä merkinnän vähimmäis- ja enimmäismäärä

Osakkeiden merkintäoikeus on kanta-asiakkaalla, jonka optiomerkintä on tehty keväällä 2008 määräaikaan mennessä tai kanta-asiakkaan rinnakkaiskortin haltijalla, jolle optiot on optiomerkinnän yhteydessä siirretty tai jolle oikeus optioihin on siirtynyt avio-oikeuden, perinnön tai testamentin kautta.

Jokainen optio oikeuttaa merkitsemään yhden (1) Stockmann Oyj Abp:n kahden (2) euron nimellisarvoisen B-osakkeen. Osakemerkinnän vähimmäismäärä on kaksikymmentä (20) B-osaketta tai sitä pienempään annettujen optioiden määrään perustuva osakkeiden määrä, ja enimmäismäärä merkitsijän optiorekisteriin merkittyjen optioiden kokonaismäärä.

Osakkeiden merkintäaika

Kanta-asiakkaalla on oikeus merkitä osakkeet merkintäaikana vaihtoehtoisesti joko 4.5.2009 - 31.5.2009 tai 2.5.2010 - 31.5.2010. Merkintään oikeutetun tulee merkitä kaikki osakkeensa yhdellä kertaa.

Osakkeiden merkintäpaikat

Merkintäpaikat ovat Helsingin keskustan, Oulun, Tampereen ja Turun Stockmann-tavaratalojen kanta-asiakaspalvelupisteet. Kanta-asiakaspalvelupisteiden osoitteet ovat:

Helsingin keskustan tavaratalo, Helsinki, Aleksanterinkatu 52 B

Oulun tavaratalo, Oulu, Kirkkokatu 14

Tampereen tavaratalo, Tampere, Hämeenkatu 4

Turun tavaratalo, Turku, Yliopistonkatu 22

Osakkeiden merkintähinta

Osakkeiden merkintähinta on 33,35 euroa, joka on Stockmann Oyj Abp:n B-osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.2. - 28.2.2006. Osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä.

Ajanjaksolla 4.5.2009 - 31.5.2009 merkittävien osakkeiden merkintähinta on 28,98 euroa.

Osakkeiden maksu

Osakkeet on maksettava merkittäessä käteisellä.

Merkintöjen peruuttaminen tietyissä olosuhteissa

Sijoittajilla, jotka ovat merkinneet tarjottavia osakkeita, on oikeus arvopaperimarkkinalain mukaan peruuttaa merkintänsä, mikäli Esitettä täydennetään sellaisen siinä esitettyihin tietoihin liittyvän olennaisen virheen tai puutteen johdosta, joka saattaa vaikuttaa arvioon tarjottavista osakkeista. Merkintä on peruutettava kahden (2) pankkipäivän kuluessa siitä, kun Esitteen täydennys on julkistettu. Finanssivalvonnalla on oikeus erityisestä syystä päättää peruutusoikeuden määräajaksi enintään neljä (4) pankkipäivää. Peruutusoikeuden käyttämisen edellytyksenä on, että sijoittaja on sitoutunut merkintään ennen Esitteen täydennyksen julkistamista ja että täydennys julkistetaan sen jälkeen, kun Finanssivalvonta on hyväksynyt Esitteen ja ennen kuin kaupankäynti osakkeilla alkaa. Merkinnän peruuttamisen mahdollistavat toimenpiteet julkistetaan pörssitiedotteella samanaikaisesti Esitteen mahdollisen täydentämisen kanssa.

Merkintöjen hyväksyminen

Yhtiön hallitus hyväksyy kaikki optiorekisterin ja merkintäehtojen mukaiset merkinnät.

Osakkeiden kirjaaminen arvo-osuustilille ja kaupankäynnin alkaminen

Yhtiön tavoitteena on, että osakkeet kirjataan merkitsijän ilmoittamalle arvo-osuustilille 30.6.2009 ja 30.6.2010 mennessä.

Osakkeet tulevat kaupankäynnin kohteeksi, kun osakepääoman korotus on merkitty kaupparekisteriin; yhtiön arvion mukaan kutakin merkintäjaksoa seuraavan kesäkuun loppuun mennessä.

Osakasoikeudet

Optioilla merkityt osakkeet oikeuttavat osinkoon siltä tilikaudella, jonka kuluessa osakkeet on merkitty. Muut oikeudet alkavat osakepääoman korotuksen tultua merkityksi kaupparekisteriin.

Osakeannit, vaihtovelkakirja- ja optiolainat ja muut osakkeisiin oikeuttavat instrumentit

Mikäli Stockmann Oyj Abp ennen osakkeiden merkintäajan päättymistä korottaa osakepääomaansa uusmerkinnällä tai laskee liikkeeseen uusia vaihtovelkakirja- tai optiolainoja tai optio-oikeuksia taikka muita osakeyhtiölain mukaan osakkeisiin oikeuttavia instrumentteja siten, että osakkeenomistajalla on merkintätietuoikeus, on optioiden haltijoilla sama tai yhdenvertainen oikeus osakkeenomistajien kanssa. Yhdenvertaisuus toteutetaan Yhtiön hallituksen päättämällä tavalla siten, että merkittävissä olevien osakkeiden määriä, merkintähintoja tai molempia muutetaan.

Mikäli Stockmann Oyj Abp ennen osakkeiden merkintäajan päättymistä korottaa osakepääomaansa rahastoannilla, muutetaan merkintäsuhdetta Yhtiön hallituksen päättämällä tavalla siten, että optioiden nojalla merkittävien osakkeiden suhteellinen osuus osakepääomasta säilyy muuttumattomana ja merkintähintaa muutetaan vastaavasti.

Optioiden haltijoiden oikeudet eräissä erityistapauksissa

Mikäli Stockmann Oyj Abp ennen osakemerkintää alentaa osakepääomaansa, muutetaan optio-oikeuden ehtojen mukaista merkintäoikeutta vastaavasti osakepääoman alentamispäätöksessä tarkemmin sanotulla tavalla.

Mikäli Stockmann Oyj Abp ennen osakemerkintää asetetaan selvitystilaan, varataan optio-oikeuksien omistajille tilaisuus käyttää merkintäoikeuttaan hallituksen asettamana määräaikana ennen selvitystilan alkamista. Tämän jälkeen merkintäoikeutta ei enää ole.

Mikäli Stockmann Oyj Abp päättää sulautua sulautuvana yhtiönä toiseen yhtiöön tai kombinaatiofuusiossa muodostuvaan yhtiöön tai jakautua, annetaan optio-oikeuksien omistajille oikeus merkitä osakkeet hallituksen asettamana määräaikana ennen sulautumista tai jakautumista. Tämän jälkeen merkintäoikeutta ei enää ole.

Mikäli Stockmann Oyj Abp osakkeiden merkintäajan alettua päättää hankkia omia osakkeitaan kaikille osakkaille tehtävällä tarjouksella, on optio-oikeuksien omistajille tehtävä yhdenvertainen tarjous. Muissa

tapauksissa omien osakkeiden hankkiminen ei edellytä yhtiöltä optioita koskevia toimenpiteitä.

Mikäli ennen osakkeiden merkintäajan päättymistä syntyy Suomen osakeyhtiölain 18 luvun 1 pykälän mukainen tilanne, jossa jollakin on yli 90 prosenttia Stockmann Oyj Abp:n osakkeista ja siten lunastusoikeus ja -velvollisuus loppuja osakkeenomistajia kohtaan tai mikäli syntyy Stockmann Oyj Abp:n yhtiöjärjestyksen mukainen lunastusvelvollisuus, varataan optio-oikeuden omistajalle tilaisuus käyttää merkintäoikeuttaan hallituksen asettamana määräaikana.

Osakkeen nimellisarvon muuttuessa siten, että osakepääoma säilyy ennallaan, muutetaan optio-oikeuksien osakemerkintäehtoja niin, että merkittävien osakkeiden yhteenlaskettu nimellisarvo ja yhteenlaskettu merkintähinta säilyvät ennallaan.

Stockmann Oyj Abp:n muuttuminen julkisesta osakeyhtiöstä yksityiseksi osakeyhtiöksi ei aiheuta muutoksia optio-oikeuksien ehtoihin.

Tiedottaminen

Osakeyhtiölain 5 luvun 21 §:ssä tarkoitetut asiakirjat ovat nähtävillä Yhtiön pääkonttorissa osoitteessa Aleksanterinkatu 52 B, 00100 Helsinki sekä Yhtiön internetsivuilla www.stockmann.com.

Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaisu

Optio-ohjelmaan ja osakeantiin sovelletaan Suomen lakia. Osakeannista mahdollisesti aiheutuvat erimielisyydet ratkaistaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa Suomessa.

Muut seikat

Stockmann Oyj Abp:n hallitus päättää muista optio-oikeuksien antamiseen ja osakkeiden merkintään liittyvistä seikoista ja antaa tarkemmat ohjeet merkintöjen toteutustavasta. Optio-oikeuksia koskevat asiakirjat ovat nähtävissä Yhtiön pääkonttorissa Helsingissä.

STOCKMANNIN PÄÄOMARAKENNE JA VELKAANTUNEISUUS

Seuraavassa taulukossa on esitetty Stockmannin pääomarakenne ja velkaantuneisuus per 31.3.2009. Taulukkoa tulisi lukea yhdessä kohtien ”Eräitä tiivistettyjä Stockmannin tilinpäätöstietoja”, ”Stockmannin osavuositarkastus ajalta 1.1.-31.3.2009” sekä Listalleottoesitteeseen viittaamalla sisällytettyjen Stockmannin tilinpäätöstietojen kanssa.

	Stockmann -konserni 31.3.2009 Tilintarkastamaton
milj. euroa	
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	65,6
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	834,6
Korollinen vieras pääoma yhteensä	900,2
Osakepääoma	123,4
Ylikurssirahasto	186,1
Muut rahastot	167,2
Muuntoerot	-6,0
Kertyneet voittovarot	155,1
Oma pääoma yhteensä	625,7
Oma pääoma ja korolliset velat yhteensä	1 525,9
Rahat ja pankkisaamiset	23,3
Likviditeetti	23,3
Muut lyhytaikaiset korolliset saamiset	74,0
Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	28,1
Muut lyhytaikaiset korolliset lainat	37,5
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	65,6
Lyhytaikainen nettovelkaantuneisuus (1)	-31,7
Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	834,6
Nettovelkaantuneisuus	802,9

(1) Lyhytaikainen nettovelkaantuneisuus = lyhytaikainen korollinen vieras pääoma – muut lyhytaikaiset korolliset saamiset - likviditeetti

Pitkäaikaisesta korollisesta vieraasta pääomasta 160 miljoonaa euroa on vakuudellista velkaa. Vakuutena on kiinteistökiinnitys.

Stockmannin taseen ulkopuoliset vastuut on esitetty tähän Esitteeseen sisältyvässä Stockmannin osavuositarkastuksessa ajalta 1.1.2009-31.3.2009 taulukko-osassa sivulla 124 kohdassa Vastuusitoumukset.

STOCKMANNIN OSINGOT JA OSINKOPOLITIikka

Stockmannin hallitus on 14.6.2006 määritellyt osingonjakotavoitteeksi vähintään puolet varsinaisen liiketoiminnan tuottamasta voitosta. Toiminnan kasvun vaatima rahoitus otetaan kuitenkin huomioon osingon jaossa. Mahdollisten tulevien osinkojen määrä riippuu muun muassa Stockmannin liiketoiminnan tuloksesta ja tulevaisuudennäkymistä, taloudellisesta asemasta ja pääomatarpeesta, toiminnan kasvun vaatimasta rahoituksesta, yleisistä liiketoimintaolosuhteista sekä muista tekijöistä, joita Stockmannin hallitus pitää merkittävinä. Stockmannin tähän mennessä maksamat osingot eivät välttämättä ole osoitus Stockmannin osinkojen maksamisesta tulevaisuudessa.

Kolmelta viimeiseltä tilikaudelta on Stockmannin osakkeille maksettu osinkoa seuraavasti:

<u>Tilikausi päättynyt</u>	<u>Osinko (e/osake)</u>	<u>Osingot yhteensä (milj.e)</u>
31.12.2008	0,62	38,0
31.12.2007	1,35	75,2
31.12.2006	1,30	72,1

Osakeyhtiölain osingonjakoa koskevia säännöksiä on kuvattu osiossa Stockmannin osakkeet ja osakepääoma - Osakkeenomistajan oikeudet - Osingot ja muu vapaan oman pääoman jakaminen.

OSAKEMARKKINATIETOA

Stockmannin osakkeet ovat olleet Helsingin pörssissä julkisen kaupankäynnin kohteena vuodesta 1942. A-osakkeen kaupankäyntitunnus on STCAS ja ISIN-tunnus FI0009000236 ja B-osakkeen kaupankäyntitunnus STCBV ja ISIN-tunnus FI0009000251. Seuraavassa taulukossa esitetään A- ja B-osakkeiden ylin ja alin kaupantekokurssi esitetyiltä ajanjaksoilta Helsingin Pörssissä:

	<u>Sarja A Osakkeen hinta</u>		<u>Sarja B Osakkeen hinta</u>	
	Ylin	Alin	Ylin	Alin
(euroa)				
2005				
Ensimmäinen vuosineljännes	26.98	20.65	26.94	21.51
Toinen vuosineljännes	31.30	24.39	29.95	24.89
Kolmas vuosineljännes	37.00	29.10	35.82	26.95
Neljäs vuosineljännes	34.39	29.10	34.35	28,01
2006				
Ensimmäinen vuosineljännes	36.50	30.00	36.86	31.90
Toinen vuosineljännes	35.50	29.02	34.89	28,67
Kolmas vuosineljännes	33.08	28.70	33.20	28.11
Neljäs vuosineljännes	38.10	31.27	38.44	32.05
2007				
Ensimmäinen vuosineljännes	37.49	29.05	37.84	32.45
Toinen vuosineljännes	37.00	30.28	37.24	31.19
Kolmas vuosineljännes	35.99	31.06	36.50	31.10
Neljäs vuosineljännes	34.50	29.50	34.83	29.47
2008				
Ensimmäinen vuosineljännes	34.75	24.00	32.00	21.81
Toinen vuosineljännes	32.00	23.22	30.97	23.55
Kolmas vuosineljännes	25.99	16.53	24.84	16.06
Neljäs vuosineljännes	18.48	10.10	17.80	9.33
2009				
Ensimmäinen vuosineljännes	12.97	10.88	12.25	9.81

ERÄITÄ TIIVISTETTYJÄ STOCKMANNIN TILINPÄÄTÖSTIETOJA

Alla esitettävää yhteenvetoa Stockmannin tilinpäätöstiedoista on tarkasteltava yhdessä jäljempänä tässä Esitteessä esitettävien ”Stockmannin liiketoiminnan tulos ja taloudellinen asema” -osion ja Stockmannin osavuositarkastuksen sekä konsernitilinpäätöstietojen kanssa. Yhteenvedossa on viiva, jos luku ei ole laskettavissa, se ei ole relevantti tai se on nolla. Stockmannin tilinpäätökset on laadittu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) ja Stockmannin konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteiden mukaisesti.

Konsernin tulolaskelma	1.1.-31.3.		1.1.-31.12.				
	2009	2008	2008	2007	2006		
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu				
milj. euroa					Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Yhteensä
LIKEVAIHTO	353,2	413,4	1 878,7	1 398,2	1 239,6	61,1	1 300,7
Liiketoiminnan muut tuotot		3,8	4,2	9,7	5,1	29,3	34,4
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	211,0	274,8	969,6	798,8	710,6	5,9	716,5
Varastojen muutos, lisäys (-), vähennys (+)	-13,8	-43,9	2,1	-7,6	10,6	46,6	57,1
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö yhteensä	197,2	231,0	971,7	791,2	721,1	52,5	773,6
Palkat ja muut työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut	79,7	85,1	350,5	224,1	199,3	5,4	204,7
Poistot ja arvonalentumiset	14,6	15,2	61,4	36,9	31,8	0,3	32,1
Liiketoiminnan muut kulut	83,7	88,5	377,4	230,6	192,6	2,6	195,1
	375,2	419,8	1 761,0	1 282,7	1 144,8	60,8	1 205,6
LIIKETULOS	-22,0	-2,5	121,9	125,2	99,9	29,6	129,5
Rahoitustuotot	1,7	0,3	1,6	1,3	1,8	-	1,8
Rahoituskulut	-6,6	-11,6	-51,7	-7,0	-2,3	0,0	-2,3
TULOS ENNEN VEROJA	-26,9	-13,8	71,7	119,4	99,4	29,6	128,9
Tuloverot	3,1	2,2	32,7	-31,1	-24,2	-0,1	-24,3
TILIKAUDEN TULOS	-23,8	-11,6	39,1	88,4	75,2	29,5	104,7
LAAJA TULOSLASKELMA							
TILIKAUDEN TULOS	-23,8	-11,6					
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT							
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä	0,7	0,1					
Rahavirran suojaus, verolla vähennettynä	-2,4	-2,0					
Muut laajan tuloksen erät, netto	-1,6	-1,9					
KOKONAISTULOS	-25,4	-13,4					
TULOKSEN JAKAUTUMINEN							
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-25,4	-13,4	39,1	88,4	75,2	29,5	104,7
Vähemmistöosakkaille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0
	-25,4	-13,4	39,1	88,4	75,2	29,5	104,7

Konsernitase	31.3.		31.12.		
	2009	2008	2008	2007	2006
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		
milj. euroa					
VARAT					
PITKÄAIKAISET VARAT					
Aineettomat hyödykkeet yhteensä					
Liikearvo	642,3	723,6	646,5	720,0	-
Muut aineettomat hyödykkeet	110,1	126,3	112,1	124,6	6,3
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	752,4	849,9	758,5	844,5	6,3
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	37,0	37,3	37,0	38,8	39,9
Rakennukset ja rakennelmat	210,5	133,5	158,2	136,1	132,1
Koneet ja kalusto	101,5	97,7	96,2	97,5	51,8
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	54,4	57,7	49,4	59,8	49,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	211,3	168,0	246,9	144,5	79,1
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	614,7	494,2	587,5	476,8	352,2
Myytavissä olevat sijoitukset	6,6	6,6	6,6	6,5	6,5
Pitkäaikaiset saamiset	1,7	1,7	1,6	1,7	-
Laskennalliset verosaamiset	4,7	5,3	4,5	5,3	2,5
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	1 380,0	1 357,8	1 358,8	1 334,8	367,5
LYHYTAIKAISET VARAT					
Vaihto-omaisuus	271,8	286,2	220,3	244,4	155,0
Lyhytaikaiset saamiset					
Saamiset, korolliset	74,0	95,5	52,2	98,8	98,9
Saamiset, korottomat	78,5	114,3	83,2	110,4	86,5
Tuloverosaamiset	10,8	7,5	15,2	2,1	0,5
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	435,1	217,3	150,6	211,3	185,9
Rahavarat	23,3	17,1	35,2	33,2	59,2
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	458,4	520,7	406,2	488,9	400,1
VARAT YHTEENSÄ	1 838,4	1 878,5	1 765,0	1 823,7	767,6
OMA PÄÄOMA JA VELAT					
OMA PÄÄOMA					
Osakepääoma	123,4	112,2	123,4	112,2	111,3
Osakeanti	-	-	-	-	0,4
Ylikurssirahasto	186,1	186,0	186,1	186,0	183,4
Muut rahastot	167,2	42,6	169,6	44,6	44,1
Muuntoerot	-6,0	0,0	-6,8	0,0	0,0
Kertyneet voittovarot	155,1	164,5	216,9	250,9	232,3
Emoyhtiön osakkeenomistajien oman pääoman osuus	625,7	505,4	689,1	593,8	571,6
Vähemmistön osuus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	625,7	505,4	689,1	593,8	571,6
PITKÄAIKAISET VELAT					
Laskennalliset verovelat	77,1	56,2	78,1	57,3	26,2
Pitkäaikaiset velat, korollinen	834,6	865,6	755,7	855,4	23,4
Eläkevelvoitteet	1,1	1,4	1,4	3,2	-
Varaukset	1,0	1,2	0,6	2,1	-
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	913,8	924,4	835,7	918,0	49,6
LYHYTAIKAISET VELAT					
Lyhytaikaiset velat, korollinen	65,6	149,0	20,0	50,1	-
Lyhytaikaiset velat, koroton					
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	232,5	296,9	219,0	253,4	145,9
Tuloverovelat	0,8	2,9	1,1	8,3	0,5
Lyhytaikaiset velat, koroton yhteensä	233,3	299,7	220,1	261,7	146,4
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	298,9	448,7	240,1	311,8	146,4
VELAT YHTEENSÄ	1 212,7	1 373,1	1 075,8	1 229,8	196,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	1 838,4	1 878,5	1 765,0	1 823,7	767,6

Rahavirtalaskelma, konserni,

	31.3.		31.12.		
	2009	2008	2008	2007	2006
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		
milj. euroa					
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA					
Tilikauden tulos	-23,8	-11,6	39,1	88,4	104,7
Oikaisut					
Poistot	14,6	15,2	61,4	36,9	32,1
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	-	-3,8	-3,5	-	-34,4
Korkokulut ja muut rahoituskulut	6,6	11,6	51,7	7,0	2,3
Korkotuotot	-1,7	-0,3	-1,6	-1,3	-1,8
Verot	-3,1	-2,2	32,7	31,1	24,3
Muut oikaisut	-0,2	-2,4	-1,4	1,2	1,7
Käyttöpääoman muutokset					
Myynti- ja muiden saamisten muutos	-22,3	7,9	75,6	-11,0	1,7
Vaihto-omaisuuden muutos	-51,9	-41,6	24,0	-12,5	5,2
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-9,8	-29,3	-12,7	8,8	11,2
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-10,9	-10,6	-47,7	-6,5	-2,5
Saadut korot	0,8	0,2	0,8	1,3	1,1
Maksetut verot	7,1	-9,6	-48,3	-23,5	-28,2
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA	-94,6	-76,4	170,1	119,9	117,4
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-45,6	-38,9	-181,1	-113,2	-112,2
Tytäryhtiöiden hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	0,2	-5,9	6,1	-852,5	-12,7
Tytäryhtyksen myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	-	-	-18,9	-	105,0
Investoinnit muihin sijoituksiin	-	-0,1	0,1	-	-0,5
Aineellisen käyttöomaisuuden myynti	0,0	-	-	-	8,4
Luovutustuotot muista sijoituksista	-	-	-	-	0,9
Saadut osingot	0,1	0,0	-	0,1	0,1
INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	-45,3	-44,8	-193,7	-965,6	-11,0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Myönnettyjen lainojen muutos lisäys (-), vähennys (+)	-	-	135,2	-	0,3
Maksullinen osakeanti	-	-	-	5,8	17,2
Lyhytaikaisten lainojen nostot	38,5	81,4	20,0	85,5	10,0
Lainojen takaisinmaksut	-20,4	-	-190,6	-50,0	-33,6
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	82,5	6,1	152,2	835,6	-
Maksetut osingot	0,0	0,0	-75,2	-72,1	-59,5
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	100,7	87,5	41,7	804,8	-65,6
Rahavarojen muutos	-39,2	-33,7	18,1	-40,9	40,8
Rahavarat kauden alussa	35,2	33,2	33,2	59,2	18,4
Rahavarojen muuntoero	-0,1	0,1	-2,2	0,4	-
Luotollinen shekkitili, kauden alussa	-0,7	-14,6	-14,6	-	-
Rahavarat	23,3	17,1	35,2	33,2	59,2
Luotollinen shekkitili	-28,1	-32,1	-0,7	-14,6	-
Rahavarat kauden lopussa	-4,9	-15,0	34,5	18,6	59,2

Tunnuslukuja

		31.3.		31.12.		
		2009	2008	2008	2007	2006
		Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		
Myynti	milj. euroa	424,8	497,5	2 265,8	1 668,3	1 552,6
Liikevaihto	milj. euroa	353,2	413,4	1 878,7	1 398,2	1 300,7
Liiketulos	milj. euroa	-22,0	-2,5	121,9	125,2	129,5
Osuus liikevaihdosta	%	-6,2	-0,6	6,5	9,0	10,0
Tulos ennen veroja	milj. euroa	-26,9	-13,8	71,7	119,4	128,9
Osuus liikevaihdosta	%	-7,6	-3,3	3,8	8,5	9,9
Osakepääoma	milj. euroa	123,4	112,2	123,4	112,2	111,7
A-osakkeet	milj. euroa	53,2	49,1	53,2	49,1	49,1
B-osakkeet	milj. euroa	70,2	63,1	70,2	63,1	62,6
Osingot	milj. euroa	-	-	38,0	75,2	72,1
Hallituksen valtuus osingon maksamiseksi		-	-	23,3	-	-
Oman pääoman tuotto	%	4,8	13,9	6,1	15,2	19,4
Sijoitetun pääoman tuotto	%	6,9	10,7	8,3	12,1	22,9
Sijoitettu pääoma	milj. euroa	1 523,0	1 076,8	1 482,1	1 047,2	573,8
Pääoman kiertonopeus		-	-	1,3	1,3	2,3
Vaihto-omaisuuden kiertonopeus		-	-	4,4	4,3	5,0
Omavaraisuusaste	%	34,0	26,9	39,0	32,6	74,5
Netto velkaantumisaste	%	140,1	197,4	107,4	146,9	-6,3
Investoinnit käyttöomaisuuteen	milj. euroa	39,6	35,7	182,3	977,4	125,5
Osuus liikevaihdosta	%	11,2	8,6	9,7	69,9	9,6
Korolliset saatavat	milj. euroa	74,0	95,5	52,2	98,8	98,9
Korollinen vieras pääoma	milj. euroa	900,2	1 014,6	775,7	905,6	23,4
Korollinen nettovelka	milj. euroa	802,9	901,9	688,2	773,6	-134,7
Taseen loppusumma	milj. euroa	1 838,4	1 878,5	1 765,0	1 823,7	767,6
Henkilöstökulut	milj. euroa	79,7	85,1	350,5	224,1	204,7
Osuus liikevaihdosta	%	22,6	20,6	18,7	16,0	15,7
Henkilöstö keskimäärin	hlöä	14 735	15 479	15 669	11 161	10 069
Liikevaihto/henkilö	tuhatta euroa	-	-	119,9	125,3	129,2
Liikevoitto/henkilö	tuhatta euroa	-	-	7,8	11,2	12,9
Henkilöstökulut/henkilö	tuhatta euroa	-	-	22,4	20,1	20,3

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Voitto ennen veroja	=	liikevoitto + rahoitustuotot - rahoituskulut
Oman pääoman tuotto prosentti	= 100 x	$\frac{\text{tilikauden voitto}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	= 100 x	$\frac{\text{voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{sijoitettu pääoma}}$
Sijoitettu pääoma	=	taseen loppusumma - laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)
Pääoman kiertonopeus	=	$\frac{\text{liikevaihto}}{\text{taseen loppusumma} - \text{laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Vaihto-omaisuuden kiertonopeus	=	$\frac{365}{\text{vaihto-omaisuuden kiertoaika}}$
Omavaraisuusaste	= 100 x	$\frac{\text{taseen oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Netto velkaantumisaste (Gearing)	= 100 x	$\frac{\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahavarat}}{\text{oma pääoma yhteensä}}$
Korollinen nettovelka	=	korollinen vieras pääoma - rahavarat - korolliset saamiset

Osakekohtaisia tietoja

		31.3.		31.12.		
		2009	2008	2008	2007	2006
		Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		
Tulos/osake, osakeantikorjattu	euroa	-0,39	-0,21	0,67	1,59	1,93
Tulos/osake, osakeantikorjattu, laimennettu	euroa	-0,39	-0,21	0,67	1,58	1,90
Oma pääoma/osake, osakeantikorjattu	euroa	10,20	9,07	11,24	10,66	10,34
Osinko/osake, osakeantikorjattu	euroa	-	-	0,62	1,35	1,30
Hallituksen valtuus osingon maksamiseksi				0,38		
Osinko tuloksesta	%	-	-	93,0	84,9	67,4
Hallituksen valtuus osingon maksamiseksi				57,0		
Rahavirta/osake	euroa	-	-	2,90	2,16	2,16
Efektiivinen osinkotuotto	%					
- Sarja A		-	-	6,1	4,6	3,6
- Sarja B		-	-	6,3	4,6	3,6
Hallituksen valtuus osingon maksamiseksi						
- Sarja A				3,8		
- Sarja B				3,9		
Osakkeiden P/E luku						
- Sarja A		-	-	15,1	18,6	18,9
- Sarja B		-	-	14,7	18,7	18,9
Osakeantikorjattu kurssi kauden lopussa	euroa					
- Sarja A		12,00	33,00	10,10	29,50	36,40
- Sarja B		10,38	30,00	9,77	29,66	36,48
Osakeantikorjattu tilikauden ylin kurssi	euroa					
- Sarja A		12,97	34,75	34,75	37,49	38,10
- Sarja B		12,25	32,00	32,00	37,84	38,44
Osakeantikorjattu tilikauden alin kurssi	euroa					
- Sarja A		10,88	24,00	10,10	29,05	28,70
- Sarja B		9,81	21,81	9,33	29,47	28,11
Osakeantikorjattu tilikauden keskimurssi	euroa					
- Sarja A		11,75	28,93	20,35	33,90	33,85
- Sarja B		10,83	27,67	20,90	33,77	33,15
Osakkeiden vaihto	1000 kpl					
- Sarja A		73	81	859	695	819
- Sarja B		3 382	6 618	29 327	20 682	19 440
Osakkeiden vaihto	%					
- Sarja A		0,3	0,3	3,2	2,8	3,3
- Sarja B		9,6	21,0	83,5	65,6	62,5
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	milj. euroa	683,5	1 756,5	611,6	1 659,8	2 028,6
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä kauden lopussa	1000 kpl					
- Sarja A		61 703	56 094	61 703	56 094	55 662
- Sarja B		26 582	24 564	26 582	24 564	24 564
- Sarja B		35 121	31 529	35 121	31 529	31 098
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, painotettu keskiarvo	1000 kpl					
- Sarja A		61 346	55 724	58 609	55 606	54 310
- Sarja A		26 582	24 564	26 582	24 564	24 564
- Sarja B		34 764	31 160	32 027	31 042	29 746
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, laimennettu painotettu keskiarvo	1000 kpl					
- Sarja A		61 346	55 798	58 609	55 815	55 178
Omat osakkeet	1000 kpl					
- Sarja A		350	370	364	370	383
- Sarja A		-	0	0	0	0
- Sarja B		350	370	364	370	383
Osakkeenomistajien lukumäärä kauden lopussa	kpl	43 614	39 438	42 888	39 137	40 198

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Tulos/osake, osakeantikorjattu	=	$\frac{\text{voitto ennen veroja} - \text{vähemmistöosuus} - \text{tuloverot}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä 1)}$
Oma pääoma/osake, osakeantikorjattu	=	$\frac{\text{oma pääoma} - \text{omien osakkeiden rahasto}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä tilinpäätöspäivänä 1)}$
Osinko/osake, osakeantikorjattu	=	osakeantien vaikutuksella korjattu osinko/osake
Osinko tuloksesta, %	= 100 x	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake}}$
Rahavirta/osake	=	$\frac{\text{liiketoiminnan rahavirta}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä 1)}$
Efektiivinen osinkotuotto, %	= 100 x	$\frac{\text{osakeantikorjattu osinko/osake}}{\text{osakeantikorjattu pörssikurssi 31.12.}}$
Osakkeiden P/E luku	=	$\frac{\text{osakeantikorjattu pörssikurssi 31.12.}}{\text{tulos/osake}}$
Osakeantikorjattu kurssi 31.12.	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu kurssi tilinpäätöspäivänä
Osakeantikorjattu tilikauden ylin kurssi	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu ylin kurssi tilikauden aikana
Osakeantikorjattu tilikauden alin kurssi	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu alin kurssi tilikauden aikana
Osakeantikorjattu tilikauden keskipörssi	=	$\frac{\text{osakkeiden euromääräinen vaihto jaettuna vaihdettujen osakkeiden keskimääräisellä lukumäärällä tilikauden aikana}}{\text{osakeantikorjattu pörssi}}$
Osakkeiden vaihto	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu kappalemääräinen vaihto
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	=	osakkeiden lukumäärä kerrottuna tilinpäätöspäivän pörssikurssilla osakelajeittain

1) Ilman yhtiön omistamia osakkeita

STOCKMANNIN LIIKETOIMINNAN TULOS, TALOUDELLINEN ASEMA JA TULEVAISUUDENNÄKYMÄ

Yleiskuvaus konsernirakenteen kehityksestä vuosina 2006-2008

Joulukuussa 2007 Stockmannin tytäryhtiön Stockmann Sverige AB:n Suomen sivuliike osti julkisella ostotarjouksella 97,8 prosenttia ruotsalaisen muotiketju AB Lindexin (publ) osakkeista. Lindex on konsolidoitu Stockmann-konserniin 6.12.2007 alkaen. Lunastusmenettelyn kautta Stockmann Sverige AB:n Suomen sivuliike hankki vuoden 2008 aikana omistukseensa Lindexin osakekannan 100 %:sesti.

1.3.2006 Stockmann myi tytäryhtiönsä Stockmann Auto Oy Ab:n osakekannan Veho Group Oy Ab:lle, Volkswagen-Audi-liiketoiminnan Keskolle sekä Turun ja Espoon autotalot SOK:lle. 30.1.2006 Stockmann myi Venäjällä Zara-liiketoimintaa harjoittavan tytäryhtiönsä ZAO Stockmann- Krasnoselskajan koko osakekannan Zara-brändin omistavalle espanjalaiselle Inditex-yhtymälle. Sopimuksen mukaan Zara-liiketoimintaa Venäjällä harjoitettiin Inditexin lukuun 1.1.2006 lukien.

Yhtiön liiketoiminnan tulokseen vaikuttavia tekijöitä

Kansantalouden suhdanteet ja kuluttajien ostovoiman kehitys voivat vaikuttaa Stockmannin liiketoiminnan volyymiin sekä tulokseen. Myös valuuttakurssien muutokset voivat vaikuttaa Stockmannin tulokseen. Stockmann harjoittaa liiketoimintaa yhdeksässä maassa. Liiketoiminnan maantieteellinen hajautus voi vakauttaa edellä kuvattujen tekijöiden vaikutuksia, koska eri maiden suhdannekehitys voi poiketa toisistaan.

Stockmannin liiketoimintaan vaikuttaa myös mm. organisaation kyky:

- ostaa oikeita tuotteita sopiva määrä,
- hinnoitella myytävät tuotteet kilpailukykyisesti siten, että tuotteista saadaan riittävä kate,
- markkinoida ja myydä tuotteet,
- palvella asiakasta hyvin ja ansaita asiakkaan luottamus,
- kehittää ja ylläpitää tehokasta liikepaikkaverkostoa sekä
- kehittää ja ylläpitää liiketoimintaa tukevia logistisia ja tietoteknisiä järjestelmiä.

Stockmann seuraa systemaattisesti mm. näiden tekijöiden kehittymistä ja pyrkii toiminnan jatkuvaan parantamiseen.

Viimeaikaiset tapahtumat

Stockmann on ilmoittanut integroivansa Hobby Hallin tavarataloryhmän liiketoimintaan vuoden 2010 alusta lukien. Hobby Hall jatkaa itsenäisenä liiketoimintayksikkönä vuoden 2009 loppuun asti.

Stockmann avasi 13.2.2009 uuden tavaratalon Metropolis-kauppakeskuksessa Moskovan keskustan tuntumassa.

Hobby Hallin Venäjän liiketoiminta lopetettiin vuoden 2009 alusta lukien.

Stockmann joutui sulkemaan Moskovassa sijaitsevan Smolenskajan tavaratalon 13.5.2008 lukien vuokranantajan katkaistua laittomasti sähkönjakelun Stockmannille, vaikka Moskovan kansainvälinen välitystuomioistuin oli juuri ratkaissut osapuolten välisen riitakysymyksen Stockmannin eduksi. Stockmann on käynnistänyt vuokranantajaa vastaan oikeudenkäynnin, jossa se vaatii vahingonkorvausta yhteensä noin 75 miljoonaa Yhdysvaltojen dollaria.

Tulosennusteen lähtökohtia

Suhdannetaantuma on nopeasti ja voimakkaasti laajentunut globaaliin talouteen. Kulutuskysyntä on heikentynyt kaikilla Stockmannin markkina-alueilla ja kysynnän kehityksen ennakointi on erittäin vaikeaa. Stockmannin johdon arvion mukaan on todennäköistä, että kaikilla Stockmannin markkina-alueilla taloudet ovat vuoden aikana taantumassa ja kasvu on negatiivinen. Venäjän osalta kehitys on suurelta osin riippuvainen energian hinnasta. Työllisyysasteen arvioidaan heikkenevän taantumana edetessä. Työllisten ja eläkeläisten ostovoiman arvioidaan Suomessa kehittyvän suotuisasti, koska inflaatiopaineet ovat vähentyneet ja tehdyt veroratkaisut laskevat veroja. Ruotsin ja Norjan kruunujen sekä Venäjän ruplan devalvoituminen nostaa tuontitavaroiden

hintoja ja vähentää kuluttajien suhteellista ostovoimaa.

Suhdannetaantumien vaikutusten torjumiseksi ja talouden tukemiseksi useimpien maiden keskuspankit ovat laskeneet ohjauskorkojaan. Tämän myötä myös rahamarkkinakorot ovat laskeneet. Kansainvälinen rahamarkkinoiden epävarmuus on edelleen säilynyt ja rahoituksesta maksettava marginaali on kasvanut. Pidempiaikaisen rahoituksen saatavuus on yleisesti pysynyt vaikeana. Stockmann on joulukuussa 2008 sopinut yhteensä 1000 miljoonan euron lainarahoituspaketista, jonka tarkoituksena on varmistaa lähivuosien investointien sekä juoksevan toiminnan rahoittaminen. Rahoituspaketti koostuu osista, joiden maturiteetit ovat 7,5 ja 3 vuoden mittaisia. Rahoituspaketin avulla Stockmannin rahoituskustannusten arvioidaan olevan vuonna 2009 selvästi vuotta 2008 alhaisemmat.

Suhdannetaumana ja rahoitusmarkkinoiden epävarmuus ovat vaikuttaneet eräisiin Stockmannille keskeisiin ulkomaan valuuttoihin, joiden kurssit ovat heikentyneet tai markkinat arvioivat niiden heikentyvän suhteessa euroon. Stockmannin johto arvioi valuuttakurssien volatiliteetin säilyvän korkeana.

Tulosennusteen perustana olevista oletuksista johto voi vaikuttaa Stockmannin myynnin ja kannattavuuden kehitykseen tavanomaisin liikkeenjohdollisin toimenpitein. Tällaisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi myynti- ja markkinointikampanjoiden ja investointien ajoitusta sekä tuotevalikoimaa ja hinnoittelua koskevat päätökset. Muihin tulosennusteen perustana oleviin oletuksiin johto ei voi vaikuttaa.

Tulevaisuudennäkymät ja tulosennuste

Myös vuoden 2009 toisen neljänneksen aikana myyntiluvut tulevat jäämään edellistä vuotta pienemmiksi edelleen jatkuvan heikon taloustilanteen vuoksi ja siksi, että vähittäiskaupan myynnin kehitys oli ripeää kaikilla markkinoilla vielä vuoden 2008 alkuvuoden aikana. Loppuvuoden aikana myynnin odotetaan suhteellisesti parantuvan edelliseen vuoteen verrattuna, koska vertailukohteena ovat jo heikentyneet edellisen vuoden luvut. Vuoden toisen neljänneksen liikevoiton arvioidaan olevan hieman pienempi kuin viime vuonna.

Stockmann on käynnistänyt sopeuttamistoimet alhaisemman kysynnän olosuhteisiin. Rahoituskustannukset tulevat olemaan selvästi alhaisemmat kuin vuonna 2008. Tavoitteena on positiivinen kassavirta nettoinvestointien jälkeen sekä toiminnan kannattavuuden säilyttäminen hyvällä tasolla myös vuoden 2009 aikana.

Liiketoiminnan tulos

31.3.2009 päättynyt kolmen kuukauden jakso verrattuna 31.3.2008 päättyneeseen kolmen kuukauden jaksoon

Myynti ja myyntikate

Stockmann-konsernin myynti pieneni 15 prosenttia ja oli 424,8 miljoonaa euroa (497,5 miljoonaa euroa). Myynnin voimakkaaseen pienemiseen vaikuttivat yleisen suhdannetilanteen muutos, Ruotsin ja Norjan kruunujen sekä Venäjän ruplan voimakas heikentyminen ja vuoden 2008 erittäin korkeat vertailuluvut, joihin sisältyi myös toukokuussa 2008 toimintansa lopettaneen Smolenskajan tavaratalon myynti.

Tammi-maaliskuun myynti Suomessa pieneni 10 prosenttia ja oli 237,8 miljoonaa euroa. Konsernin myynti ulkomailla oli 186,9 miljoonaa euroa, ja se pieneni 20 prosenttia. Ilman valuuttakurssien muutoksia konsernin myynti ulkomailla olisi pienentynyt 9 prosenttia. Ulkomaisen myynnin osuus konsernin myynnistä oli 44 prosenttia (47 prosenttia).

Liiketoiminnan muita tuottoja ei katsauskaudella ollut (3,8 miljoonaa euroa).

Konsernin liiketoiminnan myyntikate pieneni 26,4 miljoonalla eurolla ja oli 156,0 miljoonaa euroa. Suhteellinen myyntikate oli 44,2 prosenttia (44,1 prosenttia). Lindexin ja Hobby Hallin suhteellinen myyntikate parani, mutta tavarataloryhmän ja Seppälän suhteellinen myyntikate pieneni.

Kustannukset ja tulos

Toiminnan kustannukset pienenivät 10,2 miljoonaa euroa ja poistot 0,6 miljoonaa euroa. Yhteensä noin 28 miljoonan euron säästöihin tähtäävän toimenpideohjelman toteuttaminen on käynnistynyt suunnitelmien mukaisesti.

Konsernin liiketulos pieneni 19,5 miljoonaa euroa ja oli -22,0 miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut pienenevät 6,5 miljoonaa euroa ja olivat 4,8 miljoonaa euroa (11,3 miljoonaa euroa). Tulos ennen veroja oli -26,9 miljoonaa euroa eli 13,1 miljoonaa euroa pienempi kuin vuotta aiemmin. Katsauskauden veroksi muodostui 3,1 miljoonaa euroa, johon sisältyy katsauskauden tappiosta kirjattu 4,3 miljoonan euron suuruinen laskennallinen verohyvitys. Verojen vaikutus tulokseen oli 0,9 miljoonaa euroa pienempi kuin vuotta aiemmin. Tulos osaketta kohden oli -0,39 euroa (-0,21 euroa) ja optioiden vaikutuksella laimennettuna -0,39 euroa (-0,21 euroa). Oma pääoma osaketta kohden oli 10,20 euroa (9,07 euroa).

Myynti ja tuloskehitys liiketoimintasegmenteittäin

Stockmann-konserni jakaantuu neljään liiketoimintasegmenttiin: tavarataloryhmä, Lindex, Hobby Hall ja Seppälä. Jakamaton segmenttiin kuuluvat koko konsernia palvelevat toiminnot.

Tavarataloryhmän myynti pieneni 19 prosenttia ja oli 224,5 miljoonaa euroa. Myynti Suomessa pieneni 13 prosenttia. Ulkomaantoimintojen myynti pieneni 31 prosenttia, ja sen osuus ryhmän myynnistä oli 28 prosenttia (33 prosenttia). Tavarataloryhmän myynnin pienenemiseen vaikuttivat yleisen suhdannetilanteen muutoksen ohella Venäjän ruplan voimakas heikentyminen, vuoden 2008 erittäin korkeat vertailuluvut, joihin sisältyi myös toukokuussa toimintansa lopettaneen Smolenskajan tavaratalon myynti, sekä voimakas kasvu Baltian tavarataloissa alkuvuonna 2008. Katsauskauden suhteellinen myyntikate pieneni. Tavarataloryhmän liiketulos pieneni 16,0 miljoonaa euroa ja oli -14,5 miljoonaa euroa (1,5 miljoonaa euroa).

Lindexin myynti oli katsauskaudella 122,6 miljoonaa euroa, joka oli 11 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna (138,3 miljoonaa euroa). Myynti Suomessa pieneni 2 prosenttia ja muissa maissa 13 prosenttia. Myynnin pienenemiseen vaikutti Ruotsin ja Norjan kruunujen voimakas heikentyminen. Paikallisissa valuutoissa laskettuna Lindexin myynti kasvoi prosentin, ja Lindex kasvatti markkinaosuuttaan päämarkkina-alueellaan Ruotsissa. Suhteellinen myyntikate parani merkittävästi. Toiminnan laajenemisen myötä kiinteät kustannukset ja poistot kasvoivat. Lindexin liiketulos oli 0,2 miljoonaa euroa (-1,2 miljoonaa euroa).

Hobby Hallin myynti pieneni 9 prosenttia ja oli 43,1 miljoonaa euroa (47,4 miljoonaa euroa). Myynti pieneni sekä Suomessa että ulkomailla, mutta sitä vastoin Hobby Hallin suhteellinen myyntikate kasvoi hieman. Hobby Hallin liiketulos parani ja oli -1,7 miljoonaa euroa (-2,1 miljoonaa euroa). Tuloksen paraneminen johtuu ensisijaisesti tappiollisen Venäjän liiketoiminnan lopettamisesta katsauskauden alussa.

Seppälän myynti pieneni 3 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajasta ja oli 34,7 miljoonaa euroa (35,7 miljoonaa euroa). Myynti Suomessa pysyi edellisen vuoden tasolla, ja Seppälän markkinaosuus kasvoi. Myynti ulkomailla pieneni 8 prosenttia, ja sen osuus Seppälän myynnistä oli 33 prosenttia (35 prosenttia). Ruplamääräinen myynti Venäjällä kasvoi 21 prosenttia, mutta myynti Baltian maissa väheni huomattavasti suhdannetaantumien myötä. Baltian maissa annettujen suurten alennusten vuoksi Seppälän suhteellinen myyntikate pieneni. Seppälän nopean laajenemisen takia kiinteät kustannukset ja poistot kasvoivat myyntikatteen kasvua nopeammin. Seppälän liiketulos pieneni 2,2 miljoonaa euroa ja oli -2,8 miljoonaa euroa (-0,6 miljoonaa euroa).

31.12.2008 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2007 päättyneeseen tilikauteen

Myynti ja tulos

Stockmann-konsernin myynti kasvoi 36 prosenttia vuonna 2008 ja oli 2 265,8 miljoonaa euroa (1 668,3 miljoonaa euroa). Voimakkaan kasvun syynä oli Lindexin mukaantulo konserniin joulukuussa 2007. Seppälän myynti kasvoi, tavarataloryhmän myynti oli edellisen vuoden tasolla ja Hobby Hallin myynti pieneni.

Myynti Suomessa kasvoi 5 prosenttia ja oli 1 224,8 miljoonaa euroa. Konsernin myynti ulkomailla oli 1 041,0 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 110 prosenttia. Ilman Lindexiä myynnin kasvu ulkomailla oli 2 prosenttia. Ulkomaisen myynnin kasvua pienensi Moskovassa Smolenski Passage -kauppakeskuksessa sijaitsevan tavaratalon sulkeminen toukokuussa vuokranantajan laittoman menettelyn seurauksena sekä Ruotsin kruunun, Norjan kruunun ja Venäjän ruplan heikkeneminen euroon nähden. Ulkomaisen myynnin osuus konsernin myynnistä kasvoi 30 prosentista 46 prosenttiin.

Liiketoiminnan muita tuottoja kertyi rakentamattoman tontin ja eräiden osakkeiden myynnistä 4,2 miljoonaa euroa (edellisenä vuonna 9,7 miljoonaa euroa).

Myyntikate ja kustannukset

Konsernin liiketoiminnan myyntikate kasvoi 300,1 miljoonalla eurolla ja oli 907,0 miljoonaa euroa. Suhteellinen myyntikate oli 48,3 prosenttia (43,4 prosenttia). Konsernin suhteellista myyntikatetta paransi etupäässä Lindexin lukujen yhdistäminen konserniin. Lindexin suhteellinen myyntikate oli kaikkien aikojen korkein. Hobby Hallin suhteellinen myyntikate parani, Seppälän suhteellinen myyntikate oli edellisen vuoden tasolla ja tavarataloryhmän suhteellinen myyntikate pieneni hieman. Toiminnan kustannukset kasvoivat 273,2 miljoonaa euroa ja poistot 24,5 miljoonaa euroa.

Tilikaudelle kohdistuu 6,0 miljoonaa euroa Smolenskajan tavaratalon sulkemisesta aiheutuvia kustannuksia. Sulkemisen tulosvaikutus oli yhteensä 14 miljoonaa euroa, kun otetaan lisäksi huomioon sulkemisen jälkeen muille yksiköille kohdistetut yleiskustannukset sekä poisjäänyt kate.

Konsernin liikevoitto pieneni tilikaudella 3,3 miljoonaa euroa ja oli 121,9 miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut kasvoivat 44,4 miljoonaa euroa ja olivat 50,1 miljoonaa euroa (5,7 miljoonaa euroa). Nettorahoituskuluja kasvattivat etupäässä Lindexin hankintaan liittyvän vieraan pääoman kustannukset.

Tilikauden voitto

Tilikauden voitto ennen veroja oli 71,7 miljoonaa euroa eli 47,7 miljoonaa euroa pienempi kuin vuotta aiemmin. Välittömät verot olivat 32,7 miljoonaa euroa eli 1,6 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuotta aiemmin. Ruotsin kruunun heikkenemisen myötä kirjattiin Lindexin hankintaa varten otetun valuuttalainan realisoitumattomasta kurssivoitosta 27,2 miljoonan euron laskennallinen verovelka. Tilikauden voitto oli 39,1 miljoonaa euroa (88,4 Me).

Tilikauden tulos osaketta kohden oli 0,67 euroa (1,59 euroa) ja optioiden vaikutuksella laimennettuna 0,67 euroa (1,58 euroa). Laskettuna ilman 27,2 miljoonan euron Ruotsin kruunun heikkenemisestä johtuvaa laskennallisen verovelan kasvua tilikauden tulos osaketta kohden oli 1,13 euroa. Oma pääoma osaketta kohden oli 11,24 euroa (10,66 euroa).

Liikevoittoprosentti ja omavaraisuusaste

Konsernin strategia ja pitkän aikavälin tavoitteet päivitettiin Lindexin oston jälkeen. Stockmann-konsernin hallitus vahvisti strategiakokouksessaan 18.6.2008 seuraavien viiden vuoden strategiset suuntaviivat ja saman aikavälin taloudelliset tavoitteet.

Konsernin tarkistettuna tavoitteena on saavuttaa vuosittain kaikilla markkinoillaan markkinoiden keskimääräistä kasvua nopeampi kasvu, sekä saavuttaa 12 prosentin liikevoittomarginaali ja 20 prosentin sijoitetun pääoman tuotto strategiajakson lopussa vuonna 2013. Tilikauden 2008 liikevoittoprosentti oli 6,5 ja omavaraisuusaste oli 39 %. Jakson alkuvaiheessa sijoitetun pääoman tuotto on aikaisempia vuosia alempi konsernin merkittävän investointiohjelman seurauksena. Strategisena tavoitteena on myös, että konsernin omavaraisuusaste nostetaan vähintään 40 prosenttiin.

Yhtiön osingonjakopolitiikka pidettiin vahvasta kasvusta ja voimakkaasta investointiohjelmasta huolimatta ennallaan. Tavoitteena on jakaa osinkona yli puolet varsinaisen liiketoiminnan tuottamasta voitosta, ottaen kuitenkin huomioon toiminnan kasvun vaatima rahoitus.

Myynti ja tuloskehitys liiketoimintasegmenteittäin

Stockmann konserni jakaantuu neljään liiketoimintasegmenttiin: tavarataloryhmä, Lindex, Hobby Hall ja Seppälä. Jakamaton segmenttiin kuuluvat koko konsernia palvelevat toiminnot.

Tavarataloryhmän myynti pysyi tilikaudella edellisen vuoden tasolla ja oli 1 218,9 miljoonaa euroa. Myynti Suomessa oli edellisen vuoden tasolla. Ulkomaantoimintojen myyntiä kasvattivat hyvä vertailukelpoinen myynnin kasvu Venäjän ja Baltian tavarataloissa sekä uudet Bestseller-myymälät, mutta toisaalta sitä pienensi Moskovan Smolenskajan tavaratalon sulkeminen. Ulkomaantoimintojen

myynti kasvoi prosentin, ja niiden osuus ryhmän myynnistä oli 29 prosenttia (28 prosenttia). Tilikauden suhteellinen myyntikate pieneni. Tämä johtui vuoden lopulla kanta-asiakkaisiin suunnatusta voimakkaasta hintakampanjoinnista, jonka tarkoituksena oli myyntivolyymin ylläpitäminen. Tavarataloryhmän liikevoitto pieneni ja oli 54,0 miljoonaa euroa (91,8 miljoonaa euroa). Edellisen vuoden liikevoittoon sisältyy 9,7 miljoonaa euroa kertaluonteisia tuottoja. Tilivuodelle kirjattiin yhteensä 6,0 miljoonaa euroa Smolenskajan tavaratalon sulkemisesta johtuneita kustannuksia. Sulkemisen tulosvaikutus oli yhteensä 14 miljoonaa euroa, kun otetaan lisäksi huomioon sulkemisen jälkeen muille yksiköille kohdistetut yleiskustannukset sekä poisjäänyt kate.

Lindexin myynti oli tilikaudella 672,5 miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa laskettuna myynti pysyi edellisen vuoden tasolla, mutta Lindex kasvatti markkinaosuuttaan päämarkkina-alueellaan Ruotsissa. Lindexin liikevoitto oli 58,7 miljoonaa euroa. Sitä rasittivat Lindexin hankinnan IFRS-laskentaan liittyvät poistot ja vaihto-omaisuuden kertaluonteinen kulukirjaus, jotka olivat yhteensä 6,5 miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa laskettuna Lindexin operatiivinen tulos oli kaikkien aikojen paras. Ruotsin ja Norjan kruunun heikkeneminen euroon verrattuna pienentää laskennallisesti tilikauden liikevoittoa 2,7 miljoonaa euroa. Lindexin vuoden 2007 pro forma -liikevoitto oli 70,9 miljoonaa euroa. Konsernin vuoden 2007 tuloksessa joulukuussa hankitun Lindexin liikevoitto oli 15,0 miljoonaa euroa.

Hobby Hallin myynti pieneni tilikaudella 7 prosenttia ja oli 191,0 miljoonaa euroa (206,5 miljoonaa euroa). Suuri osa Hobby Hallin myynnistä koostuu elektroniikkatuotteista, joiden kokonaismarkkinat ovat pienentyneet, ja samanaikaisesti niiden yleinen hintakehitys on ollut laskeva. Myynti pieneni sekä Suomessa että ulkomailla, mutta Hobby Hallin suhteellinen myyntikate kasvoi. Hobby Hallin liikevoitto pieneni 4,9 miljoonaa euroa ja oli 0,8 miljoonaa euroa (5,7 miljoonaa euroa). Tilikauden liikevoiton heikkeneminen johtui myynnin pienenemisestä ja Venäjän-toiminnan tappiollisuudesta. Venäjän-toiminta päätettiin lopettaa vuoden 2009 alusta lukien.

Seppälän myynti kasvoi tilikaudella 4 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajasta ja oli 182,6 miljoonaa euroa. Myynti pieneni Suomessa 2 prosenttia ja kasvoi voimakkaasti Venäjällä, jossa sitä kasvattivat uudet myymälät sekä myynnin hyvä vertailukelpoinen kehitys. Myynti ulkomailla kasvoi 19 prosenttia, ja sen osuus Seppälän myynnistä nousi 34 prosenttiin (30 prosenttia). Suhteellinen myyntikate oli edellisvuoden tasolla. Voimakkaan uusperustannan takia kiinteät kustannukset ja poistot kasvoivat myyntikatteen kasvua nopeammin. Tämän takia Seppälän liikevoitto pieneni 6,1 miljoonaa euroa ja oli 14,6 miljoonaa euroa (20,7 miljoonaa euroa).

31.12.2007 päättynyt tilikausi verrattuna 31.12.2006 päättyneeseen tilikauteen

Liikevoitto ja myynti

Tilikauden jatkuvien toimintojen liikevoitto kasvoi 25,3 miljoonaa euroa ja oli 125,2 miljoonaa euroa (99,9 miljoonaa euroa). Jatkuvien toimintojen liikevoittoon sisältyy 9,7 miljoonaa euroa kertaluonteisia tuottoja. Edellisenä vuonna niiden määrä oli 5,1 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut tuotot lopetetusta toiminnoista olivat edellisenä vuonna 34,4 miljoonaa euroa, jotka muodostuivat Stockmann Auton ja Venäjän Zara-liiketoiminnan luovutuksista saaduista myyntivoitoista. Tulos parani Suomessa ja Baltiassa ja heikentyi Venäjällä. Konsernin tulosta rasittivat uuden Moskovan tavaratalon käynnistyskustannukset, Bestseller-myyvälöiden ja Seppälän voimakas uusperustanta Venäjällä sekä alkuvuoteen ajoittuneet tavaraliikenteen sertifikaattiongelmät.

Stockmann-konsernin jatkuvien toimintojen myynti vuonna 2007 oli 1 668,3 miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 13 prosenttia. Konsernin myynti ulkomailla oli 496,8 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 40 prosenttia. Jatkuvien toimintojen myynti Suomessa kasvoi 4 prosenttia ja oli 1 171,5 miljoonaa euroa. Ulkomaisen myynnin osuus konsernin myynnistä kasvoi 24 prosentista 30 prosenttiin. Konsernin liikevaihto oli 1 398,2 miljoonaa euroa ja vertailukaudella 1 300,7 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muita tuottoja oli 9,7 miljoonaa euroa. Vertailukaudella liiketoiminnan muut tuotot olivat 34,4 miljoonaa euroa, ja ne muodostuivat pääosin liiketoimintojen luovutuksesta saaduista myyntivoitoista.

Myyntikate ja kustannukset

Konsernin liiketoiminnan myyntikate kasvoi tilikaudella 79,9 miljoonalla eurolla ja oli 607,0 miljoonaa euroa. Suhteellinen myyntikate oli 43,4 prosenttia (40,5 prosenttia). Tavarataloryhmän, Hobby Hallin ja Seppälän liiketoiminnan suhteellinen myyntikate parani. Konsernin suhteellista myyntikatetta paransivat osaltaan myös Lindexin hankinta sekä matalakatteisen automyynnin jääminen pois vuoden 2006 maaliskuun alusta lukien. Toiminnan kustannukset kasvoivat 54,8 miljoonaa euroa ja poistot 4,8 miljoonaa euroa. Pääosin vertailukauden liiketoiminnan 34,4 miljoonan euron suuruisen muiden tuottojen vaikutuksesta konsernin liikevoitto pieneni 4,4 miljoonaa euroa ja oli 125,2 miljoonaa euroa. Nettorahoituskulut kasvoivat 5,2 miljoonaa euroa ja olivat 5,7 miljoonaa euroa (0,6 miljoonaa euroa). Nettorahoituskulujen kasvuun vaikutti olennaisesti Lindexin osakkeiden hankinnan rahoitus vieraalla pääomalla.

Tilikauden voitto

Tilikauden voitto ennen veroja oli 119,4 miljoonaa euroa eli 9,5 miljoonaa euroa pienempi kuin vuotta aiemmin. Välittömät verot olivat 31,1 miljoonaa euroa eli 6,8 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuotta aiemmin. Vertailukaudella tulokseen sisältyi verovapaita Stockmann Auto Oy Ab:n ja Venäjän Zara liiketoimintaa harjoittavan yhtiön osakkeiden myynnistä saatuja myyntivoittoja 29,3 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos osaketta kohden oli 1,59 euroa (1,93 euroa) ja optioiden vaikutuksella laimennettuna 1,58 euroa (1,90 euroa). Oma pääoma osaketta kohden oli 10,66 euroa (10,34 euroa).

Liikevoittoprosentti ja omavaraisuusaste

Stockmannin hallitus asetti kesällä 2006 uudet pitkäaikaiset taloudelliset tavoitteet. Tavoitteena on saavuttaa vuoteen 2011 mennessä 10 prosentin liikevoitto liikevaihdosta, 22 prosentin sijoitetun pääoman tuotto ja markkinoiden kasvua nopeampi myynnin kasvu. Omavaraisuusasteen tavoitteeksi asetettiin 50 prosenttia. Tilikauden aikana konsernin jatkuvien toimintojen liikevoittoprosentti kasvoi ja oli 9 prosenttia liikevaihdosta. Vieraalla pääomalla rahoitetun Lindexin oston takia omavaraisuusaste aleni ja oli 32,6 prosenttia. Vastaavasti sijoitetun pääoman tuottoprosentti pieneni ja oli 12,1. Lindexin oston toteuduttua hallitus tulee vuoden 2008 aikana arvioimaan pitkän aikavälin taloudellisia tavoitteita uudestaan.

Myynti ja tuloskehitys liiketoimintasegmenteittäin

Stockmann konserni jakaantuu neljään liiketoimintasegmenttiin: tavarataloryhmä, Lindex, Hobby Hall ja Seppälä. Jakamaton segmenttiin kuuluvat koko konsernia palvelevat toiminnot. Lopetetuiksi toiminnoiksi on vertailuvuonna luokiteltu vuonna 2006 myytyt Stockmann Auto ja Venäjän Zara liiketoiminta.

Tavarataloryhmän myynti vuonna 2007 kasvoi 9 prosenttia 1 218,1 miljoonaan euroon. Myynti Suomessa kasvoi 5 prosenttia. Ulkomaantoimintojen myyntiä kasvattivat hyvä vertailukelpoinen myynnin kasvu Venäjän ja Baltian tavarataloissa, Moskovassa helmikuun puolivälissä avattu neljäs tavaratalo sekä uudet Bestseller-myyvälät. Vuoden alun maahantuontiongelmien Venäjällä aiheuttivat hetkellistä tavarapulaa, joka hidasti myynnin kasvua alkuvuonna. Viron ja Latvian tavaratalojen myynti kehittyi erinomaisesti. Ulkomaantoimintojen myynti kasvoi 21 prosenttia, ja sen osuus ryhmän myynnistä nousi 28 prosenttiin (26 prosenttia). Tilikauden suhteellinen myyntikate parani. Tavarataloryhmän liikevoitto parani tuntuvasti ja oli 91,8 miljoonaa euroa (79,5 miljoonaa euroa). Tilikauden tulokseen sisältyy 9,7 miljoonaa euroa ja edellisen vuoden tulokseen 4,7 miljoonaa euroa kertaluonteisia tuottoja. Suomen ja Baltian toimintojen tulos parani selvästi. Ulkomaantoimintojen tulosta rasittivat Moskovassa helmikuussa avatun tavaratalon ja uusien Bestseller- ja Nike-myyvälöiden käynnistyskustannukset sekä vuoden alun tullausten viivästymisten aiheuttamat normaalia suuremmat alennukset toisella vuosineljänneksellä.

Lindexin luvut sisältyvät konsernin lukuihin 6.12.2007 alkaen. Kolmen viikon myynti oli 68,1 miljoonaa euroa ja liikevoitto samalta ajanjaksolta 15,0 miljoonaa euroa.

Hobby Hallin myynti kasvoi 3 prosenttia ja oli 206,5 miljoonaa euroa (199,8 miljoonaa euroa). Myynti kasvoi sekä Suomessa että Baltiassa. Toiminta Venäjällä käynnistettiin joulukuussa. Hobby Hallin suhteellinen myyntikate parani. Verkkokauppa kasvoi edelleen voimakkaasti, ja sen osuus Hobby Hallin

etäkaupasta Suomessa oli 66 prosenttia (47 prosenttia). Myös Virossa verkkokauppa kasvoi, ja sen osuus Hobby Hallin Viron etäkaupasta oli 40 prosenttia (33 prosenttia). Hobby Hall otti huhtikuussa käyttöön uuden toiminnanohjausjärjestelmän. Käyttöönotto rasitti tulosta kertaluonteisina kustannuksina sekä ongelmina asiakaspalvelussa. Käynnistysvaiheen jälkeen uusi toiminnanohjausjärjestelmä tehostaa Hobby Hallin toimintaa ja raportointia sekä parantaa asiakaspalvelua. Hobby Hallin liikevoitto oli tilikaudella 5,7 miljoonaa euroa (7,1 miljoonaa euroa).

Seppälän myynti kasvoi 11 prosenttia ja oli 174,7 miljoonaa euroa. Myynti kasvoi voimakkaasti Venäjällä ja Baltiassa, joissa sitä kasvattivat vuoden 2006 lopulla ja vuonna 2007 avatut uudet myymälät sekä myynnin hyvä vertailukelpoinen kehitys. Myynti ulkomailla kasvoi 49 prosenttia, ja sen osuus Seppälän myynnistä nousi 30 prosenttiin (22 prosenttia). Suhteellinen myyntikate parani, mutta myös kiinteät kustannukset ja poistot kasvoivat voimakkaan uusperustannan takia erityisesti Venäjällä. Seppälän tilikauden liikevoitto oli 20,7 miljoonaa euroa (21,1 miljoonaa euroa).

Kertaluonteiset ja muut poikkeukselliset erät

Vuoden 2008 tulokseen sisältyy rakentamattoman maa-alueen ja eräiden osakkeiden myynnistä saatuja kertaluonteisia tuottoja 4,2 miljoonaa euroa. Tilikaudelle kohdistuu 6,0 miljoonaa euroa Smolenskajan tavaratalon sulkemisesta aiheutuvia kustannuksia, sulkemisen tulosvaikutus oli yhteensä 14 miljoonaa euroa, kun otetaan lisäksi huomioon sulkemisen jälkeen muille yksiköille kohdistetut yleiskustannukset sekä poisjäänyt kate. Lisäksi tilikauden tulokseen sisältyy yhteensä 6,5 miljoonan euron poistot ja kertaluontoinen vaihtomaisuuden kulukirjaus Lindexin hankinnan yhteydessä IFRS 3 mukaisesti käypään arvoon arvostetuista varoista.

Vuoden 2007 tulokseen sisältyy kertaluonteisia tuottoja 9,7 miljoonaa euroa kanta-asiakasyhteistyön käynnistämisestä sekä kanta-asiakkaiden rahoituksen myymisestä Nordealle.

Vuonna 2006 kertaluonteisia tuottoja kertyi 34,4 miljoonaa euroa Stockmann Auton ja Venäjän Zara liiketoiminnan sekä Tallinnassa sijaitsevan tontin myynneistä. Stockmann Auton myyntihinta oli 67,9 miljoonaa euroa ja myyntivoitto 7,4 miljoonaa euroa, Venäjän Zara liiketoiminnan myyntihinta oli 41,5 miljoonaa euroa ja myyntivoitto 21,9 miljoonaa euroa. Tallinnassa sijaitsevan tontin myyntihinta oli 5,3 miljoonaa euroa ja myyntivoitto 4,7 miljoonaa euroa.

Konsernin kulurakenne

milj. euro	1.1.-31.3.			1.1.-31.12.				
	2009	2008	muutos %	2008	2007	muutos %	Jatkuvat toiminnot 2006	muutos %
	Tilintarkastamaton			Tilintarkastettu				
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	197,2	231,0	-15	971,7	791,2	23	721,1	10
Palkat ja muut työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	79,7	85,1	-6	350,5	224,1	56	199,3	12
Poistot ja arvonalentumiset	14,6	15,2	-4	61,4	36,9	66	31,8	16
Liiketoiminnan muut kulut	83,7	88,5	-5	377,4	230,6	64	192,5	20
Rahoitustuotot	1,7	0,3	492	1,6	1,3	21	1,8	-28
Rahoituskulut	-6,6	-11,6	-43	-51,7	-7,0	639	-2,3	204
Tuloverot	-3,1	-2,2	39	32,7	31,1	5	24,2	29
Myyntikate %	44,2	44,1	0	48,3	43,4	11	41,8	4
Efektiivinen vero %				45,6	26,0		24,3	

Tammi-maaliskuussa 2009 Stockmannin myynti pieneni 15% ja aineiden ja tarvikkeiden käyttö saman verran joten suhteellinen myyntikate oli edellisen vuoden vastaavan ajankohdan tasolla. Rahoituskulut pienenivät kansainvälisen finanssikriisin aiheuttaman korkotason laskun ja vuoden 2008 lopussa tehdyn uuden lainarahoitussopimuksen seurauksena.

Vuoden 2008 myynti kasvoi 36 % verrattuna vuoteen 2007, samanaikaisesti aineiden ja tarvikkeiden käyttö kasvoi 23 %. Tämän takia suhteellinen myyntikate parani ja oli 48,3 %, kun se vastaavana aikana edellisvuonna

oli 43,4 %. Suhteellisen myyntikatteen paranemiseen vaikutti etupäässä Lindexin lukujen yhdistäminen konserniin. Voimakas uusperustanta kasvatti liiketoiminnan muita kuluja ja poistoja ja Lindexin hankinta vaikutti myös osaltaan konsernin kulurakenteen kehitykseen. Rahoituskuluja kasvattivat Lindexin hankintaan liittyvät vieraan pääoman kulut. Efektiivistä verokantaa nosti Ruotsin kruunun heikkenemisen myötä Lindexin hankintaa varten otetun valuuttalainan realisoitumattomista kurssivoitoista kirjattu laskennallinen verovelka.

Vuoden 2007 myynti kasvoi 13 % verrattuna vuoteen 2006. Useimmat kuluerät kasvoivat myynnin kasvun mukaisesti. Voimakkaan uusperustannan myötä liiketoiminnan muut kulut ja poistot kasvoivat kuitenkin myynnin kasvua nopeammin. Rahoituskuluja kasvatti Lindexin osto vuoden 2007 lopussa.

Maksuvalmius ja pääomalähteet

Stockmannin liiketoiminnan nettorahavirta oli 170,1 miljoonaa euroa vuonna 2008, 119,9 miljoonaa euroa vuonna 2007 ja 117,4 miljoonaa euroa vuonna 2006. Liiketoiminnan nettorahavirta kasvoi 50,2 miljoonaa euroa vuonna 2008 verrattuna vuoteen 2007, mikä johtui pääasiassa tavaravarastojen pienenemisestä ja pääoman vapautumisesta tavarataloryhmän myyntisaamisista, joita kompensoi Lindexin hankinnan rahoituksesta maksettujen korkokulujen kasvu. Liiketoiminnan nettorahavirta oli vuonna 2007 samalla tasolla kuin vuonna 2006. Liiketoiminnan nettorahavirta oli 94,6 miljoonaa euroa negatiivinen 31.3.2009 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla verrattuna 76,4 miljoonan euron negatiiviseen nettorahavirtaan vuoden 2008 vastaavalla jaksolla.

Stockmannin investointien nettorahavirta oli 193,7 miljoonaa euroa negatiivinen vuonna 2008, 965,6 miljoonaa euroa negatiivinen vuonna 2007 ja 11,0 miljoonaa euroa negatiivinen vuonna 2006. Investointien negatiivinen nettorahavirta pieneni 771,9 miljoonaa euroa vuonna 2008 verrattuna vuoteen 2007, mikä johtui pääasiassa Lindexin osakkeiden hankinnan ajoittumisesta vuodelle 2007, jota kompensoi tavarataloryhmän ja Lindexin investointien kasvu. Investointien negatiivinen nettorahavirta kasvoi 954,6 miljoonaa euroa vuonna 2007 verrattuna vuoteen 2006, mikä johtui pääasiassa Lindexin osakkeiden hankinnasta. Investointien nettorahavirta oli 45,3 miljoonaa euroa negatiivinen 31.3.2009 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla verrattuna 44,8 miljoonan euron negatiiviseen nettorahavirtaan vuoden 2008 vastaavalla jaksolla.

Stockmannin rahoituksen nettorahavirta oli 41,7 miljoonaa euroa vuonna 2008, 804,8 miljoonaa euroa vuonna 2007 ja 65,6 miljoonaa euroa negatiivinen vuonna 2006. Rahoituksen nettorahavirta pieneni 763,1 miljoonaa euroa vuonna 2008 verrattuna vuoteen 2007, mikä johtui pääasiassa pitkäaikaisten lainojen noston kasvusta vuonna 2007, jota kompensoi maksullisesta osakeannista saaduilla varoilla tehty pitkäaikaisen lainan lyhennys. Rahoituksen nettorahavirta kasvoi 870,4 miljoonaa euroa vuonna 2007 verrattuna vuoteen 2006, mikä pääasiassa johtui lainojen noston kasvusta, jota kompensoi maksettujen osinkojen kasvu. Rahoituksen nettorahavirta oli 100,7 miljoonaa euroa 31.3.2009 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla verrattuna 87,5 miljoonaan euroon vuoden 2008 vastaavalla jaksolla.

Stockmannin rahavarat 31.3.2009 olivat 23,3 miljoonaa euroa. Stockmannilla oli 31.3.2009 käyttämättömiä sitovia luottolimiittejä yhteensä 327,4 miljoonaa euroa. Lisäksi Stockmannilla on käytettävissään 362,5 miljoonan euron suuruinen kotimainen yritystodistusohjelma, josta oli 325,0 miljoonaa euroa käyttämättä 31.3.2009.

Stockmannin korollinen nettovelka oli 31.3.2009 802,9 miljoonaa euroa.

Seuraavassa taulukossa on esitetty Stockmannin korollisen velan erääntymisajankohdat 31.3.2009:

milj. euroa	Alle 1 v	1-2 v	2-5 v	yli 5 v
Lainat rahoituslaitoksilta	28,1		839,3*	0,0
Muut korolliset velat	37,5			
Yhteensä	65,6		839,3	0,0

*ei sisällä 4,7 milj. euron lainan järjestelykuluja

Joulukuussa 2008 Stockmann järjesti pitkäaikaisen rahoituksensa tuleville vuosille. 1 000 miljoonan euron rahoituspaketti koostuu osista, joiden maturiteetit ovat 3, 5 ja 7 vuotta. Lainasopimukset sisältävät nykyisessä markkinatilanteessa tavanomaisia ehtoja. Osa lainoista on vakuudellisia ja osa vakuudettomia. Stockmann ei ole rikkonut lainasopimusten ehtoja ja arvioi ettei lainasopimuksen ehtoja tulla rikkomaan.

Yhtiön johdon tiedossa ei ole sellaisia oikeudellisia tai taloudellisia rajoitteita, jotka estävät tytäryhtiöitä siirtämästä varoja emoyhtiölle.

Käyttöpääomaa koskeva lausunto

Stockmannin johdon käsityksen mukaan Yhtiön käyttöpääoman määrä riittää kattamaan Yhtiön nykyiset tarpeet seuraavien 12 kuukauden ajan tämän Esitteen päivämäärästä lukien.

Tasetietoja

Stockmann konsernin pitkäaikaiset varat muodostuvat pääasiassa Stockmannin ja Lindexin liiketoimintojen yhdistämisessä syntyneestä liikearvosta ja tavaramerkistä sekä maa-alueista, rakennuksista, koneista ja kalustosta. Lyhytaikaisiin varoihin sisältyy vaihto-omaisuus, korollisia ja korottomia myyntisaamisia ja muista saamisista sekä rahavaroja. Pitkäaikaiset velat muodostuvat pääasiassa korollisista veloista ja laskennallisista verovelosta. Lyhytaikaiset velat sisältävät ostovelkoja ja muita korottomia velkoja sekä korollisia velkoja. Yhtiöllä ei ole sellaisia omistuksia muissa yhtiöissä kuin tytäryhtiöissä, joista pitäisi antaa esiteasetuksen (EYKkomission asetus n:o (EY) 809/2004) perusteella erikseen tietoa.

Konsernin taseen loppusumma 31.12.2008 oli 1 765,0 miljoonaa euroa kun se 31.12.2007 oli 1 823,7 miljoonaa euroa. Konsernin taseen loppusumma 31.3.2009 oli 1 838,4 miljoonaa euroa.

Vuonna 2007 hankitun Lindex AB:n alustavan hankintomenolaskelman täsmennys

Stockmannin tytäryhtiö Stockmann Sverige AB hankki julkisella ostotarjouksella 5.12.2007 97,8 % osuuden ja vuonna 2008 kaikki loput AB Lindexin osakkeet. Konsernitilinpäätökseen on konsolidoitu 100 % omistusosuus AB Lindexin konsernista IFRS 3 mukaisesti. Hankintahinta oli 851,7 milj. euroa ja sisälsi asiantuntijoille maksettuja palkkioita 4,7 milj. euroa sekä korkoa 0,4 milj. euroa. Hankintamenolaskelmassa on huomioitu 23,8 milj. euroa Lindexin Saksan yhtiön tappioihin liittyviä veroja ja korkoja, jotka Göteborgin kamarioikeus määräsi Lindexin maksettavaksi vuonna 2008. Lindex on yksi Pohjois-Euroopan suurimmista muotitavarataloketjuista ja 746,2 milj. euron liikearvon syntyminen perustuu Lindexin hyvään kassavirtaan ja kannattavuuteen sekä vahvaan markkina-asemaan sen valitsemilla ydinmarkkina-alueilla, erityisesti Ruotsissa, Norjassa ja Suomessa. Stockmannin tarkoituksena on edistää Lindexin laajentumista Venäjälle ja muille valituille Itä-Euroopan markkinoille, ja Stockmannin johdon arvion mukaan synergioita voidaan saavuttaa uusille markkina-alueille laajentumisen yhteydessä liittyen hallinnollisiin toimintoihin ja mittakaavaetuihin sisäänosto- ja logistiikkatoiminnoissa.

Hankinnan kohteesta kirjattiin seuraavat varat ja velat:

Milj. euroa	2007		
	Kirjanpitoarvot ennen yhdistämistä	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot	Kirjanpitoarvot yhdistämisen jälkeen
Aineettomat hyödykkeet			
Tavaramerkit	18,4	78,2	96,6
Vuokraoikeudet	0,0	0,0	0,0
Asiakassuhteet	0,0	2,4	2,4
Toimittajasuhteet	0,0	4,3	4,3
ATK-ohjelmat	10,3	0,0	10,3
Liikearvo	7,6	-7,6	0,0
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	41,1	0,0	41,1
Muut rahoitusvarat	2,6	0,0	2,6
Laskennallinen verosaaminen	3,0	0,0	3,0
Vaihto-omaisuus	72,6	4,2	76,8
Myynti- ja muut saamiset	14,6	0,0	14,6
	0,0	0,0	0,0
Rahavarat	9,0	0,0	9,0
Varat yhteensä	179,2	81,5	260,8

Laskennallinen verovelka	1,7	25,0	26,7
Eläkevelvoitteet (etuuspohjaiset)	3,4	0,0	3,4
Varaukset	2,5	0,0	2,5
Luotollinen shekkitili	29,0	0,0	29,0
Muut velat	69,9	23,8	93,7
Velat yhteensä	106,5	48,8	155,3
Nettovarat	72,7	32,7	105,4
Hankintameno			851,7
Liikearvo		746,2	746,2

Edellä kuvatussa liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut aineettomat hyödykkeet on kirjattu erillään liikearvosta käypään arvoon, mikäli käypä arvo on ollut määriteltävissä luotettavasti. Toteutuneessa liiketoimintojen yhdistämisessä konserni on hankkinut Lindex-tavaramerkin sekä asiakas- ja toimittajasopimuksia. Hankitun tavaramerkin käypä arvo perustuu arvioituun diskontattuun rojaltilmaksuun, jolta vältytään omistettaessa kyseinen tavaramerkki. Käypä arvo on määritetty arvioimalla markkinaperusteisesti rojaltiprosentti, jonka ulkopuolinen taho olisi valmis maksamaan tavaramerkin lisenssisopimuksesta. Asiakassuhteet ovat Lindex kanta-asiakasjärjestelmän Lindex Clubin kanta-asiakassopimuksia.

Asiakassuhteisiin liittyvä käypä arvo on määritetty aktiivisten asiakassuhteiden kestoajan ja olemassa olevista asiakkuuksista syntyvien diskontattujen nettorahavirtojen perusteella. Toimittajasuhteiden käypä arvo perustuu toimittajasopimusten kestoajaan ja merkittävimpien toimittajien osuuteen diskontatuista nettorahavirroista.

Vaihto-omaisuuden käypä arvo on määritetty arvioimalla vaihto-omaisuudesta kerrytettävissä oleva myyntihinta, josta on vähennetty luovutuksesta johtuvat menot ja arvioidut vastaavanlaisten tavaroiden myynnistä saatavaan voittoon perustuvien myyntiponnistelujen kulut. Liiketoimintojen yhdistämisessä syntyneistä käyvän arvon kohdistuksista on kirjattu laskennallinen verovelka.

Kiinteistöt

Stockmannin omistamat kiinteistöt ovat liiketoimintayksiköiden käytössä. Tärkeimmät Stockmannin omistamat kiinteistöt ovat Helsingissä sijaitsevat Helsingin tavaratalon ja Akateemisen Kirjakaupan kiinteistöt sekä Tallinnan ja Riian tavaratalojen kiinteistöt.

Stockmann omistaa myös toimisto- ja myymäläkiinteistön Helsingissä ja liikekiinteistön Espoossa.

Stockmann rakentaa Pietariin Venäjälle Nevsky Centre -kauppakeskusta Stockmann-tavarataloineen omana investointinaan.

Helsingin tavarataloa lukuun ottamatta muut Suomen tavaratalot, joita on yhteensä kuusi, toimivat vuokrakiinteistöissä. Muut tärkeimmät Stockmannin käytössä olevat vuokrakiinteistöt Suomessa ovat toimisto- ja varastorakennus Helsingissä, Seppälän toimisto- ja varastorakennus Vantaalla, Hobby Hallin pääkonttori Helsingissä ja logistiikkakeskus Vantaalla, tavarataloryhmän käytössä oleva varastorakennus Vantaalla sekä Hobby Hallin myymälän, Outlet-myyvälän ja tavarataloryhmän varastotilaa sisältävä rakennus Vantaalla.

Venäjän neljä Stockmann-tavarataloa, Moskovan logistiikkakeskus sekä Liettuan logistiikkakeskus toimivat vuokratiloissa.

Lindexin pääkonttori ja logistiikkakeskus Göteborgissa Ruotsissa toimivat niinkään vuokratiloissa.

Kiinteistöihin ei liity merkittäviä rasitteita. Siihen vähittäiskauppa- ja varastotoimintaan, jota Stockmannin käytössä olevissa kiinteistöissä harjoitetaan, ei liity ympäristönsuojelullisia erityistarpeita tai merkittäviä ympäristöriskejä. Stockmannin toimintaa ympäristövastuun kehittämiseksi on selostettu tämän esitteen sivulla 68.

Investoinnit

Investoinnit 31.3.2009 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla

Katsauskauden investoinnit olivat yhteensä 39,6 miljoonaa euroa (35,7 miljoonaa euroa).

Tavarataloryhmä

Stockmann avasi 13.2.2009 uuden tavaratalon vuokratiloissa Metropolis-kauppakeskuksessa Moskovan keskustan tuntumassa. Tavaratalon kokonaispinta-ala on noin 8 000 neliometriä ja Stockmannin investointi kohteeseen noin 12 miljoonaa euroa, josta katsauskaudella sitoutui 2,6 miljoonaa euroa. Tavaratalon toiminta on käynnistynyt hyvin.

Helsingin keskustan tavaratalossa on käynnissä mittava laajennus- ja muutoshanke. Hankkeessa laajennetaan tavaratalon kaupallisia tiloja noin 10 000 neliometrillä muuttamalla tiloja kaupalliseen käyttöön ja rakentamalla uusia tiloja. Tämän lisäksi rakennetaan uudet tavarankäsittely-, huolto- ja asiakaspaikoitustilat. Laajennuksen jälkeen Helsingin tavaratalon myyntipinta-ala on noin 50 000 neliometriä. Laajennusosan kustannusarvio on noin 250 miljoonaa euroa, minkä lisäksi hankkeen yhteydessä on toteutettu ja tullaan toteuttamaan merkittäviä vanhaan kiinteistöön kohdistuvia korjaus- ja perusparannustoimenpiteitä. Uusia tiloja otetaan käyttöön asteittain. Maaliskuussa 2009 avattiin tavaratalon 8. kerrokseen uusia ravintolatiloja sekä 7. kerroksen Kauneuden Maailma ja uudet maanalaiset tavarankäsittelytilat. Uusi pysäköintilaitos avataan toukokuussa, ja uusia myyntitiloja otetaan käyttöön vuoden 2009 aikana. Töiden arvioidaan valmistuvan vaiheittain vuoden 2010 loppuun mennessä. Hankkeeseen sitoutui katsauskauden aikana 12,3 miljoonaa euroa.

Stockmann osti vuonna 2006 noin 10 000 neliömetrin suuruisen liiketontin Pietarin kaupungin pääkadulta Nevski Prospektilta. Tontti sijaitsee Vosstaniija-aukion metroaseman vieressä ja Moskovan rautatieaseman välittömässä läheisyydessä. Stockmann rakennuttaa tontille bruttopinta-alaltaan noin 100 000 neliömetrin suuruisen Nevsky Centre -kauppakeskuksen, josta noin 50 000 neliometriä on myymälä- ja toimistotilaa. Kauppakeskukseen on suunniteltu noin 20 000 neliömetrin suuruisen Stockmann-tavaratalo, muuta vähittäiskauppaa, toimistotiloja sekä maanalainen paikoituslaitos. Kokonaisinvestoinnin arvioidaan olevan noin 185 miljoonaa euroa. Hankkeen rakennustyöt ovat käynnissä. Rakennuksen ennakoituaan valmistuvan kesän 2010 aikana ja kaupallisen toiminnan käynnistyvän vuoden 2010 loppuun mennessä. Tilojen vuokraaminen ulkopuolisille toimijoille etenee suunnitellusti. Hankkeeseen sitoutui katsauskauden aikana 15,1 miljoonaa euroa.

Tavarataloryhmän investoinnit olivat yhteensä 31,3 miljoonaa euroa.

Katsauskauden jälkeen huhtikuussa avattiin Turussa uusi Stockmann Beauty -myymälä.

Lindex

Lindex avasi katsauskaudella kaksi myymälää Ruotsissa ja Liettuassa sekä yhden myymälän Suomessa, Latviassa, Tsekin tasavallassa ja Venäjällä.

Franchising-yhteistyökumppani avasi kaksi uutta Lindex-myymälää Saudi-Arabiassa.

Lindexin investoinnit olivat yhteensä 5,9 miljoonaa euroa.

Katsauskauden jälkeen huhtikuussa Lindex on avannut kaksi myymälää Suomessa ja yhden Venäjällä.

Hobby Hall

Hobby Hallin investoinnit olivat yhteensä 0,4 miljoonaa euroa.

Seppälä

Seppälä avasi katsauskaudella yhden myymälän Venäjällä, Latviassa, Liettuassa ja Ukrainassa ja sulki yhden myymälän Venäjällä.

Seppälän investoinnit olivat yhteensä 1,9 miljoonaa euroa.

Katsauskauden jälkeen huhtikuussa Seppälä on avannut yhden myymälän Suomessa ja yhden Latviassa.

Muut investoinnit

Konsernin muut investoinnit olivat yhteensä 0,1 miljoonaa euroa.

Investoinnit 31.12.2009 päättyvällä tilikaudella

Investointien arvioidaan olevan noin 150 miljoonaa euroa vuonna 2009. Suurimmat investointikohteet ovat Helsingin tavaratalon uudistus- ja laajennushanke sekä Pietarin kauppakeskuksen rakennustyöt.

Helsingin keskustan tavaratalossa on käynnissä mittava laajennus- ja muutoshanke. Uusia tiloja otetaan käyttöön asteittain. Hankkeessa laajennetaan tavaratalon kaupallisia tiloja noin 10 000 neliömetrillä muuttamalla tiloja kaupalliseen käyttöön ja rakentamalla uusia tiloja. Tämän lisäksi rakennetaan uudet tavarankäsittely-, huolto- ja asiakaspaikoitustilat. Laajennuksen jälkeen Helsingin tavaratalon myyntipinta-ala on noin 50 000 neliometriä. Laajennusosan kustannusarvio on noin 250 miljoonaa euroa, minkä lisäksi hankkeen yhteydessä on toteutettu ja tullaan toteuttamaan merkittäviä vanhaan kiinteistöön kohdistuvia korjaus- ja perusparannustoimenpiteitä. Uusi pysäköintilaitos, tavarankäsittelytilat sekä lisää uusia myyntitiloja otetaan käyttöön vuoden 2009 aikana. Töiden arvioidaan valmistuvan vaiheittain vuoden 2010 loppuun mennessä.

Stockmann osti vuonna 2006 noin 10 000 neliömetrin suuruisen liiketontin Pietarin kaupungin pääkadulta Nevski Prospektilta. Tontti sijaitsee Vosstaniija-aukion metroaseman vieressä ja Moskovon rautatieaseman välittömässä läheisyydessä. Stockmann rakennuttaa tontille bruttopinta-alaltaan noin 100 000 neliömetrin suuruisen Nevsky Centre -kauppakeskuksen, josta noin 50 000 neliometriä on myymälä- ja toimistotilaa. Kauppakeskukseen on suunniteltu noin 20 000 neliömetrin suuruinen täysimittainen Stockmann-tavaratalo, muuta vähittäiskauppaa, toimistotiloja sekä maanalainen paikoituslaitos. Kokonaisinvestoinnin arvioidaan olevan noin 185 miljoonaa euroa. Lopullinen rakennuslupa saatiin maaliskuun alussa, ja hankkeen varsinaiset rakennustyöt ovat käynnissä. Nykyisen aikataulun mukaan rakennus valmistuu kesän 2010 aikana, ja kaupallisen toiminnan suunnitellaan käynnistyvän vuoden 2010 loppuun mennessä.

Tavarataloryhmällä on esisopimukset tavaratalon avaamisesta rakennettavissa vuokratiloissa Jekaterinburgissa Venäjällä, Pohjois-Moskovassa sekä Liettuan pääkaupungissa Vilnassa. Finanssikriisin myötä näiden hankkeiden toteutusta ja ajankohtaa arvioidaan uudelleen.

Lindex ennakoi jatkavansa laajentumista ja avaavansa vuonna 2009 suunnilleen yhtä monta uutta myymälää kuin vuonna 2008. Myös franchising-myymäloiden määrä kasvaa noin kymmenellä.

Hobby Hallin uudistettu verkkokauppa otetaan käyttöön vuonna 2009. Venäjän liiketoiminta lopetettiin vuoden 2009 alusta lukien.

Seppälä avaa vuonna 2009 8-12 uutta myymälää, joista puolet Venäjälle ja puolet muihin Seppälän nykyisiin toimintamaihin.

Käynnissä olevat investoinnit on suunniteltu rahoitettavaksi tulorahoituksella sekä yhtiön joulukuussa 2008 sopimalla rahoitusjärjestelyllä.

Investoinnit 31.12.2008 päättyneellä tilikaudella

Vuoden 2008 investoinnit olivat yhteensä 182,3 miljoonaa euroa.

Stockmann avasi helmikuussa 2009 uuden tavaratalon vuokratiloissa Metropolis-kauppakeskuksessa Moskovon keskustan tuntumassa, vuonna 2008 investointiin sitoutui 11,4 miljoonaa euroa.

Helsingin keskustan tavaratalossa jatkui mittava laajennus- ja muutoshanke. Hankkeeseen sitoutui tilikauden 2008 aikana 67,1 miljoonaa euroa.

Nevsky Centre -kauppakeskushankkeeseen sitoutui tilikauden aikana 27,4 miljoonaa euroa.

Stockmann avasi Venäjällä kaksi uutta Nike-myymälää ja yhden Bestseller-myymälän.

Tavarataloryhmän investoinnit olivat yhteensä 146,0 miljoonaa euroa.

Lindex avasi elokuussa ensimmäisen Venäjän-myymälänsä Pietarissa. Se avasi vuonna 2008 myös neljä myymälää Norjassa, kolme Ruotsissa sekä kaksi myymälää Suomessa, Virossa, Liettuassa ja Tsekin tasavallassa.

Lindex-myymäläketju laajeni Saudi-Arabiaan, kun franchising-yhteistyökumppani Delta International Establishment avasi siellä syyskaudella viisi ensimmäistä myymäläänsä.

Vuodenvaihteessa 2007-2008 käyttöön otettuun uuteen Göteborgin jakelukeskukseen, joka on toiminut täydellä teholla keväästä alkaen.

Lindexin investoinnit olivat yhteensä 25,2 miljoonaa euroa.

Hobby Hallin pääkonttori muutti syyskuussa uusiin vuokratiloihin Helsingissä. Uusi puhelinjärjestelmä ja myymälöiden uudistettu kassajärjestelmä parantavat osaltaan Hobby Hallin asiakaspalvelua. Hobby Hallin investoinnit olivat yhteensä 3,1 miljoonaa euroa.

Seppälä avasi vuonna 2008 seitsemän myymälää Venäjällä, viisi Suomessa sekä kolme Virossa ja Liettuassa. Stockmann-konsernin toiminta laajeni lokakuun lopulla Ukrainaan, kun Harkovassa avattiin maan ensimmäinen Seppälä-myymälä. Lisäksi 12 Suomen myymälää uudistettiin uuden myymäläkonseptin mukaisesti.

Seppälän investoinnit olivat yhteensä 7,2 miljoonaa euroa.

Konsernin muut investoinnit olivat yhteensä 0,8 miljoonaa euroa.

Investoinnit 31.12.2007 päättyneellä tilikaudella

Vuoden 2007 investoinnit olivat yhteensä 977,4 miljoonaa euroa.

Helsingissä jatkuvat keskustan tavaratalon mittavan laajennus- ja muutoshankkeen rakennustyöt. Hankkeeseen sitoutui vuoden 2007 aikana 51,6 miljoonaa euroa.

Vuonna 2007 avattiin Stockmann Beauty -myymälä Joensuussa, Rovaniemellä ja Lappeenrannassa. Tavarataloryhmä avasi helmikuussa Moskovon neljännen tavaratalon Kaakkois-Moskovassa sijaitsevaan Mega-kauppakeskukseen. Vuokratiloihin rakennetun tavaratalon kokonaiskustannukset olivat Stockmannin osalta 16,5 miljoonaa euroa, josta vuonna 2007 sitoutui 5,8 miljoonaa euroa.

Vuoden 2007 aikana avattiin Venäjällä seitsemän uutta Bestseller-myymälää: kaksi myymälää Pietarissa sekä yksi myymälä Moskovassa, Kazanissa, Samarassa, Donin Rostovissa ja Novosibirskissä.

Helmikuussa avattiin ensimmäiset kaksi Stockmannin Nike-myymälää Pietarissa. Stockmann perusti vuoden 2007 aikana vielä kolmannen myymälän Pietariin sekä myymälät Nižni Novgorodiin, Novosibirskiin ja Donin Rostoviin.

Nevsky Centre -kauppakeskushankkeeseen sitoutui vuoden 2007 aikana 24,0 miljoonaa euroa.

Tavarataloryhmän investoinnit olivat yhteensä 111,5 miljoonaa euroa.

Lindex otti vuodenvaihteessa käyttöön Göteborgissa Ruotsissa sijaitsevan uuden jakelukeskuksen, joka tulee tehostamaan yhtiön toimintaa. Se toimii täydellä teholla keväästä 2008 alkaen. Norjassa Lindex on käynnistänyt myymälöiden uudistamisohjelman.

Hobby Hallin investoinnit olivat 3,5 miljoonaa euroa, jotka kohdistuivat pääosin toiminnanohjausjärjestelmän uudistukseen.

Seppälän investoinnit olivat 9,3 miljoonaa euroa. Seppälä avasi vuonna 2007 myymälän Tampereella ja Keravalla Suomessa, Pärnussa Virossa sekä Vilnassa ja Kaunasissa Liettuassa. Venäjällä Seppälä avasi 11 myymälää: neljä Pietarissa sekä yhden Moskovassa, Samarassa, Nižni Novgorodissa, Jaroslavlissa, Voronežissa, Donin Rostovissa ja Novosibirskissä. Suomessa ja Virossa uudistettiin yhteensä 15 myymälää, joista osa muutti uusiin tiloihin. Suomen ja Viron myymälöissä toteutettiin vuoden 2007 aikana kassajärjestelmän uudistus, joka valmistui lokakuussa.

Muut investoinnit olivat yhteensä 853,1 miljoonaa euroa, josta Lindex-osakkeiden hankinta oli 850,9 miljoonaa euroa.

Investoinnit 31.12.2006 päättyneellä tilikaudella

Investoinnit vuonna 2006 olivat yhteensä 125,5 miljoonaa euroa (57,0 miljoonaa euroa). Investoinnit ulkomaiseen liiketoimintaan olivat 61,5 miljoonaa euroa eli 49 prosenttia kokonaisinvestoinneista.

Helsingin keskustan tavaratalon mittaviin laajennus- ja muutostöihin sitoutui vuoden 2006 aikana 46,7 miljoonaa euroa.

Vuonna 2006 avattiin kaksi Stockmann Beauty –myymälää.

Venäjällä avattiin vuoden 2006 aikana seitsemän Bestseller-myymälää, joista Pietarissa kolme sekä Moskovassa, Kazanissa, Jekaterinburgissa ja Nižni Novgorodissa yksi.

Vuonna 2005 allekirjoitetun sopimuksen mukaisesti Stockmann osti noin 10 000 neliömetrin suuruisen liiketontin Pietarin kaupungin pääkadulta Nevski Prospektilta. Tontti sijaitsee Vosstanija-aukion metroaseman vieressä ja Moskovan rautatieaseman välittömässä läheisyydessä. Stockmann rakennuttaa tontille bruttopinta-alaltaan noin 100 000 neliömetrin suuruisen Nevsky Centre -kauppakeskuksen, josta noin 50 000 neliömetriä on myymälä- ja toimistotilaa. Kauppakeskukseen on suunniteltu noin 20 000 neliömetrin suuruinen täysimittainen Stockmann-tavaratalo, muuta vähittäiskauppaa, toimistotiloja sekä maanalainen paikoituslaitos. Tavarataloon ja kauppakeskukseen tehtävän arvioidaan olevan noin 170 miljoonaa euroa. Tavoitteena on avata tavaratalo ja liikekeskus vuodenvaihteeseen 2009/2010 mennessä. Kiinteistön hankintaan ja kehittämiseen sitoutui tilikauden aikana 32,8 miljoonaa euroa.

Tavarataloryhmän investoinnit olivat yhteensä 115,3 miljoonaa euroa.

Hobby Hallin investoinnit olivat 3,2 miljoonaa euroa. Investoinnit kohdistuivat pääosin tietojärjestelmiin.

Seppälän investoinnit olivat 6,1 miljoonaa euroa. Seppälä avasi vuoden 2006 aikana Venäjällä neljä myymälää Pietarissa, kaksi Kazanissa, kaksi Jekaterinburgissa, yhden Moskovassa ja Nižni Novgorodissa sekä yhden myymälän Latviassa Riiassa ja Liettuaassa Vilnassa. Suomessa myymälämäärä kasvoi vuonna 2006 yhdellä.

Muut investoinnit tilikauden aikana olivat yhteensä 0,9 miljoonaa euroa.

Sopimusvastuut

Stockmann-konsernilla on tavanomaisia liiketoimintaan liittyviä vuokra- ja muita sopimuksia. Seuraavassa taulukossa on esitetty yhteenveto sopimusvastuista.

	31.3.2009	31.3.2008	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2006
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		
Liiketilöiden vuokrasopimukset, milj. euroa					
Sitovien liiketilöiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat minimivuokrat					
Liiketilöiden vuokrasopimukset, milj. euroa					
Sitovien liiketilöiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat minimivuokrat					
Yhden vuoden kuluessa	144,0	124,0	143,2	124,6	66,0
Yli vuoden kuluessa	490,0	469,5	478,9	449,3	383,5
Yhteensä	634,0	412,8	622,1	573,8	449,5
Leasingsopimusten maksut, milj. euroa					
Yhden vuoden kuluessa	1,1	1,1	1,1	1,4	1,7
Yli vuoden kuluessa	1,1	0,8	0,9	1,3	1,3
Yhteensä	2,2	1,9	2,0	2,8	3,0

Käynnissä oleviin investointeihin ei liity vuokrasopimusvastuiden lisäksi muita merkittäviä vastuuta.

Rahoitusriskien hallinta

Konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty Stockmannin rahoitustoimintoon hallituksen hyväksymän ohjeiston mukaisesti. Rahoitusriskien tavoitteena on varmistaa konsernille kohtuuhintainen rahoitus kaikissa olosuhteissa ja vähentää markkinariskien vaikutuksia konsernin tulokseen ja taseeseen. Rahoitusjohdolle on määritetty yksityiskohtaisemmat toimintaohjeet, jotka sisältävät rahoitusriskien hallinnan periaatteet sekä likviditeetin ja vakuuksien hallinnan. Liiketoimintaryhmillä on erillinen ohje valuuttaposition suojauksesta ja vakuuspolitiikasta.

Konsernin pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttariski, korkoriski, likviditeetti- ja jälleerahoitusriski sekä vastapuoliriski. Ruotsalaisyritys Lindex AB:n hankinnan joulukuussa 2007 jälkeen Stockmannin pääomarakenne muuttui olennaisesti, minkä seurauksena korko- ja valuuttapositionot kasvoivat merkittävästi. Konsernin rahoitusjohto vastaa Stockmannin toimitusjohtajan alaisuudessa konsernin valuutta-, korko-, likviditeetti- ja jälleerahoitusriskin hallinnasta ja suojaustoimenpiteistä.

Konsernin taseessa olevat rahoitusriskit ja kaupallisiin kassavirtoihin liittyvät rahoitusriskit ja niihin liittyvät suojaukset raportoidaan hallitukselle neljännesvuosittain ja konsernijohdolle kuukausittain.

Valuuttariski

Konsernin valuuttariski koostuu ulkomaan valuuttamääräisistä myynneistä ja ostoista sekä tase-eristä, kuten myös ulkomaan yksiköihin tehdyistä valuuttamääräisistä nettosijoituksista. Tärkeimmät myyntivaluutat ovat euro, Ruotsin kruunu, Venäjän rupla, Norjan kruunu, Viron kruunu ja Latvian lati ja tärkeimmät ostovaluutat euro, Yhdysvaltain dollari, Ruotsin kruunu, Hongkongin dollari, Norjan kruunu ja Ison-Britannian punta.

Liiketoiminnan kassavirtoihin liittyvän valuuttariskin hallinta perustuu kuuden kuukauden ennakoituihin kassavirtoihin. Suojausaika on yleensä enintään kuusi kuukautta ja yksittäisten valuuttojen suojausaste voi vaihdella välillä 0-100 prosenttia.

Stockmannin taseessa oleviin valuuttamääräisiin saamisiin ja velkoihin liittyvän valuuttariskin hallinnasta vastaa rahoitusjohto. Suojausaste voi vaihdella välillä 0-100 prosenttia.

Stockmann suojautuu valuuttamääräisiin nettosijoituksiin liittyvältä valuuttariskiltä valikoidusti valuuttamääräisillä lainoilla tai johdannaisilla. Suojauspäätökset tekee Stockmannin toimitusjohtaja rahoitusjohdon esityksestä, jossa on huomioitu mahdollisen suojaustoimen vaikutus konsernin tulokseen, taseeseen ja kassavirtoihin sekä suojauskustannukset.

Valuuttariskien hallinnassa voidaan käyttää johdannaisia ja valuuttalainoja.

Korkoriski

Korkotason vaihtelut vaikuttavat konsernin korkokuluihin ja korkotuottoihin. Lindexin hankinnan jälkeen konsernin korkoriski on kasvanut merkittävästi korollisen velan kasvun takia. Konsernin korkoriskin hallinnan tavoitteena on vähentää korkotason muutosten aiheuttamaa epävarmuutta Stockmannin tulokseen. Korkoriskiä hallitaan hajauttamalla konsernin lainanottoa ja sijoituksia toisaalta eri maturiteetteihin ja toisaalta vaihtuva- ja kiinteäkorkoisiin instrumentteihin. Laina- ja sijoitussalkun koronmääritysjakson keskimääräinen pituus on korkeintaan viisi vuotta.

Korkoriskin hallinnassa voidaan käyttää korkojohdannaisia.

Likviditeetti- ja jälleerahoitusriski

Jälleerahoitusriski tarkoittaa yrityksen riskiä joutua maksukyvyttömään tilaan likvidien varojen riittämättömyyden tai rahoituksen hankkimisvaikeuksien seurauksena. Rahoitusriskin minimoimiseksi konsernin lähivuosien rahoitustarpeet on katettu pitkäaikaisilla luottolimiiteillä. Lisäksi Stockmannilla on oltava riittävän suuri maksuvaranto. Stockmannin maksuvarannon tulee keskimäärin olla vähintään kuukauden liiketoiminnan kassastamaksuja vastaava määrä. Maksuvarantoon lasketaan kassavarat ja käyttämättömät sitovat ja ei-sitovat rahoitusresurssit.

Luotto- ja vastapuoliriski

Myyntisaamiset sekä sijoituksiin ja johdannaissopimuksiin perustuvat saatavat altistavat konsernin luottoriskille. Sijoituksiin ja johdannaissopimuksiin liittyvää vastapuoliriskiä hallitaan hallituksen hyväksymien vastapuolilimiittien avulla. Johdannaissopimuksia tehdään vain vakavaraisiksi ja hyvän luottokelpoisuuden omaaviksi arvioitujen vastapuolten kanssa. Kassavarojen sijoituksia tehdään rahoitusinstrumentteihin, jotka arvioidaan olevan likvidejä ja omaavan alhaisen riskin. Konsernilla ei ole merkittävää kaupallisiin myyntisaataviin liittyvää luottoriskiä, koska saatavakannat koostuvat suuresta määrästä pieniä saatavia, ja asiakkaat ovat pääosin yksityishenkilöitä, joiden luottokelpoisuus on tarkistettu.

Keskeiset tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Stockmann-konsernin noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on kuvattu yksityiskohtaisesti tämän esitteen liitteessä Konsernitilinpäätös 31.12.2008. Laadittaessa konsernitilinpäätöstä kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaan joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia. Nämä vaikuttavat omaisuus- ja velkamääriin taseessa, esitettyihin ehdollisiin eriiin sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa ja tekemään arvioita esimerkiksi poistoaikojen, arvonalentumistestausten, laskennallisten verosaamisten ja varausten osalta. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Alla on kuvattu keskeisimpiä laadintaperiaatteita ja tärkeimpiä alueita, joissa arvioita ja oletuksia on käytetty.

Liiketoimintojen yhdistäminen

Liiketoimintojen yhdistämisessä konserni on käyttänyt ulkopuolista neuvonantajaa arvioitaessa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käypiä arvoja. Aineellisten hyödykkeiden arvioinnissa on tehty vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioitu hyödykkeiden iästä, kulumisesta ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuva arvon vähentyminen. Aineettomien hyödykkeiden käyvät arvot perustuvat arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä tulevista rahavirroista.

Tuloutusperiaatteet

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Pääosa konsernin tuotoista muodostuu tavaroiden vähittäismyynnistä joko käteisellä tai luottokortilla. Tuotot kirjataan tavaroiden myyntihetkellä.

Etämyynnin osalta varaudutaan tuleviin palautuksiin tekemällä tilinpäätöshetkellä kokemusperäisesti määriteltä palautusjaksotus, jolla oikaistaan myyntiä. Hobby Hallin kertaluottoihin liittyvä korko sisältyy myyntihintaan ja se kirjataan liikevaihtoon. Käyttämättömistä asiakkaille kertyneistä Lindex Club –pisteistä ja Stockmann Master Card -pisteistä Venäjällä kirjataan varaus, jonka määrä perustuu kokemukseen ja myyntitilastoihin, varaus kirjataan samalle tilikaudelle kuin myynti, johon se liittyy.

Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuuspohjaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Suomessa ja useimmissa muissa Stockmann -konsernin toimintamaissa lakisääteiset ja vapaaehtoiset eläkejärjestelmät ovat maksupohjaisia.

Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä eläkemaksut suoritetaan eläkevakuutusyhtiölle. Suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluiksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat.

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt perustuvat vakuutusmatemaattisiin laskelmiin, jotka puolestaan perustuvat oletuksiin diskonttokorosta, eläkejärjestelyyn liittyvien varojen odotettavissa olevista tuotoista, tulevista palkkojen korotuksista, inflaatiosta ja henkilöstön ikärakenteesta. Näiden oletusten perusteella tehdyt arviot vaikuttavat eläkevelvoitteen ja eläkejärjestelyyn liittyvien varojen kokonaismäärään. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan tulevien tilikausien aikana henkilöiden keskimääräiselle jäljellä

olevalle palvelusajalle siltä osin kuin ne ylittävät kymmenen prosenttia olemassa olevan eläkevelvoitteen määrästä tai kymmenen prosenttia eläkejärjestelyyn liittyvien varojen käyvästä arvosta, siltä osin kuin ne ylittävät suuremman edellä mainituista arvoista. Taseeseen kirjattavan eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostettuina, kirjaamattomien vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden osuus sekä takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot.

Omaan pääomaan sidotut etuudet ja osakeperusteiset maksut

Konsernin avainhenkilöille ja kanta-asiakkaille myönnetty osakeoptiot arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisjakson kuluessa. Myönnettyjen optioiden käypää arvoa vastaava kulu kirjataan avainhenkilöoptioiden osalta henkilöstökuluihin ja kanta-asiakasoptioiden osalta liiketoiminnan muihin kuluihin ja vastaavan suuruinen erä kirjataan omaan pääomaan. Myönnettyjen optioiden käypä arvo määritellään käyttäen Black-Scholes-mallia, joka huomioi myöntämishetken option hinnoitteluun vaikuttavat markkinaehdot. Lisäksi myöntämishetkellä arvioidaan lopullisesti toteutuvien optioiden määrä ja todennäköinen voimassaoloaika. Kuluksi kirjattava määrä oikaistaan myöhemmin vastaamaan lopullisesti myönnettyjen osakeoptioiden määrää.

Kun optio-oikeuksia käytetään, ennen uuden osakeyhtiölain voimaantuloa myönnettyihin optioihin perustuvista osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset kirjataan mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuna osakepääomaan ja ylikurssirahastoon. Uuden osakeyhtiölain voimaantulon jälkeen päätetyissä optiojärjestelyissä osakemerkinnöistä saadut varat mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuna kirjataan järjestelyn ehtojen mukaisesti osakepääomaan ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Konsernin johdon osakepalkkiojärjestelmästä johtuvat kulut kirjataan tuloslaskelmaan henkilöstökuluiksi sille tilikaudelle, jonka tuloksen perusteella oikeus osakepalkkioon on syntynyt.

Arvonalentumiset

Omaisuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan säännöllisesti mahdollisten arvonalentumisen viitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä arvonalentumisesta havaitaan, määritetään omaisuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvo ja tavaramerkki on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille ja ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Arvonalentumistappio syntyy, jos omaisuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuseriä.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään niin, että se on joko käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa perustuen diskonttaus korkoihin, jotka kuvastavat kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannuksia ennen veroja.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio peruutetaan, jos omaisuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyissä arvioissa on tapahtunut muutos. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi poistolla vähennettynä, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoan tai sitä alemman nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuden arvo on määritetty FIFO-menetelmää, IAS 2-standardin sallimaa vähittäishintamenetelmää tai painotetun keskihankintahinnan menetelmää käyttäen ja se sisältää hankinnasta aiheutuneet välittömät menot. IAS 2 –standardin mukaista vähittäishintamenetelmää käytetään vaihto-omaisuuden arvostukseen tavarataloryhmässä Suomessa ja muissa yksiköissä käytetään painotetun keskihankintahinnan menetelmää.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin tai –velkoihin, ja niiden käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti lukuun ottamatta johdannaisia, joihin sovelletaan rahavirran suojauslaskentaa.

Suojauslaskentaa sovelletaan tiettyihin valuuttajohdannaisiin, joilla suojataan ennakoituja valuuttamääräisiä myyntejä ja ostoja ja jotka täyttävät IAS 39:ssä määritellyt suojauslaskennan ehdot. Suojatun rahavirran täytyy olla erittäin todennäköinen ja sillä täytyy viime kädessä olla tulosvaikutus. Rahavirtojen suojausta varten tehtyjen johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan ja mahdollinen tehoton osa tulosvaikutteisesti. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti myynnin tai ostojen oikaisueriin samalla kaudella kuin suojauslaskennan kohteena olevat ennakoituvat tapahtumat kirjataan tuloslaskelmaan. Mikäli suojatun rahavirran ei enää odoteta toteutuvan, siihen liittyvä suojausinstrumentista suoraan omaan pääomaan kirjattu käyvän arvon muutos siirretään tuloslaskelmaan.

Suojauslaskentaa sovelletaan tiettyihin valuuttamääräisiin lainoihin, jotka suojaavat ulkomaisiin yksiköihin tehtyjä valuuttamääräisiä nettosijoituksia. Suojausinstrumentin käyvän arvon muutokset kirjataan oman pääoman muuntoeroon. Nettosijoituksen suojauksesta muuntoeroihin kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan silloin, kun nettosijoituksesta luovutaan kokonaan tai osittain.

Suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välinen suojaussuhde dokumentoidaan suojaukseen ryhdyttäessä. Dokumentointi sisältää tiedot suojausinstrumentista ja suojattavasta erästä, suojattavan riskin luonteen, riskienhallinnan tavoitteet sekä tehokkuuslaskelmat. Suojaussuhteen tulee olla tehokas ja tehokkuutta tarkastellaan sekä etu- että jälkikäteen. Tehokkuuden testaus tehdään jokaisella tilinpäätöshetkellä.

Uusien tai muutettujen IFRS -standardien soveltaminen

Konserni ottaa käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

IFRS 8 Operating Segments, voimassa 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, korvaa IAS 14 Segmenttiraportointi-standardin. Konserni arvioi, että uusi standardi ei muuta olennaisesti nykyistä segmenttiraportointia, koska sisäisen raportoinnin mukaisesti määritellyt liiketoimintasegmentit ovat nykyisin konsernin ensisijainen raportointimuoto. Maantieteellisen segmentti-informaation esittämistapa muuttuu. Konsernin arvion mukaan IFRS 8:n käyttöönotto saattaa vaikuttaa lähinnä tapaan, jolla segmentti-informaatio esitetään tulevan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardin muutos, voimassa 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Konserni arvioi muutoksen vaikuttavan lähinnä tuloslaskelman ja oman pääoman muutoslaskelman esitystapaan.

IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen, voimassa 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardimuutokset vaikuttavat tulevista liiketoimintojen hankinnoista kirjattavan liikearvon määrään sekä liiketoimintojen myyntituloksiin ja hankinnan yhteydessä tuloslaskelmaan kirjattaviin eriin. Standardin siirtymäsääntöjen mukaisesti liiketoimintojen yhdistämisissä, joissa hankinta-ajankohta on ennen standardin pakollista käyttöönottoa, ei oikaista. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös, voimassa 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutettu standardi edellyttää tytäryrityksen omistusmuutoksista syntyvien vaikutusten kirjaamista suoraan konsernin omaan pääomaan silloin, kun emoyrityksen määräysvalta säilyy tai jos määräysvalta menetetään, jäljellä oleva sijoitus arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Vastaavaa kirjanpidollista käsittelytapaa sovelletaan jatkossa myös osakkuusyrittysijoituksiin (IAS 28) ja yhteisyritysosuuksiin (IAS 31). Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardin muutokset – Vesting Conditions and Cancellations, voimassa 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardimuutos edellyttää, että kaikki lopullista oikeutta synnyttämättömät ehdot otetaan huomioon myönnettyjen oman pääoman ehtoisten instrumenttien käypää arvoa määritettäessä. Lisäksi standardimuutoksessa tarkennetaan peruutusten käsittelyä koskevaa ohjeistusta.

Muutokset standardeihin IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto ja IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös – Cost of an Investment in a Subsidiary, Jointly Controlled Entity or Associate, voimaan 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardimuutokset koskevat IFRS-ensisiirtyjiä, eikä niillä siten ole vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin.

Improvements to IFRSs -muutokset, voimaan pääsääntöisesti 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireiset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat yhteensä 34 standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta konsernin arvion mukaan tulevat muutokset eivät ole merkittäviä konsernitilinpäätöksen kannalta. Standardimuutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettaviksi EU:ssa.

IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen –standardin muutos, voimaan 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutoksessa tarkennetaan IAS 39:n ohjeistusta suojauskohteen yksipuolisen riskin suojaamisesta sekä inflaatoriskin suojaamisesta, kun kyseessä on rahoitusvaroihin tai –velkoihin kuuluva erä. Konserni arvioi, ettei standardimuutoksella ole merkittävää vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin.

IFRIC-tulkinnat IFRIC 13 Customer Loyalty Programmes, IFRIC 15 Agreements for the Construction of Real Estate, IFRIC 16 Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation. IFRIC 13 tulkinnan käyttöönotolla arvioidaan olevan vaikutusta asiakashyvitysten kirjaamiseen ja arvostamiseen, muiden tulkintojen käyttöönotolla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin.

MARKKINA- JA TOIMIALAKATSAUS

Yhdysvaltain finanssikriisistä alkaneet talousongelmat levisivät loppukesän ja alkusyksyn 2008 aikana reaali-talouteen ja aiheuttivat ennennäkemättömän nopean suhdannekäänteen. Tällä oli selviä vaikutuksia kuluttajien käyttäytymiseen erityisesti Pohjoismaiden ja Baltian markkinoilla. Vaikka taluskriisi iski voimakkaasti myös Venäjän talouteen syksyn 2008 aikana, kulutuskysyntä siellä kasvoi voimakkaasti aivan vuoden lopulle asti. Ruplan nopean devalvoitumisen myötä kriisin vaikutukset alkoivat kuitenkin heijastua myös venäläisten kuluttajien arkeen ostovoiman heikennyttä.

Vallitsevissa oloissa vuoden 2009 kehityksen ennustaminen on erittäin vaikeaa. Stockmannin johdon arvion mukaan on todennäköistä, että kaikilla Stockmannin markkina-alueilla taloudet ovat vuoden aikana taantumassa ja kasvu on negatiivinen. Venäjän osalta kehitys on suurelta osin riippuvainen energian hinnasta.

Suomi

Vähittäiskaupan kilpailu on viime vuosina kiristynyt Suomessa merkittävästi. Uusien kauppakeskusten avaaminen lisää vähittäiskauppaneliömetrien ohella myös tarjonnan monipuolisuutta ja antaa mahdollisuuksia uusille, etenkin kansainvälisille kauppaketjuille. Suuri osa esim. muotialan myynnin kasvusta onkin suuntautunut uusiin, usein kansainvälisiin kauppaketjuihin kuuluviin myymälöihin.

Suomen vähittäiskauppa on varsin keskittynyttä. Sitä hallitsevat integroidut kaupparyhmät, kauppakonsernit ja eri toimialojen myymäläketjut, joista suuri osa on kansainvälisiä. Markkinat ovat suhteellisen kypsät, ja esimerkiksi nykyisen konseptin mukaisia Stockmann-tavarataloja ei ole mahdollista perustaa Suomeen nykyistä enempää. Myös Seppälän myymälöitä on Suomessa jo optimaalinen määrä. Niinpä kasvuhakuisten suomalaisten vähittäiskaupan yritysten on kansainvälistyttävä ja haettava kasvunsa kehittyviltä markkinoilta ulkomailta.

Ruotsi ja Norja

Ruotsin ja Norjan markkinatilanne muistuttaa Suomea. Myös niissä markkinat ovat varsin kypsät. Lindexillä on niissä vankka markkina-asema, mutta kasvun mahdollisuudet myös näissä maissa ovat rajalliset. Muiden Stockmannin ketjujen tapaan myös Lindexin on haettava tuleva kasvunsa ulkomailta.

Baltian maat ja Tšekin tasavalta

Baltian maiden väkiluku ja kansantalous ovat varsin pienet ja kilpailu etenkin Virossa erittäin kovaa, joten markkinoiden kyllästyminen asettaa rajat kasvulle myös suhdannetilanteen parannuttua. Kuhunkin Baltian maahan on mahdollista perustaa vain yksi nykyisen konseptin mukainen Stockmann-tavaratalo, ja myös niihin voidaan kannattavasti perustaa rajallinen määrä Stockmannin erikoisliikeketjujen myymälöitä.

Tšekin tasavalta sisältyy Stockmannin tilinpäätösinformaatiossa samaan maantieteelliseen segmenttiin kuin Baltian maat. Tšekin tasavallan markkinat eivät oleellisesti poikkea Länsi-Euroopan maiden markkinoista. Kuluttajat ovat muotitietoisia ja panostavat pukeutumiseen. Muotikaupan kilpailutilanne on kova, ja suuret kansainväliset ketjut ovat mukana markkinoilla.

Venäjä ja Ukraina

Venäjän nopea taloudellinen kehitys piti vuosikausia sen kansantalouden kasvun huomattavasti Suomea korkeammalla tasolla. Se tarjosi Stockmannille erinomaiset mahdollisuudet laajentaa toimintaansa nopeasti kehittyvillä markkinoilla. Moskova on Euroopan suurin kaupunki, ja myös Pietari kuuluu maanosan suurimpiin kaupunkeihin. Venäjällä on lisäksi kymmenen muuta miljoonakaupunkia sekä lisäksi 40 yli puolen miljoonan asukkaan kaupunkia. Stockmann-konsernin uusperustanta on kohdistunut näihin Venäjän suurimpiin kaupunkeihin. Stockmannin tavaratalokaupan uusperustanta on aluksi keskittynyt Moskovaan, mutta Pietariin on rakenteilla Stockmannin omistama kauppakeskus tavarataloineen. Stockmann-konsernin erikoisliikeketjut ovat avanneet myymälöitä jo lukuisissa Venäjän kaupungeissa.

Venäjän suurissa kaupungeissa on runsaasti suuria nykyaikaisia kauppakeskuksia, joissa on hypermarketien ohella kansainvälisten erikoisliikeketjujen ja merkkitarvayritysten myymälöitä. Sekä Stockmann-tavaratalot että konsernin erikoisliikeketjut ovat sijoittuneet tällaisiin uusiin kauppakeskuksiin. Stockmann-tavaratalot ovat

saaneet Venäjällä asiakkailta hyvän vastaanoton. Stockmannin muotiketjujen tarjoamat edulliset muotivaatteet puolestaan vastaavat erinomaisesti nuorten venäläisten tarpeita; heidän muotitietoisuutensa ja kulutushalunsa ovat korkeita mutta käytettävissä olevat tulot keskimäärin suhteellisen pienet.

Byrokratia on keskeinen osa toimintaympäristöä Venäjällä. Muita haasteita ovat mm. tämänhetkinen epävarma taloudellinen tilanne ja erittäin kovaksi muodostunut kilpailu pätevistä työvoimasta. Työvoimaa koskevan kilpailun voidaan tosin ennakoida helpottuvan taloudellisen taantuman myötä.

Seppälä on avannut kaksi myymälää Ukrainassa, joka kuuluu Stockmannin tilinpäätösinformaatiossa samaan maantieteelliseen segmenttiin kuin Venäjä. Toimintaympäristönä Ukraina muistuttaa Venäjää. Ukraina ei kasvanut nousukautena yhtä ripeästi kuin Venäjä, ja maalla on varteenotettavia poliittisia ongelmia, jotka saattavat vaikuttaa siihen liiketoimintaympäristönä.

Toimintaympäristön muutokset, jotka ovat vaikuttaneet tai voivat vaikuttaa yhtiön liiketoimintaan

Stockmannin johdon tiedossa ei ole sellaisia konsernin markkina-alueita koskevia talous-, finanssi- ja rahapoliittisia tai muita poliittisia päätöksiä tai seikkoja, jotka suoraan tai välillisesti ovat vaikuttaneet tai voivat vaikuttaa merkittävästi Stockmannin liiketoimintaan.

Myynti liiketoimintasegmenteittäin ja markkina-alueittain

Segmentit

Myynti, milj. euroa	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008	1-12/2007	1-12/2006
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		
Tavarataloryhmä	224,5	275,9	1 218,9	1 218,1	1 119,0
Lindex	122,6	138,3	672,5	68,1	
Hobby Hall	43,1	47,4	191,0	206,5	199,8
Seppälä	34,7	35,7	182,6	174,7	158,1
Jakamaton	0,0	0,2	0,8	0,8	0,9
Jatkuvat toiminnot yhteensä	424,8	497,5	2 265,8	1 668,3	1 477,8
Lopetetut toiminnot					74,8
Konserni	424,8	497,5	2 265,8	1 668,3	1 552,6

Markkina-alueet

Myynti, milj. euroa	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008	1-12/2007	1-12/2006	Lopetetut toiminnot	Yhteensä
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu				
Suomi 1)	237,8	263,5	1 224,8	1 171,5	1 123,7	74,8	1 198,6
Ruotsi ja Norja 2)	103,0	119,4	575,2	59,5			
Baltia ja Tsekki 3)	39,5	49,7	211,7	194,1	165,3		165,3
Venäjä 4)	44,5	64,9	254,1	243,2	188,8		188,8
Konserni	424,8	497,5	2 265,8	1 668,3	1 477,8	74,8	1 552,6

1) Tavarataloryhmä, Lindex, Hobby Hall, ja Seppälä

2) Lindex

3) Tavarataloryhmä, Lindex, Hobby Hall, ja Seppälä

4) Tavarataloryhmä, Hobby Hall ja Seppälä

Liikevaihto liiketoimintasegmenteittäin ja markkina-alueittain

Liikevaihto	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008	1-12/2007	1-12/2006
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		
Tavarataloryhmä	189,0	232,7	1 025,9	1 025,0	941,3
Lindex	98,6	111,0	540,2	54,7	
Hobby Hall	35,9	39,7	159,6	171,7	165,9
Seppälä	28,8	29,7	151,9	145,1	130,8
Jakamaton	0,8	0,4	1,1	1,7	1,7
Jatkuvat toiminnot	353,2	413,4	1 878,7	1 398,2	1 239,6
Lopetetut toiminnot					61,1
Konserni	353,2	413,4	1 878,7	1 398,2	1 300,7

Markkina-alueet	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008	1-12/2007	1-12/2006	Yhteensä	
					Jatkuvat toiminnot		Lopetetut toiminnot
Liikevaihto	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu				
Suomi 1)	200,1	220,3	1 021,8	977,6	937,5	61,1	998,5
Ruotsi ja Norja 2)	81,9	95,5	460,2	47,5			
Baltia ja Tsekki 3)	33,2	42,3	179,8	165,0	140,6		140,6
Venäjä 4)	38,0	55,4	217,0	208,0	161,6		161,6
Konserni	353,2	413,4	1 878,7	1 398,2	1 239,6	61,1	1 300,7

- 1) Tavarataloryhmä, Lindex, Hobby Hall, ja Seppälä
 2) Lindex
 3) Tavarataloryhmä, Lindex, Hobby Hall, ja Seppälä
 4) Tavarataloryhmä, Hobby Hall ja Seppälä

Liikevoitto liiketoimintasegmenteittäin ja markkina-alueittain

Liikevoitto, milj. euroa	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008	1-12/2007	1-12/2006
	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu		
Tavarataloryhmä	-14,5	1,5	54,0	91,8	79,5
Lindex	0,2	-1,2	58,7	15,0	
Hobby Hall	-1,7	-2,1	0,8	5,7	7,1
Seppälä	-2,8	-0,6	14,6	20,7	21,1
Jakamaton	-1,8	0,2	-6,1	-7,5	-8,0
Eliminoinnit	-1,4	-0,3	0,0	-0,7	0,2
Jatkuvat toiminnot	-22,0	-2,5	121,9	125,2	99,9
Lopetetut toiminnot					29,6
Konserni	-22,0	-2,5	121,9	125,2	129,5

Markkina-alueet	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008	1-12/2007	1-12/2006	Yhteensä	
					Jatkuvat toiminnot		Lopetetut toiminnot
Liikevoitto, milj. euro	Tilintarkastamaton		Tilintarkastettu				
Suomi 1)	-6,8	2,9	71,1	96,3	75,2	7,7	82,8
Ruotsi ja Norja 2)	0,5	0,6	57,3	14,4			
Baltia ja Tsekki 3)	-4,0	0,2	10,7	21,1	21,0		21,0
Venäjä 4)	-11,7	-6,3	-17,3	-6,6	3,8	21,9	25,6
Konserni	-22,0	-2,5	121,9	125,2	99,9	29,6	129,5

- 1) Tavarataloryhmä, Lindex, Hobby Hall, ja Seppälä
 2) Lindex
 3) Tavarataloryhmä, Lindex, Hobby Hall, ja Seppälä
 4) Tavarataloryhmä, Hobby Hall ja Seppälä

STOCKMANNIN LIIKETOIMINTA JA STRATEGIA

Yleistä

Stockmann on Helsingin pörssissä listattu vähittäiskauppayritys, joka on perustettu 1.2.1862. Sillä on neljä liiketoimintayksikköä: tavarataloryhmä, johon kuuluu sekä tavarataloja että erikoisliikeketjuja, Hobby Hall, joka tarjoaa tuotteitaan ja palveluitaan asiakkailleen postimyyntiluetteloilla, online-kaupassa ja omissa myymälöissään, sekä muotiliikeketjut Lindex ja Seppälä. Tavarataloryhmä toimii Suomessa, Venäjällä, Virossa ja Latviassa. Lindex toimii Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Tšekin tasavallassa, ja lisäksi sillä on franchising-myymlöitä Saudi-Arabiassa. Hobby Hall toimii Suomessa, Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Seppälä toimii Suomessa, Venäjällä, Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Ukrainassa.

Vuonna 2008 Stockmannin kokonaismyynni oli 2 266 miljoonaa euroa ja voitto ennen veroja 72 miljoonaa euroa. Vuonna 2007 Stockmannin kokonaismyynni oli 1 668 miljoonaa ja voitto ennen veroja 119 miljoonaa euroa. Taseen loppusumma 31.12.2008 oli 1 765 miljoonaa euroa.

Kilpailuedut

Stockmannin johto uskoo, että Stockmannin asema suurena, useassa maassa toimivana vähittäiskauppankonsernina perustuu seuraaviin olennaisiin vahvuuksiin:

Vahvat brandit

Stockmannilla on vahvat ja arvostetut brandit Pohjoismaissa, Baltian maissa ja Venäjällä. Stockmann, Lindex, Seppälä ja Hobby Hall ovat erittäin tunnettuja brandejä markkina-alueillaan. Stockmannin johto uskoo, että Stockmannin brandiin liitetään lukuisia myönteisiä ominaisuuksia, kuten laatu, asiakaspalvelu ja luotettavuus.

Vahva markkina-asema

Stockmannilla on vahva markkina-asema Pohjoismaissa, Venäjällä ja Baltian maissa. Stockmann-tavaratalot sekä Seppälän ja Lindexin myymälät sijaitsevat hyvillä liikepaikoilla. Stockmannin johto uskoo, että konsernin kyky hankkia hyviä, asiakasprofiilin mukaisia kauppapaikkoja on yksi olennaisista kasvustrategiaa tukevista tekijöistä.

Kokenut, motivoitunut ja työlleen omistautunut johto ja henkilöstö

Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö kuuluu Stockmannin tärkeimpiin kilpailuvaltteihin. Stockmannin johto on syvästi perehtynyt vähittäiskauppaan ja on osoittanut kykynsä johtaa ja kehittää liiketoimintaa menestyksekkäästi. Stockmann toimii aktiivisesti kehittääkseen henkilökuntansa osaamista, sitoutumista ja viihtyvyyttä kiristyvässä kilpailutilanteessa sekä parantaakseen toimintansa joustavuutta, tuottavuutta ja innovaatiokykyä nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Vahva asema Pohjoismaissa, kasvu ennen kaikkea Venäjällä ja Baltiassa

Stockmannin liiketoiminta on vakaata ja kannattavaa Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa, joissa kasvumahdollisuudet ovat rajalliset konsernin huomattavan markkinaosuuden ja suhteellisen kypsien markkinoiden vuoksi. Stockmannilla on myös nopeasti vahvistuva asema Venäjän ja Baltian maiden markkinoilla, joilla on Stockmannin johdon arvion mukaan tämänhetkisestä taloudellisesta tilanteesta huolimatta pitkällä tähtäyksellä suuret kasvumahdollisuudet näiden alueiden tämänhetkisen kehitysvaiheen ja erityisesti Venäjän suurten luonnonvarojen ansiosta.

Yritysstrategia

Stockmannin strategisena tavoitteena on kannattava kasvu ja johtavan monikanavaisen vähittäiskauppayrityksen asema valituilla markkina-alueilla. Päämarkkina-alueet tällä hetkellä ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Venäjä ja Baltian maat. Stockmannilla on neljä pääasiallista liiketoimintakonseptia; tavaratalot, Seppälä- ja Lindex-muotiketjut sekä Hobby Hall -etäkauppayritys. Vastedes kasvu tulee yhä enemmän ulkomailta, erityisesti Venäjältä. Tavarataloryhmä, Lindex ja Seppälä laajentavat toimintojaan ulkomailla.

Stockmannin laajentumisstrategiaan kuuluu myös ketjutoiminta Venäjällä valittujen franchising-kumppaneiden kanssa. Kasvattaakseen myyntiään Venäjällä Stockmann aloitti franchising-kumppanuuden

tanskalaisen muotitalon Bestsellerin sekä maailmanlaajuisen Nike-urheilutarvikeyrityksen venäläisen tytäryhtiön kanssa. Stockmann avasi ensimmäisen Bestseller-myyvälänsä Venäjällä vuonna 2004, ja nykyisin myymälöitä on 18. Stockmannin ensimmäinen Nike-myymäla avattiin vuoden 2007 alussa, ja nykyisin myymälöitä on seitsemän.

Lindex-ketju laajenee Lähi-itään franchising-yhteistyön avulla. Vuonna 2008 Lindex aloitti saudiarabialaisen kumppanin kanssa franchising-yhteistyön, jossa kumppani suunnitelmien mukaan avaa Lähi-itään noin 40 Lindex-myyvälää. Ensimmäiset viisi franchising-myyvälää avattiin vuonna 2008 Saudi-Arabiaan.

Taloudelliset tavoitteet

Konsernirakenteen muututtua merkittävästi Lindexin hankinnan myötä vuoden 2007 lopulla Stockmannin hallitus asetti kesäkuussa 2008 uudet pitkäaikaiset taloudelliset tavoitteet. Niiden mukaan tavoitteena on saavuttaa vuoteen 2013 mennessä vähintään 12 prosentin liikevoitto liikevaihdosta, vähintään 20 prosentin sijoitetun pääoman tuotto ja markkinoiden kasvua nopeampi myynnin kasvu. Omavaraisuusasteen tavoitteeksi asetettiin vähintään 40 prosenttia.

Historia

Stockmann perustettiin 1.2. 1862. Tuolloin saksalaissyntyinen G.F. Stockmann otti haltuunsa Helsinkiin Kauppatorin laidalle perustamansa liikkeen, jonka alkuperäinen omistaja oli liikemies Adolf Törngren. G.F. Stockmann oli alusta asti kolmen vuoden ajan johtanut liikettä omissa nimissään. Vuonna 1880 liike muutti Helsingin Senaatintorin varrelle, jossa se avasi ajanmukaisen tavaratalon.

Vuonna 1902 yhden henkilön yritys muutettiin G.F. Stockmann Aktiebolag -nimiseksi osakeyhtiöksi. Osakkaita olivat G.F. Stockmann ja hänen poikansa Karl ja Frans.

Vuoden 1918 lopussa perustettiin uusi osakeyhtiö, laajemman omistuspohjan omaava Aktiebolaget Stockmann Osakeyhtiö. G.F. Stockmann Aktiebolagille kuuluneet liiketoiminta, kiinteistöt ja vaihto-omaisuus siirrettiin uuden yrityksen omistukseen seuraavana vuonna.

Vuosien 1911 ja 1920 välillä Stockmann hankki asteittain omistukseensa nykyisen tavaratalokorttelin Helsingin keskustassa. Tavaratalo valmistui vuonna 1930. Samana vuonna Stockmann osti Akateemisen Kirjakaupan, jolla on nykyään Stockmannin kaikkien Suomen tavaratalojen yhteydessä yhteensä seitsemän myymälää.

Vuonna 1942 Stockmannin osakkeet otettiin listalle Helsingin pörssissä.

Stockmann myi autoja 1900-luvun alusta alkaen. Vuonna 1955 Stockmann ryhtyi harjoittamaan nykyaikaista autokauppaa, aluksi Fordin piirimyyjänä. Autoliiketoiminta myytiin vuonna 2006.

Stockmannin ensimmäinen paikallistavaratalo avattiin Tampereella vuonna 1957.

Vuonna 1962 Stockmann perusti päivittäistavaramyyväläketju Seston, jonka se myi vuonna 1999.

Vuonna 1985 Stockmann osti tytäryhtiökseen ja liiketoimintayksikökseen postimyyntiyritys Oy Hobby Hall Ab:n. Se on Suomen johtava etäkauppayritys ja laajentanut toimintansa myös Viroon ja Latviaan, joissa se niinikään on johtava etäkauppias, sekä Liettuaan.

Stockmannin ensimmäiset Hullut Päivät pidettiin huhtikuussa 1986.

Vuonna 1988 Stockmann osti Seppälän, josta tuli Stockmannin tytäryhtiö ja liiketoimintayksikkö. Se on Suomen ja Viron laajin muotiketju, joka kasvaa myös Venäjällä, Latviassa, Liettuaissa ja Ukrainassa.

Vuonna 1989 Stockmann avasi Venäjällä ensimmäiset myymälänsä yhdessä Kalinka-yhteistyöyrityksen kanssa; kaksi valuuttamyyvälää Moskovaan.

Vuonna 1990 Stockmann luopui tukkukaupasta, jota se oli harjoittanut perustamisestaan asti.

Vuonna 1993 Stockmann avasi vaate- ja kodinkonemyymälän Tallinnaan.

Stockmann avasi ensimmäisen ulkomaisen tavaratalonsa, Tallinnan tavaratalon, vuonna 1996.

Yhtiömuoto muutettiin julkiseksi osakeyhtiöksi vuonna 1998. Yhtiön toiminimi muuttui STOCKMANN Oyj Abp:ksi, englanniksi STOCKMANN plc. Samana vuonna Stockmann avasi Moskovaan ensimmäisen tavaratalonsa.

Vuonna 2000 avattiin Hobby Hall Online, josta kehittyi nopeasti Suomen johtava kuluttajille tarkoitettu verkkokauppa. Hobby Hallilla on nyt verkkokauppa kaikissa toimintamaissaan.

Stockmann avasi franchising-pohjalta Suomen ensimmäisen kansainväliseen Zara-muotiketjuun kuuluvan liikkeen Helsingissä vuonna 2002. Samana vuonna avattiin ensimmäiset Stockmann Beauty -kosmetiikkaketjun myymälät.

Vuonna 2003 Stockmann avasi tavaratalon Riian keskustassa. Samana vuonna Stockmann avasi ensimmäisen Zara-myyvälän Venäjällä. Zaran liiketoiminta Venäjällä myytiin Zara-brandin omistavalle espanjalaiselle Inditex-konsernille vuonna 2006.

Vuonna 2005 Stockmann avasi franchising-pohjalta ensimmäiset Bestseller-muotiketjun myymälät Moskovassa.

Stockmannin seitsemäs Suomen tavaratalo avasi ovensa vuonna 2005 Vantaalla, kauppakeskus Jumbossa. Stockmannin johdon mukaan yritys ei tule avaamaan enempää nykyisen konseptin mukaisia tavarataloja Suomeen, vaan tavaratalokaupan laajentaminen tapahtuu ulkomailla.

Maaliskuussa 2006 Stockmann myi tytäryhtiönsä Stockmann Auto Oy Ab:n osakekannan Veho Group Oy Ab:lle, Volkswagen-Audi-liiketoiminnan Keskolle sekä Turun ja Espoon autotalot SOK:lle.

Vuonna 2006 Stockmannin Nevsky Centre -kauppakeskuksen rakennustyöt Pietarin keskustassa käynnistyivät. Tavoitteena on avata tavaratalo ja liikekeskus vuoden 2010 loppuun mennessä.

Stockmann solmi vuonna 2006 Venäjän Niken kanssa yhteistyösopimuksen Nike-myyvälöiden perustamisesta Venäjälle. Tähän yhteistyösopimukseen perustuvan myymäläketjun rakentaminen Venäjälle käynnistyi vuonna 2007, jonka aikana Stockmann avasi Venäjällä yhteensä kuusi Nike-myyvälää.

Vuonna 2006 Helsingissä käynnistyi keskustan tavaratalon mittavan laajennus- ja muutoshankkeen toteuttaminen. Tämä ”Kaikkien Aikojen Stockmann” -hanke valmistuu vaiheittain vuoden 2010 loppuun mennessä ja on konsernin suurin yksittäinen kiinteistöinvestointi.

Helmikuussa 2007 Stockmannin neljäs tavaratalo Moskovassa avattiin Ikean rakentamassa Megakauppakeskuksessa Kaakkois-Moskovassa. Ensimmäiset kaksi Nike-myyvälää avattiin Pietarissa. Hobby Hall käynnisti Liettuan etäkaupan.

Marraskuussa 2007 Seppälä avasi ensimmäisen Siperian-myyvälänsä Novosibirskissa.

Joulukuussa 2007 Stockmannin tytäryhtiön Stockmann Sverige AB:n Suomen sivuliike osti julkisella ostotarjouksella 97,8 prosenttia ruotsalaisen muotiketju AB Lindexin (publ) osakkeista. Lindexin koko osakekannan hankintameno on 851,7 miljoonaa euroa. Lindex on konsolidoitu Stockmann-konserniin 6.12.2007 alkaen. Lindexin osakkeiden julkinen noteeraus OMX Pohjoismaisessa Pörssissä Tukholmassa päättyi 18.1.2008. Stockmann hankki vuoden 2008 aikana omistukseensa Lindexin osakekannan 100 %:sesti.

Ensimmäiset viisi Lindex-franchisingmyymälää avattiin vuonna 2008 Saudi-Arabiaan.

Toukokuussa 2008 Stockmann joutui vuokranantajan laittoman toiminnan vuoksi sulkemaan Smolenskaja Passage -kauppakeskuksessa Moskovassa sijainneen tavaratalonsa. Helmikuussa 2009 avattiin uusi Stockmann-tavaratalo Moskovan uudessa Metropolis-kauppakeskuksessa.

Liiketoimintayksiköt

Stockmannilla on neljä liiketoimintayksikköä: tavarataloryhmä, Lindex, Hobby Hall ja Seppälä. Tavarataloryhmä myy tavarataloissaan täyttä tavaratalovalikoimaa, ja lisäksi sillä on erikoisliikeketjuja. Lindex myy vaatteita ja asusteita naisille ja lapsille, Ruotsissa myös kosmetiikkaa. Hobby Hall tarjoaa pääasiassa talous- ja vapaa-ajantuotteita sekä elektroniikkaa. Seppälä myy vaatteita ja asusteita naisille, miehille ja lapsille sekä naisten kenkiä ja kosmetiikkaa.

Seuraavassa taulukossa esitetään Stockmannin liiketoimintayksiköiden vuosittainen myynti ja sen osuus konsernin kokonaisymyynnistä.

	Tavarataloryhmä	Lindex*	Hobby Hall	Seppälä
2006	1 119,0 Me, 76 %	-	199,8 Me, 13 %	158,1 Me, 11 %
2007	1 218,1 Me, 73 %	68,1 Me, 4 %	206,5 Me, 12 %	174,7 Me, 11 %
2008	1 218,8 Me, 54 %	672,5 Me, 30 %	191,0 Me, 8 %	182,6 Me, 8 %

* Stockmann-konsernille kirjautunut myynti 6.12.2007 alkaen

Tavarataloryhmä

Yleistä

Tavarataloryhmä on myynniltään konsernin suurin liiketoimintayksikkö. Vuonna 2008 tavarataloryhmän myynti oli 54 prosenttia Stockmannin kokonaisymyynnistä. Suomessa tavarataloryhmällä on seitsemän tavarataloa; lippulaiva Helsingin keskustassa ja yhteensä kuusi muuta tavarataloa suurissa kaupungeissa, Helsingissä (Itäkeskus), Vantaalla, Espoossa, Turussa, Tampereella ja Oulussa. Lisäksi tavarataloryhmään kuuluu Suomessa seitsemän tavaratalojen yhteydessä toimivaa Akateemista Kirjakauppaa ja 15 Stockmann Beauty -myymälää eri puolilla Suomea sekä neljä franchising-pohjalla toimivaa Zara-myyymälää.

Venäjällä tavarataloryhmällä on neljä tavarataloa Moskovassa. Tavarataloryhmällä on tavaratalo myös sekä Tallinnassa Virossa että Riiassa Latviassa ja erikoismyymälä Pietarissa Venäjällä. Stockmann avaa suunnitelmien mukaan Pietarissa Venäjällä lippulaivatavaratalon ja ostoskeskuksen vuoden 2010 loppuun mennessä. Tavarataloryhmällä on lisäksi kaksi franchising-ketjua Venäjällä, Bestseller-muotiliikkeit ja Nike-urheiluliikeketju.

Tavarataloryhmän vuoden 2008 myynti oli 1 218,9 miljoonaa euroa ja liikevaihto 1 025,9 miljoonaa euroa. Liikevoitto oli 54,0 miljoonaa euroa. Tavarataloryhmällä oli vuoden 2008 lopussa 8 945 työntekijää.

Tavaratalot

Suomessa Stockmannilla on seitsemän tavarataloa: Helsingin keskustan tavaratalo, Itäkeskuksen tavaratalo Helsingissä, kauppakeskus Jumbon tavaratalo Vantaalla, Tapiolan tavaratalo Espoossa, Tampereen tavaratalo, Turun tavaratalo ja Oulun tavaratalo. Tavarataloryhmän Suomen lippulaivatavaratalo Helsingin keskustassa on Pohjoismaiden suurin tavaratalo, jonka myyntipinta-ala on noin 40 500 neliometriä. Vuonna 2006 Stockmann käynnisti Kaikkien aikojen Stockmann -nimisen Helsingin keskustan tavaratalon suuren laajennus- ja uudistamishankkeen. Suunnitelmien mukaan Kaikkien aikojen Stockmann -hankkeessa Helsingin keskustan tavarataloa laajennetaan ja uudistetaan asteittain vuoteen 2010 mennessä. Tavaratalon myyntipinta-alaa laajennetaan noin 10 000 neliometrillä muuttamalla muussa käytössä olleita tiloja myyntitiloiksi ja rakentamalla uutta tilaa. Tavarataloon rakennetaan myös uudet tavaroiden käsittely- ja huoltotilat sekä uudet asiakaspysäköintitilat. Myyntipinta-ala kasvaa yhteensä noin 50 000 neliometriin. Laajennusosan kustannusarvio on noin 250 miljoonaa euroa, minkä lisäksi hankkeen yhteydessä on toteutettu ja tullaan toteuttamaan merkittäviä vanhaan kiinteistöön kohdistuvia korjaus- ja perusparannustöitä. Kaikkien aikojen Stockmann -hanke on osa Helsingin keskustan laajempaa kehittämisprojektia. Ulkomailla Stockmannilla on neljä tavarataloa Moskovassa -- Metropolis-kauppakeskuksen tavaratalo, Mega Etelä -tavaratalo, Mega Pohjoinen -tavaratalo ja Mega Itä -tavaratalo -- sekä tavaratalo Tallinnassa Virossa ja Riiassa Latviassa. Suunnitelmien mukaan vuonna 2010 valmistuu Stockmannin Nevsky Centre -kauppakeskus Nevski Prospektilla, yhdellä Pietarin kaupungin keskeisimmistä liikepaikoista. Nevsky Centre -kauppakeskuksen kaupallinen pinta-ala tulee olemaan yli 50 000 neliometriä. Kauppakeskukseen, joka toteutetaan Stockmannin omana investointina, tulee myyntipinta-alaltaan noin 20 000 neliometrin Stockmann-tavaratalo, muita liikkeitä, pysäköintipaikat 550 autolle, ravintoloita, kahviloita ja toimistoja. Nevsky Centren kokonaisinvestointi on arvioitu noin 185 miljoonaksi euroksi.

Zara-myymälät

Stockmannilla on neljä franchising-pohjalla toimivaa Zara-myyymälää, jotka sijaitsevat Helsingin keskustassa, Itäkeskuksessa, Vantaalla ja Turussa.

Franchising-myymälät Venäjällä

Stockmannilla on Venäjällä kaksi franchising-periaatteella toimivaa myymäläketjua; 18 Bestseller-muotimyyymälää ja seitsemän Nike-urheiluliikettä.

Kirjakaupat

Stockmannilla on seitsemän Akateemista Kirjakauppaa, jotka sijaitsevat kaikkien Suomen Stockmann-tavaratalojen yhteydessä.

Stockmann Beauty -myymälät

Stockmannilla on 15 kosmetiikkaa myyvää Stockmann Beauty -myymälää Suomessa.

Stockmann Outlet -myymälät

Stockmannilla on yksi Outlet-poistomyymälä Vantaalla Suomessa ja yksi Moskovassa Venäjällä.

Seuraava taulukko esittää tavarataloryhmän myynnin jakaumaa tuoteryhmittäin 2008.

Tuoteryhmä	Osuus myynnistä 2008
Muoti	52 %
Elintarvikkeet	22 %
Vapaa-aika ja harrastukset	11 %
Koti	9 %
Kirjat, lehdet ja paperi	6 %

Lindex

Lindex on suuri muotivaateketju, jolla on yhteensä 367 myymälää. Näistä 195 sijaitsee Ruotsissa, 93 Norjassa, 53 Suomessa, 5 Virossa, 7 Latviassa, 4 Liettuassa, 3 Tšekissä ja 2 Venäjällä. Lisäksi Lindexillä on 5 franchising-myymlää Saudi-Arabiassa. Lindexin liiketoimintakonsepti perustuu houkuttelevien mutta huokeiden muotivaatteiden tarjoamiseen naisasiakkaille. Sen tuotevalikoimiin kuuluu naisten vaatteita ja alusvaatteita, lasten vaatteita sekä kosmetiikkaa. Lindexin myynti vuonna 2008 oli 672,5 miljoonaa euroa, liikevaihto 540,2 miljoonaa euroa ja liikevoitto 58,7 miljoonaa euroa. Henkilöstöä oli vuoden 2008 lopussa 4 365. Lindexin osuus Stockmann-konsernin kokonaismyynnistä oli 30 prosenttia vuonna 2008.

Lindexin pääkonttori on Göteborgissa Ruotsissa. Pääkonttoriin on keskitetty yhtiön hallinto ja johto. Lindex muodostaa alakonsernin, jonka emoyhtiö on AB Lindex (publ). Konserniin kuuluvat myyntiyhtiöt Ruotsissa, Norjassa, Suomessa, Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Tšekin tasavallassa sekä lähinnä hankintatoimintaa harjoittavia yhtiöitä Aasiassa, Bulgariassa ja Turkissa.

Lindexin viisi hankintakeskusta sijaitsevat Bangladeshissa, Bulgariassa, Pakistanissa, Kiinassa ja Turkissa. Suurin osa Lindexin tuotevalikoimasta hankitaan näiden hankintakeskusten kautta paikallisilta valmistajilta. Hankintakeskukset on muutettu Stockmann-konsernin ostokonttoreiksi siten, että ne palvelevat myös Stockmannin tavarataloryhmää ja Seppälää tuotteiden hankinnassa.

Lindex arvioi avaavansa vuonna 2009 vähintään yhtä monta myymälää kuin vuonna 2008, jolloin avattiin 21. Uusi markkina-alue on Slovakia, jonne avattavista kahdesta myymälästä Lindex on tehnyt sopimuksen. Uusia Lindex-franchising-myymlöitä arvioidaan avattavan Lähi-itään noin kymmenen. Uusia franchising-markkinoita ovat Egypti ja Yhdistyneet arabiemiirikunnat.

Hobby Hall

Hobby Hall on myynniltään Stockmannin kolmanneksi suurin liiketoimintayksikkö. Vuonna 2008 Hobby Hallin myynti oli 8 prosenttia konsernin kokonaismyynnistä. Hobby Hall on keskittynyt etäkauppaan ja markkinoi tuotteita ja palveluita asiakkailleen kuvastojen, verkkokauppojen ja omien myymälöidensä avulla. Hobby Hallin valikoima koostuu pääasiassa kodinkoneista, elektroniikasta sekä sisustus- ja vapaa-ajantuotteista. Hobby Hall on etäkaupan markkinajohtaja Suomessa, Virossa ja Latviassa. Se on aloitti uudestaan toimintansa Liettuassa helmikuussa 2007. Hobby Hallilla on kaksi etäkauppaa tukevaa myymälää Suomessa ja yksi Virossa. Hobby Hallin myynti vuonna 2008 oli 191,0 miljoonaa euroa ja liikevaihto 159,6 miljoonaa euroa. Liikevoitto oli 0,8 miljoonaa euroa. Hobby Hallilla oli vuoden 2008 lopussa 668 työntekijää.

Hobby Hall yhdistetään vuoden 2010 alusta lukien tavarataloryhmään, mihin asti se jatkaa itsenäisenä liiketoimintayksikkönä. Integroinnin tavoitteena on vahvistaa konsernin etäkaupan kilpailukykyä ja parantaa sen kokonaiskannattavuutta. Integraatioon valmistavat toimenpiteet toteutetaan pääosin vuoden 2009 aikana.

Seppälä

Seppälä on Suomen ja Viron laajin muotiliikeketju. Suomessa myymälöitä on 132 ja Virossa 18. Venäjällä Seppälällä on 34 myymälää, Latviassa yhdeksän, Liettuaassa yhdeksän ja Ukrainassa kaksi. Suunnitelmien mukaan Seppälän tavoitteena on avata vuoden 2009 aikana 8-12 myymälää, joista puolet Venäjälle ja puolet muihin nykyisiin toimintamaihin. Seppälän laajentuminen Baltian maihin alkoi jo vuonna 1996, jolloin Virossa avattiin ensimmäinen myymälä. Latviassa toiminta alkoi vuonna 2003 ja Liettuaassa 2005. Venäjällä Seppälä avasi ensimmäisen myymälänsä vuonna 2004 ja Ukrainassa 2008.

Seppälän myynti vuonna 2007 oli 182,6 miljoonaa euroa ja liikevaihto 151,9 miljoonaa euroa. Liikevoitto oli 14,6 miljoonaa euroa. Seppälän osuus Stockmann-konsernin kokonaismyynnistä oli 8 prosenttia vuonna 2008.

Seppälällä oli 31.12.2008 1 636 työntekijää.

Seuraava taulukko esittää Seppälän myymälämäärän kehityksen maittain 2006-2008.

	Suomi	Venäjä	Viro	Latvia	Liettua	Ukraina
2006	126	17	14	9	4	
2007	128	28	15	9	7	
2008	132	34	18	9	9	1

Liikekiinteistöjen omistus

Stockmann omistaa Helsingin, Tallinnan ja Riian tavaratalokiinteistöt. Kaikki muut tavaratalot toimivat vuokratiloissa. Pietarin kauppakeskusta ja tavarataloa Stockmann rakentaa omana investointinaan.

Markkina-alueet

Ennen Lindexin ostamista Stockmannilla oli toimintaa jo Suomessa, Venäjällä, Virossa, Latviassa ja Liettuaassa. Lindexin ostamisen myötä yrityksen toiminta laajeni Ruotsiin, Norjaan ja Tšekin tasavaltaan ja vuonna 2008 Ukrainaan Seppälän avattua siellä ensimmäisen myymälänsä. Lisäksi Lindexin franchisingkumppani avasi vuonna 2008 Lindex-myyvälöitä Saudi-Arabiassa. Suunnitelmien mukaan Lindex avaa vuonna 2009 kaksi myymälää Slovakiassa, ja Lindex-franchising-myyvälöitä suunnitellaan avattaviksi Yhdistyneissä arabiemiirikunnissa ja Egyptissä. Stockmannin kasvustrategian mukaisesti tulevaisuuden kasvu tapahtuu enenevässä määrin ulkomaisilla markkinoilla, erityisesti Venäjällä. Stockmannin arvion mukaan viiden vuoden kuluttua noin kaksi kolmasosaa Stockmannin myynnistä tulee Suomen ulkopuolelta.

Asiakkaat ja asiakaspalvelu

Asiakkaiden tyytyväisyys on Stockmannin liiketoiminnan kulmakivi kaikilla sen toimialoilla. Kilpailukykyiset hinnat, luotettava laatu ja hyvä asiakaspalvelu ovat ratkaisevia tekijöitä tämän tavoitteen saavuttamisessa. Stockmann-konserni tarjoaa erittäin laajan valikoiman tuotteita laajalle asiakasryhmälle. Stockmannin brandi on erittäin arvostettu kaikissa ikäryhmissä ja kaikissa väestöryhmissä. Lindexin, Hobby Hallin ja Seppälän brandit ovat vahvoja omissa kohderyhmissään.

Stockmann tarjoaa asiakkailleen ainutlaatuisia ostoselämyksiä erinomaisen asiakaspalvelun ja ylivoimaisten tuotevalikoimiensa avulla. Oleellisia osa-alueita ovat:

- asiantunteva, ammattitaitoinen ja hyvin koulutettu myyntihenkilökunta,
- markkinointiohjelmat, jotka tukevat mielikuvaa ajankohtaisuudesta, edelläkävijyydestä ja kansainvälisyydestä,
- kanta-asiakasohjelma, jonka tavoitteena on pitkäaikaisten asiakassuhteiden luominen ja ylläpitäminen.

Stockmannin henkilökunta on ammattitaitoista ja hyvin koulutettua ja tarjoaa erinomaista palvelua asiakkaille. Eri osastoilla on myyjilleen omat asiakaspalvelu- ja tuotetietokoulutusohjelmansa.

Tuotteiden hankinta

Stockmannin kokeneet ostajat ovat muodostaneet pitkäaikaisia suhteita monien toimittajien kanssa. Yhteistyökumppanuus toimittajien kanssa on mahdollistanut sen, että Stockmann voi tarjota sekä laatua että innovaatioita. Stockmann tarjoaa asiakkailleen sekä kansainvälisiä merkkituotteita että omia tuotemerkkejään. Stockmann pyrkii varmistamaan, että kaikki sen tavarantoimittajat noudattavat korkeita laatustandardeja sekä Stockmannin antamia ohjeita. Suuruutensa, myymäläverkkonsa laajuuden ja markkinajohtajuutensa ansiosta Stockmann on monille tavarantoimittajille tärkeä jakelukanava kohdeasiakkaiden saavuttamiseksi.

Stockmann pitää tiivistä yhteyttä toimittajiinsa, antaa palautetta näiden tarjoamien tuotteiden kysynnästä ja asiakkaiden tarpeista, osallistuu tuotekehittelyyn tarpeen mukaan sekä saa toimittajiltaan tietoa tulevista trendeistä.

Lindexin hankintakonttoreista Kiinassa, Hongkongissa, Intiassa, Bangladeshissä, Pakistanissa ja Turkissa on muodostettu Stockmann-konsernin ostokonttoreita, jotka palvelevat myös tavarataloryhmää ja Seppälää.

Logistiikka ja vaihto-omaisuuden hallinnointi

Stockmannin toiminta perustuu joustavaan logistiikkaan ja tehokkaisiin tavaravirtoihin.

Stockmannin tavaranhankinta on hajautettu tavarataloryhmän, Lindexin, Seppälän ja Hobby Hallin erilaisten tarpeiden mukaisesti. Jokainen liiketoimintayksikkö vastaa itse tuotevalikoimastaan, hankittavista määristä ja niiden jakelusta omiin myyntikanaviinsa.

Tavarataloryhmä

Suomi ja Baltian maat

Stockmannin päälogistiikkakeskus sijaitsee Vantaalla, ja sieltä koordinoidaan tuotteiden jakaminen tavarataloryhmälle. Vantaan logistiikkakeskuksen lisäksi pääkaupunkiseudulla on muita logistiikkakeskuksia. Suomen ja Baltian maiden tavarataloihin toimitetaan tuotteita päivittäin.

Venäjä

Stockmannin uusi logistiikkakeskus Moskovassa aloitti toimintansa vuonna 2006. Logistiikkakeskus sijaitsee Kulonissa, esikaupunkialueella, josta on hyvät yhteydet Stockmannin tavarataloihin.

Tuotteiden jakelu Venäjän tavarataloihin sekä Bestseller- ja Nike-myymälöihin tapahtuu viikoittain.

Lindex

Keväällä 2008 otettiin käyttöön Lindexin uusi jakelukeskus, joka sijaitsee Partillessa Göteborgin lähellä. Tuotteet kuljetetaan jakelukeskukseen, josta ne toimitetaan suoraan myymälöihin. Loput varastoidaan ja lähetetään erillistoimituksina tarpeen mukaan. Lindex vastaa nyt itse koko logistiikkaketjusta, kun siitä aiemmin vastasi ulkoinen osapuoli. Oman logistiikkakeskuksen merkittävin etu on tehokkaampi ja joustavampi jakelu.

Hobby Hall

Hobby Hallin logistiikkakeskus Vantaalla aloitti toimintansa vuoden 2000 alussa. Sen pinta-ala on yhteensä noin 22 000 neliometriä. Keskuksesta lähetetään 6 000 - 8 000 pakettia päivässä maksimimäärän ollessa 13 000 pakettia päivässä. Paketit toimitetaan asiakkaille postin välityksellä.

Vantaan logistiikkakeskuksesta toimitetaan postitse myös Baltian maihin menevät paketit.

Seppälä

Seppälän logistiikkakeskus sijaitsee Vantaalla. Sen pinta-ala on noin 7 000 neliometriä.

Vantaan logistiikkakeskus palvelee kaikkia Seppälän myymälöitä eri maissa. Suomeen ja Baltian maihin toimitetaan tuotteita päivittäin ja Venäjän myymälöihin viikoittain.

Yhteiskuntavastuu

Vastuullisuus on yksi Stockmann-konsernin kuudesta perusarvosta, ja yhteiskuntavastuu on osa Stockmannin normaalia pitkäjänteistä toimintaa. Stockmannin yhteiskuntavastuu painottuu erityisesti omaan henkilöstöön ja ympäristöön, tuoteturvallisuuteen sekä vastuullisen tuontikaupan edistämiseen. Yhteiskuntavastuun toteuttamista ja siihen liittyvää kehitystyötä ohjaa kahdeksanhenkinen ohjausryhmä, jota johtaa toinen konsernin varatoimitusjohtajista. Ohjausryhmässä on edustus kaikista liiketoimintayksiköistä ja merkittävimmistä toiminnoista. Konsernihallinnossa työskentelee yhteiskuntavastuun koordinaattori. Tavarataloryhmässä ja Lindexissä on omat ympäristöasiantuntijat.

Ympäristövastuu

Liiketoimintayksiköiden ympäristötyö pohjautuu Stockmannin hallituksen hyväksymään konsernin ympäristöpolitiikkaan. Ympäristöpolitiikkansa mukaisesti Stockmann on sitoutunut edistämään ja tukemaan kestäväen kehityksen periaatteiden toteutumista liiketoiminnassa. Yhteinen ympäristöpolitiikka tarjoaa yhtenäiset toimintaohjeet liiketoimintayksiköiden ympäristötyölle. Bureau Veritas Certificationin Stockmannin tavarataloryhmän ympäristötyölle myöntämä ISO 14001 -sertifikaatti käsittää Stockmannin kotimaan tavaratalojen ja Akateemisen Kirjakaupan myymälöiden toiminnot sekä tavarataloryhmän yhteiset osto- ja varastotoiminnot Helsingin Pitäjänmäellä.

Vastuullinen tuontikauppa

Stockmann-konserni edellyttää tavarantoimittajiltaan sosiaalisesti vastuullista toimintaa ja vaatii näiltä sitä koskevan sitoumuksen, joka perustuu Yhdistyneiden Kansakuntien sekä Kansainvälisen työjärjestön lausuntoihin ja sopimuksiin. Sen mukaisesti Stockmannin tavarantoimittaja sitoutuu olemaan käyttämättä lapsi- tai pakkotyövoimaa, olemaan harjoittamatta syrjintää sekä takaamaan työntekijöille turvalliset työolosuhteet ja riittävät palkat. Stockmann on jäsenenä BSCI:ssä, joka on eurooppalaisten yritysten ja järjestöjen yhteistoimintajärjestö. BSCI yhdistää jäsentensä voimat tavarantoimittajien auditoinnissa, ja sen tarkoituksena on parantaa jäsenyritystensä tavarantoimittajien työntekijöiden työolosuhteita riskimaissa sekä samalla selkeyttää ja sovittaa yhteen keinoja, joilla tavarantoimittajia valvotaan.

Toiminnan läpinäkyvyys

Stockmann on perustajajäsenenä mukana kansainvälisen lahjonnan vastaista toimintaa edistävässä Transparency Suomi ry:ssä. Kattojärjestö Transparency International toimii 90 maassa. Konsernin voimakkaasti kasvava kansainvälinen toiminta asettaa haasteita myös korruption vastaisen toiminnan suhteen. Konsernin lähtökohta kaikissa tilanteissa on, että toiminta on jokaisessa maassa konsernin perusarvojen ja ohjeiden sekä paikallisten lakien ja määräysten mukaista.

Strategiset franchising-kumppanit

Franchising-yhteistyö valittujen kumppaneiden kanssa Venäjällä on osa Stockmannin laajentumisstrategiaa. Tavaratalotoiminta ja useat erikoisliikeketjut antavat Stockmannille mahdollisuuden saavuttaa merkittäviä synergiahyötyjä hallinnossa, logistiikassa sekä liiketilojen hankinnassa ja vuokrasopimuksissa.

Stockmann teki vuonna 2004 Venäjän-toimintaa koskevan franchising-sopimuksen tanskalaisen Bestseller-muotikonsernin kanssa. Bestsellerin tuotemerkkejä ovat Jack & Jones, ONLY, Vero Moda, Pieces sekä Selected. Stockmannilla on Venäjällä 18 Bestseller-myymälää.

Stockmann aloitti franchising-kumppanuuden Nike Russian kanssa vuonna 2006 avatakseen Nike-urheiluliikkeitä Venäjällä. Tässä kumppanuudessa yhdistyivät Stockmannin laaja kokemus vähittäiskaupasta Venäjällä ja Niken innovatiivinen tuotepolitiikka. Stockmannin ensimmäiset Nike-myymälät avattiin vuonna 2007, ja niitä on nyt kuusi.

Suomessa Stockmannin franchising-kumppanina on espanjalainen Inditex-konserni, jonka kanssa tehdyn

sopimuksen perusteella Stockmannilla on Suomessa neljä Zara-myymälää.

Lindex on solminut saudiarabialaisen Delta International -yhtiön kanssa franchising-sopimuksen Lindex-myymälöiden avaamisesta Lähi-idän maissa. Sopimuksen perusteella avattiin vuonna 2008 viisi Lindex-myymälää Saudi-Arabiassa. Viiden vuoden kuluessa Lähi-itään on tarkoitus avata noin neljäkymmentä Lindex-myymälää. Franchising-kumppani tekee myymäläinvestoinnit, palkkaa henkilökunnan ja vastaa koko vähittäiskauppatoiminnasta. Franchising-yhteistyö mahdollistaa Lindexille brandinsa hyödyntämisen etabloitumalla uudelle, laajalle ja ostovoimaiselle markkina-alueelle ja kasvattaa siten volyymiaan varsin vähäisin liiketoimintariskein.

Kilpailu

Vähittäiskaupan kilpailu on kireää kaikilla Stockmannin markkina-alueilla. Kilpailutekijöitä ovat mm. brandikuva ja maine, tyyli, laatu, hintataso, myymälöiden ulkoasu, asiakaspalvelu, viihtyisyys ja ostomukavuus. Stockmann kilpailee pääasiassa muiden tavaratalojen, muiden vähittäisliikkeiden ja etäkauppojen kanssa. Tuotekauppaa koskevan kilpailun lisäksi Stockmann kilpailee mm. pätevistä työvoimasta, hyvistä kauppapaikoista ja liiketilojen vuokraehdoista.

Stockmann-brandi ja muu aineeton omaisuus

Stockmann-brandi on tärkeä osa Stockmannin liiketoimia ja tukee Stockmannin mainetta ja markkinointia. Stockmannin johdon käsityksen mukaan yhtiön brandi on yhdistetty laatuun, arvoihin ja innovaatiokykyyn jo yli sadan vuoden ajan. Stockmann-brandi on yksi tunnistetuimmista ja arvostetuimmista brandeista Suomessa.

Stockmann pitää rekisteröimiään tavaramerkkejä ja muuta aineetonta omaisuuttaan arvokkaina kilpailuvaltteina markkinoinnissa. Myymäläketjujen brandien ja kampanjabrandien (esim. Hullut Päivät) lisäksi Stockmannilla on useita yrityksen omia tuotemerkkejä (private label), kuten VILLA STOCKMANN, CASA STOCKMANN, GLOBAL, BODYGUARD, CAP HORN, STOCKMANN 1862, STOCKMANN DIAL, STOCKMANN HERKKU DELIKATESS ja STOCKMANN HERKKU GOURMET. Stockmann pyrkii tehokkaasti estämään kaikki niihin kohdistuvat rikkomukset ja on valmis oikeudellisiin toimiin Suomessa ja tarvittaessa missä tahansa muualla suojellakseen brandejään, tavaramerkkejään, tekijänoikeuttaan ja muuta aineetonta omaisuuttaan. Stockmannin tavaramerkit ovat suojeltuja kaikissa niissä maissa, joissa Stockmannilla on kaupallista toimintaa. Myös Stockmannin käyttämät internetosoitteet on suojattu.

Erikoiskampanjat ja -ohjelmat

Kanta-asiakasohjelma

Stockmann oli uranuurtaja Suomessa aloittaessaan oman kanta-asiakasohjelmansa vuonna 1986. Vuosien kuluessa kehittyneitä läheisiä suhteita uskollisten asiakkaiden kanssa ylläpidetään kuukausittain tarjottavilla eduilla. Kanta-asiakkaille lähetetään kotiin etuvihko, joka on lisäksi luettavissa Stockmannin verkkosivuilla. Parhaimmille kanta-asiakkailleen Stockmann on kehittänyt Exclusive-ryhmän, jonka tunnuksia ovat tyylikärs platinanvärinen kortti ja Exclusive-lehti. Parhaat kanta-asiakkaat kutsutaan joka vuosi kanta-asiakkaiden teematapahtumiin. Suomessa, Venäjällä ja Baltiassa on yhteensä noin 1,7 miljoonaa Stockmannin kanta-asiakasta.

Kanta-asiakkaiden optio-ohjelmat

Stockmann oli uranuurtaja kehittäessään kanta-asiakasoptiot. Kanta-asiakasoptioiden avulla Stockmann on kasvattanut onnistuneesti osakkeenomistajien lukumäärää ja lisännyt asiakasuskollisuutta. Tämä Esite on laadittu vuoden 2006 varsinaisessa yhtiökokouksessa päätetyn kanta-asiakasoptio-ohjelman toista osakemerkintää varten.

Vuoden 2008 varsinainen yhtiökokous päätti jälleen uudesta kanta-asiakasoptio-ohjelmasta, joka ehdoiltaan vastaa edellistä. Vuoden 2009 varsinainen yhtiökokous muutti tämän uuden kanta-asiakasoptio-ohjelman ehtoja siten, että optioilla merkittävien osakkeiden merkintähinta on vuoden 2009 helmikuun vaihdolla painotettu keskikurssi vuoden 2008 vastaavan keskikurssin sijasta.

Hullut Päivät -kampanja

Stockmannin Hullut Päivät -kampanja on Euroopan suurin ja tunnetuin tavaratalokampanja. Kampanja toteutetaan kaikissa Stockmann-tavarataloissa Suomessa, Baltiassa ja Venäjällä sekä keväisin että syksyisin. Vuosi 2009 on jo 24. vuosi, jolloin tämä erittäin menestyksellinen kampanja järjestetään. Hulluilla Päivillä myydään erityisesti tätä kampanjaa varten hankittuja laatuotteita tavarataloissa poikkeuksellisen edullisiin hintoihin neljän päivän ajan. Hullujen Päivien myynti on noin kymmenen prosenttia tavarataloryhmän vuosimyynnistä.

Konsernirakenne

Stockmann-konsernin emoyhtiö on Stockmann Oyj Abp. Emoyhtiön toimintaan kuuluvat tavarataloryhmän toiminta Suomessa sekä kiinteistöhallinto ja konsernin hallintotoiminnot. Tavarataloryhmän liiketoimintaa harjoittaa Suomessa emoyhtiön lisäksi sen täysin omistama tytäryhtiö Z-Fashion Finland Oy, joka toimii franchising-periaatteella ja edustaa Zara-brändiä Suomessa. Tavarataloryhmän liiketoimintaa Venäjällä harjoittavat emoyhtiön täysin omistaman holdingyhtiön Oy Stockmann Russia Holding Ab:n täysin omistamat venäläiset tytäryhtiöt ZAO Stockmann ja ZAO Kalinka-Stockmann ja sekä sen täysin omistama tytäryhtiö ZAO Kalinka-Stockmann STP, Virossa emoyhtiön täysin omistama virolainen tytäryhtiö Stockmann AS sekä Latviassa emoyhtiön täysin omistama latvialainen tytäryhtiö SIA Stockmann.

Ruotsalainen muotiketju AB Lindex (publ) hankittiin Stockmannin omistukseen joulukuussa 2007. Se on nyt Stockmann Oyj Abp:n täysin omistaman tytäryhtiön Stockmann Sverige AB:n täysin omistama tytäryhtiö. AB Lindex (publ) omistaa kokonaan Ruotsissa (Lindex Sverige AB), Norjassa (Lindex AS), Suomessa (Lindex Oy), Virossa (Lindex AS), Latviassa (Lindex SIA), Liettuassa (Lindex UAB) ja Tsekeissä (Lindex s.r.o.) sijaitsevat tytäryhtiönsä.

Hobby Hallin liiketoimintaa harjoittaa Suomessa emoyhtiön täysin omistama tytäryhtiö Oy Hobby Hall Ab, Virossa emoyhtiön täysin omistama virolainen tytäryhtiö Stockmann AS, Latviassa emoyhtiön täysin omistama latvialainen tytäryhtiö SIA Stockmann ja Liettuassa emoyhtiön täysin omistama liettualainen tytäryhtiö UAB Stockmann.

Seppälän liiketoimintaa Suomessa harjoittaa emoyhtiön täysin omistama tytäryhtiö Seppälä Oy, Virossa emoyhtiön täysin omistama virolainen tytäryhtiö Stockmann AS, Latviassa emoyhtiön täysin omistama latvialainen tytäryhtiö SIA Stockmann, Liettuassa emoyhtiön täysin omistama liettualainen tytäryhtiö UAB Stockmann ja Venäjällä emoyhtiön täysin omistaman holdingyhtiön Stockmann Russia Holding Oy:n täysin omistama tytäryhtiö ZAO Stockmann.

Oikeudenkäynnit

Moskovan kansainvälinen välitystuomioistuin (ICAC) ratkaisi Moskovan keskustassa sijaitsevan Stockmannin Smolenskajan tavaratalon vuokrakiistan Stockmannin eduksi. Oikeudenkäynti koski vuokrasopimuksen mukaisen 10 vuoden jatkovuokrakauden käyttämisestä. Tästä huolimatta vuokranantajat lopettivat omankädenoikeudella sähkönjakelun Stockmannille, minkä seurauksena Stockmann joutui sulkemaan tavaratalon. Sulkemisesta aiheutuvien kustannusten ja poistamattomien menojäännösten johdosta Stockmann teki vuoden 2008 toisen vuosineljänneksen tulokseen 14 miljoonan eron varauksen.

Stockmann on käynnistänyt vuokranantajien laittoman omankädenoikeuden ja Moskovan kansainvälisen välitystuomioistuimen (ICAC) päätösten vastaisen menettelyn seurauksena oikeustoimet vuokranantaja kohtaan. Stockmann vaatii paitsi tavaratalon sulkemisesta aiheutuneiden kustannusten myös käyttämättä jäävän, vuoteen 2018 ulottuvan vuokrakauden aikana saamatta jäävän liikevoiton korvaamista.

AB Lindexillä on keskeneräinen oikeudenkäynti, joka koskee Lindex-konsernin Saksan yhtiön noin 70 miljoonan euron suuruisten tappioiden vähennyskelpoisuutta Ruotsin verotuksessa vuosina 2004/2005 ja 2005/2006. Göteborgin kamarioikeus kumosi AB Lindexin lääninoikeudessa saamat myönteiset päätökset, minkä seurauksena Lindex joutui palauttamaan veronsajalle noin 21 miljoonaa euroa veroja ja korkoja. Lindex kirjasi tappioita vastaavan verovähennyksen ja korkokulut tulosvaikutteisesti. Takaisin maksettavalla verolla ei

ollut vaikutusta Stockmann-konsernin tulokseen, sillä Stockmann kirjasi takaisin maksettavan veron korkoineen Lindexin hankintahetken omaa pääomaa pienentämään. AB Lindex on valittanut kamarioikeuden päätöksestä hallitusoikeuteen.

Oikeudenkäynnin tuloksena mahdollisesti palautettavat verot ja korot AB Lindex kirjaa tulosvaikutteisesti.

Lindex on myös vaatinut oikaisua Saksan verotusta koskevaan harkintaverotukseen vuosilta 2004 – 2006. Tämän oikaisuvaatimuksen arvo on noin 32 miljoonaa euroa. Oikaisuvaatimuksen verovaikutusta ei ole kirjattu tulosvaikutteisesti. Tilinpäätöksen jälkeen ei ole tullut esiin seikkoja, jotka aiheuttaisivat tarpeen muuttaa erän käsittelyä taseessa.

Stockmann-konserniin kuuluvilla yhtiöillä ei ole vireillä muita merkittäviä oikeudenkäyntejä.

Vakuutukset

Stockmannin johto uskoo, että Yhtiön toiminta ja varat on vakuutettu toimialan markkinakäytäntöä vastaavalla tavalla sekä kaikkien Yhtiötä koskevien lainsäädäntöön ja sopimukseen perustuvien vaatimusten mukaisesti.

Olellaiset sopimukset

Stockmann allekirjoitti 27.9.2007 yhteistyösopimuksen Nordea Bank Finland Plc:n ja Nordea Finance Finland Ltd:n kanssa luotollisten kanta-asiakastilien rahoituksen siirtymisestä Nordealle. Tilien siirtyminen kevensi Stockmannin tasetta vuonna 2008 noin 65 miljoonalla eurolla. Yhteistyön johdosta luotollisten kanta-asiakaskorttien luotto-ominaisuudet muuttuivat vuoden 2008 aikana kansainvälisen MasterCard-luottokortin mukaisiksi.

Stockmann myi 20.1.2006 tytäryhtiönsä Stockmann Auto Oy Ab:n koko osakekannan Veho Group Oy Ab:lle, Volkswagen-Audi-liiketoiminnan kiinteistöineen Kesko Oyj:n tytäryhtiölle VV-Auto Oy:lle ja sen vähittäiskauppayhtiölle Helsingin VV-Auto Oy:lle, sekä Turun ja Espoon Ford-autotalot SOK:n omistamalle Maan Auto -konsernille yhteensä n. 70 miljoonan euron kauppahinnasta. Stockmann Auto ja myydyt liiketoiminnat siirtyivät ostajien hallintaan 1.3.2006. Samalla Stockmann käynnisti Vehon kanssa laajamittaisen kanta-asiakasyhteistyön.

Vuoden 2005 lopulla Stockmann myi Zara-liiketoimintaa Venäjällä harjoittavan tytäryhtiönsä ZAO Stockmann-Krasnoselskajan koko osakekannan Zara-brändin omistavalle espanjalaiselle Inditex-yhtymälle. Sopimuksen mukaan liiketoimintaa harjoitettiin Inditexin lukuun 1.1.2006 lukien.

STOCKMANNIN HALLITUS, JOHTO JA TILINTARKASTAJAT

Yleistä

Suomen osakeyhtiölain ja Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaisesti vastuu Yhtiön valvonnasta ja hallinnosta on jaettu yhtiökokouksen, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken. Osakkeenomistajat osallistuvat Yhtiön valvontaan ja hallintoon yhtiökokouksissa tehtyjen päätöksiensä kautta. Yleensä hallitus kutsuu yhtiökokoukset koolle. Tämän lisäksi yhtiökokous on pidettävä, mikäli Yhtiön tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, jotka edustavat vähintään yhtä kymmenesosaa kaikista Yhtiön liikkeeseen lasketuista osakkeista, kirjallisesti vaativat yhtiökokouksen koollekutsumista.

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja johtoryhmän osoite on Aleksanterinkatu 52 B, 00100 Helsinki.

Hallitus

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään yhdeksän jäsentä, jotka valitaan vuodeksi kerrallaan.

Hallituksessa on tällä hetkellä seitsemän jäsentä, joista kukaan ei ole päätoiminen. Henkilötietoja hallituksen jäsenistä on vuosikertomuksen sivulla 12 sekä konsernin internet-sivuilla www.stockmann.com.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan.

Yhtiön toimivasta johdosta osallistuvat hallituksen kokouksiin säännöllisesti toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja, talousjohtaja ja lakiasiain johtaja, jotka eivät ole hallituksen jäseniä. Lakiasiain johtaja toimii hallituksen sihteerinä. Hallituksen kokouksiin osallistuu myös kaksi henkilöstön edustajaa, jotka niinkään eivät ole hallituksen jäseniä. Toisen henkilöstön edustajan valitsevat Stockmannin yhtymälautakunnan työntekijäedustajat ja toisen Stockmannin ylempiä toimihenkilöitä edustava yhdistys.

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Laissa ja yhtiöjärjestyksessä erikseen määriteltyjen tehtävien lisäksi hallitus mm. vahvistaa yhtiön pitkän aikavälin strategiset ja taloudelliset tavoitteet, hyväksyy budjetin sekä päättää merkittävistä yksittäisistä investoinneista, yritys- ja kiinteistökaupoista ja muista strategisesti merkittävistä hankkeista. Hallitus hyväksyy myös yhtiön riskienhallinnan periaatteet.

Hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen, jossa määritellään hallituksen kokoonpanoon ja valintamenettelyyn liittyvät periaatteet, hallituksen tehtävät, päätöksentekomenettely ja kokouskäytäntö sekä hallituksen itsearvioinnin periaatteet. Hallituksen työjärjestys on julkaistu yhtiön internet-sivuilla www.stockmann.com.

Hallitus kokoontui 14 kertaa vuonna 2008. Keskimääräinen osallistumisprosentti oli 96.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokuntaan kuuluu neljä hallituksen jäsentä. Sen tehtävänä on toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten nimitys- ja palkitsemisasioiden valmistelu, hallituksen jäsenten valinnan valmistelu yhtiökokoukselle tehtävää ehdotusta varten sekä hallituksen jäsenten palkitsemisasioiden valmistelu. Valiokunta kokoontuu tarvittaessa vähintään kerran vuodessa. Hallitus valitsi kokouksessaan 17.3.2009 valiokunnan puheenjohtajaksi ministeri Christoffer Taxellin ja muiksi jäseniksi toimitusjohtaja Erkki Etolan, professori Eva Liljebloomin ja kamarineuvos Henry Wiklundin. Toimitusjohtajalla on läsnäolo-oikeus valiokunnan kokouksissa. Valiokunta on kokoontunut tilikauden 2008 aikana kaksi kertaa. Yhtiön hallitukseen kuuluvat:

Nimi	Syntymävuosi	Asema
Christoffer Taxell*	1948	Puheenjohtaja
Erkki Etola**	1945	Varapuheenjohtaja
Kaj-Gustaf Bergh*	1955	Jäsen
Eva Liljebloom**	1958	Jäsen
Kari Niemistö*	1962	Jäsen
Carola Teir-Lehtinen**	1952	Jäsen
Henry Wiklund*	1948	Jäsen

* Riippumaton yhtiöstä

** Riippumaton yhtiöstä ja merkittävästä osakkeenomistajasta

Toimitusjohtaja

Hallitus nimittää yhtiön toimitusjohtajan ja päättää tämän palvelussuhteen ehdoista, jotka määritellään kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa. Toimitusjohtaja johtaa yhtiön operatiivista toimintaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajana toimii 1.3.2001 lukien Hannu Penttilä.

Lisätietoja hallituksen jäsenistä

Taxell Christoffer, hallituksen puheenjohtaja

Tärkeimmät työtehtävät koko työuran ajalta:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Handelshögskolan vid Åbo Akademi, kauppaoikeuden assistentti	1973-1975
Kansanedustaja	1975-1991
Oikeusministeri	1979-1987
Opetusministeri	1987-1990
Ruotsalainen kansanpuolue rp, puheenjohtaja	1985-1990
Partek Oyj Abp, konsernijohtaja	1990-2002
Åbo Akademi, kansleri	2004-

Luottamustoimet:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Svenska litteratursällskapet i Finland rf, sijoitusvaliokunnan jäsen	1982-
Stiftelsen för Åbo Akademi	
- hallituksen jäsen	1998-2003
- hallituksen puheenjohtaja	2003-
Föreningen Konstsamfundet rf	
- hallituksen jäsen	1996-2004
- hallituksen puheenjohtaja	2004-
Sampo Oyj, hallituksen jäsen	1998-
Finnair Oyj, hallituksen puheenjohtaja	2003-
Nordkalk Oyj Abp, hallituksen jäsen	2003-
Elinkeinoelämän keskusliitto ry, hallituksen puheenjohtaja	2005-2006
Lifim Oy Ab, hallituksen puheenjohtaja	2003-2005
Oy Mizar Ab, hallituksen puheenjohtaja	2002-2004
Boliden Ab, hallituksen jäsen	2003-2005
Furuvik Invest Ab, hallituksen jäsen	2002-
Försäkringsaktiebolaget Skandia, hallituksen jäsen	2004-2004
Hormos Medical Oyj Ltd, hallituksen jäsen	2003-2005
Luvata Holding Oy, hallituksen jäsen	2005-
Raisio Oyj, hallituksen jäsen	2003-2006
Raisio Oyj:n tutkimussäätiö, hallituksen jäsen	2004-2006
William Thuring Stiftelse, hallituksen jäsen	1996-
Ab Kelonia Oy, hallintoneuvoston jäsen	2002-
Partiosäätiö-Scoutstiftelsen rs, hallintoneuvoston puheenjohtaja	2009-

Palkkiot Stockmann Oyj Abp:n hallitustyöskentelystä tilikaudella 2008 Yhteensä 82 000 euroa, josta osakepalkkiona 1 261 kpl B-osakkeita, arvo 35 169,29 euroa rahapalkkiona 46 830,71 euroa.

Etola Erkki, hallituksen varapuheenjohtaja

Tärkeimmät työtehtävät koko työuran ajalta:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Etra Trading Oy (ent. Oy Etra Ab), tuotepäällikkö	1970 - 1974
Tiiviste-Group Oy, toimitusjohtaja	1974 -

Etra Trading Oy (ent. Oy Etra Ab), toimitusjohtaja	1974 -
Etra Oy (ent. Oy Etola Ab), toimitusjohtaja	1976 -
Oy Etra Invest Ab, toimitusjohtaja	1987 -
Tiivistekeskus Oy, toimitusjohtaja	1993 -

Luottamustoimet:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Orion-yhtymä Oyj, hallituksen jäsen	1995 - 2002
Orion-yhtymä Oyj, hallituksen varapuheenjohtaja	2002 - 2006
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hallintoneuvoston jäsen	1998 -
Etra Trading Oy (ent. Oy Etra Ab), hallituksen jäsen	1974 -
Etra Oy (ent. Oy Etola Ab), hallituksen jäsen	1976 -
Tätringen Tekniska AB, hallituksen puheenjohtaja	1979 -
Oy Etra Invest Ab, hallituksen jäsen	1987 -
Insinööritoimisto Raimo Närhi Oy, hallituksen puheenjohtaja	1987 -
Tiivistekeskus Oy, hallituksen jäsen	1993 -
Tiivistetekniikka Oy, hallituksen puheenjohtaja	1993 -
Oy Nestepaine Ab, hallituksen puheenjohtaja	1998 -
Etra Electronics Oy (ent. Etra-Dielectric Oy), hallituksen jäsen	2002 -
Etola Yhtiöt Oy, hallituksen puheenjohtaja	2002 -
Oy Maritim Ab, hallituksen puheenjohtaja	2002 -
Häme-Hydro Oy, hallituksen jäsen	2005 -

Palkkiot Stockmann Oy Ab:n hallitustyöskentelystä tilikaudella 2008 yhteensä 54 500 euroa, josta osakepalkkiona 611 kpl B-osakkeita, arvo 17 040,79 euroa rahapalkkiona 37 459,21 euroa.

Bergh Kaj-Gustaf

Tärkeimmät työtehtävät koko työuran ajalta:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Ky von Konov & Co, hallintopäällikkö	1982-1983
Ane Gyllenberg Ab, hallintopäällikkö	1984-1985
Oy Bensow Ab, johtaja, varatoimitusjohtaja	1985-1986
Ane Gyllenberg Ab, toimitusjohtaja	1986-1998
SEB Asset Management, johtaja	1998-2000
Skandinaviska Enskilda Banken, johtoryhmän jäsen	2000-2001
Föreningen Konstsamfundet r.f., toimitusjohtaja	2006-

Luottamustoimet:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Julius Tallberg-Kiinteistöt Oyj, hallituksen jäsen	1998-2004
Ramirent, hallituksen jäsen	2004-
Aktia Sparbank Abp	
- hallituksen jäsen	2003-2004
- hallituksen puheenjohtaja	2005-
Fiskars Oyj, hallituksen puheenjohtaja	2006-
Oy City Forum Ab, hallituksen puheenjohtaja	2006-
Hufvudstadsbladet Ab	
- hallituksen jäsen	2006-2006
- hallituksen puheenjohtaja	2006-2008
Östra Nylands Tidningar Ab, hallituksen jäsen	2006-
Österbottningen Ab	
- hallituksen jäsen	2006-2007
- hallituksen puheenjohtaja	2007-2007
Forum för ekonomi och teknik, hallituksen jäsen	2006-

Söderström & Co Förlags Ab, hallituksen puheenjohtaja	2006-
Västra Nylands Tidningar Ab	
- hallituksen jäsen	2006-2007
- hallituksen puheenjohtaja	2007-2008
Ag Fastighetsförmedling Ab, hallituksen puheenjohtaja	2002-2006
Ellos Tili Oy, hallituksen puheenjohtaja	1999-2006
Finaref Oy, hallituksen puheenjohtaja	1999-2007
Finaref Sverige Ab, hallituksen puheenjohtaja	2000-2004
Graafinen teollisuus Oy - Grafiska Industri Ab, hallituksen puheenjohtaja	2006-
Helsingin Pörssiklubi ry Helsingfors Börsklubb rf, hallituksen puheenjohtaja	2002-2005
Jotex Finans Aktiebolag	
- hallituksen puheenjohtaja	2004-2007
- hallituksen jäsen	2007-2007
Kamppiparkki Oy Ab	
- hallituksen jäsen	2006-2006
- hallituksen puheenjohtaja	2006-
K-Develop Oy, hallituksen puheenjohtaja	2008-
KSF Invest Ab, hallituksen puheenjohtaja	2007-
KSF Media Ab, hallituksen puheenjohtaja	2007-
Mike Whiskey Ab, hallituksen puheenjohtaja	2007-
November Sierra Ab, hallituksen puheenjohtaja	2007-
Oy Finnovator Agency Ab, hallituksen puheenjohtaja	1997-
Oy Insulanova Ab, hallituksen puheenjohtaja	2006-
Oy JL-Outsourcing, hallituksen puheenjohtaja	2005-2006
Oy Mercator Ab, hallituksen puheenjohtaja	2006-
Oy Transmitter Ab, hallituksen puheenjohtaja	2007-
Redcats Oy, hallituksen puheenjohtaja	2002-2006
SEB Funduz Polen, hallituksen puheenjohtaja	2002-2003
Ab Kelonia Oy	
- hallituksen jäsen	2006-
- hallintoneuvoston jäsen	2006-2008
Beck & Joergensen A/S, hallituksen jäsen	2005-
Bokförlaget Atlantis Aktiebolag, hallituksen jäsen	2007-
Ellos Eesti Osauhing, hallituksen jäsen	2003-2006
Fastighetsaktiebolaget Seminarieparken, hallituksen jäsen	2006-
Finaref Securiteis Aktiebolag, hallituksen jäsen	2007-2007
Finlandssvenska Upplagsverk, hallituksen jäsen	2006-
Gyllenberg Investment Management Ab, hallituksen jäsen	1998-2004
Hasselinvest Ab, hallituksen jäsen	2002-
Helsingin Pörssiklubi ry Helsingfors Börsklubb rf, hallituksen jäsen	2005-2007
Investmentbolaget Torggatan 14 Ab, hallituksen jäsen	2007-
Järsö Invest Ab, hallituksen jäsen	2007-
Kelonia Service Ab Oy, hallituksen jäsen	2007-
Konstsamfundet Föreningen rf, hallituksen jäsen	2004-2006
Konsulttitoimisto Jaakko Lehto Oy, hallituksen jäsen	2004-2006
Mike Alpha Ab, hallituksen jäsen	2007-
Mike Bravo Ab, hallituksen jäsen	2007-
Mike Charlie Ab, hallituksen jäsen	2007-
Oy Agnivi Ab, hallituksen jäsen	1996-2006
Oy Julius Tallberg Ab, hallituksen jäsen	2004-
Oy Kelonia Placering Ab, hallituksen jäsen	2006-
Oy Realinvest Ab, hallituksen jäsen	2007-
Pension försäkringsaktiebolaget Veritas eläkevakuutusosakeyhtiö, hallituksen jäsen	2007-
Sigurd Frosterus Stiftelse, hallituksen jäsen	2006-

Sponda Oyj, hallituksen jäsen	2004-2006
Tenala Buccaneers Ab, hallituksen jäsen	2007-
Tenala Invest Ab, hallituksen jäsen	2007-
Treisladon Oy, hallituksen jäsen	2002-2006
Wärtsilä Oyj Abp, hallituksen jäsen	2008-

Palkkiot Stockmann Oyj Abp:n hallitustyöskentelystä tilikaudella 2008 yhteensä 42 500 euroa, josta osakepalkkiona 742 kpl B-osakkeita, arvo 20 694,38 euroa rahapalkkiona 21 805,62 euroa.

Liljeblom Eva

Tärkeimmät työtehtävät koko työuran ajalta:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Svenska handelshögskolan	
- assistentin ja yliassistentin virkoja	1980-1984
- rahoituksen vt. apulaisprofessori	1984-1985
- kansantaloustieteen vt. professori	1985-1990
- rahoitustieteen vakinainen apulaisprofessori, sitten professori	1990-
Handelshögskolan i Stockholm, post-doc virka	1990-1992

Luottamustoimet:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
OMX, indeksiasiamies	1993-2007
Sonera Oyj, hallituksen jäsen	2001-2003
TeliaSonera AB (publ), hallituksen jäsen	2002-2007
Kuntarahoitus Oyj, hallituksen jäsen	2003-
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia, hallituksen jäsen	2003-
Valtion Eläkerahasto, sijoitusneuvottelukunnan puheenjohtaja	2003-
Statens pensjonsfond - Utland, Norja, sijoitusneuvottelukunnan jäsen	2005-
Metso Oyj, hallituksen jäsen	2007-2008
Stiftelsen Svenska Handelshögskolan, hallituksen jäsen	2005-
Kirkon keskusrahaston eläkerahasto, johtokunnan jäsen	2009-
Ydinjätehuoltorahaston johtokunta, puheenjohtaja	2009-

Palkkiot Stockmann Oyj Abp:n hallitustyöskentelystä tilikaudella 2008 yhteensä 44 000 euroa, josta osakepalkkiona 557 kpl B-osakkeita, arvo 15 534,73 euroa rahapalkkiona 28 465,27 euroa.

Niemistö Kari

Tärkeimmät työtehtävät koko työuran ajalta:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Suomen Suunto Yhtymä Oy, hallintojohtaja, hallituksen jäsen	1992-1993
Oy Selective Investor Ab, toimitusjohtaja, hallituksen jäsen	1993-

Luottamustoimet:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Oy Pertitet Ab	
- hallituksen jäsen	1980
- hallituksen puheenjohtaja	2004
Kuvataidesäätiö Ars Fennica	
- hallituksen varapuheenjohtaja	1990
- hallituksen puheenjohtaja	2004
Maanpuolustuksen Tuki ry, neuvottelukunnan jäsen	1999
Tykkimiehet ry, hallituksen jäsen	1999
Nordea Pankki Suomi Oyj, Helsingin Yrityspankki, valvoja	1999

Lastenpsykiatrian tutkimussäätiön neuvottelukunta, jäsen	2000
Oy Dextra Ab, hallituksen puheenjohtaja	2003
Raisio Oyj, hallintoneuvoston jäsen	2008-
Oy Finn-Engineering Ltd, hallituksen jäsen	2007-
H.G. Paloheimo Oy, hallituksen jäsen	2003-2007

Palkkiot hallitustyöskentelystä tilikaudella 2008 yhteensä 43 500 euroa, josta osakepalkkiona 863 kpl B-osakkeita, arvo 24 069,07 euroa rahapalkkiona 19 430,93 euroa.

Teir-Lehtinen Carola

Tärkeimmät työtehtävät koko työuran ajalta:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
IInstitutet för Vatten- och Luftvårdsforskning, Ruotsi	
- vanhempi tutkija	1979-1982
- sektoripäällikkö	1982-1986
Neste Oy	
- tekninen neuvoja	1979
- ympäristöntutkimuspäällikkö	1986-1991
Neste Oyj	
- ympäristöjohtaja	1992-1998
Fortum Oyj	
- ympäristöjohtaja	1998-2000
- viestintäjohtaja	2000-2007
- kestävän kehityksen johtaja	2007-

Luottamustoimet:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Fortum Markets, hallituksen jäsen	2002-2009
Aktia Säästöpankki Oyj, hallituksen jäsen	2003-2006
Fortum Espoo Oyj, hallituksen puheenjohtaja	2006
Aker Yards ASA, hallituksen jäsen	2006-2008
Espoon kauppakamari, hallituksen jäsen	2002-2006
Fortumin taidesäätiö, hallituksen varapuheenjohtaja	2005-
Suomen Lasten ja nuorten säätiö, neuvottelukunnan jäsen	2004-
Suomen Kamariorkesteri, hallituksen jäsen	2000-2009
Suomen WWF, hallintoneuvoston jäsen	1998-2004

Palkkiot Stockmann Oyj Abp:n hallitustyöskentelystä tilikaudella 2008 yhteensä 43 000 euroa, josta osakepalkkiona 731 kpl B-osakkeita, arvo 20 387,59 euroa rahapalkkiona 22 612,41 euroa.

Wiklund Henry

Tärkeimmät työtehtävät koko työuran ajalta:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Svenska litteratursällskapet i Finland rf, toimitusjohtaja	1986-2008

Luottamustoimet:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Ab Kelonia Oy, hallituksen jäsen	1988-
- hallituksen jäsen	1988-2009
-toimitusjohtaja	1990-2000
Stiftelsen Pro Artibus, hallituksen jäsen	1990-2001
Dan. Joh. Wadénin rahasto,	
- hallituksen jäsen	1986-
- hallituksen puheenjohtaja	1992-

Svenska Folkpartiet i Finland rp, hallituksen jäsen	1984-1991
Svenska Finlands folkting, kansankäräjämies	1993-2008
K.H. Renlunds stiftelse,	
- hallituksen jäsen	1988-
- hallituksen puheenjohtaja	1995-
Sparbanksstiftelsen i Helsingfors	
-valtuuston jäsen	1993-
-puheenjohtaja	1996-
Veritas Keskinäinen Vahinkovakuutusyhtiö	
-hallituksen jäsen	1989-2008
-varapuheenjohtaja	1996-2004
-puheenjohtaja	2005-2007
Suomen Tiedeseura, hallintoneuvoston jäsen	2000-
Bokförlaget Atlantis, hallituksen puheenjohtaja	2001-
Bokförlaget Signum i Lund AB, hallituksen jäsen	2002-2006
Söderström & Co Förlags Ab	
- hallituksen jäsen	1994-2009
-varapuheenjohtaja	2001-2009
Sigrid Juselius stiftelse,	
- hallituksen jäsen	1996-
- hallituksen varapuheenjohtaja	
Aktia Oyj Abp	
-hallintoneuvoston jäsen	1994-
-puheenjohtaja	2002-
Aktia Fund Management S.A., hallituksen jäsen	1992-2001
Aktia Fond Ab, hallituksen jäsen	1996-2001
Eläkevakuutusyhtiö Veritas, hallintoneuvoston jäsen	2003-
Garantiföreningen för Svenska Teatern rf	
-hallituksen jäsen	1994-
-varapuheenjohtaja	2003-
Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta ry., hallituksen jäsen	2003-2008
Ab Kelonia Placering Oy, hallituksen puheenjohtaja	2004-2008
Bostads Ab Källan i Helsingfors, hallituksen puheenjohtaja	1998-
Historiallisia kuvia ry - Historiska bilder rf, hallituksen puheenjohtaja	2008-
Svenskt Stöd rf	
-johtokunnan jäsen	1976-
-puheenjohtaja	1981-
Astoria Fastighets Ab, hallituksen jäsen	1996-2005
Ehrensverd-seura r.y., Samfundet Ehrensverd r.f.,	
-hallituksen jäsen	1998-
-varapuheenjohtaja	2000-
Fastighets Ab Svenska Gården i Bårgå, hallituksen jäsen	1998-2004
Fastighetsaktiebolaget Svensk Grund i Helsingfors, hallituksen jäsen	1996-
Föreningen Svensksunds Minne rf, hallituksen jäsen	2000-
Förvaltnings Ab Tjärnan, hallituksen jäsen	1996-
Oy Mercator Ab, hallituksen jäsen	1996-
Svenska Klubben i Helsingfors r.f.,	
-hallituksen jäsen	1984-
-varapuheenjohtaja	1989-
Svenska småbruk och egna hem Ab	
-hallintoneuvoston jäsen	1988-1999
-hallituksen varapuheenjohtaja	2000-
Stiftelsen Arcada, hallintoneuvoston jäsen	2000-2005
Christine och Göran Schildts stiftelse, hallituksen jäsen	2008-
Finska Vetenskaps-Societeten rf., hallintovaliokunnan jäsen	2000-

Helsingfors svenska bostadsstiftelse, neuvottelukunnan jäsen	1990-2002
Stiftelsen Svenska handelshögskolan, valtuuston jäsen	1998-
Stiftelsen för Åbo Akademi, neuvottelukunnan jäsen	2004-
Stockmann Oyj Abp, hallituksen jäsen	1993-
Oy Veikkaus Ab, hallintoneuvoston jäsen	1986-1999
Holger Schildts förlag Ab, hallituksen jäsen	1990-1991
Ace-Production Ab, hallituksen jäsen	2008-

Palkkiot Stockmann Oyj Abp:n hallitustyöskentelystä tilikaudella 2008 yhteensä 44 000 euroa, josta osakepalkkiona 474 kpl B-osakkeita, arvo 13 219,86 euroa rahapalkkiona 30 780,14 euroa.

Konsernin johto

Konsernin johtoryhmän muodostavat toimitusjohtaja, varatoimitusjohtajat ja muut liiketoimintayksiköiden johtajat, ulkomaantoimintojen kehitysjohtaja sekä lakiasiain johtaja, joka toimii johtoryhmän sihteerinä. Johtoryhmä vastaa toimitusjohtajan johdolla liiketoiminnan ohjaamisesta sekä strategisten ja taloudellisten suunnitelmien laadinnasta. Konsernin johtoryhmään kuuluvat:

Nimi	Syntymävuosi	Asema
Hannu Penttilä, varatuomari	1953	Toimitusjohtaja
Maisa Romanainen, KTM	1967	Varatoimitusjohtaja, vastuualue tavarataloryhmä.
Pekka Vähähyppä, KTM	1960	Varatoimitusjohtaja, talousjohtaja
Göran Bille, ekonomi	1955	Toimitusjohtaja, Lindex
Terhi Okkonen, eMBA	1961	Toimitusjohtaja, Seppälä
Jussi Kuutsa, ekonomi	1964	Konsernin ulkomaantoimintojen kehitysjohtaja
Jukka Naulapää, OTK	1966	Lakiasiain johtaja
Raija-Leena Söderholm, rak.ins., MKT	1967	Toimitusjohtaja, Hobby Hall

Lisätietoja johtoryhmän jäsenistä

Penttilä Hannu

Tärkeimmät työtehtävät koko työuran ajalta:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Työvoimaministeriö, tarkastaja, nuorempi hallitussihteeri	1976-1978
Stockmann Oyj Abp	
- yhtiön lakimies	1978-1984
- Tapiolan tavaratalon päällikkö	1985-1986
- Helsingin tavaratalon johtaja	1986-1991
- tavarataloryhmän johtaja	1992-2001
- yhtiön varatoimitusjohtaja	1994-2001
- toimitusjohtaja	2001-

Luottamustoimet:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva, hallintoneuvoston jäsen	1995-
Nokian Renkaat Oyj Abp, hallituksen jäsen	1999-
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hallintoneuvoston jäsen	2001-
Luottokunta	
- hallintoneuvoston jäsen	2001-
- hallintoneuvoston varapuheenjohtaja	2007-
Keskuskauppakamari	
- varapuheenjohtaja	2005-
- hallituksen puheenjohtaja	2007-
Suomen Kaupan liitto	
- hallituksen jäsen	2005-

-hallituksen varapuheenjohtaja	2006-
Elinkeinoelämän Keskusliitto EK, edustajiston jäsen	2005-
Suomen Messusäätiö, hallituksen jäsen	2003-
International Association of Department Stores IADS, Executive Committee, President	2006-

Romanainen Maisa

Tärkeimmät työtehtävät koko työuran ajalta:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
BRIO Oy, mm. tuotepäällikkö ja ostajohtaja	1990-1996
Stockmann Oyj Abp	
- ostopäällikkö	1996-1997
- tavaratalon johtaja, Smolenskajan tavaratalo, Moskova	1998-2000
- tavaratalon johtaja, Tallinnan tavaratalo, Viro;	
Stockmann AS:n toimitusjohtaja	2000-2005
- johtaja, ulkomaiset tavaratalot	2005-2007
- johtaja, Suomen ja Baltian tavaratalot	1.1.-5.11.2008
- tavarataloryhmän johtaja, konsernin varatoimitusjohtaja	6.11.2008-

Vähähyppä Pekka

Tärkeimmät työtehtävät koko työuran ajalta:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Soilax Oy Ecolab, talouspäällikkö	1984-1986
A-lehdet Oy, laskentapäällikkö, controller, talousjohtaja	1986-1990
OKO Venture Capital Oy, johtaja	1990-1994
Suomen Nestlé Oy, talousjohtaja	1994-1997
Nestlé Norden AB, Head of Finance and Control	1997-2000
Svenska Nestlé AB, talousjohtaja	1997-2000
Stockmann Oyj Abp, talousjohtaja	2000-
Stockmann Oyj Abp, varatoimitusjohtaja	6.11.2008-

Luottamustoimet:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Lyy-Invest Oy, hallituksen jäsen	2002-
Leinovalu Oy, hallituksen jäsen	2006-

Bille Göran

Tärkeimmät työtehtävät koko työuran ajalta:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
H&M	
- vastaava, Hong Kong	1982-1986
- osto- ja hankintavastaava, Lontoo	1986-1987
- ostopäällikkö	1987-1998
- maapäällikkö, Ruotsi	1998-2003
- Rowells, toimitusjohtaja	2003-2004
Lindex, toimitusjohtaja	2004-

Luottamustoimet:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Duka Ab, hallituksen jäsen	2007-
Gunnebo Ab, hallituksen jäsen	2008-

Okkonen Terhi

Tärkeimmät työtehtävät koko työuran ajalta:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Tradeka, Eka-market-ketju	
- ostaja	1984-1988
- markkinointipäällikkö	1988-1990

Karl Lark Oy, markkinointipäällikkö	1990-1991
Stockmann Oyj Abp, tavarataloryhmä	
- ostopäällikkö, vapaa-ajan ostojaosto	1991-1998
- tavaratalojohtaja, Itäkeskuksen tavaratalo	1996-1997
- myyntijohtaja, Helsingin tavaratalo	1998-2005
Seppälä Oy, toimitusjohtaja	2005-

Kuutsa Jussi

Tärkeimmät työtehtävät koko työuran ajalta:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Timberjack Europe, vientipäällikkö, Venäjä	1991-1995
Stockmann Oyj Abp	
- aluepäällikkö, aluejohtaja, Moskova, tavarataloryhmä	1996-2000
- johtaja, tavarataloryhmän ulkomaantoiminnot	2000-2005
- kehitysjohtaja, konsernin ulkomaantoiminnot	2006-

Luottamustoimet:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Technopolis Oyj, hallituksen jäsen	2008

Naulapää Jukka

Tärkeimmät työtehtävät koko työuran ajalta:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Asianajotoimisto Hepo-Oja & Lunnas Oy, asianajaja	1991-1998
Stockmann Oyj Abp	
- yhtiön lakimies	1998-2006
- johtoryhmän sihteeri	2001-
- lakiasiaain johtaja	2006-

Raija-Leena Söderholm

Tärkeimmät työtehtävät koko työuran ajalta:

	Alkamis- ja päättymisvuosi
Finneast Oy, venti-insinööri, Venäjä	1980-1983
Helsingin Kaupunginteatteri, tanssija	1982-1987
YIT-Yhtymä Makrotalo Oy, projekti-insinööri	1986-1989
IKEA Suomi Oy, ostopäällikkö	1989-1993
Asko Huonekalu Oy, kaupallisen osaston johtaja	1993-1995
Womana Mc-Cann, projektijohtaja	1995-1996
Elfa Suomi Oy Ab, johtaja	1996-2001

Stockmann Oyj Abp	
- ketjujohtaja, Stockmann Beauty	2001-2005
- ostojohtaja, tavarataloryhmä	2005-2009
- toimitusjohtaja, Hobby Hall	2009-

Hallintoperiaatteet

Konsernin hallinnosta ja toiminnasta vastaavat emoyhtiö Stockmann Oyj Abp:n toimielimet ovat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja.

Yhtiökokous

Stockmann Oyj Abp:n ylin päättävä elin on yhtiökokous.

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain ennen kesäkuun loppua. Stockmannilla on kaksi osakesarjaa, joista jokainen A-osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kymmenellä äänellä ja jokainen B-osake yhdellä äänellä. Osakkeiden omistuksesta annetaan tietoja vuosikertomuksen sivuilla 57 – 61 sekä yhtiön internet-sivuilla www.stockmann.com.

A-osake voidaan muuntaa B-osakkeeksi osakkeenomistajan vaatimuksesta, jos muuntaminen voi tapahtua osakelajien vähimmäis- ja enimmäismäärien puitteissa.

Yhtiöjärjestykseen sisältyy osakkeiden kaksiportaista lunastusvelvollisuutta koskeva määräys. Osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia, on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden osakkeet ja niihin osakeyhtiölain mukaan oikeuttavat arvopaperit. Jos aiempi lunastustarjous ei ole johtanut yhtiön kaikkien osakkeiden lunastamiseen, joutuu osakkeenomistaja tekemään uuden lunastustarjouksen, kun osakkeenomistajan osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä saavuttaa tai ylittää 50 prosenttia.

Varsinainen yhtiökokous mm. hyväksyy vuosittain yhtiön tilinpäätöksen sekä päättää osingosta ja hallituksen jäsenten valitsemisesta.

Hallitus

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään yhdeksän jäsentä, jotka valitaan vuodeksi kerrallaan.

Hallituksessa on tällä hetkellä seitsemän jäsentä, joista kukaan ei ole päätoiminen. Henkilötietoja hallituksen jäsenistä on vuosikertomuksen sivulla 12 sekä konsernin internet-sivuilla www.stockmann.com.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan.

Yhtiön toimivasta johdosta osallistuvat hallituksen kokouksiin säännöllisesti toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja, talousjohtaja ja lakiasiain johtaja, jotka eivät ole hallituksen jäseniä. Lakiasiain johtaja toimii hallituksen sihteerinä. Hallituksen kokouksiin osallistuu myös kaksi henkilöstön edustajaa, jotka niinkään eivät ole hallituksen jäseniä. Toisen henkilöstön edustajan valitsevat Stockmannin yhtymälautakunnan työntekijäedustajat ja toisen Stockmannin ylempiä toimihenkilöitä edustava yhdistys.

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Laissa ja yhtiöjärjestyksessä erikseen määriteltyjen tehtävien lisäksi hallitus mm. vahvistaa yhtiön pitkän aikavälin strategiset ja taloudelliset tavoitteet, hyväksyy budjetin sekä päättää merkittävistä yksittäisistä investoinneista, yritys- ja kiinteistökaupoista ja muista strategisesti merkittävistä hankkeista. Hallitus hyväksyy myös yhtiön riskienhallinnan periaatteet.

Hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen, jossa määritellään hallituksen kokoonpanoon ja valintamenettelyyn liittyvät periaatteet, hallituksen tehtävät, päätöksentekomenettely ja kokouskäytäntö sekä hallituksen itsearviointin periaatteet. Hallituksen työjärjestys on julkaistu yhtiön internet-sivuilla www.stockmann.com.

Hallitus kokoontui 14 kertaa vuonna 2008. Keskimääräinen osallistumisprosentti oli 96.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokuntaan kuuluu neljä hallituksen jäsentä. Sen tehtävänä on toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten nimitys- ja palkitsemisasioiden valmistelu, hallituksen jäsenten valinnan valmistelu yhtiökokoukselle tehtävää ehdotusta varten sekä hallituksen jäsenten palkitsemisasioiden valmistelu. Valiokunta

kokoontuu tarvittaessa vähintään kerran vuodessa. Hallitus valitsi kokouksessaan 17.3.2008 valiokunnan puheenjohtajaksi ministeri Christoffer Taxellin ja muiksi jäseniksi toimitusjohtaja Erkki Etolan, professori Eva Liljebloomin ja kamarineuvos Henry Wiklundin. Toimitusjohtajalla on läsnäolo-oikeus valiokunnan kokouksissa. Valiokunta on kokoontunut tilikauden 2008 aikana kaksi kertaa.

Toimitusjohtaja

Hallitus nimittää yhtiön toimitusjohtajan ja päättää tämän palvelussuhteen ehdoista, jotka määritellään kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa. Toimitusjohtaja johtaa yhtiön operatiivista toimintaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajana toimii 1.3.2001 lukien Hannu Penttilä.

Konsernin toiminnallinen rakenne

Toimitusjohtajan lisäksi hallitus nimittää varatoimitusjohtajan, talousjohtajan ja muut konsernin johtoryhmän jäsenet. Talousjohtaja Pekka Vähähyppä ja tavarataloryhmän johtaja Maisa Romanainen toimivat 6.11.2008 lukien yhtiön varatoimitusjohtajina.

Stockmannilla on yhteinen konsernihallinto. Kaupallinen toiminta on organisoitu neljäksi liiketoimintayksiköksi, jotka ovat tavarataloryhmä, Lindex, Hobby Hall ja Seppälä. Konsernissa tehdään

vuoden 2010 alusta lukien rakennemuutos, jonka seurauksena Hobby Hall yhdistetään tavarataloryhmään osaksi Stockmannin kehitettävää monikanavastrategiaa. Liiketoimintayksiköiden johtajat raportoivat toimitusjohtajalle ja ovat yhtiön johtoryhmän jäseniä.

Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmän muodostavat toimitusjohtaja, varatoimitusjohtajat ja muut liiketoimintayksiköiden johtajat, ulkomaantoimintojen kehitysjohtaja sekä lakiasiain johtaja, joka toimii johtoryhmän sihteerinä. Johtoryhmä vastaa toimitusjohtajan johdolla liiketoiminnan ohjaamisesta sekä strategisten ja taloudellisten suunnitelmien laadinnasta. Henkilötietoja johtoryhmän jäsenistä on vuosikertomuksen sivulla 13 ja konsernin internet-sivuilla www.stockmann.com sekä tämän esitteen kohdassa ”Konsernin johto”.

Valvonta ja riskienhallinta

Hallituksen ja operatiivisen johdon vastuulla olevan sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa toiminnan tehokkuus ja tuloksellisuus, informaation luotettavuus sekä säännösten ja toimintaperiaatteiden noudattaminen. Hallitus on vahvistanut riskienhallinnan periaatteet, joita tarkistetaan vuosittain. Niitä selostetaan tarkemmin vuosikertomuksen sivulla 35.

Oleellinen osa sisäistä valvontaa on sisäinen tarkastus, joka toimii erillisenä yksikkönä konsernihallinnossa ja raportoi toimitusjohtajalle. Sisäinen tarkastus on operatiivisesta toiminnasta riippumaton toiminto, joka tukee konsernin johtoa toiminnan ohjaamisessa ja riskienhallinnassa tutkien ja arvioiden liiketoimintojen ja sisäisen valvonnan tehokkuutta sekä tuottaen johdolle informaatiota ja suosituksia niiden tehostamiseksi. Sisäisen tarkastuksen toimintaa ohjaavat riskilähtöisyys sekä painopistealueet liiketoiminnassa ja sen kehittämisessä.

Yhtiökokouksen valitsemat tilintarkastajat tarkastavat yhtiön kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon. Tarkastustyö toteutetaan tilikauden aikana liiketoimintayksiköihin ja hallintoon kohdistuvina tarkastuksina ja varsinaisena tilinpäätöstarkastuksena tilikauden päätyttyä. Yhtiöllä on vähintään yksi ja enintään kolme tilintarkastajaa ja heillä vähintään yksi ja enintään kolme varamiestä. Yhtiön tilintarkastajiksi valittiin vuoden 2008 varsinaisessa yhtiökokouksessa tilintarkastusyhteisö KPMG:tä edustavat tilintarkastajat Jari Härmälä, KHT ja Henrik Holmbom, KHT, sekä varatilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG. Yhtiön tytäryhtiöiden tilintarkastajina ovat toimineet KPMG-yhteisöön kuuluvat tilintarkastusyhteisöt kussakin maassa. Sisäinen tarkastus koordinoi tarkastustoimintaa ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen välillä tarkastustyön kattavuuden varmistamiseksi sekä päällekkäisten tarkastustehtävien välttämiseksi.

Tilintarkastajille on maksettu tilikaudelta 2008 palkkioina tilintarkastuksesta koko konsernin osalta 634 190 euroa. Tilintarkastukseen liittymättömistä palveluista on lisäksi maksettu KPMG:lle koko konsernin osalta 201 950 euroa.

Yhteiskuntavastuu

Yhteiskuntavastuu on osa Stockmann-konsernin normaalia pitkäjänteistä toimintaa. Yhteiskuntavastuun toteuttamista ja siihen liittyvää kehitystyötä ohjaa kahdeksanhenkinen ohjausryhmä, jota johtaa konsernin talousjohtaja. Ohjausryhmässä on edustajat kaikista liiketoimintayksiköistä ja merkittävimmistä toiminnoista. Konsernin tiedotusosastolla työskentelevä yhteiskuntavastuun koordinaattori suunnittelee ja toteuttaa yhteiskuntavastuuseen liittyvää kehitystyötä työskennellen yhteistyössä liiketoimintayksiköiden yhteiskuntavastuuhenkilöiden kanssa.

Johdon palkkiot ja muut etuisuudet

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous. Tilikauden 2008 aikana maksettiin 18.3.2008 pidetyn yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti hallituksen puheenjohtajalle kiinteänä palkkiona 76 000 euroa, varapuheenjohtajalle 49 000 euroa ja muille hallituksen jäsenille kullekin 38 000 euroa. Noin 50 prosenttia vuosipalkkiosta maksettiin yhtiön osakkeina ja loppuosa rahana. Kokouspalkkiona maksettiin kaikille hallituksen jäsenille 500 euroa hallituksen kokousta kohti. Tilikauden 2008 aikana maksettiin hallituksen jäsenille rahapalkkioina yhteensä 207 384,29 euroa ja osakepalkkioina 5 239 yhtiön B-osaketta. Maksettujen palkkioiden arvo oli yhteensä 353 500 euroa. Kullekin hallituksen jäsenelle tilikauden 2008 aikana maksetut raha- ja osakepalkkiot on esitetty yhtiön internet-sivuilla.

Toimitusjohtajalle maksettujen palkkojen, palkkioiden ja myönnettyjen luontoisetujen yhteissumma vuonna 2008 oli 633 858 euroa, mistä luontoisetujen osuus oli 16 730 euroa. Toimitusjohtajasopimuksessa

on toimitusjohtajan eläkeiäksi määritelty 60 vuotta. Eläke määräytyy työntekijäin eläkelain ja yhtiön ottaman erillisen vakuutuksen mukaisesti. Toimitusjohtajan irtisanomisajaksi on molemminpuolisesti määritelty 6 kuukautta. Yhtiön sanoessa sopimuksen irti on toimitusjohtajalla oikeus 12 kuukauden kiinteää palkkaa vastaavaan korvaukseen irtisanomisajan päätyttyä. Sen lisäksi toimitusjohtajalla on oikeus ylimääräiseen 12 kuukauden kiinteää palkkaa vastaavaan korvaukseen yhden vuoden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä, mikäli toimitusjohtaja ei ole siirtynyt yhtiön kustantamalle työ-, vapaaehtois- tai terveystieteiselle eläkkeelle. Jos yhtiö päättää toimitusjohtajan henkilösuhteen johtuvilla purkuperusteilla, ei kumpaakaan korvausta makseta.

Kannustejärjestelmät

Konsernissa on käytössä lyhyen ajan tavoitteiden saavuttamista tukevia vuosittaiseen suoritukseen perustuvia palkitsemis- ja kannustinjärjestelmiä. Kannusteen määrään vaikuttavat yleensä sekä tilikauden liiketaloudellinen tulos että henkilökohtainen työpanos.

Toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten kannustepalkkioiden määräytymisperusteet vahvistaa hallitus vuosittain nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan valmistelun perusteella. Palkkiot määräytyvät keskeisiltä osiltaan konsernin tulos- ja kannattavuuskehityksen perusteella siten, että vaikuttavat tekijät ovat konsernin voitto ennen veroja ilman liiketoiminnan muita tuottoja, konsernin sijoitetun pääoman tuotto ja näistä johdetut liiketoimintayksiköiden omat tunnusluvut. Maksimikannuste on yleensä enintään 25 prosenttia vuosiansiosta, mutta raja voi konsernitavoitteiden osalta liukuvasti ylittyä.

Yhtiökokous päätti 21.3.2006 avainhenkilöille suunnatusta optio-ohjelmasta, joka on osa johdon kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Tietoja optio-ohjelmasta on vuosikertomuksen sivulla 57.

Sisäpiiri

Stockmann noudattaa Helsingin pörssin, Keskuskauppakamarin ja Elinkeinoelämän keskusliiton valmistelemaa sisäpiiriohjetta. Stockmann Oyj Abp:n ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä ovat Arvopaperimarkkinalain (297/2005) 5. luvun 3. §:n perusteella hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, varatoimitusjohtajat ja tilintarkastajat sekä henkilöt, jotka saavat säännöllisesti sisäpiiritietoa ja joilla on oikeus tehdä yhtiön tulevaa kehitystä ja liiketoiminnan järjestämistä koskevia päätöksiä. Ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä koskevan julkisen sisäpiirirekisterin lisäksi Stockmann ylläpitää yrityskohtaista sisäpiirirekisteriä, johon on merkitty ne yhtiön palveluksessa olevat henkilöt, jotka asemansa tai tehtäviensä perusteella saavat säännöllisesti sisäpiiritietoa. Stockmannin hallitus on päättänyt, että sisäpiiriläisten kaupankäyntirajoitus yhtiön osakkeilla on 14 vuorokautta ennen osavuosikatsauksen tai tilinpäätöksen julkistamista. Sitä vastoin Stockmann on kokenut tarkoituksenmukaiseksi olla määrittelemättä sellaista tulostietojen julkistamista edeltävää ajanjaksoa, jonka aikana yhtiö ei kommentoi myyntinsä tai tuloksensa kehitystä.

Stockmannin internet-sivuilla www.stockmann.com on nähtävissä yhtiön julkinen sisäpiirirekisteri, josta käyvät ilmi siihen kuuluvat henkilöt sekä heidän ja heidän lähipiirinsä ajantasaiset omistustiedot.

Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi

(Corporate Governance)

Arvopaperimarkkinayhdistys ry hyväksyi lokakuussa 2008 Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin (Corporate Governance), joka tuli voimaan 1.1.2009. Stockmann noudattaa tätä koodia. Koodin suosituksen 51 mukaisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä Stockmann tulee antamaan tilikaudesta 2009 lukien.

Yhtiön johtohenkilöiden oikeudenkäyntejä koskeva lausunto

Alla mainituin poikkeuksin, tämän Esitteen päivämääränä yksikään hallituksen tai johtoryhmän jäsenistä taikka toimitusjohtaja ei ole viiden viime vuoden aikana:

- toiminut johtavassa asemassa, kuten hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenenä tai kuulunut johtoon sellaisessa yhtiössä, joka on haettu konkurssiin, selvitystilaan tai saneeraukseen, tai
- ollut oikeus- tai valvontaviranomaisen (mukaan ammattialajärjestöt) syytteen tai seuraamuksen kohteena tai saanut tuomioistuimelta tuomiota kelpaamattomuudesta toimimaan minkään yhtiön hallinto-, johto- tai valvontaelimissä tai hoitamaan minkään yhtiön liiketoimintaa.

Eturistiriidat

Suomalaisten yhtiöiden johtoa koskevista eturistiriidoista on säädetty osakeyhtiölaissa. Osakeyhtiölain 6 luvun 4 §:n mukaan hallituksen jäsen ei saa osallistua hänen ja yhtiönvälistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn. Hän ei myöskään saa ottaa osaa yhtiön ja kolmannen henkilönvälistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn, mikäli hänellä on siitä odotettavissa olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhtiön edun kanssa. Edellä mainittua säännöstä on vastaavasti sovellettava muuhun oikeustoimeen sekä oikeudenkäyntiin ja muuhun puhevallan käyttämiseen. Toimitusjohtajaan sovelletaan samoja säännöksiä.

Yhtiön hallituksen jäsenillä, johtoryhmän jäsenillä tai Yhtiön toimitusjohtajalla ei ole mitään eturistiriitoja heidän Yhtiöön liittyvien tehtäviensä ja heidän yksityisten etujensa ja/tai muiden tehtäviensä välillä.

Hallituksen jäsenten ja johtajien palkkiot

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous. Tilikauden 2008 aikana maksettiin 18.3.2008 pidetyn yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti hallituksen puheenjohtajalle kiinteänä palkkiona 76 000 euroa, varapuheenjohtajalle 49 000 euroa ja muille hallituksen jäsenille kullekin 38 000 euroa. Noin 50 prosenttia vuosipalkkiosta maksettiin yhtiön osakkeina ja loppuosa rahana. Kokouspalkkiona maksettiin kaikille hallituksen jäsenille 500 euroa hallituksen kokousta kohti. Tilikauden 2008 aikana maksettiin hallituksen jäsenille rahapalkkioina yhteensä 207 384,29 euroa ja osakepalkkioina 5 239 yhtiön B-osaketta. Maksettujen palkkioiden arvo oli yhteensä 353 500 euroa. Kullekin hallituksen jäsenelle tilikauden 2008 aikana maksetut raha- ja osakepalkkiot on esitetty yhtiön internet-sivuilla kohdassa ”Lisätietoja hallituksen jäsenistä”.

Toimitusjohtajalle maksettujen palkkojen, palkkioiden ja myönnettyjen luontoisetujen yhteissumma vuonna 2008 oli 633 858 euroa, mistä luontoisetujen osuus oli 16 730 euroa. Toimitusjohtajasopimuksessa on toimitusjohtajan eläkeiäksi määritelty 60 vuotta. Eläke määräytyy työntekijäin eläkelain ja yhtiön ottaman erillisen vakuutuksen mukaisesti. Toimitusjohtajan irtisanomisajaksi on molemminpuolisesti määritelty 6 kuukautta. Yhtiön sanoessa sopimuksen irti on toimitusjohtajalla oikeus 12 kuukauden kiinteää palkkaa vastaavaan korvaukseen irtisanomisajan päätyttyä. Sen lisäksi toimitusjohtajalla on oikeus ylimääräiseen 12 kuukauden kiinteää palkkaa vastaavaan korvaukseen yhden vuoden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä, mikäli toimitusjohtaja ei ole siirtynyt yhtiön kustantamalle työ-, vapaaehtois- tai terveysturusteiselle eläkkeelle. Jos yhtiö päättää toimitusjohtajan henkilösyistä johtuvilla purkuperusteilla, ei kumpaakaan korvausta makseta.

Hallituksen jäsenten ja johdon omistus

Hallituksen jäsenten ja johdon omistus 23.4.2009

Hallituksen jäsenten omistukset	Määrä
<i>Taxell Christoffer, hallituksen puheenjohtaja</i>	
A-osake	2 250
B-osake	9 535
<i>Lähipiirin omistukset</i>	
B-osake	100
<i>Bergh Kaj-Gustaf, hallituksen jäsen</i>	
A-osake	1 020
B-osake	3 052
<i>Lähipiirin omistukset</i>	
B-osake	1 600
<i>Etola Erkki, hallituksen jäsen</i>	
A-osake	3 021
B-osake	9 500
<i>Lähipiirin omistukset</i>	
A-osake	1 888 655
B-osake	988 457

<i>Liljeblom Eva, hallituksen jäsen</i>	
A-osake	243
B-osake	5 496
<i>Niemistö Kari, hallituksen jäsen</i>	
A-osake	1 415 976
B-osake	9 454
<i>Lähipiirin omistukset</i>	
A-osake	1 585 900
B-osake	961 528
<i>Teir-Lehtinen Carola, hallituksen jäsen</i>	
B-osake	5 559
<i>Lähipiirin omistukset</i>	
B-osake	107
<i>Wiklund Henry, hallituksen jäsen</i>	
A-osake	720
B-osake	6 262
<u>Hallituksen jäsenten omistukset yhteensä</u>	<u>Määrä</u>
A-osake	4 897 785
B-osake	2 000 650
<u>Yrityksen johdon omistukset</u>	<u>Määrä</u>
<i>Penttilä Hannu, toimitusjohtaja</i>	
A-osake	105
B-osake	12 793
2006 A-optio	16 000
2006 B-optio	8 000
2006 C-optio	13 600
2006 D-optio	13 600
<i>Lähipiirin omistukset</i>	
B-osake	43
<i>Romanainen Maisa, varatoimitusjohtaja</i>	
2006 A-optio	5 000
2006 B-optio	2 500
2006 C-optio	4 250
2006 D-optio	4 250
<i>Vähähyyppä Pekka, varatoimitusjohtaja</i>	
B-osake	5 264
2006 A-optio	8 000
2006 B-optio	4 000
2006 C-optio	6 800
2006 D-optio	6 800
<i>Bille Göran, muu ylimpään johtoon kuuluva henkilö</i>	
B-osake	15 877
2006 A-optio	4 000
2006 B-optio	2 000
2006 C-optio	6 800
2006 D-optio	6 800

<i>Kuutsa Jussi, muu ylimpään johtoon kuuluva henkilö</i>	
B-osake	4 286
2006 A-optio	8 000
2006 B-optio	4 000
2006 C-optio	6 800
2006 D-optio	6 800

<i>Naulapää Jukka, muu ylimpään johtoon kuuluva henkilö</i>	
B-osake	1 848
2006 A-optio	8 000
2006 B-optio	4 000
2006 C-optio	6 800
2006 D-optio	6 800

<i>Okkonen Terhi, muu ylimpään johtoon kuuluva henkilö</i>	
B-osake	1 328
2006 A-optio	8 000
2006 B-optio	4 000
2006 C-optio	6 800
2006 D-optio	6 800

<i>Söderholm Raija-Leena, muu ylimpään johtoon kuuluva henkilö</i>	
B-osake	120
2006 A-optio	5 000
2006 B-optio	2 500
2006 C-optio	4 250
2006 D-optio	4 250

<u>Yrityksen johdon omistukset yhteensä</u>	<u>Määrä</u>
A-osake	105
B-osake	41 559
2006 A-optio	62 000
2006 B-optio	31 000
2006 C-optio	56 100
2006 D-optio	56 100

Tilintarkastajat

Yhtiön tilintarkastajilla tai heidän lähipiirillään ei ollut omistuksessaan 23.4.2009 yhtiön A- tai B-osakkeita tai optio-oikeuksia.

<u>Sisäpiirin omistukset yhteensä</u>	<u>Määrä</u>
A-osake	4 897 890
B-osake	2 042 209
2006 A-optio	62 000
2006 B-optio	31 000
2006 C-optio	56 100
2006 D-optio	56 100

Kannustejärjestelmät

Konsernissa on käytössä lyhyen ajan tavoitteiden saavuttamista tukevia vuosittaiseen suoritukseen perustuvia palkitsemis- ja kannustinjärjestelmiä. Kannusteen määrään vaikuttavat yleensä sekä tilikauden liiketaloudellinen tulos että henkilökohtainen työpanos.

Toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten kannustepalkkioiden määräytymisperusteet vahvistaa hallitus vuosittain nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan valmistelun perusteella. Palkkiot määräytyvät keskeisiltä osiltaan konsernin tulos- ja kannattavuuskehityksen perusteella siten, että vaikuttavat tekijät ovat konsernin voitto ennen veroja ilman liiketoiminnan muita tuottoja, konsernin sijoitetun pääoman tuotto ja näistä johdetut liiketoimintayksiköiden omat tunnusluvut. Maksimikannuste on yleensä enintään 25 prosenttia vuosiansiosta, mutta raja voi konsernitavoitteiden osalta liukuvasti ylittyä.

Hallitus hyväksyi 24.4.2003 yhtiön johtoryhmän jäsenille vuosikannusteen täydennykseksi pitkän aikavälin osakepalkkiojärjestelmän, joka ulottui kahden vuoden jaksoissa vuoden 2006 loppuun. Osakepalkkiojärjestelmän toteutuminen oli sidottu konsernin pitkän aikavälin strategian mukaisen kehityksen toteutumiseen, ja sen mittareina olivat sekä konsernin voitto ennen veroja ilman liiketoiminnan muita tuottoja että konsernin sijoitetun pääoman tuoton kehitys. Osakepalkkion toteutumista arvioitiin kahden vuoden jaksoissa. Vuonna 2007 maksettiin vuosien 2005 – 2006 yhteenlaskettujen tavoitteiden toteutumisen perusteella kaikille johtoryhmän jäsenille yhteensä 9 769 Stockmannin B-osaketta sekä 533 094,33 euroa rahana. Osakepalkkiojärjestelmän voimassaolon päätyttyä vuoden 2006 lopussa ei otettu käyttöön uutta järjestelmää, vaan pitkän aikavälin kannustejärjestelmänä toimii jäljempänä mainittu vuoden 2006 optiojärjestelmä. Yhtiön pitkän ajan tavoitteiden saavuttamista tuki avainhenkilöiden optiojärjestely, josta päätettiin vuoden 2000 yhtiökokouksessa. Osakkeiden merkintäaika vuoden 2000 optioilla päättyi 1.4.2007.

Yhtiökokous päätti 21.3.2006 uudesta avainhenkilöille suunnatusta optio-ohjelmasta, joka on osa johdon kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Tietoja optio-ohjelmista on tämän Esitteen sivulla 93.

Tilintarkastajat

Stockmann Oyj Abp:n tilintarkastajat ovat:

- Jari Härmälä (s. 1961), kauppatieteiden maisteri, KHT
Stockmannin varsinainen tilintarkastaja vuodesta 2007.
- Henrik Holmbom (s. 1970), kauppatieteiden maisteri, KHT
Stockmannin varsinainen tilintarkastaja vuodesta 2003.
- Varatilintarkastaja on KPMG Oy Ab.

STOCKMANNIN OMISTUSRAKENNE

Omistajaryhmät 31.3.2009

	Osakkeita		Muutos edellisestä kuukaudesta	
	kpl	%	kpl	%
Säätiöt ja muut (sis. rekisteröimättömät)	32 315 166	52,4	+92 407	+0,3
Yksityishenkilöt	13 474 743	21,8	+109 108	+0,8
Yritykset	7 963 384	12,9	-121 413	-1,5
Ulkomaiset omistajat (sis. hallintarekisteröidyt)	4 282 651	6,9	+63 563	+1,5
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	3 317 637	5,4	-132 708	-3,8
Yhtiön omistuksessa	349 755	0,6	-10 957	-3,0
Yhteensä	61 703 336	100,0		

Omistusrakenne 31.3.2009

	Ääniä		Muutos edellisestä kuukaudesta	
	kpl	%	kpl	%
Säätiöt ja muut (sis. rekisteröimättömät)	186 814 683	62,1	+90 787	+0,0
Yksityishenkilöt	55 744 791	18,5	+146 845	+0,3
Yritykset	46 318 252	15,4	-98 679	-0,2
Ulkomaiset omistajat (sis. hallintarekisteröidyt)	6 443 011	2,1	+74 708	+1,2
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	5 271 285	1,8	-202 704	-3,9
Yhtiön omistuksessa	349 755	0,1	-10 957	-3,0
Yhteensä	300 941 777	100,0		

Osakemääräjakauma 31.3.2009

	Omistaja		% osakkeista
	kpl	%	%
1 - 100	28 132	64,5	1,6
101 - 1000	12 642	29,0	7,8
1001 - 10000	2 583	5,9	10,8
10001 - 100000	207	0,5	9,5
100001 - 1000000	36	0,1	19,9
1000001 -	14	0,0	50,5
Yhteensä	43 614	100,0	100,0

Suurimmat osakkeenomistajat 31.3.2009

	osuus osakkeista, %	osuus äänistä, %
1 Föreningen Konstsamfundet-ryhmä	10,33	15,35
<i>Föreningen Konstsamfundet rf</i>	8,81	13,27
<i>KSF Media Holding AB</i>	1,52	2,08
2 Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	8,64	17,17
3 Niemistö-ryhmä	6,43	10,30
<i>Oy Selective Investor Ab</i>	4,12	5,59
<i>Niemistö Kari</i>	2,31	4,71
4 Etola-yhtiöt	4,66	6,60
<i>Etra Oy</i>	3,18	4,34
<i>Etra Trading Oy</i>	0,75	1,34
<i>Oy Maritim Ab</i>	0,73	0,92
5 Stiftelsen för Åbo Akademi	4,51	6,81
6 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	3,08	1,79
7 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	2,66	1,14

8	Samfundet Folkhälsan i svenska Finland	2,41	2,92
	<i>Folkhälsans forskningsstiftelse</i>	<i>1,21</i>	<i>1,29</i>
	<i>Samfundet folkhälsan i Svenska Finland rf</i>	<i>1,20</i>	<i>1,63</i>
9	Kuntien eläkevakuutus	2,21	0,45
10	Jenny ja Antti Wihurin Rahasto	2,06	2,28
<hr/>			
	Yhteensä 10 suurinta osakkeenomistajaa	46,99	64,81

Luettelo Yhtiön 50:stä suurimmasta osakkeenomistajasta on nähtävillä Yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.stockmann.com.

STOCKMANNIN LÄHIPIIRILIIKETOIMET

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa tai yhteistä määräysvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Konsernin lähipiiriin kuuluvat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä emoyritys ja tytär- ja yhteisyritykset.

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

	2008	1.1.-31.12 2007	2006
milj. euroa			
Johdon palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	3,1	3,3	3,3
Osakeperusteiset maksut johdolle	0,0	0,5	0,5
Maksetut vuokrat hallituksen jäsenten määräysvallassa oleville yhtiöille	0,8	0,8	0,8
Yhteensä	3,9	4,6	4,6

Lähipiiriliiketoimissa ei ole tapahtunut tilinpäätöksen 31.12.2008 jälkeen merkittäviä muutoksia.

STOCKMANNIN OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Yleistietoja Yhtiöstä

Stockmann on perustettu 1.2.1862 ja siihen sovelletaan Suomen lakia. Yhtiön rekisteröity toiminimi on Stockmann Oyj Abp, ja sen kotipaikka on Helsinki. Yhtiö on rekisteröity kaupparekisteriin Y-tunnuksella 0114162-2, ja sen rekisteröity osoite on Aleksanterinkatu 52 B, 00100 Helsinki ja puhelinnumero on 09-1211.

Stockmannin yhtiöjärjestyksen 2 §:n mukaan Yhtiön toimialana on harjoittaa tavaratalotoimintaa, autokauppaa, postimyyntiä ja muuta kauppaa sekä näihin liittyviä liiketoimintoja ja palveluita. Yhtiö voi harjoittaa myös rahoitus- ja sijoitustoimintaa sekä ravintolatoimintaa.

Tiedot osakkeista ja osakepääomasta

Stockmann Oyj Abp:n osakepääoma oli tämän Esitteen päivämääränä 123 406 672,00 euroa, ja sillä oli 61 703 336 osaketta. Stockmann Oyj Abp:n osakepääoma jakautuu A- ja B-osakkeisiin. A-sarjan osakkeella on kymmenen ääntä ja B-sarjan osakkeella yksi ääni. Molempien sarjojen osakkeiden nimellisarvo on 2,00 euroa, ja molemmilla on oikeus yhtä suureen osinkoon. A-osakkeen kaupankäyntitunnus on STCAS ja B-osakkeen STCBV.

Yhtiön osakkeet ovat arvo-osuusjärjestelmässä, ja ne ovat kaupankäynnin kohteena NASDAQ OMX Helsingin Pörssissä (jäljempänä ”Helsingin Pörssi”). A-osakkeen vaihto Helsingin Pörssissä 1.1.-31.12.2008 välisenä aikana oli 0,9 miljoonaa kappaletta ja B-osakkeen 29,3 miljoonaa kappaletta. Vuonna 2008 Stockmannin A-osakkeen keskikurssi oli 20,35 euroa ja B-osakkeen 20,90 euroa. Vuoden 2008 A-osakkeen ylin noteeraus oli 34,75 euroa ja alin 10,10 euroa. Vuoden 2008 B-osakkeen ylin noteeraus oli 32,00 euroa ja alin 9,33 euroa. Stockmannin markkina-arvo 31.12.2008 oli 611,6 miljoonaa euroa.

Osakepääoman historiallinen kehitys

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto Stockmannin osakepääoman muutoksista kolmelta edelliseltä tilikaudelta ja kuluvalta vuodelta tämän Esitteen päivämäärään asti:

Merkityt	Merkitty kauppa- rekisteriin	Merkintähinta euroa	Uusia osakkeita, kpl	Uutta osakepääomaa milj. euroa	Uusi osakepääoma milj. euroa	
2004	Merkinnät optioilla	2004	13,21	20 300 B	0,0	105,3
2004	Merkinnät kanta-asiakasoptioilla	2004	10,81	600 269 B	1,2	106,5
2004	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla A	2004	14,95	91 950 B	0,2	106,7
2004	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla B	2004	15,95	78 200 B	0,2	106,8
2004	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla A	2005	14,95	4 900 B	0,0	106,8
2005	Merkinnät kanta-asiakasoptioilla	2005	8,81	343 902 B	0,7	107,5
2005	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla A	2005	13,95	199 300 B	0,4	107,9
2005	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla B	2005	14,95	145 880 B	0,3	108,2
2005	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla C	2005	15,95	345 650 B	0,7	108,9
2005	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla A	2006	13,95	5 200 B	0,0	108,9
2005	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla B	2006	14,95	10 050 B	0,0	108,9
2005	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla C	2006	15,95	8 100 B	0,0	109,0
2006	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla A	2006	12,85	216 593 B	0,4	109,4
2006	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla B	2006	13,85	265 688 B	0,5	109,9
2006	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla C	2006	14,85	696 715 B	1,4	111,3
2006	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla A	2007	12,85	63 385 B	0,1	111,5
2006	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla B	2007	13,85	62 645 B	0,1	111,6
2006	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla C	2007	14,85	66 835 B	0,1	111,7
2007	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla C	2007	14,85	18 000 B	0,0	111,7
2007	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla A	2007	11,55	43 572 B	0,1	111,8
2007	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla B	2007	12,55	62 537 B	0,1	112,0
2007	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla C	2007	13,55	114 600 B	0,2	112,2
2008	Suunnattu osakeanti	2008	24,50	2 017 806 A	4,0	116,2
2008	Suunnattu osakeanti	2008	24,50	3 591 554 B	7,2	123,4
2008	Merkinnät v. 2006 kanta-asiakasoptioilla	2008	29,60	364 B	0,0	123,4

Vaihtovelkakirja- ja pääomalainat sekä optio-oikeudet

Stockmannilla on kaksi optio-ohjelmaa, jotka on suunnattu Stockmannin kanta-asiakkaille sekä optio-ohjelma, joka on suunnattu johtoon tai keskijohtoon kuuluville avainhenkilöille. Katso edellä kohta ”Stockmannin

liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuudennäkymiä – Optio-ohjelmat”.

Yhtiöllä ei tämän Esitteen päivämääränä ole vaihtovelkakirja- eikä pääomalainoja.

Optio-ohjelmat

Kanta-asiakasoptiot 2006

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 21.3.2006 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmannin kanta-asiakkaille. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti kanta-asiakkaille, joiden ostot 1.1.2006 – 31.12.2007 yhdessä samaan tiliin kohdistuvien rinnakkaiskorttien ostojen kanssa olivat yhteensä vähintään 6 000 euroa, annetaan vastikkeetta yhteensä enintään 2 500 000 optio-oikeutta. Vähintään 6 000 euron suuruisilla ostoilla kanta-asiakkaalle annetaan vastikkeetta 20 optio-oikeutta. Lisäksi jokaista täyttä 500 euroa kohti, jolla ostot ylittivät 6 000 euroa, kanta-asiakas saa kaksi optio-oikeutta lisää. Kanta-asiakasostot 31.12.2007 mennessä oikeuttivat merkitsemään yhteensä 1 998 840 optiota. Kanta-asiakasoptioita merkittiin keväällä 2008 1 373 846 kappaletta. Jokainen optio oikeuttaa merkitsemään yhden Stockmannin B-sarjan osakkeen. Osakkeen merkintähinta on yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskimurssi Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.2. – 28.2.2006 eli 33,35 euroa. Optioilla merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson päättymisen jälkeisillä Stockmann Oyj Abp:n osingoilla osingonjaon täsmäytyspäivästä osakemerkintäpäivään saakka. Merkintäaikana 2.5.2008-31.5.2008 Stockmannin kanta-asiakasoptioilla merkittiin yhteensä 364 Yhtiön B-osaketta. Merkintäoikeuttaan käytti 13 Stockmannin kanta-asiakasta. Merkintöjen johdosta osakepääomaa korotettiin 728 eurolla. Käyttämättä olevien kanta-asiakasoptioiden perusteella voidaan osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen merkitä vielä yhteensä 1 373 482 uutta B-osaketta. Osakkeiden jäljellä olevat merkintäajat ovat 4.5.2009 – 31.5.2009 ja 2.5.2010 – 31.5.2010. Merkintähinta on tämän Esitteen päivämääränä 28,98 euroa.

Avainhenkilöoptiot 2006

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 21.3.2006 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmann-konsernin avainhenkilöille. Stockmann-konsernin johtoon tai keskijohtoon kuuluville avainhenkilöille sekä Stockmannin kokonaan omistamalle tytäryhtiölle on annettu yhteensä 1 500 000 kappaletta optio-oikeuksia. Optio-oikeuksista 375 000 merkittiin tunnuksella 2006A, 375 000 tunnuksella 2006B, 375 000 tunnuksella 2006C ja 375 000 tunnuksella 2006D. Puolet eli 187 500 kappaletta optio-oikeuksia 2006B raukesi, koska niiden käytölle asetetut taloudellisiin tavoitteisiin sidotut kriteerit eivät täytyneet 31.12.2008 mennessä. Yhteensä vuoden 2006 avainhenkilöoptio-oikeuksia on jäljellä 1 312 500 kappaletta.

Osakkeiden merkintäaika optio-oikeudella 2006A on 1.3.2008 - 31.3.2010, optio-oikeudella 2006B 1.3.2009 - 31.3.2011, optio-oikeudella 2006C 1.3.2010 - 31.3.2012 ja optio-oikeudella 2006D 1.3.2011 – 31.3.2013. Osakkeiden merkintäaika ei ala 2006D-optio-oikeuksilla, elleivät hallituksen ennen näiden optio-oikeuksien jakamista määrittämät konsernin taloudellisiin tavoitteisiin sidotut kriteerit ole täytyneet. Ne optio-oikeudet 2006D, joiden osalta hallituksen määrittämät kriteerit eivät ole täytyneet, raukeavat hallituksen päättämällä tavalla. Yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden Stockmann Oyj Abp:n B-sarjan osakkeen. Osakkeen merkintähinta on optio-oikeuksilla 2006A ja 2006B yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskimurssi Helsingin Pörssissä 1.2. – 28.2.2006 lisättyä 10 prosentilla eli 36,69 euroa. Osakkeen merkintähinta optio-oikeuksilla 2006C ja 2006D on yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskimurssi Helsingin Pörssissä 1.2. – 29.2.2008 lisättyä 10 prosentilla eli 31,02 euroa. Optio-oikeuksilla merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Merkintähinnat ovat tämän esitteen päivämääränä optio-oikeuksilla A ja optio-oikeuksilla B 32,32 euroa sekä optio-oikeuksilla C ja optio-oikeuksilla D 29,05 euroa.

Kanta-asiakasoptiot 2008

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 18.3.2008 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmannin kanta-asiakkaille. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti kanta-asiakkaille, joiden ostot konsernista 1.1.2008 – 31.12.2009 yhdessä samaan tiliin kohdistuvien rinnakkaiskorttien ostojen kanssa ovat yhteensä vähintään 6 000 euroa, annetaan vastikkeetta yhteensä enintään 2 500 000 optio-oikeutta. Vähintään 6 000 euron

suuruisilla ostoilla kanta-asiakkaalle annetaan vastikkeetta 20 optio-oikeutta. Lisäksi jokaista täyttä 500 euroa kohti, jolla ostot ylittivät 6 000 euroa, kanta-asiakas saa kaksi optio-oikeutta lisää. Jokainen optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden Stockmannin B-sarjan osakkeen. 18.3.2008 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaan osakkeen merkintähinta oli yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.2. – 29.2.2008 eli 28,20 euroa. Varsinainen yhtiökokous hyväksyi kuitenkin 17.3.2009 ehtoihin muutoksen, jonka mukaan osakkeen merkintähinta on yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.2.–28.2.2009 eli 11,28 euroa. Optio-oikeuksilla merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Osakkeiden merkintäajat ovat 2.5.2011 – 31.5.2011 ja 2.5.2012 – 31.5.2012. Merkintähinta on tämän esitteen päivämääränä 10,66 euroa.

Voimassa olevat valtuutukset

Osakeantia koskeva valtuutus

Stockmannin varsinainen yhtiökokous on 18.3.2008 valtuuttanut hallituksen päättämään osakeannista ja/ tai osakeyhtiölain 10. luvun 1. pykälän mukaisten osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta yhdessä tai useammassa erässä. Hallitus valtuutettiin päättämään annettavien A- ja B-osakkeiden lukumäärästä. Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden lukumäärä voi kuitenkin olla yhteensä enintään 15 000 000 osaketta. Osakeanti ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen voidaan toteuttaa joko osakkeenomistajien merkintäetuoikeutta noudattaen tai siitä poiketen (suunnattu anti). Valtuutuksen perusteella hallituksella on oikeus päättää kaikista osakeannin sekä osakeyhtiölain 10. luvun 1. pykälän mukaisten erityisten oikeuksien antamisen ehdoista. Valtuutus on voimassa korkeintaan kolme vuotta yhtiökokouksen päivämäärästä lukien. Osakeannilla ja/ tai osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisella on tarkoitus vahvistaa yhtiön pääomarakennetta lyhentämällä Lindexin hankintaa varten otettua vierasta pääomaa.

Yhtiö toteutti valtuutuksen nojalla 23.-24.6.2008 suunnatun osakeannin, jonka perusteella annin kohteena olleet institutionaaliset sijoittajat merkitsivät 2 456 424 A-sarjan uutta osaketta ja 3 152 936 B-sarjan uutta osaketta, yhteensä 5 609 360 uutta osaketta, mikä vastasi noin 9,9 prosenttia Yhtiön liikkeeseenlasketusta osakepääomasta välittömästi ennen suunnattua antia. Sekä A-sarjan että B-sarjan osakkeet laskettiin liikkeeseen samaan merkintähintaan, joka päätettiin tarjousmenettelyprosessin päätyttyä ja oli 24,50 euroa osakkeelta. Sijoittajilla oli lisäksi mahdollisuus muuntaa heille allokoitua A-sarjan osakkeet B-sarjan osakkeiksi, minkä seurauksena Yhtiötä pyydettiin muuntamaan 438 618 A-sarjan osaketta B-sarjan osakkeiksi. Kaikki annetut uudet osakkeet listattiin Helsingin Pörssiin 27.6.2008, jolloin kaupankäynti osakkeilla alkoi.

Osakeantia koskevan valtuutuksen nojalla voidaan 2008 toteutetun osakeannin jälkeen antaa vielä enintään yhteensä 9 390 640 Yhtiön osaketta.

Valtuutus omien osakkeiden luovuttamiseen

Stockmannin varsinainen yhtiökokous on 20.3.2007 valtuuttanut hallituksen päättämään yhtiön omien B-osakkeiden luovuttamisesta yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutuksen nojalla voidaan antaa enintään 373 134 kappaletta Yhtiön B-osaketta. Valtuutus on voimassa 19.3.2012 saakka.

Osakkeenomistajien oikeudet

Osakkeenomistajien merkintäetuoikeus

Osakeyhtiölain (624/2006) mukaan osakkeenomistajilla on etuoikeus merkitä yhtiön uusia osakkeita osakeomistustensa suhteessa, ellei antia koskevassa yhtiökokouksen päätöksessä toisin määrätä. Osakeyhtiölain mukaan päätös, jolla poiketaan osakkeenomistajan merkintäetuoikeudesta, on pätevä vain, mikäli osakkeenomistajat, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa yhtiökokouksessa annetuista äänistä ja edustetuista osakkeista, ovat sitä kannattaneet. Päätös vaatii lisäksi painavan taloudellisen syyn.

Tietyt osakkeenomistajat, jotka asuvat tai joiden rekisteröity osoite on Suomen ulkopuolella, eivät välttämättä voi käyttää osakkeenomistukseensa perustuvaa merkintäetuoikeuttaan, paitsi jos osakkeet ja merkintäoikeudet on rekisteröity kyseisen valtion arvopaperilainsäädännön mukaisesti tai jos käytettävissä on

poikkeus rekisteröinti- tai muista vastaavista vaatimuksista.

Yhtiökokoukset

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajat käyttävät yhtiökokouksissa päätösvaltaansa yhtiön asioissa. Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain ennen kesäkuun loppua. Varsinaisessa yhtiökokouksessa on esitettävä osakkeenomistajien vahvistettavaksi tilinpäätös, konsernitilinpäätös ja toimintakertomus. Varsinaisessa yhtiökokouksessa osakkeenomistajat päättävät myös muiden asioiden lisäksi taseen mukaisen voiton käyttämisestä, mahdollisesta osingonmaksupäivästä, vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja toimitusjohtajalle, hallituksen jäsenistä ja hallituksen jäsenten palkkioista. Ylimääräinen yhtiökokous on pidettävä tiettyjen asioiden käsittelyä varten silloin, kun hallitus pitää sitä tarpeellisenä tai kun Yhtiön tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, jotka yhdessä edustavat vähintään yhtä kymmenesosaa kaikista Yhtiön liikkeeseen laskemista osakkeista, sitä kirjallisesti vaativat.

Kutsu yhtiökokoukseen on aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään seitsemäntoista (17) päivää ennen viimeistä ilmoittautumispäivää julkaistava jossakin Helsingin seudulla ilmestyvässä hallituksen määräämässä päivälehdessä. Vaihtoehtoisesti kutsu voidaan toimittaa edellä mainittujen määräaikojen puitteissa tavallisena kirjeenä yhtiön osakasluetteloon merkityille osakkeenomistajille.

Yhtiökokoukseen osallistuminen edellyttää, että osakasluetteloon merkitty osakkeenomistaja on tehnyt yhtiölle osallistumisilmoituksen aikana ja paikassa, jotka on mainittu yhtiökokouskutsussa. Viimeinen ilmoittautumispäivä voi olla aikaisintaan kymmenen (10) päivää ennen kokousta.

Ollakseen oikeutettu osallistumaan yhtiökokoukseen ja käyttääkseen äänioikeuttaan osakkeenomistajan tulee olla rekisteröitynä osakkeenomistajaksi vähintään kymmenen päivää ennen yhtiökokousta Euroclear Finland Oy:n Suomen lain mukaan pitämään omistajaluetteloon. Katso ”Suomen arvopaperimarkkinat – Arvo-osuusjärjestelmä”. Jos hallintarekisteröityjen osakkeiden omistaja haluaa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää äänioikeuttaan, hänen tulee rekisteröidä osakkeet väliaikaisesti omiin nimiinsä viimeistään kymmenen päivää ennen yhtiökokousta. Yhtiökokouksen päätösvaltaisuuden edellytykseksi ei osakeyhtiölaissa tai Yhtiön yhtiöjärjestyksessä ole asetettu tiettyä osallistujamäärää.

Äänioikeus

Osakkeenomistaja saa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänioikeuttaan joko henkilökohtaisesti tai valtuuttamansa asiamiehen välityksellä. Yhtiökokouksessa jokainen A-osake oikeuttaa äänestämään kymmenellä (10) äänellä ja jokainen B-osake yhdellä (1) äänellä.

Yhtiökokouksissa päätökset tehdään yleensä enemmistöpäätöksinä. Kuitenkin eräät päätökset, kuten yhtiöjärjestyksen muutokset, osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poikkeaminen osakeannin yhteydessä ja eräissä tapauksissa päätökset yhtiön sulautumisesta tai purkamisesta, edellyttävät vähintään kahden kolmasosan enemmistöä annetuista äänistä sekä kokouksessa edustetuista osakkeista. Lisäksi tietyt päätökset kuten yhtiöjärjestyksen muutokset, jotka muuttavat saman osakesarjan osakkeenomistajien oikeuksia tai kasvattavat yhtiön tai osakkeenomistajien oikeutta lunastukseen, edellyttävät kaikkien osakkeenomistajien suostumusta, tai jos muutos koskee vain tiettyjä osakkeenomistajia sovellettavan enemmistövaatimuksen lisäksi niiden osakkeenomistajien suostumusta, joita päätös koskee.

Osingot ja muu vapaan oman pääoman jakaminen

Suomessa vallitsevan käytännön mukaan suomalaisten yhtiöiden osakkeille on maksettu osinkoa pääsääntöisesti vain kerran vuodessa. Osinkoa voidaan maksaa yhtiökokouksen vahvistettua yhtiön tilintarkastetun tilinpäätöksen ja päätettyä osingonjaosta yhtiön hallituksen osingonjakoehdotuksen perusteella. Suomen osakeyhtiölain mukaan osingonmaksu voi perustua myös muuhun kuin viimeksi päättyneeltä tilikaudelta tilintarkastettuun tilinpäätökseen, edellyttäen, että yhtiökokous on vahvistanut tämän tilinpäätöksen. Osingonjako edellyttää osakkeenomistajien enemmistön päätöstä yhtiön yhtiökokouksessa. Osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous voi myös valtuuttaa hallituksen päättämään osingonmaksusta. Osingon määrä ei saa ylittää yhtiökokouksen päättämää määrää.

Osakeyhtiölain mukaan osakeyhtiön oma pääoma jakautuu sidottuun ja vapaaseen omaan pääomaan. Sidottu oma pääoma koostuu osakepääomasta, kirjanpitolain mukaisesta arvonkorotusrahastosta, käyvän arvon

rahastosta ja uudelleenarvostusrahastosta sekä aikaisemman osakeyhtiölain (734/1978 muutoksineen) mukaan ennen 1.9.2006 perustetusta vararahastosta ja ylikurssirahastosta. Muut oman pääoman rahastot kuuluvat vapaaseen omaan pääomaan. Osinko voi olla enintään osingonjaon perusteena olevan tilinpäätöksen osoittamien jakokelpoisten varojen suuruinen ottaen huomioon tilinpäätöksen laatimisen jälkeen yhtiön taloudellisessa asemassa tapahtuneet negatiiviset muutokset. Varoja ei saa jakaa, jos jaosta päätettäessä tiedetään tai pitäisi tietää yhtiön olevan maksukyvytön tai jaon aiheuttavan maksukyvyttömyyden. Jakokelpoiset varat sisältävät edellisen tilikauden voiton, edellisten tilikausien kertyneet voittovarat ja yhtiön muun vapaan oman pääoman erät, joista on vähennetty taseen osoittama tappio sekä yhtiöjärjestyksen mukaan jakamatta jätettävät varat. Jakokelpoisia varoja on soveltuvin osin korjattava taseeseen aktivoitujen perustamis-, tutkimus- ja tiettyjen kehityskulujen määrällä sen mukaisesti, mitä osakeyhtiölain voimaanpanosta annetussa laissa (625/2006) määrätään. Konsernin emoyhtiö ei voi jakaa osinkona enempää kuin emoyhtiön viimeisimmän vahvistetun ja tilintarkastetun tilinpäätöksen mukaisen jakokelpoisten varojen määrän. Osingon määrä ei saa ylittää hallituksen osingonjakoehdotuksessa mainitsemaa määrää tai muuten hyväksymää määrää, ellei niin ole vaadittu yhtiökokouksessa osakkeenomistajien toimesta, jotka omistavat vähintään 10 prosenttia osakkeista, jossa tapauksessa osingon, jos niin on vaadittu, tulee olla määrältään alhaisempi seuraavista: (i) vähintään puolet edeltävän tilikauden voitosta, josta vähennetään yhtiöjärjestyksen mukaan jakamatta jätettävät määrät, tai (ii) edellä määriteltyjen jakokelpoisten varojen määrä. Tällöin osingon määrä ei kuitenkaan saa ylittää 8 prosenttia yhtiön omasta pääomasta, ja jaettavasta määrästä vähennetään tilikaudelta ennen varsinaista yhtiökokousta mahdollisesti jaetut osingot.

Osingot ja muut jako-osuudet maksetaan osakkeenomistajille tai heidän hallintarekisteröityjen osakkeidensa hoitajaksi osakseluetteloon asianomaisena täsmäytyspäivänä merkitylle henkilölle. Omistajaluetteloa pitää Euroclear Finland Oy tilinhoitajayhteisöjen välityksellä. Suomalaisessa arvo-osuusjärjestelmässä osingot maksetaan tilisiirtoina osakkeenomistajille arvo-osuusrekisteriin ilmoitetuille tileille. Kaikki Yhtiön osakkeet, mukaan lukien Tarjottavat osakkeet, tuottavat yhtäläiset oikeudet Yhtiön osinkoihin ja muihin jaettaviin varoihin (mukaan lukien Yhtiön varojen jako purkautumistilanteessa). Tarjottavat osakkeet oikeuttavat osinkoihin kohdan ”Kanta-asiakasoptioiden ehdot” mukaisesti. Oikeus osinkoihin vanhenee kolmessa vuodessa osingonmaksun eräpäivästä.

Osinkojen verotukseen liittyvistä kysymyksistä löytyy tietoja osiossa ”Verotus”.

Omat osakkeet

Osakeyhtiölain mukaan yhtiö voi hankkia omia osakkeitaan. Omien osakkeiden hankkimisesta päättää yhtiökokous, ellei yhtiökokous ole valtuuttanut yhtiön hallitusta päättämään omien osakkeiden hankinnasta vapaata omaa pääomaa käyttäen. Julkisessa osakeyhtiössä valtuutus voi olla voimassa enintään 18 kuukautta. Julkinen osakeyhtiö ei saa omistaa omia osakkeitaan suoraan tai tytäryhtiöidensä kautta siten, että niiden määrä ylittää 10 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Tämän Esitteen päivämääränä Yhtiön hallussa on 336 582 omaa Osaketta. Yhtiön omistamien omien B-osakkeiden osuus kaikista osakkeista on 0,6 prosenttia ja osuus kaikista äänistä 0,1 prosenttia. Yhtiön hallussa olevilla osakkeilla ei voi äänestää yhtiökokouksessa.

Osakkeiden luovutus

Myytäessä osakkeita arvo-osuusjärjestelmän kautta kyseiset osakkeet siirretään tilisiirtona myyjän arvo-osuustililtä ostajan arvo-osuustilille. Myyntiä varten merkitään Euroclear Finland Oy:n HEXClear-selvitysjärjestelmään jakotieto, ja tarvittaessa arvo-osuustilille kirjataan arvo-osuuksia koskeva varaus. Kauppa merkitään ennakkokaupaksi siihen saakka kunnes se on selvitetty ja osakkeet maksettu, minkä jälkeen ostaja merkitään automaattisesti yhtiön omistajaluetteloon. Mikäli osakkeet ovat hallintarekisteröityjä ja myyjän ja ostajan osakkeet säilytetään samalla omaisuudenhoitotilillä, osakkeiden myynti ei aiheuta merkintöjä arvo-osuusjärjestelmään, ellei osakkeiden hallintarekisteröinnin hoitaja vaihdu tai osakkeita siirretä omaisuudenhoitotililtä myynnin seurauksena.

Ulkomaalaisomistusta koskevat rajoitukset

Suomalaisten yhtiöiden ulkomaalaisomistusta koskevat rajoitukset poistettiin 1.1.1993. Ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta vuonna 1992 annetun lain (1612/1992) (”Seurantalaki”) mukaan yritysosto vaatii kuitenkin työ- ja elinkeinoministeriön vahvistuksen, mikäli muu kuin Euroopan talousalueelta (ETA) tai OECD-

jäsenvaltiosta oleva ulkomaalainen henkilö, ulkomainen yhteisö tai suomalainen yhteisö, jossa määräysvalta on yhdellä tai useammalla edellä mainitulla ulkomaalaisella henkilöllä tai ulkomaisella yhteisöllä, hankkisi omistukseensa vähintään kolmasosan suomalaisen yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Seurantalaki soveltuu yhtiöihin (i) joilla on yli 1 000 työntekijää kuluva tai edellisen tilikauden aikana, (ii) joiden liikevaihto ylittää 168,2 miljoonaa euroa viimeisen vahvistetun tilinpäätöksen mukaan tai (iii) joiden taseen loppusumma ylittää 168,2 miljoonaa euroa viimeisen vahvistetun tilinpäätöksen mukaan. Työ- ja elinkeinoministeriö voi kieltäytyä antamasta vahvistusta, mikäli yritysosto vaarantaa tärkeitä kansallisia etuja, jolloin asia siirretään valtioneuvoston käsiteltäväksi.

Valuuttakontrolli

Ulkomaalaiset voivat hankkia suomalaisen osakeyhtiön osakkeita ilman erityistä valuuttakontrollilupaa. Ulkomaalaiset voivat myös vastaanottaa osinkoja ilman erityistä valuuttakontrollilupaa, mutta osinkoa jakava yhtiö joutuu pidättämään lähdeveron Suomesta siirrettävistä varoista, ellei soveltuvasta verosopimuksesta muuta johdu. Ulkomaalaiset, jotka ovat hankkineet suomalaisen osakeyhtiön osakkeita, voivat saada osakkeita rahastoannin yhteydessä tai osallistua uusmerkintään ilman erityistä valuuttakontrollilupaa. Ulkomaalaiset voivat myydä suomalaisen yhtiön osakkeita Suomessa ja tällaisesta myynnistä saadut varat voidaan siirtää pois Suomesta missä tahansa vaihdettavassa valuutassa. Suomessa ei ole voimassa valuuttakontrollisäännöksiä, jotka rajoittaisivat suomalaisen yhtiön osakkeiden myymistä toiselle ulkomaalaiselle.

Kaupankäynti NASDAQ OMX Helsingin Pörssissä

Arvopapereiden kauppa ja selvitys tapahtuu NASDAQ OMX Helsingin Pörssissä (jäljempänä ”Helsingin Pörssi”) euroissa, ja pienin mahdollinen hinnanmuutos kaikkien arvopapereiden noteerauksissa on 0,01 euroa. Hintatiedot tuotetaan ja julkaistaan ainoastaan euroissa.

Helsingin Pörssi käyttää SAXESS-kaupankäyntijärjestelmää. SAXESS on toimeksiantopohjainen järjestelmä, jossa toimeksiannot täsmätetään kaupoiksi, kun hinta ja määrä täsmäävät. Helsingin Pörssin kaupankäynti koostuu kaupankäyntiä edeltävästä vaiheesta, varsinaisesta kaupankäynnistä ja kaupankäynnin jälkeisestä vaiheesta. Osakkeiden osalta kaupankäyntiä edeltävä vaihe alkaa kello 8.30 ja päättyy kello 9.45, jolloin kauppvoja voidaan tehdä edellisen kaupankäyntipäivän hintoihin perustuen. Päivän avaushuutokauppa ja jatkuva kaupankäynti tapahtuvat kello 9.45 ja 18.30 välisenä aikana. Päivän avaushuutokauppa alkaa kello 9.45 ja päättyy kello 10.00, jolloin päivän avaukseen siirretään automaattisesti kaupankäyntiä edeltävän vaiheen aikana tallennetut tarjoukset sekä järjestelmässä jo olevat useamman päivän voimassa olevat tarjoukset. Jatkuva kaupankäynti alkaa jaksoittain välittömästi päivän avauksen päätyttyä kello 10.00, jolloin ensimmäisen osakkeen avauskurssi määrätään, minkä jälkeen jatkuva kaupankäynti kyseisellä osakkeella alkaa. Noin 10 minuutin kuluttua kaikkien osakkeiden avauskurssit on määrätty ja markkinoiden kysyntään ja tarjontaan perustuva kaupankäynti jatkuu kello 18.20 saakka, jolloin alkaa päivän päätöshuutokauppa. Tämä loppuu noin kello 18.30, jolloin päätöskurssit määritetään. Kaupankäynnin jälkeinen vaihe, jonka aikana osakkeiden sopimuskauppoja voidaan tallentaa jälkipörssikauppoina päivän kaupankäyntiin perustuviin hintarajoihin tapahtuu kello 18.30 ja kello 19.00 välisenä aikana.

Kaupat selvitetään yleensä Euroclear Finland Oy:n automaattisessa selvitysjärjestelmässä (HEXClear-järjestelmä) kolmantena pankkipäivänä kaupantekopäivästä (T+3), jolleivät osapuolet ole muuta sopineet.

Helsingin Pörssi on osa NASDAQ OMX-konsernia. NASDAQ OMX omistaa ja ylläpitää myös Tukholman, Kööpenhaminan, Riian, Reykjavikin, Vilnan ja Tallinnan pörssijä. Helsingin Pörssi koostuu kolmesta paikallisesta arvopaperipörssistä Kööpenhaminassa, Helsingissä ja Tukholmassa. Pörssit ovat erillisiä oikeudellisia yhtiöitä omissa maissaan ja siksi jokaisella pörssillä on omat sääntönsä. Näihin kolmeen pörssiin listatut yhtiöt esitetään yhteisellä Pohjoismaisella listalla, jonka listausvaatimukset ovat samanlaiset. Yhtiöt esitetään markkina-arvoon ja toimialaan jaoteltuina segmentteinä.

Arvopaperimarkkinoiden sääntely

Suomen arvopaperimarkkinoita valvova viranomainen on Finanssivalvonta. Tärkein arvopaperimarkkinoita koskeva laki on arvopaperimarkkinalaki (495/1989 muutoksineen), joka sisältää määräyksiä muun muassa yhtiöiden ja osakkeenomistajien tiedonantovelvollisuudesta, pörssilistalle ottamisesta ja noteerattujen arvopapereiden kaupasta, julkisista ostotarjouksista sekä sisäpiirikaupoista. Finanssivalvonta ja Helsingin Pörssi ovat antaneet tarkempaa sääntelyä arvopaperimarkkinalain nojalla. Finanssivalvonta valvoo näiden määräysten noudattamista.

Arvopaperimarkkinalaki määrittää tiedonantovelvollisuuden vähimmäisvaatimukset suomalaisille yhtiöille, jotka hakevat listautumista Helsingin Pörssi tai jotka tarjoavat arvopapereita yleisölle Suomessa. Annettavien tietojen on oltava riittäviä perustellun arvion tekemiseksi arvopaperista, niiden liikkeeseenlaskijasta sekä seikoista, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa arvopaperin arvoon. Suomalaisella pörssiyhtiöllä on velvollisuus säännöllisesti julkistaa taloudellista tietoa yhtiöstä sekä velvollisuus julkistaa kaikki sellaiset seikat, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa sen arvopapereiden arvoon.

Osakkeenomistajan on ilman aiheetonta viivytystä annettava ilmoitus pörssiyhtiölle ja Finanssivalvonnalle, kun hänen omistusosuutensa saavuttaa, ylittää tai vähenee alle 5, 10, 15, 20, 25, 30, 50 tai 66,67 (2/3) prosentin kyseisen julkisen kaupankäynnin kohteena olevan suomalaisen yhtiön äänimäärästä tai osakepääomasta arvopaperimarkkinalain mukaisesti laskettuna tai milloin osakkeenomistaja on osapuolena sopimuksessa tai muussa järjestelyssä, joka toteutuessaan johtaa sanottujen rajojen ylittymiseen. Yhtiön saatua tiedon siitä, että osakkeenomistajan ääni- tai omistusosuus on saavuttanut, ylittänyt tai vähentynyt alle jonkun edellä mainitun rajan, yhtiön tulee ilman aiheetonta viivytystä julkistaa tieto sekä toimittaa se keskeisille tiedotusvälineille ja Helsingin Pörssi.

Arvopaperimarkkinalain mukaan osakkeenomistajan, jonka omistusoikeus nousee arvopaperimarkkinalain

määrittämällä tavalla yli kolmen kymmenesosan tai yli puolen yhtiön yhteenlasketusta äänimäärästä sen jälkeen, kun yhtiön osake on otettu julkisen kaupan käynnin kohteeksi, on arvopaperimarkkinalain mukaan tehtävä käypään hintaan julkinen ostotarjous kaikista jäljellä olevista yhtiön liikkeeseen laskemista osakkeista ja sen osakkeisiin oikeuttavista arvopapereista. Jos edellä tarkoitettujen rajojen ylitykseen johtaneet arvopaperit on hankittu julkisella ostotarjouksella, joka on tehty kaikista kohdeyhtiön osakkeista ja osakkeisiin oikeuttavista arvopapereista, ei velvollisuutta tehdä ostotarjousta kuitenkaan synny. Jos kohdeyhtiössä on yksi osakkeenomistaja, jonka ääniosuus on korkeampi kuin edellä kuvattu ääniosuus, ei toiselle osakkeenomistajalle synny edellä kuvattujen ääniosuuksien ylittämisen seurauksena tarjousvelvollisuutta ennen kuin hänen ääniosuutensa ylittää ensimmäisen osakkeenomistajan ääniosuuden. Jos osakkeenomistajan edellä kuvatun ääniosuuden ylittyminen johtuu yksinomaan kohdeyhtiön tai toisen osakkeenomistajan toimenpiteistä, ei osakkeenomistajalle synny tarjousvelvollisuutta ennen kuin osakkeenomistaja hankkii tai merkitsee lisää kohdeyhtiön osakkeita tai muutoin kasvattaa ääniosuuttaan kohdeyhtiössä.

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistaja, jonka omistusosuus ylittää 90 prosenttia yhtiön osakkeista ja kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, on oikeutettu lunastamaan yhtiön loput osakkeet niiden käypään hintaan. Lisäksi osakkeenomistaja, jonka osakkeet voidaan edellä mainitulla tavalla lunastaa osakeyhtiölain nojalla, on oikeutettu vaatimaan lunastamiseen oikeutetulta osakkeenomistajalta osakkeidensa lunastamista. Edellä mainittujen osake- ja äänimäärien laskemista koskien on annettu yksityiskohtaisia säännöksiä.

Vuoden 1889 rikoslaisissa muutoksineen on kriminalisoitu tiedottamisrikos, sisäpiirintiedon väärinkäyttö ja kurssien vääristäminen. Arvopaperimarkkinalaisissa ja laissa Finanssivalvonnasta (878/2008 muutoksineen) on annettu Finanssivalvonnalle ja markkinaoikeudelle oikeus määrätä markkinoiden väärinkäyttöä koskevien säännösten rikkomisesta hallinnollisia sanktioita siltä osin kuin kyseessä oleva teko ei kuulu rikoslain soveltamisalaan. Finanssivalvonta voi esimerkiksi antaa julkisen huomautuksen tai varoituksen tai määrätä rahallisia sanktioita, tai vakavammissa tapauksissa vaatia markkinaoikeutta määräämään varoitus ja rahallisia sanktioita julkistamis- tai raportointivaatimusten, sisäpiirirekisterisäännösten tai sisäpiirintiedon väärinkäyttöä tai kurssin vääristämistä koskevien säännösten rikkomisesta.

Arvo-osuusjärjestelmä

Yleistä

Arvo-osuusjärjestelmällä tarkoitetaan järjestelmää, jossa fyysiset osakekirjat on vaihdettu arvo-osuuksiksi, jotka on kirjattu arvo-osuustileille. Arvo-osuusjärjestelmä on keskitetty Euroclear Finland Oy:öön, joka tarjoaa arvopapereiden selvitys- ja rekisteröintipalveluja kansallisella tasolla. Euroclear Finland Oy pitää keskitettyä arvo-osuusrekisteriä sekä oman pääoman että vieraan pääoman ehtoista arvopapereista. Euroclear Finland Oy:n käyntiosoite on Urho Kekkosen katu 5C, 00100 Helsinki.

Arvo-osuusjärjestelmään liittyminen on pakollista niille yhtiöille, joiden osakkeet noteerataan Helsingin Pörssi.

Euroclear Finland Oy pitää yhtiökohtaisia osakasluetteloita pörssiyhtiöiden osakkeenomistajista sekä arvo-osuustilejä osakkeenomistajille, jotka eivät halua käyttää kaupallisten tilinhoitajayhteisöjen palveluita. Euroclear Finland Oy:lle arvo-osuusjärjestelmän ylläpitämisestä aiheutuvista kustannuksista vastaavat arvo-osuusjärjestelmään liittyneet liikkeeseenlaskijat ja tilinhoitajayhteisöt. Tilinhoitajayhteisönä toimii muun muassa luottolaitoksia, sijoituspalveluyrityksiä sekä muita yhteisöjä, joille Euroclear Finland Oy on antanut valtuudet toimia tilinhoitajayhteisönä, ja niillä on oikeus tehdä kirjauksia arvo-osuusrekisteriin ja hallinnoida arvo-osuustilejä.

Kirjaamisen menettely

Arvo-osuusjärjestelmään tehtäviä merkintöjä varten on jokaisen osakkeenomistajan avattava arvo-osuustili joko Euroclear Finland Oy:ssa tai jossakin tilinhoitajayhteisössä. Myös ulkomaalainen yksityishenkilö, yhteisö tai omaisuudenhoitaja voi omistaa arvo-osuuksia, tällöin kuitenkin arvo-osuudet kirjataan omaisuudenhoitotilille, ja tässä tapauksessa arvo-osuudet hallintarekisteröidään hallintarekisteröinnin hoitajan nimiin yhtiön osakasluetteloon. Omaisuudenhoitotilin tulee sisältää tiedot omaisuudenhoitotilin tilinhaltijasta osakkeen oikean omistajan sijaan sekä maininta siitä, että tili on omaisuudenhoitotili. Yhden tai useamman omistajan arvo-osuudet voidaan hallintarekisteröidä omaisuudenhoitotilille. Edelleen, ulkomaalaisen yksityishenkilön, yhteisön

tai omaisuudenhoitajan omistamat osakkeet voidaan merkitä tämän nimiin avatulle arvo-osuustilille, mutta omistus voidaan hallintarekisteröidä yhtiön osakasluettelossa.

Osakkeenomistajille, jotka eivät ole vaihtaneet osakkeitaan arvo-osuuksiksi, avataan Euroclear Finland Oy:n arvo-osuusrekisteriin yhteistili, jonka tilinhaltijaksi merkitään liikkeeseenlaskija. Kaikki arvo-osuusjärjestelmään rekisteröityjen arvopapereiden siirrot toteutetaan tilisiirtoina tietojärjestelmässä siinä määrin kuin ne toteutetaan arvo-osuusjärjestelmässä ja Suomen lain mukaan. Tilinhoitajayhteisö vahvistaa kirjaukset toimittamalla tilinhaltijalle tili-ilmoituksen arvo-osuustileille tehdyistä kirjauksista. Arvo-osuustilin haltijat saavat myös vuosi-ilmoituksen omistuksistaan kalenterivuoden päättyessä.

Jokaiselle arvo-osuustilille on merkittävä määriteltyjä tietoja tilin haltijasta sekä muista tilille kirjattuihin arvo-osuuksiin kohdistuvien oikeuksien haltijoista, sekä tilinhoitajayhteisöstä, jonka hoidossa arvo-osuustili on.

Vaadittavat tiedot sisältävät myös tilille kirjattujen arvo-osuuksien lajin ja määrän sekä tiliin ja sille kirjattuihin arvo-osuuksiin kohdistuvat oikeudet ja rajoitukset. Mahdollisesta hallintarekisteröinnistä tehdään kirjattaessa merkintä. Euroclear Finland Oy ja tilinhoitajayhteisöt ovat velvollisia pitämään saamansa tiedot luottamuksellisina. Euroclear Finland Oy:n ja yhtiön on kuitenkin pidettävä yleisön saatavilla eräät Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään omistajaluetteloon liittyvät tiedot (esimerkiksi kunkin osakkaan nimi ja osoite) hallintarekisteröintitilanteita lukuun ottamatta.

Finanssivalvonnalla on oikeus pyynnöstä saada määrättyjä hallintarekisteröityjen osakkeiden omistukseen liittyviä tietoja. Yhtiöllä on samat oikeudet suhteessa osakkeisiin ja instrumentteihin, jotka oikeuttavat yhtiön osakkeisiin. Kukin tilinhoitajayhteisö on ankarassa vastuussa virheellisyyksistä ja puutteellisuuksista kirjaustoiminnassa sekä mahdollisesta salassapitovelvollisuuden rikkomisesta. Mikäli tilinomistajalle on aiheutunut vahinkoa virheellisestä kirjauksesta taikka muusta virheellisyydestä tai puutteellisyydestä kirjaustoiminnassa eikä asianomainen tilinhoitajayhteisö ole suorittanut tästä korvausta johtuen maksukyvyttömyydestä, joka ei ole tilapäistä, tilinomistaja on oikeutettu saamaan korvauksen Euroclear Finland Oy:n lakisääteisestä kirjausrahastosta. Kirjausrahaston pääoman on oltava vähintään 0,000048 prosenttia arvo-osuusjärjestelmässä viiden viimeksi kuluneen vuoden aikana säilytettävänä olleiden arvo-osuuksien yhteenlasketun käyvän arvon keskiarvosta, kuitenkin vähintään 20 miljoonaa euroa. Samalle vahingonkärsijälle maksetaan kirjausrahaston varoista korvauksena vahingonkärsijän samalta tilinhoitajayhteisöltä olevan korvaussaatavan määrä, kuitenkin enintään 25 000 euroa. Kirjausrahaston korvausvelvollisuus on rajoitettu samaan vahinkotapahtumaan liittyvissä vahingoissa kymmeneen miljoonaan euroon.

Osakkeiden säilyttäminen ja hallintarekisteröinti

Muu kuin suomalainen osakkeenomistaja voi valtuuttaa tilinhoitajayhteisön (tai määrätyn muun Euroclear Finland Oy:n hyväksymän suomalaisen tai ulkomaisen yhteisön) toimimaan osakkeenomistajan puolesta. Hallintarekisteröinnin hoitajalla on oikeus vastaanottaa osinko osakkeenomistajan puolesta. Hallintarekisteröityjen osakkeiden omistajan on yhtiökokoukseen osallistumista varten haettava osakkeiden merkitsemistä tilapäisesti osakasluetteloon ja osakkeiden on oltava merkittynä osakasluetteloon viimeistään kymmenen päivää ennen sanottua yhtiökokousta. Hallintarekisteröinnin hoitaja on pyydettyessä velvollinen ilmoittamaan Finanssivalvonnalle sekä asianomaiselle yhtiölle todellisen osakkeenomistajan henkilöllisyyden, mikäli se on tiedossa, sekä tämän omistamien osakkeiden määrän. Mikäli todellisen osakkeenomistajan henkilöllisyys ei ole tiedossa, hallintarekisteröinnin hoitajan on ilmoitettava vastaavat tiedot todellisen osakkeenomistajan edustajana toimivasta tahosta ja toimitettava edustajan kirjallinen vakuutus siitä, ettei todellinen osakkeenomistaja ole suomalainen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö.

Osakkeenomistajan, joka haluaa pitää osakkeitaan arvo-osuusjärjestelmässä omissa nimissään, mutta jolla ei ole arvo-osuustiliä Suomessa, tulee avata arvo-osuustili jonkin tilinhoitajayhteisön kautta sekä euromääräinen rahatili pankissa.

Sijoittajien korvausrahasto

Lakiin sijoituspalveluyrityksistä (579/1996 muutoksineen) ja arvopaperimarkkinalakiin vuonna 1998 tehdyillä muutoksilla perustettiin sijoittajien korvausrahasto ja sijoittajat jaettiin ammattimaisiin ja ei ammattimaisiin sijoittajiin. Ammattimaisten sijoittajien määritelmään luetaan kuuluvaksi yritykset ja julkiset yhteisöt, joita voidaan pitää arvopaperimarkkinat ja niiden riskit tuntevina tahoina. Myös yksityinen sijoittaja voi kirjallisesti ilmoittautua arvopaperimarkkinoihin liittyvän ammattitaitonsa ja kokemuksensa johdosta ammattimaiseksi

sijoittajaksi. Yleensä luonnolliset henkilöt luokitellaan kuitenkin ei-ammattimaisiksi sijoittajiksi.

Sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten tulee kuulua sijoittajien korvausrahastoon. Korvausrahasto turvaa selvien ja riidattomien saatavien maksun tapauksessa, jossa sijoituspalveluyritys tai luottolaitos on asetettu konkurssiin tai yrityssaneeraukseen tai on muuten muutoin kuin tilapäisesti kykenemätön vastaamaan maksuvelvollisuudestaan määrätyn ajanjakson aikana. Sijoittajien korvausrahastosta maksetaan korvauksia vain ei-ammattimaisille sijoittajille. Sijoittajalle maksetun korvauksen määrä on 90 prosenttia sijoittajan samalta sijoituspalveluyritykseltä tai luottolaitokselta olevan saatavan määrästä. Korvauksen enimmäismäärä on kuitenkin enintään 20 000 euroa. Korvausrahastosta ei korvata osakkeen arvonalentumisesta johtuvia tappioita tai virheellisiksi osoittautuneista sijoituspäätöksistä syntyneitä tappioita. Sijoittajat ovat edelleen vastuussa omista sijoituspäätöksistään.

Talletuspankin on kuuluttava talletussuojarahastoon. Talletussuojarahasto turvaa talletuspankissa tilillä olevien ja tilille vielä kirjaamattomien maksunvälityksessä olevien saatavien maksun, jos pankki on muutoin kuin tilapäisesti maksukyvytön. Talletuspankin asiakkaille korvataan saatavat talletusrahastosta 25 000 euroon asti. Sijoittajien varat on turvattu joko talletusrahastolla tai korvausrahastolla. Samat varat eivät ole korvattavissa kummastakin rahastosta yhtä aikaa.

VEROTUS

Alla esitetty yhteenveto perustuu tämän Esitteen päivämääränä Suomessa voimassa olevaan verolainsäädäntöön. Muutokset verolainsäädännössä saattavat vaikuttaa verotukseen myös takautuvasti. Yhteenveto ei ole tyhjentävä eikä siinä ole huomioitu eikä selvitetty muiden maiden kuin Suomen verolainsäädäntöä. Sijoittamista harkitsevien tulisi kääntyä oman veroasiantuntijansa puoleen saadakseen tietoja Suomen tai muiden maiden veroseuraamuksista koskien Tarjottavien osakkeiden hankintaa, omistusta tai luovuttamista. Sellaisen sijoitusta harkitsevan henkilön, jonka verotukseen jonkin muun maan lainsäädännöllä saattaa olla vaikutusta, tulisi ottaa yhteyttä veroasiantuntijaan omiin erityisolosuhteisiinsa liittyvien veroseuraamusten selvittämiseksi.

Seuraavassa esitetään kuvaus niistä olennaisista tuloveroseuraamuksista, joilla saattaa olla merkitystä Osakeannin kannalta. Alla esitetty soveltuu Suomessa yleisesti ja rajoitetusti verovelvollisiin luonnollisiin henkilöihin ja osakeyhtiöihin, ja siinä käsitellään osingonjakoon sekä osakkeiden ja optio-oikeuksien myynnistä saatavaan luovutusvoittoon sovellettavaa Suomen verolainsäädäntöä.

Seuraavassa ei käsitellä sellaisia Tarjottavien osakkeiden omistajien tai Optio-oikeuksien haltijoiden erityisiä veroseuraamuksia, jotka liittyvät muun muassa erilaisiin yritysjärjestelyihin, ulkomaisiin välilyhteisiin, liiketoimintaa harjoittamattomiin yhteisöihin, tuloverosta vapautettuihin yhteisöihin taikka avoimiin tai kommandiittiyhtiöihin. Seuraavassa ei myöskään käsitellä Suomen perintö- tai lahjaveroseuraamuksia.

Kuvaus perustuu:

- tuloverolakiin (1535/1992 muutoksineen);
- lakiin elinkeinotulon verottamisesta (360/1968 muutoksineen);
- lakiin rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta (627/1978 muutoksineen); ja
- varainsiirtoverolakiin (931/1996 muutoksineen).

Lisäksi kuvauksessa on otettu huomioon oikeuskäytäntö sekä veroviranomaisten päätökset ja lausunnot, jotka ovat voimassa ja saatavilla tämän Esitteen päivämääränä. Verolainsäädännön, oikeuskäytännön ja veroviranomaisten kannanottojen muutokset voivat aiheuttaa muutoksia alla kuvattuihin veroseuraamuksiin. Muutokset saattavat tulla voimaan myös takautuvasti. Varallisuusverolaki (1537/1992 muutoksineen) on kumottu 1.1.2006 alkaen.

Yleistä

Suomessa yleisesti verovelvollisia ja rajoitetusti verovelvollisia kohdellaan verotuksessa eri tavoin. Yleisesti verovelvolliset ovat Suomessa verovelvollisia maailmanlaajuisista tuloistaan. Rajoitetusti verovelvollisia verotetaan vain Suomesta saadusta tulosta. Lisäksi rajoitetusti verovelvollisen Suomessa sijaitsevasta kiinteästä toimipaikasta saamaa tuloa verotetaan Suomessa. Suomea sitovat verosopimukset voivat rajoittaa sisäisen verolainsäädännön soveltamista ja estää rajoitetusti verovelvollisen Suomesta saaman tulon verottamisen.

Luonnollisen henkilön katsotaan olevan Suomessa yleisesti verovelvollinen silloin, kun hän jatkuvasti oleskelee Suomessa yli kuuden kuukauden ajan tai hänellä on Suomessa varsinainen asunto ja koti. Ansiotuloa, palkkatulo mukaan lukien, verotetaan progressiivisen veroasteikon mukaan ja pääomatuloa suhteellisen verokannan mukaan, joka on tällä hetkellä 28 prosenttia. Suomen lain mukaan perustetut yhtiöt ovat Suomessa yleisesti verovelvollisia ja siten Suomessa verovelvollisia maailmanlaajuisista tuloistaan. Yhteisöverokanta on tällä hetkellä 26 prosenttia.

Seuraavassa on yhteenveto tietyistä Tarjottavien osakkeiden hankintaan, omistukseen ja myyntiin liittyvistä veroseuraamuksista Suomessa yleisesti ja rajoitetusti verovelvollisille osakkeenomistajille.

Osinkojen verotus

Yleisesti verovelvolliset luonnolliset henkilöt

Luonnollisen henkilön Helsingin Pörssissä listatusta yhtiöstä saamista osingoista 70 prosenttia verotetaan pääomatulona 28 prosentin verokannan mukaisesti ja loput 30 prosenttia on verovapaata tuloa.

Osinkoa jakavan Helsingin Pörssissä listatun yhtiön on toimitettava ennakonpidätys yleisesti verovelvollisille luonnollisille henkilöille maksettavista osingoista. Tällä hetkellä ennakonpidätyksen suuruus on 19 prosenttia maksettavasta osingosta. Osinkoa jakavan yhtiön toimittaman ennakonpidätyksen määrä hyvitetään luonnollisen henkilön saaman osinkotulon lopullisessa verotuksessa. Yleisesti verovelvollisen on tarkistettava esitetyistä veroilmoituksesta verovuonna saamansa osinkotulot ja tarvittaessa korjattava osinkotulojen ja ennakonpidätysten oikea määrä veroilmoitukseen.

Suomalaiset osakeyhtiöt

Osingot, joita Helsingin Pörssissä listattu yhtiö saa toiselta Helsingin Pörssissä listatulta yhtiöltä ovat lähtökohtaisesti verovapaata tuloa. Jos osakkeet kuitenkin kuuluvat osakkeenomistajan sijoitusomaisuuteen (ainoastaan raha-, vakuutus- ja eläkelaitoksilla voi olla tässä yhteydessä tarkoitettua sijoitusomaisuutta), niistä saatavista osingoista on verotettavaa tuloa 75 prosenttia loppuosan ollessa verovapaata tuloa.

Osingot, joita suomalainen listaamaton yhtiö (yksityinen osakeyhtiö) saa Helsingin Pörssissä listatulta yhtiöltä ovat lähtökohtaisesti 75 prosenttisesti verotettavaa tuloa loppuosan ollessa verovapaata tuloa. Jos kuitenkin listaamaton yhtiö omistaa välittömästi vähintään kymmenen prosenttia osinkoa jakavan listatun yhtiön osakepääomasta, on tällaisille osakkeille saatava osinko verovapaata edellyttäen, että osakkeet eivät kuulu osakkeenomistajan sijoitusomaisuuteen.

Rajoitetusti verovelvolliset

Suomalaisen yhtiön rajoitetusti verovelvolliselle osakkeenomistajalle maksamasta osingosta peritään vero lopullisena lähdeverona osingon maksajan toimesta osingon suorittamisen yhteydessä. Lähdeveron määrä on 28 prosenttia, ellei soveltuvassa verosopimuksessa toisin määrätä.

Suomi on solminut useiden valtioiden kanssa tuloverosopimuksia, joiden mukaan verosopimuksen soveltamisalaan kuuluville tahoille maksetuista osingoista pidätettävä lähdeveroprosentti on alennettu. Seuraavassa on esitetty esimerkkejä lähdeveroprosenteista, joita Suomen ja kyseisen valtion välillä tehdyn tuloverosopimuksen perusteella yleensä sovelletaan portfolio-osakkeille maksettavaan osinkoon: Alankomaat 15 prosenttia, Belgia 15 prosenttia, Espanja 15 prosenttia, Irlanti 0 prosenttia, Iso-Britannia 0 prosenttia, Italia 15 prosenttia, Itävalta 10 prosenttia, Japani 15 prosenttia, Kanada 15 prosenttia, Norja 15 prosenttia, Ranska 0 prosenttia, Ruotsi 15 prosenttia, Saksa 15 prosenttia, Sveitsi 10 prosenttia, Tanska 15 prosenttia ja Yhdysvallat 15 prosenttia. Luettelo ei ole tyhjentyvä. Tuloverosopimusten mukainen lähdeveroprosentti on yleensä vielä alhaisempi, jos osakkeenomistaja on yhtiö, joka omistaa tietyn osuuden osinkoa jakavasta yhtiöstä (yleensä vähintään 10 tai 25 prosenttia osinkoa jakavan yhtiön osakepääomasta tai äänistä). Soveltuvan tuloverosopimuksen mukaista alennettua lähdeveroprosenttia käytetään, jos osingon saaja esittää osingon maksajalle voimassaolevan lähdeverokorttinsa tai toimittaa tarpeelliset tiedot kansalaisuudestaan ja henkilöllisyydestään.

Kun hallintarekisteröity osakkeenomistaja on oikeutettu osinkoon, osinkoja maksava suomalainen yhtiö maksaa osingon omaisuudenhoitajalle, joka välittää maksetut osingot osakkeenomistajille. Jos hallintarekisteröidylle osakkeelle maksetun osingon saaja asuu tuloverosopimusvaltiossa, osingosta peritään tuloverosopimuksen mukainen lähdevero, kuitenkin aina vähintään 15 prosenttia (jos tuloverosopimuksen mukainen lähdevero on alhaisempi kuin 15 prosenttia, liikaa peritty lähdevero voidaan hakea palautettavaksi samassa yhteydessä kun esitetään tarpeelliset tiedot osingon saajan kansalaisuudesta ja henkilöllisyydestä). Tämä merkitsee sitä, että hallintarekisteröidylle osakkeelle maksettavasta osingosta peritään verosopimuksen mukainen tai aina vähintään 15 prosentin lähdevero ilman perusteellista selvitystä lopullisesta osingonsaajasta. Tällainen menettely kuitenkin edellyttää, että ulkomainen omaisuudenhoitaja on merkitty verohallinnon pitämään rekisteriin ja että hänen kotipaikkansa on valtiossa, jonka kanssa Suomella on tuloverosopimus. Lisäksi edellytetään, että ulkomaisella omaisuudenhoitajalla on suomalaisen tilinhoitajayhteisön kanssa sopimus osakkeiden säilyttämisestä. Tässä sopimuksessa on muun muassa sitouduttava ilmoittamaan osingonsaajan asuinvaltio tilinhoitajayhteisölle ja antamaan tarvittaessa lisätietoja veroviranomaisille. Mikäli mainitut kriteerit eivät täyty, hallintarekisteröidylle osakkeelle maksettavasta osingosta peritään 28 prosentin lähdevero.

Suomen verolainsäädännön mukaan lähdeveroa ei peritä osingoista, jotka maksetaan EU-jäsenvaltiossa asuville ja kotivaltiossaan tuloveronalaisille emo-tytäryhtiödirektiivin (90/435/ETY) 2 artiklan mukaisille yhteisöille,

jotka välittömästi omistavat vähintään 15 prosenttia osinkoa jakavan suomalaisen yhtiön pääomasta.

Luovutusvoittoverotus

Yleisesti verovelvolliset luonnolliset henkilöt

Osakkeiden tai Optio-oikeuksien myynnistä muuten kuin elinkeinotoiminnan harjoittamisen yhteydessä syntynyt luovutusvoitto tai -tappio verotetaan Suomessa yleisesti verovelvollisen luonnollisen henkilön pääomatulona tai luovutusvoitosta vähennyskelpoisena luovutustappiona. Luovutusvoittoja verotetaan tällä hetkellä 28 prosentin verokannan mukaan. Jos osakkeiden luovutus kuitenkin liittyy myyjän elinkeinotoiminnan harjoittamiseen (elinkeinotulolähteeseen), osakkeiden luovutusvoiton katsotaan kuuluvan myyjän yritystuloon, joka jaetaan tuloverolain säännösten mukaan verotettavaksi ansiotulona progressiivisen asteikon mukaan ja pääomatulona 28 prosentin kiinteän verokannan mukaan.

Luovutusvoitto tai -tappio lasketaan vähentämällä myyntihinnasta alkuperäinen hankintameno ja myynnistä aiheutuneet kulut. Vaihtoehtoisesti luonnolliset henkilöt voivat todellisen hankintamenon sijasta käyttää verotuksessa hankintameno-olettamaa, jonka suuruus on 20 prosenttia myyntihinnasta tai, jos osakkeet on omistettu vähintään kymmenen vuotta, 40 prosenttia myyntihinnasta. Mikäli hankintameno-olettamaa käytetään todellisen hankintamenon sijasta, voiton hankkimisesta aiheutuneiden kustannusten katsotaan sisältyvän hankintameno-olettamaan, eikä niitä voida siten vähentää erikseen myyntihinnasta.

Yleisesti verovelvollinen luonnollinen henkilö voi vähentää arvopaperien, kuten Tarjottavien osakkeiden, luovutuksesta mahdollisesti aiheutuneet tappiot luovutusvoitoistaan samana ja kolmena seuraavana vuotena. Koska luovutustappiot voidaan vähentää vain luovutusvoitoista eikä muista pääomatuloista, niitä ei huomioida vahvistettaessa pääomatulolajin alijäämää verovuodelle. Näin ollen tappiot eivät myöskään vaikuta alijäämähyvityksen määrään.

Yleisesti verovelvollisen luonnollisen henkilön saama omaisuuden luovutusvoitto, kuten Tarjottavista osakkeista saatu luovutusvoitto, ei ole kuitenkaan verotettavaa tuloa, jos kalenterivuonna luovutetun omaisuuden yhteenlasketut luovutushinnat ovat enintään 1 000 euroa (lukuun ottamatta omaisuutta, jonka luovutus on verolainsäädännön nojalla verovapaata). Vastaavasti luovutustappio ei ole vähennyskelpoinen, jos kalenterivuonna luovutetun omaisuuden yhteenlasketut hankintamenot ovat enintään 1 000 euroa ja kaiken kalenterivuonna luovutetun omaisuuden luovutushinnat ovat samalla yhteensä enintään 1 000 euroa.

Suomessa yleisesti verovelvollisten luonnollisten henkilöiden on lisättävä esitetyttyyn veroilmoitukseen tiedot kalenterivuonna tapahtuneista arvopapereiden (kuten Tarjottavien osakkeiden) luovutuksista.

Suomalaiset osakeyhtiöt

Seuraavassa esitetty koskee vain sellaisia suomalaisia osakeyhtiöitä, joita verotetaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain nojalla.

Osakkeista tai optio-oikeuksista saatava luovutusvoitto on pääsääntöisesti osakeyhtiön verotettavaa tuloa.

Osakkeet voivat olla osakeyhtiön käyttö-, vaihto-, sijoitus- tai rahoitusomaisuutta. Osakkeiden luovutusten ja arvonalentumisten verotuskohtelu vaihtelee osakkeiden omaisuuslajista riippuen. Osakkeet voivat olla myös osakeyhtiön muun toiminnan tulolähteen omaisuutta. Tuloverolain säännöksiä sovelletaan luovutusvoittoihin, jotka kertyvät muun toiminnan tulolähteeseen kuuluvan omaisuuden luovutuksesta.

Osakkeiden myyntihinta on pääsääntöisesti osa suomalaisen yhtiön liiketoiminnan tuloa. Vastaavasti osakkeiden hankintameno on vähennyskelpoinen kyseisen yhtiön verotuksessa osakkeiden luovutuksen yhteydessä. Tiettyjen tiukasti määriteltyjen edellytysten täytyttyä suomalaisen osakeyhtiön saamat osakkeiden luovutusvoitot ovat kuitenkin verovapaita. Muun kuin pääomasijoitustoimintaa harjoittavan suomalaisen yhtiön saama luovutusvoitto elinkeinotoiminnan käyttöomaisuusosakkeista ei pääsääntöisesti ole verotettavaa tuloa eikä luovutuksessa syntynyt tappio ole vastaavissa oloissa vähennyskelpoinen, jos muun muassa (i) verovelvollinen on omistanut yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan ajanjaksona, joka on päättynyt enintään vuotta ennen luovutusta, vähintään 10 prosentin osuuden luovutettavan yhtiön osakepääomasta ja luovutettavat osakkeet kuuluvat näin omistettuihin osakkeisiin, (ii) luovutuksen kohteena oleva yhtiö ei ole kiinteistö- tai asunto-osakeyhtiö taikka osakeyhtiö, jonka toiminta tosiasiallisesti käsittää pääasiallisesti kiinteistöjen omistamista tai hallintaa, ja (iii) luovutuksen kohteena oleva yhtiö on yleisesti verovelvollinen Suomessa tai yhtiö, jota tarkoitetaan emo-tytäryhtiödirektiivin (1990/435/ETY) 2 artiklassa tai sen kotipaikka on sellaisessa

valtiossa, jonka kanssa Suomi on solminut osinkoon soveltuvan tuloverosopimuksen.

Jos myyvän yhtiön käyttöomaisuuteen kuuluvien muiden kuin verovapaasti luovutettavien osakkeiden luovutuksesta syntyy verotuksessa vähennyskelpoinen luovutustappio, tällainen tappio voidaan vähentää vain osakkeiden luovutuksesta saaduista luovutusvoitoista verovuonna ja viitenä sitä seuraavana vuotena. Muiden kuin käyttöomaisuusosakkeiden luovutuksesta syntynyt vähennyskelpoinen luovutustappio voidaan vähentää verotettavasta tulosta verovuonna sekä kymmenenä sitä seuraavana vuonna yleisten tappiontasasta koskevien säännösten mukaisesti.

Rajoitetusti verovelvolliset

Rajoitetusti verovelvolliset eivät pääsääntöisesti ole Suomessa verovelvollisia suomalaisen yhtiön osakkeiden tai optio-oikeuksien myynnistä saamastaan luovutusvoitosta, paitsi jos rajoitetusti verovelvollisella katsotaan olevan tuloverolaisa tarkoitettu kiinteä toimipaikka Suomessa ja osakkeet katsotaan kyseisen kiinteän toimipaikan omaisuudeksi.

Varainsiirtovero

Helsingin Pörssissä noteerattujen osakkeiden luovutuksesta kiinteää vastiketta vastaan ei pääsääntöisesti peritä varainsiirtoveroa. Varainsiirtoverovapauden edellytyksenä on, että luovutuksessa on välittäjänä tai osapuolena arvopaperimarkkina-alueella tarkoitettu arvopaperinvälittäjä tai luovutuksensaaja on hyväksytty kaupankäyntiosapuoleksi sillä markkinalla, jolla luovutus tapahtuu. Jos luovutuksessa on luovutuksensaajan välittäjänä tai toisena osapuolena muu kuin suomalainen sijoituspalveluyritys, suomalainen luottolaitos taikka ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen Suomessa oleva sivuliike tai -konttori, verottomuuden edellytyksenä on, että verovelvollinen luovutuksensaaja antaa luovutuksesta ilmoituksen Suomen veroviranomaisille kahden kuukauden kuluessa luovutuksesta tai että välittäjä antaa luovutuksesta verohallinnolle verotusmenettelylain mukaisen vuosi-ilmoituksen. Verovapaus ei koske pääomasijoituksena tai varojen jakona tapahtuvaa luovutusta eikä luovutusta, jossa vastike muodostuu osittain tai kokonaan työpanoksesta, eikä eräitä muita varainsiirtoverolaisa määriteltyjä luovutuksia.

Muista kuin yllä mainitut edellytykset täyttävistä osakkeiden luovutuksista ostaja on velvollinen maksamaan varainsiirtoveroa 1,6 prosenttia kauppahinnasta. Jos ostaja tällaisessa tilanteessa ei ole Suomessa yleisesti verovelvollinen tai ulkomaisen luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen tai rahastoyhtiön suomalainen sivuliike, on myyjän perittävä vero ostajalta. Mikäli kaupan välittäjänä on suomalainen arvopaperinvälittäjä tai luottolaitos tai ulkomaisen arvopaperinvälittäjän tai luottolaitoksen Suomessa oleva sivuliike, se on velvollinen perimään varainsiirtoveron ostajalta ja tilittämään sen tämän puolesta. Mikäli kumpikaan kaupan osapuolista ei ole Suomessa yleisesti verovelvollinen tai ulkomaisen luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen tai rahastoyhtiön suomalainen sivuliike tai konttori, ei osakeluovutuksesta peritä varainsiirtoveroa. Varainsiirtoveroa ei ole suoritettava, jos veron määrä on vähemmän kuin 10 euroa. Uusien osakkeiden liikkeeseen laskemisen ja merkinnän yhteydessä ei makseta varainsiirtoveroa.

STOCKMANN OYJ ABP:N YHTIÖJÄRJESTYS

1 §

Toiminimi ja kotipaikka

Yhtiön toiminimi on Stockmann Oyj Abp, englanniksi Stockmann plc ja kotipaikka Helsinki.

2 §

Toimiala

Yhtiön toimialana on harjoittaa tavaratalotoimintaa, autokauppaa, postimyyntiä ja muuta kauppaa sekä näihin liittyviä liiketoimintoja ja palveluita. Yhtiö voi harjoittaa rahoitus- ja sijoitustoimintaa sekä ravintolatoimintaa.

3 §

Vähimmäis- ja enimmäispääoma

Yhtiön vähimmäispääoma on seitsemänkymmentäviisimiljoonaa (75.000.000) euroa ja enimmäispääoma kolmesataamiljoonaa (300.000.000) euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestystä muuttamatta.

Osakkeiden nimellisarvo

Osakkeen nimellisarvo on kaksi (2) euroa.

Osakelajit

Osakkeet jakautuvat A-osakkeisiin ja B-osakkeisiin siten, että A-osakkeita on vähintään 18.000.000 kappaletta ja enintään 80.000.000 kappaletta ja B-osakkeita vähintään 18.000.000 kappaletta ja enintään 100.000.000 kappaletta.

Osakkeisiin liittyvä äänioikeus

Jokainen A-osake oikeuttaa yhtiökokouksessa äänestämään kymmenellä (10) äänellä ja jokainen B-osake yhdellä (1) äänellä.

Osakkeen muuntaminen

A-osake voidaan muuntaa B-osakkeeksi osakkeenomistajan vaatimuksesta, mikäli muuntaminen voi tapahtua osakelajien vähimmäis- ja enimmäismäärien puitteissa. Yhtiön hallitukselle osoitettavassa muuntamista koskevassa kirjallisessa vaatimuksessa on ilmoitettava, montako osaketta halutaan muunnettaviksi ja, mikäli muuntaminen ei koske asianomaisen kaikkia osakkeita, mitkä niistä halutaan muunnettaviksi sekä muunnettaviksi tulevien osakkeiden arvo-osuustili, jolle osakkeita vastaavat arvo-osuudet on kirjattu. Yhtiö voi pyytää osakkeenomistajan arvo-osuustilille tehtäväksi omistajan luovutusosoikeutta rajoittavan merkinnän muuntamismenettelyn ajaksi. Yhtiön hallituksen on kolmen kuukauden kuluessa vaatimuksen saatuaan käsiteltävä esitetyt muuntamispyynnöt. A-osake muuntuu B-osakkeeksi kaupparekisterimerkinnän tapahduttua. Muuntovaatimuksen tekijälle ja arvo-osuusrekisterin pitäjälle ilmoitetaan muuntamisen toteuttamisesta.

Muuntamisesta peritään osakkeenomistajalta hallituksen päättämä maksu. Hallitus antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet muuntamisen toteuttamisesta.

Kuuluminen arvo-osuusjärjestelmään

Yhtiön osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään.

4 §

Täsmäytyspäivä

Oikeus saada yhtiöstä jaettavia varoja sekä merkintäoikeus osakepääomaa korotettaessa on vain sillä,

- 1) joka on täsmäytyspäivänä merkitty osakkeenomistajaksi osakasluetteloon;
- 2) jonka oikeus suorituksen saamiseen on täsmäytyspäivänä kirjattu osakasluetteloon merkityn osakkeenomistajan arvo-osuustilille ja merkitty osakasluetteloon; tai
- 3) jos osake on hallintarekisteröity, jonka arvo-osuustilille osake on täsmäytyspäivänä kirjattu ja jonka osakkeiden hoitaja on täsmäytyspäivänä merkitty osakasluetteloon osakkeiden hoitajaksi.

5 §

Hallitus

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään yhdeksän jäsentä. Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa siitä yhtiökokouksesta, jossa hänet on valittu, ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Jos hallituksen jäsenen jäsenyys päättyy kesken toimikauden, voidaan uusi jäsen valita seuraavassa yhtiökokouksessa.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan yhdeksi vuodeksi kerrallaan.

Hallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä. Päätökset tehdään enemmistöpäätöksin. Äänten mennessä tasan päätökseksi tulee se mielipide, johon puheenjohtaja yhtyy. Kuitenkin, jos hallituksen puheenjohtajaa valittaessa äänät menevät tasan, vaalin ratkaisee arpa.

6 §

Toimitusjohtaja

Yhtiöllä on hallituksen nimittämä toimitusjohtaja, jonka tulee hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaan hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa.

7 §

Toiminimenkirjoitus

Yhtiön toiminimen kirjoittavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja kumpikin erikseen yksin sekä hallituksen jäsenet kaksi yhdessä. Hallitus voi antaa toiminimen kirjoitusoikeuden nimeltä mainituille henkilöille siten, että he kirjoittavat yhtiön toiminimen yksin tai kaksi yhdessä tai kukin erikseen yhdessä hallituksen jonkun jäsenen kanssa.

Yhtiön prokuroista päättää hallitus. Prokura voidaan antaa vain siten, että prokuristit kirjoittavat toiminimen yhdessä toisen prokuristin, hallituksen jonkun jäsenen tai henkilön kanssa, jolle hallitus on antanut toiminimen kirjoitusoikeuden yhdessä jonkun toisen kanssa.

8 §

Tilintarkastajat

Yhtiöllä on vähintään yksi ja enintään kolme tilintarkastajaa ja heillä vähintään yksi ja enintään kolme varamiestä. Mikäli varsinaiseksi tilintarkastajaksi valitaan KHT-yhteisö, ei varatilintarkastajaa tarvitse valita.

Tilintarkastajien toimikausi alkaa siitä yhtiökokouksesta, jossa heidät on valittu ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

9 §

Tilikausi

Yhtiön tilikausi on kalenterivuosi.

10 §

Yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain ennen kesäkuun loppua.

11 §

Kutsu yhtiökokoukseen

Kutsu yhtiökokoukseen on aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään seitsemäntoista (17) päivää ennen viimeistä ilmoittautumispäivää julkaistava jossakin Helsingin seudulla ilmestyvässä hallituksen määräämässä päivälehdessä. Vaihtoehtoisesti kutsu voidaan toimittaa edellä mainittujen määräaikojen puitteissa tavallisena kirjeenä yhtiön osakasluetteloon merkityille osakkeenomistajille.

12 §

Äänioikeus ja ilmoittautuminen yhtiökokoukseen

Osakkeenomistaja käyttää äänioikeuttaan yhtiökokouksessa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä.

Yhtiökokoukseen osallistuminen edellyttää, että osakasluetteloon merkitty osakkeenomistaja on tehnyt yhtiölle osallistumisilmoituksen aikana ja paikassa, jotka on mainittu yhtiökokouskutsussa. Ilmoittautumispäivä voi olla aikaisintaan kymmenen (10) päivää ennen kokousta.

13 §

Päätöksenteko yhtiökokouksessa

Yhtiökokouksen avaa hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja tai heidän estyneenä ollessaan toimitusjohtaja. Yhtiökokouksen puheenjohtajan valitsee yhtiökokous. Ellei osakeyhtiölaissa toisin määrätä, ratkaisee asian yhtiökokouksessa yksinkertainen äänten enemmistö. Vaaleissa katsotaan valituksi se, joka saa eniten ääniä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan mielipide, paitsi vaaleissa arpa.

Äänestyksen suorittamistavan määrää kokouksen puheenjohtaja.

14 §

Varsinaisessa yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat

Varsinaisessa yhtiökokouksessa on

esitettävä

- 1 tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman, taseen ja toimintakertomuksen;
- 2 tilintarkastuskertomus;

päätettävä

- 3 tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta;
- 4 toimenpiteistä, joihin vahvistetun taseen mukainen voitto tai tappio antaa aihetta;
- 5 vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle;
- 6 hallituksen jäsenten palkkioista;
- 7 tilintarkastajien palkkioista;
- 8 hallituksen jäsenten lukumäärästä;
- 9 tilintarkastajien ja heidän varamiestensä lukumäärästä;
- 10 muista kokouskutsussa mainituista asioista;

valittava

- 11 hallituksen jäsenet;
- 12 tilintarkastajat ja heidän varamiehensä.

15 §

Lunastusvelvollisuus

Osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä - joko yksin tai yhdessä toisten osakkeenomistajien kanssa siten kuin jäljempänä määritellään - saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia (lunastusvelvollinen osakkeenomistaja), on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien (lunastukseen oikeutetut osakkeenomistajat) vaatimuksesta näiden osakkeet ja niihin osakeyhtiölain mukaan oikeuttavat arvopaperit siten kuin tässä pykälässä määrätään.

Laskettaessa osakkeenomistajan osuutta yhtiön osakkeista ja niiden tuottamista äänistä luetaan mukaan myös ne osakkeet, jotka kuuluvat

- yhteisölle, joka osakeyhtiölain mukaan kuuluu samaan konserniin kuin osakkeenomistaja,
- yritykselle, joka kirjanpitolain mukaista konsernitilinpäätöstä laadittaessa luetaan kuuluvaksi samaan konserniin kuin osakkeenomistaja,
- edellä tarkoitettujen yhteisöjen tai yritysten eläkesäätiölle tai eläkekassalle, ja
- sellaiselle muulle kuin suomalaiselle yhteisölle tai yritykselle, joka - jos se olisi suomalainen - kuuluisi edellä tarkoitetuina tavoin samaan konserniin kuin osakkeenomistaja.

Mikäli lunastusvelvollisuus syntyy yhteenlaskettavien omistusten tai äänimäärien perusteella, lunastusvelvolliset osakkeenomistajat vastaavat lunastuksen toteuttamisesta yhteisvastuullisesti lunastukseen oikeutettuihin osakkeenomistajiin nähden. Lunastusvaatimus katsotaan tällaisessa tilanteessa kohdistetuksi ilman eri vaatimustakin kaikkiin lunastusvelvollisiin osakkeenomistajiin.

Mikäli kaksi osakkeenomistajaa saavuttaa tai ylittää lunastusvelvollisuuden aikaansaavan omistus- tai äänirajan siten, että molemmat ovat lunastusvelvollisia samanaikaisesti, voi lunastukseen oikeutettu osakkeenomistaja vaatia lunastusta kummaltakin erikseen.

Lunastusvelvollisuus ei koske osakkeita tai niihin oikeuttavia arvopapereita, jotka lunastusta vaativa osakkeenomistaja on hankkinut lunastusvelvollisuuden syntymisen jälkeen.

Lunastushinta

Osakkeiden lunastushinta on korkeampi seuraavista:

- a) osakkeen kaupankäyntikurssien painotettu keskikurssi viimeisen kymmenen (10) pörssipäivän aikana Helsingin Pörsissä ennen sitä päivää, jolloin yhtiö sai lunastusvelvolliselta osakkeenomistajalla ilmoituksen edellä tarkoitettua omistus- tai äänirajan saavuttamisesta tai ylittymisestä tai, sanotun ilmoituksen puuttuessa tai jäädessä määräajassa saapumatta, yhtiön hallitus sai siitä muutoin tiedon;
- b) se osakkeiden lukumäärällä painotettu keskihinta, jonka lunastusvelvollinen osakkeenomistaja on maksanut hankkimistaan tai muutoin saamistaan osakkeista viimeisten kahdentoista (12) kuukauden aikana ennen edellä a-kohdassa tarkoitettua päivää.

Jos jokin keskihintaan vaikuttava saanto on valuuttamääräinen, lasketaan sen vasta-arvo euroina noudattaen Euroopan keskuspankin asianomaiselle valuutalle vahvistamaa kurssia seitsemän (7) päivää ennen sitä päivää, jona hallitus ilmoittaa osakkeenomistajille osakkeiden lunastusmahdollisuudesta. Mitä edellä on sanottu lunastushinnan määrittämisestä osakkeille, sovelletaan myös muihin lunastettaviksi tuleviin arvopapereihin.

Lunastusmenettely

Lunastusvelvollisen osakkeenomistajan tulee seitsemän (7) päivän kuluessa siitä, kun lunastusvelvollisuus on syntynyt, kirjallisesti ilmoittaa tästä yhtiön hallitukselle yhtiön osoitteella. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot lunastusvelvollisen osakkeenomistajan omistamien osakkeiden määrästä lajeittain sekä lunastusvelvollisen viimeisten kahdentoista (12) kuukauden aikana hankkimien tai muutoin saamien osakkeiden määristä ja hinnoista lajeittain. Ilmoitukseen tulee liittää osoite, josta lunastusvelvollinen osakkeenomistaja on tavoitettavissa.

Hallituksen tulee antaa osakkeenomistajille tieto lunastusvelvollisuuden syntymisestä 45 päivän kuluessa siitä, kun se on saanut edellä tarkoitettua ilmoituksen, tai sanotun ilmoituksen puuttuessa tai jäädessä määräajassa saapumatta, se on muutoin saanut tiedon lunastusvelvollisuuden syntymisestä. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot lunastusvelvollisuuden syntymisen ajankohdasta ja lunastushinnan määräytymisen perusteista, siltä osin kuin ne ovat hallituksen tiedossa, sekä päivämäärä, jolloin lunastusvaatimus viimeistään on tehtävä. Ilmoitus

osakkeenomistajille on annettava noudattaen mitä kokouskutsun toimittamisesta on yhtiöjärjestyksen 11 §:ssä määrätty.

Lunastukseen oikeutetun osakkeenomistajan tulee kirjallisesti vaatia lunastusta 30 päivän kuluessa lunastusvelvollisuutta koskevan hallituksen ilmoituksen julkaisemisesta. Lunastusvaatimuksesta, joka toimitetaan yhtiölle, tulee ilmetä niiden osakkeiden ja muiden arvopapereiden lukumäärä, joita vaatimus koskee. Lunastusta vaativan osakkeenomistajan on samalla toimitettava yhtiölle mahdolliset osakekirjat tai muut osakkeiden saamiseen oikeuttavat asiakirjat luovutettaviksi lunastusvelvolliselle lunastushintaa vastaan.

Mikäli vaatimusta ei ole esitetty määräajassa edellä mainituin tavoin, raukeaa osakkeenomistajan oikeus vaatia lunastusta kyseisen lunastustilanteen osalta. Lunastukseen oikeutetulla osakkeenomistajalla on oikeus peruuttaa vaatimuksensa niin kauan kuin lunastusta ei ole tapahtunut.

Hallituksen tulee lunastukseen oikeutetuille osakkeenomistajille varatun määräajan umpeuduttua antaa lunastusvelvolliselle osakkeenomistajalle tieto esitetyistä lunastusvaatimuksista. Lunastusvelvollisen osakkeenomistajan on 14 päivän kuluessa lunastusvaatimuksista tiedon saatuaan suoritettava lunastushinta yhtiön määräämin tavoin osakkeiden ja niihin oikeuttavien arvopapereiden luovutusta vastaan tai, mikäli lunastettavat osakkeet on merkitty asianomaisten osakkeenomistajien arvo-osuustileille, yhtiön antamaa kuittia vastaan. Yhtiön on tässä tapauksessa huolehdittava siitä, että lunastaja välittömästi kirjataan lunastettujen osakkeiden omistajaksi arvo-osuustilille. Lunastushinnalle, jota ei ole suoritettu määräajassa, lasketaan viivästyskorkoa 16 prosenttia vuodessa siitä päivästä, jolloin lunastus olisi viimeistään tullut suorittaa. Mikäli lunastusvelvollinen osakkeenomistaja on lisäksi laiminlyönyt noudattaa mitä edellä on ilmoitusvelvollisuudesta säädetty, lasketaan viivästyskorko siitä päivästä, jolloin ilmoitusvelvollisuus olisi viimeistään tullut täyttää.

Mikäli lunastusvelvollinen laiminlyö noudattaa tämän pykälän määräyksiä, lunastusvelvollisen omistamalla osakkeilla ja niillä osakkeilla, jotka edellä tässä pykälässä tarkoitettulla tavalla otetaan huomioon laskettaessa lunastusvelvollisuuden perustavaa osuutta, saa, ellei pakottavasta lainsäädännöstä muuta johdu, yhtiön yhtiökokouksissa äänestää vain siltä osin kuin osakkeiden tuottama äänimäärä on vähemmän kuin yksi kolmasosa (1/3) tai vastaavasti vähemmän kuin 50 prosenttia yhtiön kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä.

Muut määräykset

Tässä pykälässä tarkoitettu lunastusvelvollisuus ei koske osakkeenomistajaa, joka osoittaa, että lunastusvelvollisuuden aikaansaava omistus- tai ääniraja on saavutettu tai ylitetty ennen kuin tämä yhtiöjärjestyksen määräys on rekisteröity kaupparekisterissä.

Edellä olevaa lunastusvelvollisuutta, siihen liittyvää oikeutta vaatia lunastusta sekä lunastushinnan määrää koskevat erimielisyydet ratkaistaan välimiesmenettelyssä yhtiön kotipaikkakunnalla välimiesmenettelystä annetun lain (967/92) säännöksiä noudattaen. Välimiesmenettelyssä noudatetaan Suomen lakia.

16 §

Välimieslauseke

Riita toisaalta yhtiön ja toisaalta hallituksen, hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan, tilintarkastajan tai osakkeenomistajan välillä on ratkaistava välimiesmenettelyssä välimiesmenettelystä annetun lain mukaan.

Hyväksytty varsinaisessa yhtiökokouksessa 17.3.2009

TILINTARKASTAJIEN LAUSUNTO LISTALLEOTTOESITTEeseen SISÄLTYYVÄSTÄ
TULOSENNUSTEESTA

Stockmann Oyj:n hallitukselle listalleottoesitteeseen liitettäväksi

Annamme Komission asetuksen (EY) N:o 809/2004 liitteen 1 kohdassa 13.2 tarkoitetun lausuntomme Stockmann Oyj:n 30.4.2009 päivätyin listalleottoesitteen vuotta 2009 koskevasta tuloseennusteesta, joka on esitetty esitteen kohdan ”Stockmannin liiketoiminnan tulos, taloudellinen asema ja tulevaisuuden näkymä” otsikon ”Tulevaisuuden näkymät ja tuloseennuste” alla:

”Myös vuoden 2009 toisen neljänneksen aikana myyntiluvut tulevat jäämään edellistä vuotta pienemmiksi edelleen jatkuvan heikon taloustilanteen vuoksi ja siksi, että vähittäiskaupan myynnin kehitys oli ripeää kaikilla markkinoilla vielä ensimmäisellä vuosipuoliskolla 2008. Loppuvuoden aikana myynnin odotetaan suhteellisesti parantuvan edelliseen vuoteen verrattuna, koska vertailukohteena ovat jo heikentyneet edellisen vuoden luvut. Vuoden toisen neljänneksen liikevoiton arvioidaan olevan hieman pienempi kuin viime vuonna.

Stockmann on käynnistänyt sopeuttamistoimet alhaisemman kysynnän olosuhteisiin. Rahoituskustannukset tulevat olemaan selvästi alhaisemmat kuin vuonna 2008. Tavoitteena on positiivinen kassavirta nettoinvestointien jälkeen sekä toiminnan kannattavuuden säilyttäminen hyvällä tasolla myös vuoden 2009 aikana.”

Liikkeeseenlaskijan johto vastaa tuloseennusteiden laatimisesta sekä olettamuksista, joihin ennusteet perustuvat. Meidän tehtävänä on antaa lausunto siitä antavatko johdon käyttämät olettamukset kohtuullisen perustan tulevaisuuden ennusteille ja onko ennusteet laadittu olettamusten perusteella. Työmme on suoritettu noudattaen soveltuvien osin KHT-yhdistyksen antamaa standardia 3400, ”Tulevaisuutta koskevan taloudellisen informaation tarkastaminen”.

Olettamuksien pohjana olevaa aineistoa arvioidessamme tietoomme ei ole tullut mitään mikä antaisi meille syyn uskoa, etteivät nämä olettamukset antaisi kohtuullista perustaa ennusteille. Listalleottoesitteeseen sisältyvät ennusteet ovat käsityksemme mukaan asianmukaisesti laadittu johdon käyttämien esitteessä esitettyjen tietojen perusteella ja niiden laadinnassa on noudatettu liikkeeseen laskijan käyttämiä laskenta- ja tilinpäätöksen laadintaperiaatteita. Emme ole suorittaneet listalleottoesitteeseen sisältyvien tuloseennusteiden tai niiden laatimisen yhteydessä käytettyjen tietojen ja olettamusten tilintarkastusta emmekä näin ollen anna tilintarkastuskertomusta.

Tulevaisuuden toteutuvat tulokset tulevat todennäköisesti poikkeamaan ennakoitusta, sillä kaikki tulevaisuutta koskevat tapahtumat eivät useinkaan toteudu odotetulla tavalla ja poikkeamat saattavat olla olennaisia, erityisesti vallitsevassa markkinatilanteessa.

Helsinki, 30. huhtikuuta 2009

Jari Härmälä
KHT

Henrik Holmbom
KHT

NÄHTÄVILLÄ OLEVAT ASIAKIRJAT

Seuraavien asiakirjojen jäljennökset ovat nähtävillä tämän Esitteen voimassaoloaikana arkisin normaalin työajan puitteissa Stockmannin rekisteröidyssä toimipaikassa osoitteessa Aleksanterinkatu 52 B, 00100 Helsinki:

- Yhtiöjärjestys, sellaisena kuin se on voimassa tämän Esitteen päivämääränä;
- Stockmann Oyj Abp:n tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2007 päättyneeltä tilikaudelta;
- Stockmann Oyj Abp:n tilintarkastettu konsernitilinpäätös 31.12.2008 päättyneeltä tilikaudelta;
- Stockmann Oyj Abp:n tilintarkastamaton osavuosikatsaus 31.3.2009;
- Listalleottoesite; ja
- Rahoitustarkastuksen päätökset koskien tätä Esitettä.

ESITTEESEEN VIITTAAMALLA SISÄLTYVÄT ASIAKIRJAT

Seuraavat asiakirjat on liitetty tähän Esitteeseen viittaamalla Euroopan komission asetuksen (EY) N:o 809/2004 artiklan 28 mukaisesti, ja ne muodostavat osan Stockmannin taloudellisista tiedoista. Viittaamalla liitetyt asiakirjat ovat saatavilla osoitteissa www.stockmanns.com ja normaalin ajan puitteissa Stockmannin liikkeenjohdosta osoitteessa Aleksanterinkatu 52 B, 00100 Helsinki.

- Stockmann Oyj Abp:n tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus 31.12.2006 päättyneeltä tilikaudelta (yhtiön vuosikertomus 1.1.2006-31.12.2006 sivut 41-85, asiakirjan muut tiedot löytyvät muualta Esitteestä tai tietojen katsotaan olevan tarpeettomia sijoittajan kannalta.)
- Stockmann Oyj Abp:n tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus 31.12.2007 päättyneeltä tilikaudelta (yhtiön vuosikertomus 1.1.2007-31.12.2007 sivut 46-101, asiakirjan muut tiedot löytyvät muualta Esitteestä tai tietojen katsotaan olevan tarpeettomia sijoittajan kannalta.)

ODOTUSTEN MUKAISESTI VAIKEA ENSIMMÄINEN VUOSINELJÄNNES

Stockmann-konsernin myynti pieneni 15 prosenttia ja oli 424,8 Me (497,5 Me). Myynnin pienenemiseen vaikuttivat yleisen suhdannetilanteen muutos, useiden valuuttojen voimakas heikentyminen ja vuoden 2008 erittäin korkeat vertailuluvut, joihin sisältyi myös toukokuussa 2008 toimintansa lopettaneen Smolenskajan tavaratalon myynti. Konsernin liiketulos pieneni ennakoitusti ja oli -22,0 Me (-2,5 Me). Edellisen vuoden tulokseen sisältyi 3,8 Me:n kertaluontoinen myyntivoitto. Nettorahoituskulut pienenevät odotetulla tavalla ja olivat 4,8 Me (11,3 Me). Kauden tulos oli -23,8 Me (-11,6 Me). Tulos osaketta kohden oli -0,39 e (-0,21 e).

Tunnuslukuja

		1-3 2009	1-3 2008	2008
Myynti	milj. euroa	424,8	497,5	2 265,8
Liikevaihto	milj. euroa	353,2	413,4	1 878,7
Liikevoitto	milj. euroa	-22,0	-2,5	121,9
Tulos ennen veroja	milj. euroa	-26,9	-13,8	71,7
Tulos/osake	euroa	-0,39	-0,21	0,67
Oma pääoma/osake	euroa	10,20	9,07	11,24
Liiketoiminnan rahavirta	milj. euroa	-94,6	-76,4	170,1
Nettovelkaantumisaste	prosenttia	140,1	197,4	107,4
Omavaraisuusaste	prosenttia	34,0	26,9	39,0
Osakkeiden määrä, painotettu keskiarvo, laimennettu	tuhatta kpl	61 346	55 798	58 609
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kuukautta	prosenttia	6,9	10,7	8,3

MYYNTI JA TULOS

Stockmann-konsernin myynti pieneni 15 prosenttia ja oli 424,8 miljoonaa euroa (497,5 miljoonaa euroa). Myynnin voimakkaaseen pienenemiseen vaikuttivat yleisen suhdannetilanteen muutos, Ruotsin ja Norjan kruunujen sekä Venäjän ruplan voimakas heikentyminen ja vuoden 2008 erittäin korkeat vertailuluvut, joihin sisältyi myös toukokuussa 2008 Moskovassa toimintansa lopettaneen Smolenskajan tavaratalon myynti.

Tammi-maaliskuun myynti Suomessa pieneni 10 prosenttia ja oli 237,8 miljoonaa euroa. Konsernin myynti ulkomailla oli 186,9 miljoonaa euroa, ja se pieneni 20 prosenttia. Ilman valuuttakurssien muutoksia konsernin myynti ulkomailla olisi pienentynyt 9 prosenttia. Ulkomaisen myynnin osuus konsernin myynnistä oli 44 prosenttia (47 prosenttia).

Liiketoiminnan muita tuottoja ei katsauskaudella ollut (3,8 miljoonaa euroa).

Konsernin liiketoiminnan myyntikate pieneni 26,4 miljoonalla eurolla ja oli 156,0 miljoonaa euroa. Suhteellinen myyntikate oli 44,2 prosenttia (44,1 prosenttia). Lindexin ja Hobby Hallin suhteellinen myyntikate parani, mutta tavarataloryhmän ja Seppälän suhteellinen myyntikate pieneni. Toiminnan kustannukset pienenevät 10,2 miljoonaa euroa ja poistot 0,6 miljoonaa euroa. Yhteensä noin 28 miljoonan euron säästöihin tähtäävän toimenpideohjelman toteuttaminen on käynnistynyt suunnitelmien mukaisesti.

Konsernin liiketulos pieneni 19,5 miljoonaa euroa ja oli -22,0 miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut pienenevät 6,5 miljoonaa euroa ja olivat 4,8 miljoonaa euroa (11,3 miljoonaa euroa).

Tulos ennen veroja oli -26,9 miljoonaa euroa eli 13,1 miljoonaa euroa pienempi kuin vuotta aiemmin. Katsauskauden veroksi muodostui 3,1 miljoonaa euroa, johon sisältyy katsauskauden tappiosta kirjattu 4,3 miljoonan euron suuruinen laskennallinen verohyvitys. Verojen vaikutus tulokseen oli 0,9 miljoonaa euroa

pienempi kuin vuotta aiemmin. Tulos osaketta kohden oli -0,39 euroa (-0,21 euroa) ja optioiden vaikutuksella laimennettuna -0,39 euroa (-0,21 euroa). Oma pääoma osaketta kohden oli 10,20 euroa (9,07 euroa).

MYYNТИ JA TULOSKEHITYS LIIKETOIMINTASEGMENTEITTÄIN

Tavarataloryhmä

Tavarataloryhmän myynti pieneni 19 prosenttia ja oli 224,5 miljoonaa euroa. Myynti Suomessa pieneni 13 prosenttia. Ulkomaantoimintojen euromääräinen myynti pieneni 31 prosenttia, ja sen osuus ryhmän myynnistä oli 28 prosenttia (33 prosenttia). Tavarataloryhmän myynnin pienenemiseen vaikuttivat yleisen suhdannetilanteen muutoksen ohella Venäjän ruplan voimakas heikentyminen, vuoden 2008 erittäin korkeat vertailuluvut, joihin sisältyi myös toukokuussa Moskovassa toimintansa lopettaneen Smolenskajan tavaratalon myynti, sekä voimakas kasvu Baltian tavarataloissa alkuvuonna 2008. Katsauskauden suhteellinen myyntikate pieneni. Tavarataloryhmän liiketulos pieneni 16,0 miljoonaa euroa ja oli -14,5 miljoonaa euroa (1,5 miljoonaa euroa).

Lindex

Lindexin myynti oli katsauskaudella 122,6 miljoonaa euroa, joka oli 11 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna (138,3 miljoonaa euroa). Myynti Suomessa pieneni 2 prosenttia ja muissa maissa 13 prosenttia. Myynnin pienenemiseen vaikutti Ruotsin ja Norjan kruunujen voimakas heikentyminen. Paikallisissa valuutoissa laskettuna Lindexin myynti kasvoi prosentin, ja Lindex kasvatti markkinaosuuttaan päämarkkina-alueellaan Ruotsissa. Suhteellinen myyntikate parani merkittävästi. Toiminnan laajenemisen myötä kiinteät kustannukset ja poistot kasvoivat. Lindexin liiketulos oli 0,2 miljoonaa euroa (-1,2 miljoonaa euroa).

Hobby Hall

Hobby Hallin myynti pieneni 9 prosenttia ja oli 43,1 miljoonaa euroa (47,4 miljoonaa euroa). Myynti pieneni sekä Suomessa että ulkomailla, mutta sitä vastoin Hobby Hallin suhteellinen myyntikate kasvoi hieman. Hobby Hallin liiketulos parani ja oli -1,7 miljoonaa euroa (-2,1 miljoonaa euroa). Tuloksen paraneminen johtuu ensisijaisesti tappiollisen Venäjän liiketoiminnan lopettamisesta katsauskauden alussa.

Seppälä

Seppälän myynti pieneni 3 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajasta ja oli 34,7 miljoonaa euroa (35,7 miljoonaa euroa). Myynti Suomessa pysyi edellisen vuoden tasolla, ja Seppälän markkinaosuus kasvoi. Myynti ulkomailla pieneni 8 prosenttia, ja sen osuus Seppälän myynnistä oli 33 prosenttia (35 prosenttia). Ruplamääräinen myynti Venäjällä kasvoi 21 prosenttia, mutta myynti Baltian maissa väheni huomattavasti suhdannetaantumien myötä. Baltian maissa annettujen suurten alennusten vuoksi Seppälän suhteellinen myyntikate pieneni. Seppälän nopean laajenemisen takia kiinteät kustannukset ja poistot kasvoivat myyntikatteen kasvua nopeammin. Seppälän liiketulos pieneni 2,2 miljoonaa euroa ja oli -2,8 miljoonaa euroa (-0,6 miljoonaa euroa).

RAHOITUS JA SITOUTUNUT PÄÄOMA

Likvidit varat olivat maaliskuun lopussa 23,3 miljoonaa euroa, kun ne vuotta aiemmin olivat 17,1 miljoonaa euroa ja vuoden 2008 lopussa 35,2 miljoonaa euroa.

Korollisen vieraan pääoman määrä oli maaliskuun lopussa 900,2 miljoonaa euroa (1 014,6 miljoonaa euroa), josta pitkäaikaista oli 834,6 miljoonaa euroa (865,6 miljoonaa euroa). Vuoden 2008 lopussa korollisen vieraan pääoman määrä oli 775,7 miljoonaa euroa, josta pitkäaikaista oli 755,7 miljoonaa euroa. Investoinnit olivat katsauskaudella 39,6 miljoonaa euroa. Nettokäyttöpääoma oli maaliskuun lopussa 201,8 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 203,8 miljoonaa euroa ja vuoden 2008 lopussa 150,9 miljoonaa euroa. Yhtiökokouksen 17.3.2009 päättämä vuoden 2008 osinko, 38,0 miljoonaa euroa, maksettiin huhtikuun 2. päivänä. Osavuosikatsauksessa osinko on käsitelty voitonjakona ja velkana osakkeenomistajille. Omavaraisuusaste oli maaliskuun lopussa 34,0 prosenttia (26,9 prosenttia). Vuoden 2008 lopussa omavaraisuusaste oli 39,0 prosenttia. Velkaantumisaste (gearing) oli maaliskuun lopussa 140,1 prosenttia (197,4 prosenttia). Vuoden 2008 lopussa velkaantumisaste oli 107,4 prosenttia.

Sijoitetun pääoman tuotto viimeisten 12 kuukauden ajalta oli 6,9 prosenttia (8,3 prosenttia vuoden 2008 lopussa). Konsernin sijoitettu pääoma kasvoi 5,5 miljoonaa euroa edellisen vuoden maaliskuusta ja oli katsauskauden lopulla 1 528,1 miljoonaa euroa (1 466,8 miljoonaa euroa vuoden 2008 lopussa).

INVESTOINNIT

Katsauskauden investoinnit olivat yhteensä 39,6 miljoonaa euroa (35,7 miljoonaa euroa).

Tavarataloryhmä

Stockmann avasi 13.2.2009 uuden tavaratalon vuokratiloissa Metropolis-kauppakeskuksessa Moskovan keskustan tuntumassa. Tavaratalon kokonaispinta-ala on noin 8 000 neliometriä ja Stockmannin investointi kohteeseen noin 12 miljoonaa euroa, josta katsauskaudella sitoutui 2,6 miljoonaa euroa. Tavaratalon toiminta on käynnistynyt hyvin.

Helsingin keskustan tavaratalossa on käynnissä mittava laajennus- ja muutoshanke. Hankkeessa laajennetaan tavaratalon kaupallisia tiloja noin 10 000 neliometrillä muuttamalla tiloja kaupalliseen käyttöön ja rakentamalla uusia tiloja. Tämän lisäksi rakennetaan uudet tavarankäsittely-, huolto- ja asiakaspaikoitustilat. Laajennuksen jälkeen Helsingin tavaratalon myyntipinta-ala on noin 50 000 neliometriä. Laajennusosan kustannusarvio on noin 250 miljoonaa euroa, minkä lisäksi hankkeen yhteydessä on toteutettu ja tullaan toteuttamaan merkittäviä vanhaan kiinteistöön kohdistuvia korjaus- ja perusparannustoimenpiteitä. Uusia tiloja otetaan käyttöön asteittain. Maaliskuussa 2009 avattiin tavaratalon 8. kerrokseen uusia ravintolatiloja sekä 7. kerroksen Kauneuden Maailma ja uudet maanalaiset tavarankäsittelytilat. Uusi pysäköintilaitos avataan toukokuussa, ja uusia myyntitiloja otetaan käyttöön vuoden 2009 aikana. Töiden arvioidaan valmistuvan vaiheittain vuoden 2010 loppuun mennessä. Hankkeeseen sitoutui katsauskauden aikana 12,3 miljoonaa euroa.

Stockmann osti vuonna 2006 noin 10 000 neliömetrin suuruisen liiketontin Pietarin kaupungin pääkadulta Nevski Prospektilta. Tontti sijaitsee Vosstanija-aukion metroaseman vieressä ja Moskovan rautatieaseman välittömässä läheisyydessä. Stockmann rakennuttaa tontille bruttopinta-alaltaan noin 100 000 neliömetrin suuruisen Nevsky Centre -kauppakeskuksen, josta noin 50 000 neliometriä on myymälä- ja toimistotilaa. Kauppakeskukseen on suunniteltu noin 20 000 neliömetrin suuruisen Stockmann-tavaratalo, muuta vähittäiskauppaa, toimistotiloja sekä maanalainen paikoituslaitos. Kokonaisinvestoinnin arvioidaan olevan noin 185 miljoonaa euroa. Hankkeen rakennustyöt ovat käynnissä. Rakennuksen ennakoitua valmistuvan kesän 2010 aikana ja kaupallisen toiminnan käynnistyvän vuoden 2010 loppuun mennessä. Tilojen vuokraaminen ulkopuolisille toimijoille etenee suunnitellusti. Hankkeeseen sitoutui katsauskauden aikana 15,1 miljoonaa euroa.

Tavarataloryhmän investoinnit olivat yhteensä 31,3 miljoonaa euroa.

Katsauskauden jälkeen huhtikuussa avattiin Turussa uusi Stockmann Beauty -myymälä.

Lindex

Lindex avasi katsauskaudella kaksi myymälää Ruotsissa ja Liettuassa sekä yhden myymälän Suomessa, Latviassa, Tsekin tasavallassa ja Venäjällä.

Franchising-yhteistyökumppani avasi kaksi uutta Lindex-myymälää Saudi-Arabiassa.

Lindexin investoinnit olivat yhteensä 5,9 miljoonaa euroa.

Katsauskauden jälkeen huhtikuussa Lindex on avannut kaksi myymälää Suomessa ja yhden Venäjällä.

Hobby Hall

Hobby Hallin investoinnit olivat yhteensä 0,4 miljoonaa euroa.

Seppälä

Seppälä avasi katsauskaudella yhden myymälän Venäjällä, Latviassa, Liettuaassa ja Ukrainassa ja sulki yhden myymälän Venäjällä.

Seppälän investoinnit olivat yhteensä 1,9 miljoonaa euroa.

Katsauskauden jälkeen huhtikuussa Seppälä on avannut yhden myymälän Suomessa ja yhden Latviassa.

Muut investoinnit

Konsernin muut investoinnit olivat yhteensä 0,1 miljoonaa euroa.

UUDET HANKKEET

Tavarataloryhmä

Tavarataloryhmällä on esisopimukset tavaratalon avaamisesta rakennettavissa vuokratiloissa Venäjällä Jekaterinburgissa ja Pohjois-Moskovassa. Suhdannetaantumien myötä näiden hankkeiden toteutusta ja ajankohtaa arvioidaan uudelleen. Esisopimus tavaratalon avaamisesta Liettuan pääkaupungissa Vilnassa on purettu.

Lindex

Lindex jatkaa laajentumista ja ennakoi avaavansa vuonna 2009 suunnilleen yhtä monta uutta myymälää kuin vuonna 2008. Lindex on tehnyt esisopimuksen syksyllä avattavista kahdesta myymälästä Slovakiassa, josta tulee Lindexin ja koko Stockmann-konsernin uusin markkina-alue. Franchising-myymlöiden määrä Lähi-idässä kasvaa noin kymmenellä.

Suomen myymälöiden modernisoiminen käynnistyy vuoden 2009 aikana.

Hobby Hall

Hobby Hallin uudistettu verkkokauppa otetaan käyttöön kesällä. Helsingin Hämeentien myymälä on päätetty sulkea vuoden loppuun mennessä. Hobby Hallin integraatio tavarataloryhmän kanssa etenee suunnitellusti. Tavoitteena on yhdistää Hobby Hall tavarataloryhmään vuoden 2010 alusta lukien.

Seppälä

Seppälä avaa vuonna 2009 yhteensä 8-12 uutta myymälää, joista puolet Venäjälle ja puolet muihin Seppälän nykyisiin toimintamaihin.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Stockmannin varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 17.3.2009.

Osinko

Yhtiökokous päätti, että osinkona tilikaudelta 2008 maksetaan 0,62 euroa osakkeelta eli 93 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta. Lisäksi yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään harkintansa mukaan 31.12.2009 mennessä osingon maksamisesta edellä mainitun yhtiökokouksessa päätetyn osingon lisäksi yhtiön taloudellisen tilanteen sen salliessa, kuitenkin enintään 0,38 euroa osakkeelta.

Hallituksen jäsenten valinta

Yhtiökokous päätti hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti, että hallitukseen valitaan seitsemän jäsentä, ja valitsi valiokunnan ehdotuksen mukaisesti hallituksen jäsenet ministeri Christoffer Taxellin, toimitusjohtaja Erkki Etolan, toimitusjohtaja Kaj-Gustaf Berghin, professori Eva Liljeblomin,

toimitusjohtaja Kari Niemistön, kestävän kehityksen johtaja Carola Teir-Lehtisen ja kamarineuvos Henry Wiklundin uudelleen toimikaudelle, joka jatkuu seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka.

Järjestäytymiskokouksessaan 17.3.2009 hallitus valitsi puheenjohtajakseen edelleen Christoffer Taxellin ja varapuheenjohtajakseen edelleen Erkki Etolan. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi hallitus valitsi edelleen Christoffer Taxellin ja muiksi jäseniksi edelleen Erkki Etolan, Eva Liljeblomin ja Henry Wiklundin.

Tilintarkastajat

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin edelleen KHT-tilintarkastaja Jari Härmälä ja KHT-tilintarkastaja Henrik Holmbom. Varatilintarkastajana jatkaa KHT-yhteisö KPMG Oy Ab.

Yhtiöjärjestyksen muutokset

Yhtiökokous päätti hallituksen esityksen mukaisesti, että yhtiöjärjestyksen 3. pykälään sisältyvä äänimäärärajoitus, jonka mukaan kukaan ei yhtiökokouksessa saa äänestää enemmällä kuin viidennellä osalla kokouksessa edustetusta äänimäärästä, poistettiin. Yhtiökokous päätti hallituksen esityksen mukaisesti myös yhtiöjärjestyksen 5. pykälän muuttamisesta siten, että hallituksen jäseneksi valittavan henkilön 65 vuoden yläikäraja poistettiin.

Muutos vuoden 2008 kanta-asiakasoptioiden ehtoihin

Yhtiökokous päätti hallituksen esityksen mukaisesti vuoden 2008 kanta-asiakasoptioiden ehtojen muuttamisesta siten, että optioiden perusteella merkittävien osakkeiden merkintähinta on yhtiön B-osakkeen vaihdolla painotettu keskimääräinen Helsingin pörssissä ajanjaksolla 1.2.2009 - 28.2.2009 eli 11,28 euroa. Yhtiökokouksen vuonna 2008 hyväksymien kanta-asiakasoptioiden ehtojen mukaan merkintähinnan määräytymisaika oli 1.2.2008 - 29.2.2008. Muilta osin optio-oikeuksia koskevat ehdot pysyvät ennallaan.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Yhtiön osakekannan markkina-arvo maaliskuun lopussa oli 683,5 miljoonaa euroa (1 756,5 miljoonaa euroa). Osakkeenomistajien määrä oli yli 43 000. Vuoden 2008 lopussa osakekannan markkina-arvo oli 611,6 miljoonaa euroa.

Stockmannin osakkeiden kurssit kehittyivät katsauskaudella sekä OMX Helsinki -indeksiä että OMX Helsinki Cap -indeksiä paremmin. Maaliskuun lopussa A-osakkeen kurssi oli 12,00 euroa, kun se vuoden 2008 lopussa oli 10,10 euroa, ja B-osakkeen kurssi 10,38 euroa, kun se vuoden 2008 lopussa oli 9,77 euroa.

Stockmannilla oli 26 582 049 A-sarjan osaketta ja 35 121 287 B-sarjan osaketta 31.3.2009.

Stockmannin omistuksessa oli maaliskuun 2009 lopussa 349 755 omaa B-osaketta. Ne edustivat 0,6 prosenttia kaikista osakkeista sekä 0,1 prosenttia kaikista äänistä. Niiden hankintahinta oli yhteensä 5,3 miljoonaa euroa.

Vuoden 2007 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien B-osakkeiden luovuttamisesta yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutus on voimassa viisi vuotta. Yhtiön hallituksella ei ole voimassa olevia valtuuksia omien osakkeiden ostamiseen.

HENKILÖSTÖ

Katsauskaudella on panostettu henkilöstösuunnitteluun ja työtuntien käytön optimointiin. Tämän ansiosta konsernin keskimääräinen henkilöstömäärä pieneni 744 henkilöllä ja oli 14 735. Stockmannin kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä pieneni 538 henkilöllä ja oli 11 108 henkilöä.

Konsernin henkilöstökulut olivat 79,7 miljoonaa euroa, kun ne vuotta aiemmin olivat 85,1 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen osuus liikevaihdosta kasvoi ja oli 23 prosenttia (21 prosenttia).

Ulkomailla työskenteli maaliskuun 2009 lopussa 7 893 henkilöä. Edellisen vuoden maaliskuun lopussa

ulkomailla työskenteli 8 247 henkilöä. Ulkomailla työskentelevien osuus koko henkilöstöstä oli 52 prosenttia (51 prosenttia).

RISKITEKIJÖITÄ

Riskitekijöissä ei ole tapahtunut muutosta hallituksen toimintakertomuksessaan 13.2.2009 esittämän katsauksen jälkeen. Lähiajan erityiset riskit koskevat suhdannetaantumana vaikutusta kuluttajien ostokäyttäytymiseen Stockmannin markkina-alueilla ja keskeneräisiä oikeudenkäyntejä.

AB Lindexillä (publ) on ylimmässä oikeusasteessa keskeneräinen oikeudenkäynti, joka koskee Lindex-konsernin Saksan yhtiön noin 70 miljoonan euron suuruisen tappioiden vähennyskelpoisuutta Ruotsin verotuksessa. Lindex on vuonna 2008 maksanut kiistan kohteena olevat verot ja korot, yhteensä 23,8 miljoonaa euroa, ja ne on kirjattu kasvattamaan Lindexin liikearvoa. Oikeudenkäynnin tuloksena mahdollisesti palautettavat verot ja korot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Lindex on myös vaatinut oikaisua Saksan verotusta koskevaan harkintaverotukseen vuosilta 2004-2006. Tämän oikaisuvaatimuksen arvo on noin 32 miljoonaa euroa. Vaatimuksen verovaikutusta ei ole kirjattu tulosvaikutteisesti.

Stockmann käynnisti vuonna 2008 Smolenskajan tavaratalon vuokraisäntiä vastaan Moskovan kansainvälisessä välitystuomioistuimessa (ICAC) vahingonkorvausoikeudenkäynnit, joissa vaadittiin noin 75 miljoonan dollarin vahingonkorvauksia tavaratalon laittoman sulkemisen vuoksi. Välimiesoikeus ratkaisi 14.4.2009 antamallaan päätöksillä asian Stockmannin hyväksi, pienentäen tuomitun vahingonkorvauksen määrän noin 7 miljoonaa dollariin, ja määräsi vuokranantajat korvaamaan Stockmannin oikeudenkäyntikulut. Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuuden aikaansaamiseksi se on vahvistettava Venäjän yleisessä tuomioistuimessa.

LOPPUVUODEN NÄKYMÄT

Suhdannetaantuma on nopeasti ja voimakkaasti laajentunut globaaliin talouteen. Kulutuskysyntä on heikentynyt kaikilla Stockmannin markkina-alueilla, ja kysynnän kehityksen ennakoitiin edelleen erittäin vaikeaa.

Todennäköistä on, että kaikilla Stockmannin markkina-alueilla taloudet ovat vuoden aikana edelleen taantumassa ja kasvu on negatiivinen. Venäjän osalta kehitys on suurelta osin riippuvainen energian hinnasta.

Myös vuoden 2009 toisen neljänneksen aikana myyntiluvut tulevat jäämään edellistä vuotta pienemmiksi edelleen jatkuvan heikon taloustilanteen vuoksi ja siksi, että vähittäiskaupan myynnin kehitys oli ripeää kaikilla markkinoilla vielä ensimmäisellä vuosipuoliskolla 2008. Loppuvuoden aikana myynnin odotetaan suhteellisesti parantuvan edelliseen vuoteen verrattuna, koska vertailukohteena ovat jo heikentyneet edellisen vuoden luvut. Moskovassa sijainneen Smolenskajan tavaratalon sulkemiskustannukset vaikuttivat vuoden 2008 toisen neljänneksen tulokseen. Vuoden toisen neljänneksen liikevoiton arvioidaan olevan jonkin verran pienempi kuin viime vuonna.

Stockmann on käynnistänyt sopeuttamistoimet alhaisemman kysynnän olosuhteisiin. Rahoituskustannukset tulevat olemaan selvästi alhaisemmat kuin vuonna 2008. Tavoitteena on positiivinen kassavirta nettoinvestointien jälkeen sekä toiminnan kannattavuuden säilyttäminen hyvällä tasolla myös vuoden 2009 aikana.

LAATIMISPERIAATTEET

Osavuositarkastus on laadittu IAS 34 -standardin mukaisesti. Käytetyt laatimisperiaatteet ja laskentamenetelmät ovat samat kuin vuoden 2008 tilinpäätöksessä. Stockmann-konserni on soveltanut 1.1.2009 alkaen IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardin muutosta ja IFRS 8 Toimintasegmentit -standardia. Osavuositarkastuksessa esitetään IAS 1 -standardin muutoksen mukainen laaja tuloslaskelma. Konsernin osavuositarkastuksessa esittämät IFRS 8 -standardin mukaiset toimintasegmentit ovat samat kuin aikaisemmin esitetyt liiketoiminnalliset segmentit, joita on kuvattu konsernin vuoden 2008 tilinpäätöksessä. Luvut ovat tilintarkastamattomia.

Tase, konserni, milj. euroa	31.3.2009	31.3.2008	31.12.2008
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet (liite 1)	752,4	849,9	758,5
Aineelliset käyttö- omaisuushyödykkeet (liite 1)	614,7	494,2	587,5
Myytavissä olevat sijoitukset	6,6	6,6	6,6
Pitkäaikaiset saamiset	1,7	1,7	1,6
Laskennalliset verosaamiset	4,7	5,3	4,5
Pitkäaikaiset varat yhteensä	1 380,0	1 357,8	1 358,8
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	271,8	286,2	220,3
Saamiset, korolliset	74,0	95,5	52,2
Saamiset, korottomat	89,3	121,8	98,4
Rahavarat	23,3	17,1	35,2
Lyhytaikaiset varat yhteensä	458,4	520,7	406,2
Varat yhteensä	1 838,4	1 878,5	1 765,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma	625,7	505,4	689,1
Vähemmistön osuus	0,0	0,0	0,0
Oma pääoma yhteensä	625,7	505,4	689,1
Pitkäaikaiset velat, korollinen	834,6	865,6	755,7
Varaukset	2,2	2,6	2,0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	836,8	868,2	757,7
Laskennalliset verovelat	77,1	56,2	78,1
Lyhytaikaiset velat			
Lyhytaikaiset velat, korollinen	65,6	149,0	20,0
Lyhytaikaiset velat, koroton	233,3	299,7	220,1
Lyhytaikaiset velat yhteensä	298,9	448,7	240,1
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 838,4	1 878,5	1 765,0
Omavaraisuusaste, prosenttia	34,0	26,9	39,0
Nettovelkaantumisaste, prosenttia	140,1	197,4	107,4
Liiketoiminnan rahavirta/osake, euroa	-1,53	-1,36	2,90
Korollinen nettovelka, milj. euroa	802,9	901,9	688,2
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa, 1000 kpl	61 703	56 094	61 703
Osakkeiden lukumäärä, painotettu keskiarvo, 1000 kpl	61 346	55 724	58 609
Osakkeiden lukumäärä, laimennettu 1000 kpl	61 346	55 798	58 609
Osakkeiden markkina-avo milj. euroa	683,5	1 756,5	611,6

Omavaraisuusaste = $100 \times (\text{taseen oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}) / (\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot})$

Nettovelkaantumisaste = $100 \times \text{korolliset nettorahoitusvelat} / \text{oma pääoma yhteensä}$

Korollinen nettovelka = korollinen vieras pääoma - rahavarat - korolliset saamiset

Osakekannan markkina-arvo = osakkeiden lukumäärä kerrottuna tilinpäätöspäivän pörssikursilla osakelajeittain

Rahavirtalaskelma, konserni, milj. euroa	1-3/2009	1-3/2008	1-12/2008
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden voitto	-23,8	-11,6	39,1
Oikaisut			
Poistot	14,6	15,2	61,4
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)		-3,8	-3,5
Korkokulut ja muut rahoituskulut	6,6	11,6	51,7
Korkotuotot	-1,7	-0,3	-1,6
Verot	-3,1	-2,2	32,7
Muut oikaisut	-0,2	-2,4	-1,4
Käyttöpääoman muutokset			
Myynti- ja muiden saamisten muutos	-22,3	7,9	75,6
Vaihto-omaisuuden muutos	-51,9	-41,6	24,0
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-9,8	-29,3	-12,7
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-10,9	-10,6	-47,7
Saadut korot	0,8	0,2	0,8
Maksetut verot	7,1	-9,6	-48,3
Liiketoiminnan nettorahavirta	-94,6	-76,4	170,1
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-45,6	-38,9	-181,1
Aineellisen käyttöomaisuuden myynti	0,2		6,1
Tytäryhtiöiden hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		-5,9	-18,9
Investoinnit muihin sijoituksiin	0,0	-0,1	
Saadut osingot	0,1	0,0	0,1
Investointien nettorahavirta	-45,3	-44,8	-193,7
Rahoituksen rahavirta			
Maksullinen osakeanti			135,2
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	18,2	81,4	-30,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	82,5	6,1	11,7
Maksetut osingot	0,0	0,0	-75,2
Rahoituksen nettorahavirta	100,7	87,5	41,7
Rahavarojen muutos	-39,2	-33,7	18,1
Rahavarat kauden alussa	35,2	33,2	33,2
Rahavarojen muuntoero	-0,1	0,1	-2,2
Luotollinen shekkitili, kauden alussa	-0,7	-14,6	-14,6
Rahavarat	23,3	17,1	35,2
Luotollinen shekkitili, kauden lopussa	-28,1	-32,1	-0,7
Rahavarat kauden lopussa	-4,9	-15,0	34,5

Tuloslaskelma, konserni, milj. euroa	1-3/2009	1-3/2008	Muutos-%	1-12/2008
Liikevaihto	353,2	413,4	-15	1 878,7
Liiketoiminnan muut tuotot		3,8	-100	4,2
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	-197,2	-231,0	-15	-971,7
Palkat ja työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-79,7	-85,1	-6	-350,5
Poistot	-14,6	-15,2	-4	-61,4
Liiketoiminnan muut kulut	-83,7	-88,5	-5	-377,4
Liikevoitto (-tappio)	-22,0	-2,5	777	121,9
Rahoitustuotot ja -kulut	-4,8	-11,3	-57	-50,1
Voitto (tappio) ennen veroja	-26,9	-13,8	95	71,7
Tuloverot	3,1	2,2		-32,7
Tilikauden voitto (tappio)	-23,8	-11,6	105	39,1
Laaaja tuloslaskelma	1-3/2009	1-3/2008	Muutos-%	1-12/2008
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-23,8	-11,6	105	39,1
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT:				
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä	0,7	0,1	443	14,4
Rahavirran suojaus, verolla vähennettynä	-2,4	-2,0	18	1,1
Muut laajan tuloksen erät, netto	-1,6	-1,9	-13	15,5
LAAJA TULOS	-25,4	-13,4	90	54,6
Laajan tuloksen jakautuminen:				
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-25,4	-13,4	90	54,6
Vähemmistöosakkaille	0,0	0,0		0,0
	-25,4	-13,0		54,6
Tulos/osake, euroa	-0,39	-0,21		0,67
Tulos/osake, laimennettu, euroa	-0,39	-0,21		0,67
Liikevoitto (-tappio) prosentti liikevaihdosta	-6,2	-0,6		6,5
Oma pääoma/osake, euroa	10,20	9,07	12	11,24
Oman pääoman tuotto, liukuva 12 kk, prosenttia	4,8	13,9		6,1
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, prosenttia	6,9	10,7		8,3
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaiseksi muutettuna	11 108	11 646	-5	11 964
Investoinnit	39,6	35,7	11	182,3

Tulos/osake, osakeantikorjattu = (voitto ennen veroja - vähemmistöosuus – tuloverot) / osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä

Oman pääoman tuotto, liukuva 12 kk, prosenttia = 100 x kauden voitto (12 kk) / (oma pääoma + vähemmistöosuus) (keskimäärin 12 kk:n aikana)

Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, prosenttia = 100 x (voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut) (12 kk) / sijoitettu pääoma (keskimäärin 12:n kk aikana)

SEGMENTTITIEDOT

Toimintasegmentit

Myynti milj. euroa	1-3/2009	1-3/2008	Muutos-%	1-12/2008
Tavarataloryhmä	224,5	275,9	-19	1 218,9
Lindex	122,6	138,3	-11	672,5
Hobby Hall	43,1	47,4	-9	191,0
Seppälä	34,7	35,7	-3	182,6
Jakamaton	0,0	0,2	-83	0,8
Konserni	424,8	497,5	-15	2 265,8

Liikevaihto, milj. euroa	1-3/2009	1-3/2008	Muutos-%	1-12/2008
Tavarataloryhmä	189,0	232,7	-19	1 025,9
Lindex	98,6	111,0	-11	540,2
Hobby Hall	35,9	39,7	-9	159,6
Seppälä	28,8	29,7	-3	151,9
Jakamaton	0,8	0,4	125	1,1
Konserni	353,2	413,4	-15	1 878,7

Liikevoitto (tappio), milj. euroa	1-3/2009	1-3/2008	Muutos-%	1-12/2008
Tavarataloryhmä	-14,5	1,5	-1 068	54,0
Lindex	0,2	-1,2	114	58,7
Hobby Hall	-1,7	-2,1	18	0,8
Seppälä	-2,8	-0,6	-359	14,6
Jakamaton	-1,8	0,2	-996	-6,1
Eliminoinnit	-1,4	-0,3	-325	0,0
Konserni	-22,0	-2,5	786	121,9

Investoinnit, brutto, milj. euroa	31.3.2009	31.3.2008	Muutos-%	31.12.2008
Tavarataloryhmä	31,3	26,1	20	146,0
Lindex	5,9	7,4	-20	25,2
Hobby Hall	0,4	0,5	-19	3,1
Seppälä	1,9	1,5	22	7,2
Jakamaton	0,1	0,2	-59	0,8
Konserni	39,6	35,7	11	182,3

Varat, milj. euroa	31.3.2009	31.3.2008	Muutos-%	31.12.2008
Tavarataloryhmä	766,4	693,0	11	704,0
Lindex	820,7	1 000,2	-18	806,0
Hobby Hall	90,2	106,1	-15	90,4
Seppälä	116,0	42,0	176	116,5
Jakamaton	45,1	37,1	22	48,1
Konserni	1 838,4	1 878,5	-2	1 765,0

Tietoa markkina-alueista

Myynti, milj. euroa	1-3/2009	1-3/2008	Muutos-%	1-12/2008
Suomi 1)	237,8	263,5	-10	1 224,8
Ruotsi ja Norja 2)	103,0	119,4	-14	575,2
Baltia ja Tsekki 1)	39,5	49,7	-21	211,7
Venäjä 3)	44,5	64,9	-31	254,1
Konserni	424,8	497,5	-15	2,265,8
Suomi, prosenttia	56,0	53,0		54,1
Ulkomaat, prosenttia	44,0	47,0		45,9

Liikevaihto, milj. euroa	1-3/2009	1-3/2008	Muutos-%	1-12/2008
Suomi 1)	200,1	220,3	-9	1 021,8
Ruotsi ja Norja 2)	81,9	95,5	-14	460,2
Baltia ja Tsekki 1)	33,2	42,3	-21	179,8
Venäjä 3)	38,0	55,4	-32	217,0
Konserni	353,2	413,4	-15	1 878,7
Suomi, prosenttia	56,7	53,3		54,4
Ulkomaat, prosenttia	43,3	46,7		45,6

Liikevoitto (-tappio), milj. euroa	1-3/2009	1-3/2008	Muutos-%	1-12/2008
Suomi 1)	-6,8	2,9	-332	71,1
Ruotsi ja Norja 2)	0,5	0,6	-16	57,3
Baltia ja Tsekki 1)	-4,0	0,2	-1 693	10,7
Venäjä 3)	-11,7	-6,3	88	-17,3
Konserni	-22,0	-2,5	793	121,9
Suomi, prosenttia	30,9	-119,2		58,4
Ulkomaat, prosenttia	69,1	219,2		41,6

1) Tavarataloryhmä, Lindex, Hobby Hall ja Seppälä

2) Lindex

3) Tavarataloryhmä, Lindex, Hobby Hall ja Seppälä

Laskelma oman pääoman muutoksista, konserni, milj. euroa	Osake-pääoma*	Ylikurssi-rahasto	Muut rahastot
Oma pääoma 31.12.2007	112,2	186,0	44,1
Osingonjako			
Toteutetut osakeoptiot			
Laaja tulos yhteensä			
Oma pääoma 31.3.2008	112,2	186,0	44,1
Oma pääoma 31.12.2008	123,4	186,1	44,1
Osingonjako			
Omien osakkeiden luovutusvoitto- /-tappio			
Toteutetut osakeoptiot			
Laaja tulos yhteensä			
Oma pääoma 31.3.2009	123,4	186,1	44,1

* sisältää osakeannin

Laskelma oman pääoman muutoksista, konserni, milj. euroa	Suojaus- instrum. rahasto**	SVOP- rahasto	Muunto- erot
Oma pääoma 31.12.2007	0,5	0,0	0,0
Osingonjako			
Toteutetut osakeoptiot			
Laaja tulos yhteensä	-2,0		0,1
Oma pääoma 31.3.2008	-1,5	0,0	0,1
Oma pääoma 31.12.2008	1,4	124,1	-6,7
Osingonjako			
Omien osakkeiden luovutusvoitto- /-tappio			
Toteutetut osakeoptiot			
Laaja tulos yhteensä	-2,4		0,7
Oma pääoma 31.3.2009	-1,0	124,1	-6,0

** laskennallisen verolla vähennettynä

Laskelma oman pääoman muutoksista, konserni, milj. euroa	Kertyneet voitto- varat	Yhteensä	Vähemmistö- osuus	Yhteensä
Oma pääoma 31.12.2007	250,9	593,8	0,0	593,8
Osingonjako	-75,2	-75,2		-75,2
Toteutetut osakeoptiot	0,3	0,3		0,3
Laaja tulos yhteensä	-11,5	-13,4	0,0	-13,4
Oma pääoma 31.3.2008	164,4	505,4	0,0	505,4
Oma pääoma 31.12.2008	216,8	689,1	0,0	689,1
Osingonjako	-38,0	-38,0		-38,0
Omien osakkeiden luovutusvoitto- /-tappio	-0,2	-0,2		-0,2
Toteutetut osakeoptiot	0,2	0,2		0,2
Laaja tulos yhteensä	-23,8	-25,4		-25,4
Oma pääoma 31.3.2009	155,1	625,7	0,0	625,7

Vastuositoumukset, konserni, milj. euroa	31.3.2009	31.3.2008	31.12.2008
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	201,7	1,7	1,7
Pantit	1,4		1,0
Kiinteistöinvestointien tarkistusvastuu	32,5		28,2
Yhteensä	235,6	1,7	31,9

Liiketilöiden vuokrasopimukset, milj. euroa	31.3.2009	31.3.2008	31.12.2008
Sitovien liiketilöiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat minimivuokrat			
Yhden vuoden kuluessa	144,0	124,0	143,2
Yli vuoden kuluessa	490,0	469,5	478,9
Yhteensä	634,0	593,4	622,1

Leasingsopimusten maksut, milj. euroa	31.3.2009	31.3.2008	31.12.2008
Yhden vuoden kuluessa	1,1	1,1	1,1
Yli vuoden kuluessa	1,1	0,8	0,9
Yhteensä	2,2	1,9	2,0

Johdannaissopimukset, konserni, milj. euroa	31.3.2009	31.3.2008	31.12.2008
Nimellisarvot			
Valuuttajohdannaiset	189,7	53,3	204,4
Sähköjohdannaiset	3,5		2,5
Yhteensä	193,2	53,3	206,9

Valuuttakurssit				
Maa	Valuutta	31.3.2009	31.3.2008	31.12.2008
Venäjä	RUB	45,0320	37,1130	41,2830
Viro	EEK	15,6466	15,6466	15,6466
Latvia	LVL	0,7096	0,6982	0,7083
Liettua	LTL	3,4528	3,4528	3,4528
Ruotsi	SEK	10,9400	9,3970	10,8700
Tuloslaskelma				
vuosineljänneksittäin,	Q1	Q4	Q3	Q2
konserni, milj. euroa	2009	2008	2008	2008
Jatkuvat toiminnot				
Liikevaihto	353,2	541,3	440,8	483,3
Liiketoiminnan muut tuotot		0,1	0,3	-0,1
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	-197,2	-273,5	-224,7	-242,6
Palkat ja työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-79,7	-92,9	-82,3	-90,2
Poistot	-14,6	-14,2	-13,2	-18,7
Liiketoiminnan muut kulut	-83,7	-102,4	-86,2	-100,3
Liikevoitto (-tappio)	-22,0	58,4	34,6	31,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-4,8	-12,7	-12,8	-13,3
Voitto (tappio) ennen veroja	-26,9	45,7	21,8	18,1
Tuloverot	3,1	-25,8	-6,2	-2,9
Tilikauden voitto (tappio)	-23,8	19,9	15,6	15,2
Tulos/osake, euroa				
Perus	-0,39	0,34	0,27	0,27
Laimennettu	-0,39	0,34	0,27	0,27
	Q1	Q4	Q3	Q2
Myynti milj. euroa	2009	2008	2008	2008
Tavarataloryhmä	224,5	371,8	264,8	306,4
Lindex	122,6	175,6	174,9	183,8
Hobby Hall	43,1	53,7	41,6	48,3
Seppälä	34,7	51,5	50,1	45,2
Jakamaton	0,0	0,2	0,2	0,2
Konserni	424,8	652,8	531,5	583,9
Liikevaihto, milj. euroa				
Tavarataloryhmä	189,0	312,9	223,1	257,3
Lindex	98,6	141,0	140,6	147,6
Hobby Hall	35,9	44,9	34,7	40,4
Seppälä	28,8	42,8	41,7	37,6
Jakamaton	0,8	-0,3	0,6	0,4
Konserni	353,2	541,3	440,7	483,3
Liikevoitto (-tappio), milj. euroa				
Tavarataloryhmä	-14,5	34,9	13,5	4,1
Lindex	0,2	20,3	15,7	23,8
Hobby Hall	-1,7	1,6	0,7	0,7
Seppälä	-2,8	4,2	5,9	5,1
Jakamaton	-1,8	-3,3	-0,7	-2,2
Eliminoinnit	-1,4	0,8	-0,5	0,0
Konserni	-22,0	58,4	34,6	31,4

Tuloslaskelma vuosineljänneksittäin, konserni, milj. euroa	Q1 2008	Q4 2007	Q3 2007	Q2 2007
Jatkuvat toiminnot				
Liikevaihto	413,4	483,9	308,6	294,2
Liiketoiminnan muut tuotot	3,8	0,0	9,7	
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	-231,0	-255,8	-179,8	-164,0
Palkat ja työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut	-85,1	-73,2	-47,6	-52,6
Poistot	-15,2	-10,5	-8,9	-8,4
Liiketoiminnan muut kulut	-88,5	-73,7	-50,0	-55,1
Liikevoitto (-tappio)	-2,5	70,8	32,1	14,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-11,3	-4,3	-0,5	-0,8
Voitto (tappio) ennen veroja	-13,8	66,5	31,6	13,3
Tuloverot	2,2	-17,9	-8,1	-3,2
Tilikauden voitto (tappio)	-11,6	48,6	23,5	10,2
Tulos/osake, euroa				
Perus	-0,21	0,87	0,43	0,18
Laimennettu	-0,21	0,87	0,42	0,18
Myynti milj. euroa				
Tavarataloryhmä	275,9	400,4	275,5	261,0
Lindex	138,3	68,1		
Hobby Hall	47,4	58,9	45,9	46,0
Seppälä	35,7	51,2	45,4	43,5
Jakamaton	0,2	0,2	0,2	0,2
Konserni	497,5	578,8	367,0	350,7
Liikevaihto, milj. euroa				
Tavarataloryhmä	232,7	336,9	232,2	219,6
Lindex	111,0	54,7		
Hobby Hall	39,7	49,2	38,2	38,1
Seppälä	29,7	42,5	37,8	36,1
Jakamaton	0,4	0,7	0,5	0,4
Konserni	413,4	483,9	308,6	294,2
Liikevoitto (-tappio), milj. euroa				
Tavarataloryhmä	1,5	46,9	25,7	11,5
Lindex	-1,2	15,0		
Hobby Hall	-2,1	2,7	2,5	-0,9
Seppälä	-0,6	8,6	5,5	5,8
Jakamaton	0,2	-2,4	-1,1	-2,1
Eliminoinnit	-0,3	0,0	-0,5	-0,1
Konserni	-2,5	70,8	32,1	14,1

1. VARAT			
milj. euroa	31.3.2009	31.3.2008	31.12.2008
Hankintameno 1.1.	945,3	813,8	813,8
Muuntoero +/-	3,0	0,7	-21,0
Lisäykset 1.1.-31.3.	39,6	35,4	181,6
Vähennykset 1.1.-31.3.	-0,5	-1,8	-29,0
Siirrot erien välillä 1.1.-31.3.	0,0		0,0
Hankintameno 31.3.	987,5	848,1	945,4
Kertyneet poistot 1.1.	-245,7	212,5	212,5
Muuntoero +/-	-2,6	0,0	-2,6
Vähennysten poistot	0,2	-0,1	-25,5
Tilikauden poisto	-14,6	15,2	61,4
Kertyneet poistot 31.3.	-262,7	227,6	245,7
Kirjanpitoarvo 1.1.	699,6	601,3	912,1
Kirjanpitoarvo 31.3.	724,8	620,5	699,6
Konsernin liikearvo			
milj. euroa	31.3.2009	31.3.2008	31.12.2008
Hankintameno 1.1.	646,5	720,0	720,0
Muuntoero +/-	-4,1	3,6	-94,6
Lisäykset 1.1.-31.3.		0,2	23,8
Muuntoero +/-		-0,2	-2,8
Hankintameno 31.3.	642,3	723,6	646,5
Kirjanpitoarvo 1.1.	646,5	720,0	720,0
Kirjanpitoarvo 31.3.	642,3	723,6	646,5
Varat yhteensä	1 367,1	1 344,1	1 346,1

STOCKMANN Oyj Abp

Hannu Penttilä
toimitusjohtaja

Hallituksen toimintakertomus

Tilikauden myynti kasvoi 36 prosenttia ja oli 2 265,8 Me (1 668,3 Me). Konsernin liikevoitto pieneni tilikaudella ja oli 121,9 Me (125,2 Me). Nettorahoituskulut kasvoivat Lindex-kaupan seurauksena suunnitellulla tavalla, ja Ruotsin kruunun heikkenemisen myötä valuuttalainan realisoitumattomasta kurssivoitosta kirjattiin 27,2 miljoonan euron laskennallinen verovelka, jolla ei kuitenkaan ole kassavirtavaikutusta. Näistä syistä tilikauden voitto jäi pienemmäksi kuin edellisenä vuonna ja oli 39,1 Me. Tulos osaketta kohden oli 0,67 euroa (1,59 euroa). Ilman Ruotsin kruunun heikkenemisestä johtuvaa laskennallisen verovelan kasvua osakekohtainen tulos olisi 1,13 euroa. Hallitus esittää, että osinkoa maksetaan 0,62 euroa osakkeelta. Lisäksi hallitus ehdottaa, että hallitus valtuutettaisiin päättämään harkintansa mukaan 31.12.2009 mennessä osingon maksamisesta edellä mainitun yhtiökokouksessa päätettävän osingon lisäksi yhtiön taloudellisen tilanteen sen salliessa, kuitenkin enintään 0,38 euroa osakkeelta.

Myynti ja tulos

Stockmann-konsernin myynti kasvoi 36 prosenttia vuonna 2008 ja oli 2 265,8 miljoonaa euroa (1 668,3 miljoonaa euroa). Voimakkaan kasvun syynä oli Lindexin mukaantulo konserniin joulukuussa 2007. Seppälän myynti kasvoi, tavarataloryhmän myynti oli edellisen vuoden tasolla ja Hobby Hallin myynti pieneni.

Myynti Suomessa kasvoi 5 prosenttia ja oli 1 224,8 miljoonaa euroa. Konsernin myynti ulkomailla oli 1 041,0 miljoonaa euroa, ja se kasvoi 110 prosenttia. Ilman Lindexiä myynnin kasvu ulkomailla oli 2 prosenttia. Ulkomaisen myynnin kasvua pienensi Moskovassa Smolenski Passage -kauppakeskuksessa sijaitsevan tavaratalon sulkeminen toukokuussa vuokranantajien laittoman menettelyn seurauksena sekä Ruotsin kruunun, Norjan kruunun ja Venäjän ruplan heikkeneminen euroon nähden. Ulkomaisen myynnin osuus konsernin myynnistä kasvoi 30 prosentista 46 prosenttiin.

Liiketoiminnan muita tuottoja kertyi rakentamattoman tontin ja eräiden osakkeiden myynnistä 4,2 miljoonaa euroa

(edellisenä vuonna 9,7 miljoonaa euroa).

Konsernin liiketoiminnan myyntikate kasvoi 300,1 miljoonalla eurolla ja oli 907,0 miljoonaa euroa. Suhteellinen myyntikate oli 48,3 prosenttia (43,4 prosenttia). Konsernin suhteellista myyntikatetta paransi etupäässä Lindexin lukujen yhdistäminen konserniin. Lindexin suhteellinen myyntikate oli kaikkien aikojen korkein. Hobby Hallin suhteellinen myyntikate parani, Seppälän suhteellinen myyntikate oli edellisen vuoden tasolla ja tavarataloryhmän suhteellinen myyntikate pieneni hieman. Toiminnan kustannukset kasvoivat 273,2 miljoonaa euroa ja poistot 24,5 miljoonaa euroa.

Tilikaudelle kohdistuu 6,0 miljoonaa euroa Smolenskajan tavaratalon sulkemisesta aiheutuvia kustannuksia. Sulkemisen tulosvaikutus oli yhteensä 14 miljoonaa euroa, kun otetaan lisäksi huomioon sulkemisen jälkeen muille yksiköille kohdis

	2008	2007	muutos	muutos
	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	%
Tavarataloryhmä Suomi	727,1	729,5	-2,4	-0,3
Tavarataloryhmä ulkomaat	298,8	295,5	3,2	1,1
Tavarataloryhmä yhteensä	1 025,9	1 025,0	0,9	0,1
Lindex Suomi	63,2	6,0		
Lindex ulkomaat	477,1	48,7		
Lindex yhteensä*	540,2	54,7		
Hobby Hall Suomi	130,8	139,3	-8,5	-6,1
Hobby Hall ulkomaat	28,8	32,4	-3,6	-11,1
Hobby Hall yhteensä	159,6	171,7	-12,1	-7,1
Seppälä Suomi	99,5	101,1	-1,6	-1,6
Seppälä ulkomaat	52,4	43,9	8,5	19,3
Seppälä yhteensä	151,9	145,1	6,8	4,7
Jakamaton	1,1	1,7	-0,6	
Suomi yhteensä	1 021,8	977,6	44,0	4,5
Ulkomaat yhteensä	856,9	420,6	436,5	103,8
Konserni	1 878,7	1 398,2	480,5	34,4

* Lindex 6.12.2007 alkaen

tetut yleiskustannukset sekä poisjäänyt kate.

Konsernin liikevoitto pieneni tilikaudella 3,3 miljoonaa euroa ja oli 121,9 miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut kasvoivat 44,4 miljoonaa euroa ja olivat 50,1 miljoonaa euroa (5,7 miljoonaa euroa). Nettorahoituskuluja kasvattivat etupäässä Lindexin hankintaan liittyvän vieraan pääoman kustannukset.

Tilikauden voitto ennen veroja oli 71,7 miljoonaa euroa eli 47,7 miljoonaa euroa pienempi kuin vuotta aiemmin. Välittömät verot olivat 32,7 miljoonaa euroa eli 1,6 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuotta aiemmin. Ruotsin kruunun heikkenemisen myötä kirjattiin Lindexin hankintaa varten otetun valuuttalainan realisoitumattomasta kurssivoitosta 27,2 miljoonan euron laskennallinen verovelka. Tilikauden voitto oli 39,1 miljoonaa euroa (88,4 Me).

Tilikauden tulos osaketta kohden oli 0,67 euroa (1,59 euroa) ja optioiden vaikutuksella laimennettuna 0,67 euroa (1,58 euroa). Laskettuna ilman 27,2 miljoonan euron Ruotsin kruunun heikkenemisestä johtuvaa laskennallisen verovelan kasvua tilikauden tulos osaketta kohden oli 1,13 euroa. Oma pääoma osaketta kohden oli 11,24 euroa (10,66 euroa).

Myynti ja tuloskehitys liiketoimintasegmenteittäin

Tavarataloryhmä

Tavarataloryhmän myynti pysyi tilikaudella edellisen vuoden tasolla ja oli 1 218,9 miljoonaa euroa. Myynti Suomessa oli edellisen vuoden tasolla. Ulkomaantoimintojen myyntiä kasvattivat hyvä vertailukelpoinen myynnin kasvu Venäjän ja Baltian tavarataloissa sekä uudet Bestseller-myymläät, mutta toisaalta sitä pienensi Moskovan Smolenskajan tavaratalon sulkeminen. Ulkomaantoimintojen myynti kasvoi prosentin, ja niiden osuus ryhmän myynnistä oli 29 prosenttia (28 prosenttia).

Tilikauden suhteellinen myyntikate pieneni. Tämä johtui vuoden lopulla kanta-asiakkaisiin suunnatusta voimakkaasta hintakampanjoinnista, jonka tarkoituksena oli myyntivolyymien ylläpitäminen. Tavarataloryhmän liikevoitto pieneni ja

oli 54,0 miljoonaa euroa (91,8 miljoonaa euroa). Edellisen vuoden liikevoittoon sisältyy 9,7 miljoonaa euroa kertaluonteisia tuottoja. Tilivuodelle kirjattiin yhteensä 6,0 miljoonaa euroa Smolenskajan tavaratalon sulkemisesta johtuneita kustannuksia. Sulkemisen tulosvaikutus oli yhteensä 14 miljoonaa euroa, kun otetaan lisäksi huomioon sulkemisen jälkeen muille yksiköille kohdistetut yleiskustannukset sekä poisjäänyt kate.

Lindex

Lindexin myynti oli tilikaudella 672,5 miljoonaa euroa. Vastaavasta ajankohdasta laadittuun vuoden 2007 pro forma -laskelmaan verrattuna myynti pieneni 5 prosenttia, mikä johtui valuuttakurssimuutoksista. Paikallisissa valuutoissa lasketuna myynti pysyi edellisen vuoden tasolla, mutta Lindex kasvatti markkinaosuuttaan päämarkkina-alueellaan Ruotsissa. Lindexin liikevoitto oli 58,7 miljoonaa euroa. Sitä rasittivat Lindexin hankinnan IFRS-laskentaan liittyvät poistot ja vaihto-omaisuuden kertaluonteinen kulukirjaus, jotka olivat yhteensä 6,5 miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa lasketuna Lindexin operatiivinen tulos oli kaikkien aikojen paras. Ruotsin ja Norjan kruunun heikkeneminen euroon verrattuna pienentää laskennallisesti tilikauden liikevoittoa 2,7 miljoonaa euroa. Lindexin vuoden 2007 pro forma -liikevoitto oli 70,9 miljoonaa euroa. Konsernin vuoden 2007 tuloksessa joulukuussa hankitun Lindexin liikevoitto oli 15,0 miljoonaa euroa.

Hobby Hall

Hobby Hallin myynti pieneni tilikaudella 7 prosenttia ja oli 191,0 miljoonaa euroa (206,5 miljoonaa euroa). Suuri osa Hobby Hallin myynnistä koostuu elektroniikkatuotteista, joiden kokonaismarkkinat ovat pienentyneet, ja samanaikaisesti niiden yleinen hintakehitys on ollut laskeva. Myynti pieneni sekä Suomessa että ulkomailla, mutta Hobby Hallin suhteellinen myyntikate kasvoi. Hobby Hallin liikevoitto pieneni 4,9 miljoonaa euroa ja oli 0,8 miljoonaa euroa (5,7 miljoonaa euroa). Tilikauden liikevoiton heikkeneminen johtui myynnin pienenemisestä ja Venäjän-toiminnan tappiollisuudesta. Venäjän-toiminta päätettiin lopettaa vuoden 2009 alusta lukien.

LIIVEVOITTO JA SIOJITETUN PÄÄOMAN TUOTTO

	2008 milj. euroa	2007 milj. euroa	muutos milj. euroa	2008 ROCE %	2007 ROCE %
Tavarataloryhmä	54,0	91,8	-37,9	9,6	18,1
Lindex*	58,7	15,0		6,6	
Hobby Hall	0,8	5,7	-4,9	1,0	6,5
Seppälä	14,6	20,7	-6,1	33,7	67,3
Eliminoinnit	0,0	-0,7	0,6		
Jakamaton	-6,1	-7,5	1,4		
Konserni	121,9	125,2	-3,3	8,3	12,1

* Lindex 6.12.2007 alkaen

Seppälä

Seppälän myynti kasvoi tilikaudella 4 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajasta ja oli 182,6 miljoonaa euroa. Myynti pieneni Suomessa 2 prosenttia ja kasvoi voimakkaasti Venäjällä, jossa sitä kasvattivat uudet myymälät sekä myynnin hyvä vertailukelpoinen kehitys. Myynti ulkomailla kasvoi 19 prosenttia, ja sen osuus Seppälän myynnistä nousi 34 prosenttiin (30 prosenttia). Suhteellinen myyntikate oli edellisvuoden tasolla. Voimakkaan uusperustannan takia kiinteät kustannukset ja poistot kasvoivat myyntikatteen kasvua nopeammin. Tämän takia Seppälän liikevoitto pieneni 6,1 miljoonaa euroa ja oli 14,6 miljoonaa euroa (20,7 miljoonaa euroa).

Rahoitus ja sitoutunut pääoma

Likvidit varat olivat vuoden lopussa 35,2 miljoonaa euroa, kun ne vuotta aiemmin olivat 33,2 miljoonaa euroa.

Korollisen vieraan pääoman määrä oli vuoden lopussa 775,7 miljoonaa euroa (905,6 miljoonaa euroa), josta pitkäaikaista oli 755,7 miljoonaa euroa (855,4 miljoonaa euroa). Stockmann toteutti kesäkuussa 137,4 miljoonan euron osakeannin institutionaalisille sijoittajille. Osakeannista saaduilla varoilla Stockmann lyhensi AB Lindexin (publ) hankinnan yhteydessä nostamaansa pitkäaikaista lainaa. Investoinnit olivat katsauskaudella 182,3 miljoonaa euroa. Nettokäyttöpääoma oli vuoden lopussa 150,9 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 193,9 miljoonaa euroa. Nettokäyttöpääoman pieneneminen johtuu etupäässä tavaravarastojen pienenemisestä ja pääoman vapautumisesta tavarataloryhmän myyntisäätöistä. Osinkoa maksettiin 75,2 miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 39,0 prosenttia (32,6 prosenttia). Nettovelkaantumisasike oli vuoden lopussa 107,4 prosenttia (146,9 prosenttia).

Sijoitetun pääoman tuotto viimeisten 12 kuukauden ajalta oli 8,3 prosenttia (12,1 prosenttia). Konsernin sijoitettu pääoma pieneni 37,8 miljoonaa euroa ja oli tilikauden lopulla 1 466,8 miljoonaa euroa (1 504,7 miljoonaa euroa).

Lindexin oston yhteydessä neuvoteltu lainarahoitus tuli uudelleenrahoittaa 30.9.2009 mennessä. Stockmann sopi 19.12.2008 suuruudeltaan 1 000 miljoonan euron lainarahoituspaketista, jonka osapuolia ovat Varma, Pohjoismaiden Investointipankki NIB sekä pankkikonsortio Nordea, Pohjola, Handelsbanken ja Danske Bank. Rahoituspaketti koostuu osista, joiden maturiteetit ovat 7, 5 ja 3 vuoden mittaisia. Ratkaisun tarkoituksena on varmistaa Stockmannin lähivuosien keskeisten investointien, muun muassa Helsingin tavaratalon laajennus- ja saneerausprojektin sekä Pietarin Nevsky Centre -tavaratalo- ja kauppakeskusprojektin toteuttamisen sekä konsernin juoksevan toiminnan rahoittamisen. Kansainvälisen finanssikriisin aiheuttaman korkotason laskun seurauksena Stockmannin rahoituskustannusten arvioidaan nyt tehdyn ratkaisun perusteella olevan vuonna 2009 selvästi vuotta 2008 alhaisemmat.

Osingot

Vuodelta 2007 maksettiin varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti osinkoa 1,35 euroa osakkeelta eli yhteensä 75,2 miljoonaa euroa. Hallitus esittää varsinaiselle yhtiöko-

koukselle, että osinkona vuodelta 2008 maksetaan 0,62 euroa osakkeelta. Esitetty osinko on 93 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta. Lisäksi hallitus ehdottaa, että hallitus valtuutettaisiin päättämään harkintansa mukaan 31.12.2009 mennessä osingon maksamisesta edellä mainitun yhtiökokouksessa päätettävän osingon lisäksi yhtiön taloudellisen tilanteen sen salliessa, kuitenkin enintään 0,38 euroa osakkeelta.

Lindexin hankinta

Stockmannin tytäryhtiön Stockmann Sverige AB:n Suomen sivuliike osti 97,8 prosenttia ruotsalaisen muotiketju AB Lindexin (publ) osakkeista joulukuussa 2007 ja vuonna 2008 loput osakkeet. Lindexin koko osakekannan hankintameno on 851,7 miljoonaa euroa. Lindexin tase-erät on arvostettu hankintahetkellä käypään arvoon, joka lopullisten laskelmien mukaan oli tavaramerkkien, asiakas- ja toimittajasopimusten sekä vaihto-omaisuusvaraston osalta yhteensä 89,1 miljoonaa euroa suurempi kuin hankintahetken kirjanpitoarvo 91,0 miljoonaa euroa.

Göteborgin kamarioikeus kumosi toukokuussa Lindexin lääninoikeudessa saamat myönteiset päätökset, jotka koskevat Lindex-konsernin Saksan yhtiön noin 70 miljoonan euron suuruisen tappioiden vähennyskelpoisuutta Ruotsin verotuksessa vuosina 2004/2005 ja 2005/2006. Lindex on valittanut kamarioikeuden päätöksestä ylimpään oikeusasteeseen. Kamarioikeuden päätöksen mukaisesti Lindex joutui palauttamaan verotajalle 23,8 miljoonaa euroa veroja ja korkoja. Takaisin maksettu vero korkoineen kasvatti konsernin liikearvoa 23,8 miljoonaa euroa, eikä sillä ole vaikutusta konsernin tulokseen.

Hankintamenosta on kohdistettu liikearvoon 746,2 miljoonaa euroa. Liikearvosta on kohdistettu Lindex-liiketoimintasegmentille 656,2 miljoonaa euroa, Seppälä-liiketoimintasegmentille 65 miljoonaa euroa ja tavarataloryhmäliiketoimintasegmentille 25 miljoonaa euroa. Liikearvo on Ruotsin kruunumääräinen, ja valuutan heikentymisen vuoksi sen arvo oli 646,5 miljoonaa euroa tilikauden lopussa.

Arvon alentumisesta ei havaittu viitteitä arvonalentumisesta minkään liiketoimintasegmentin osalta. Liiketoiminnan hankintameno on esitetty IFRS 3 -standardin mukaisesti tilinpäätöstiedotteen taulukko-osassa.

Uudet pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet

Konsernin strategia ja pitkän aikavälin tavoitteet päivitettiin Lindexin oston jälkeen. Stockmann-konsernin hallitus vahvisti strategiakokouksessaan 18.6.2008 seuraavien viiden vuoden strategiset suuntaviivat ja saman aikavälin taloudelliset tavoitteet.

Konsernin tarkistettuna tavoitteena on saavuttaa vuosittain kaikilla markkinoillaan markkinoiden keskimääräistä kasvua nopeampi kasvu, sekä saavuttaa 12 prosentin liikevoittomarginaali ja 20 prosentin sijoitetun pääoman tuotto strategiajakson lopussa vuonna 2013. Jakson alkuvaiheessa sijoitetun pääoman tuotto on aikaisempia vuosia alempi konsernin merkittävän investointiohjelman seurauksena. Strategisena tavoitteena on myös, että konsernin omavaraisuusaste nostetaan vähintään 40 prosenttiin.

Yhtiön osingonjakopolitiikka pidettiin vahvasta kasvusta ja voimakkaasta investointiohjelmasta huolimatta ennallaan. Tavoitteena on jakaa osinkona yli puolet varsinaisen liiketoiminnan tuottamasta voitosta, ottaen kuitenkin huomioon toiminnan kasvun vaatima rahoitus.

Investoinnit

Vuoden 2008 investoinnit olivat yhteensä 182,3 miljoonaa euroa (977,4 miljoonaa euroa). Vuoden 2009 bruttoinvestointien arvioidaan olevan yhteensä noin 150 miljoonaa euroa.

Tavarataloryhmä

Stockmann avasi 13.2.2009 uuden tavaratalon vuokratiloissa Metropolis-kauppakeskuksessa Moskovon keskustan tuntumassa. Tavaratalon kokonaispinta-ala on noin 8 000 neliometriä ja Stockmannin investointi kohteeseen noin 12 miljoonaa euroa, josta vuonna 2008 sitoutui 11,4 miljoonaa euroa. Stockmannin Smolenskajan tavaratalon jouduttua sulkemaan ovensa vuokranantajien laittoman toiminnan seurauksena on Stockmannilla nyt jälleen avoinna neljä tavarataloa Moskovassa.

Helsingin keskustan tavaratalossa on käynnissä mittava laajennus- ja muutoshanke. Uusia tiloja otetaan käyttöön asteittain. Hankkeessa laajennetaan tavaratalon kaupallisia tiloja ja noin 10 000 neliometrillä muuttamalla tiloja kaupalliseen käyttöön ja rakentamalla uusia tiloja. Tämän lisäksi rakennetaan uudet tavarankäsittely-, huolto- ja asiakaspaikoitustilat. Laajennuksen jälkeen Helsingin tavaratalon myyntipinta-ala on noin 50 000 neliometriä. Laajennusosan kustannusarvio on noin 250 miljoonaa euroa, minkä lisäksi hankkeen yhteydessä on toteutettu ja tullaan toteuttamaan merkittäviä vanhaan kiinteistöön kohdistuvia korjaus- ja perusparannustoimenpiteitä. Uusi pysäköintilaitos, tavarankäsittelytilat sekä lisää uusia myyntitiloja otetaan käyttöön vuoden 2009 aikana. Töiden arvioidaan valmistuvan vaiheittain vuoden 2010 loppuun mennessä. Hankkeeseen sitoutui tilikauden aikana 67,1 miljoonaa euroa.

Stockmann osti vuonna 2006 noin 10 000 neliömetrin suuruisen liiketontin Pietarin kaupungin pääkadulta Nevski Prospektilta. Tontti sijaitsee Vosstaniija-aukion metroaseman vieressä ja Moskovon rautatieaseman välittömässä läheisyydessä. Stockmann rakennuttaa tontille bruttopinta-alaltaan noin 100 000 neliömetrin suuruisen Nevsky Centre -kauppakeskuksen, josta noin 50 000 neliometriä on myymälä- ja toimistotilaa. Kauppakeskukseen on suunniteltu noin 20 000 neliömetrin suuruinen täysimittainen Stockmann-tavaratalo, muuta vähittäiskauppaa, toimistotiloja sekä maanalainen paikoituslaitos. Kokonaisinvestoinnin arvioidaan olevan noin 185 miljoonaa euroa. Lopullinen rakennuslupa saatiin maaliskuun alussa, ja hankkeen varsinaiset rakennustyöt ovat käynnissä. Rakennuksen peruskivi muurattiin 17.10.2008. Nykyisen aikataulun mukaan rakennus valmistuu kesän 2010 aikana, ja kaupallisen toiminnan suunnitellaan käynnistyvän vuoden 2010 loppuun mennessä. Hankkeeseen sitoutui tilikauden aikana 27,4 miljoonaa euroa.

Stockmann avasi Venäjällä kaksi uutta Nike-myyrmälää ja

yhden Bestseller-myyrmälän.

Stockmannin luotollinen kanta-asiakaskortti uudistui Suomessa kansainväliseksi MasterCard-luotokortiksi huhtikuusta alkaen. Latviassa, jossa Stockmannilla ei aikaisemmin ole ollut lainkaan luotollista kanta-asiakaskorttia, uudet kortit tulivat käyttöön loppuvuodesta 2008 ja Virossa alkuvuodesta 2009. Korttiuudistus perustuu Stockmannin ja Nordean tekemään sopimukseen kanta-asiakastilien rahoituksen siirtymisestä Nordealle. Venäjällä tuotiin maaliskuussa 2008 markkinoille Stockmannin luotollinen MasterCard-kanta-asiakaskortti yhteistyössä Citibankin kanssa. Stockmannilla on kanta-asiakkaita Suomessa, Venäjällä ja Baltiassa yhteensä noin 1,7 miljoonaa.

Tavarataloryhmän investoinnit olivat yhteensä 146,0 miljoonaa euroa.

Lindex

Lindexin investoinnit olivat yhteensä 25,2 miljoonaa euroa. Ne kohdistuivat myymälöiden avauksiin ja uudistuksiin sekä vuodenvaihteessa 2007–2008 käyttöön otettuun uuteen Göteborgin jakelukeskukseen, joka on toiminut täydellä teholla keväästä alkaen.

Lindex avasi elokuussa ensimmäisen Venäjän-myyrmälän Pietarissa. Se avasi vuonna 2008 myös neljä myymälää Norjassa, kolme Ruotsissa sekä kaksi myymälää Suomessa, Virossa, Liettuassa ja Tsekin tasavallassa. Ruotsissa suljettiin kaksi myymälää ja Suomessa yksi.

Lindex-myyrmäläketju laajeni Saudi-Arabiaan, kun franchising-yhteistyökumppani Delta International Establishment avasi siellä syyskaudella viisi ensimmäistä myymäläänsä. Franchising-kumppani tekee myymäläinvestoinnit, palkkaa henkilökunnan ja vastaa koko vähittäismyyntitoiminnasta.

Hobby Hall

Hobby Hallin pääkonttori muutti syyskuussa uusiin vuokratiloihin Helsingissä. Uusi puhelinjärjestelmä ja myymälöiden uudistettu kassajärjestelmä parantavat osaltaan Hobby Hallin asiakaspalvelua. Hobby Hallin investoinnit olivat yhteensä 3,1 miljoonaa euroa.

Seppälä

Seppälä avasi vuonna 2008 seitsemän myymälää Venäjällä, viisi Suomessa sekä kolme Virossa ja Liettuassa. Stockmann-konsernin toiminta laajeni lokakuun lopulla Ukrainaan, kun Harkovassa avattiin maan ensimmäinen Seppälä-myyrmälä. Lisäksi 12 Suomen myymälää uudistettiin uuden myymäläkonseptin mukaisesti. Suomessa suljettiin yksi myymälä.

Seppälän investoinnit olivat yhteensä 7,2 miljoonaa euroa.

Muut investoinnit

Konsernin muut investoinnit olivat yhteensä 0,8 miljoonaa euroa.

Uudet hankkeet

Tavarataloryhmä

Tavarataloryhmällä on esisopimukset tavaratalon avaamisesta rakennettavissa vuokratiloissa Jekaterinburgissa Venäjällä, Pohjois-Moskovassa sekä Liettuan pääkaupungissa Vilnassa. Suhdannetaantumana myötä näiden hankkeiden toteutusta ja ajankohtaa arvioidaan uudelleen.

Lindex

Lindex ennakoi jatkavansa laajentumista ja avaavansa vuonna 2009 suunnilleen yhtä monta uutta myymälää kuin vuonna 2008. Myös franchising-myymlöiden määrä kasvaa noin kymmenellä.

Hobby Hall

Hobby Hallin uudistettu verkkokauppa otetaan käyttöön vuonna 2009. Venäjän liiketoiminta lopetettiin vuoden 2009 alusta lukien.

Seppälä

Seppälä avaa vuonna 2009 8-12 uutta myymälää, joista puolet Venäjälle ja puolet muihin Seppälän nykyisiin toimintamaihin.

Osakkeet ja osakepääoma

Yhtiön osakekannan markkina-arvo vuoden 2008 lopussa oli 611,6 miljoonaa euroa. Vuoden 2007 lopussa osakekannan markkina-arvo oli 1 659,8 miljoonaa euroa.

Stockmannin osakekurssit kehittyivät vuonna 2008 sekä OMX Helsinki Cap -indeksiä että OMX Helsinki -indeksiä huonommin. Vuoden 2008 lopussa A-osakkeen kurssi oli 10,10 euroa, kun se vuoden 2007 lopussa oli 29,50 euroa, ja B-osakkeen kurssi 9,77 euroa, kun se vuoden 2007 lopussa oli 29,66 euroa.

Stockmannin kanta-asiakasoptioilla merkittiin toukokuussa yhteensä 364 Stockmann Oyj Abp:n B-osaketta. Osakkeet rekisteröitiin kaupparekisteriin 26.6.2008, ja ne tulivat julkisen kaupankäynnin kohteeksi Helsingin pörssissä yhdessä vanhojen osakkeiden kanssa 27.6.2008. Merkintöjen johdosta osakepääomaa korotettiin 728 eurolla.

Vuoden 2008 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeannista ja osakeyhtiölain 10. luvun 1. §:n mukaisten osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta yhdessä tai useammassa erässä. Hallitus valtuutettiin päättämään annettavien A- ja B-osakkeiden lukumäärästä. Tämän valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden lukumäärä voi kuitenkin olla yhteensä enintään 15 000 000 osaketta. Osakeanti ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen voidaan toteuttaa joko osakkeenomistajien merkintätuoikeutta noudattaen tai siitä poiketen (suunnattu anti). Valtuutuksen perusteella hallituksella on oikeus päättää kaikista osakeannin sekä osakeyhtiölain 10. luvun 1. §:n mukaisten erityisten oikeuksien antamisen ehdoista. Valtuutus on voimassa korkeintaan kolme vuotta.

Yhtiökokouksen antaman valtuutuksen mukaisesti halli-

tus päätti 23.6.2008 toteutetusta 5 609 360 uuden osakkeen suunnatusta osakeannista, jossa merkittiin 2 456 424 Stockmann Oyj Abp:n A-osaketta ja 3 152 936 Stockmann Oyj Abp:n B-osaketta, kaikki hintaan 24,50 euroa osakkeelta. Merkityistä A-osakkeista 438 618 kpl muunnettiin B-osakkeiksi. Merkintöjen ja muuntojen seurauksena 2 017 806 A-osaketta ja 3 591 554 B-osaketta rekisteröitiin kaupparekisteriin 27.6.2008, ja ne tulivat julkisen kaupankäynnin kohteeksi Helsingin pörssissä yhdessä vanhojen osakkeiden kanssa 27.6.2008. Suunnatun osakeannin jälkeen valtuutuksen perusteella voidaan vielä merkitä 9 390 640 osaketta.

Edellä mainittujen rekisteröintien seurauksena Stockmannin osakepääoma nousi 123 406 672 euroon. Stockmannilla oli 26 582 049 A-sarjan osaketta ja 35 121 287 B-sarjan osaketta 31.12.2008.

Stockmannin omistuksessa oli vuoden 2008 lopussa 364 321 omaa B-osaketta. Ne edustivat 0,6 prosenttia kaikista osakkeista sekä 0,1 prosenttia kaikista äänistä. Niiden hankintahinta oli yhteensä 5,5 miljoonaa euroa.

Vuoden 2007 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien B-osakkeiden luovuttamisesta yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutus on voimassa viisi vuotta. Yhtiön hallituksella ei ole voimassa olevia valtuuksia omien osakkeiden ostamiseen.

Hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle

Hallitus ehdottaa 17.3.2009 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että yhtiöjärjestyksen 3. pykälään sisältyvä äänimäärärajoitus, jonka mukaan kukaan ei yhtiökokouksessa saa äänestää enemmällä kuin viidennellä osalla kokouksessa edustetusta äänimäärästä, poistetaan. Lisäksi hallitus ehdottaa, että yhtiöjärjestyksen 5. pykälää muutetaan siten, että hallituksen jäseneksi valittavan yläikäraja poistetaan. Tällä hetkellä hallitukseen ei voida valita henkilöä, joka on täyttänyt 65 vuotta.

Lisäksi hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuoden 2008 kanta-asiakasoptioiden ehtoja muutetaan siten, että optioiden perusteella merkittävien osakkeiden merkintähinta on yhtiön B-osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä ajanjaksolla 1.2.2009 – 28.2.2009. Yhtiökokouksen vuonna 2008 hyväksymien kanta-asiakasoptioiden ehtojen mukaan merkintähinnan määräytymisaika oli 1.2.2008 – 29.2.2008. Muilta osin optio-oikeuksia koskevat ehdot pysyivät ennallaan.

Henkilömäärä

Konsernin henkilöstön määrä oli vuonna 2008 keskimäärin 15 669, mikä on 4 508 henkilöä enemmän kuin vertailukaudella (11 161 henkilöä vuonna 2007 ja 10 069 henkilöä vuonna 2006). Henkilömäärää kasvatti erityisesti Lindexin osto joulukuussa 2007. Lisäksi muiden liiketoimintayksiköiden henkilömäärissä oli tasaista kasvua. Stockmannin kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä kasvoi 2 985 henkilöllä ja oli 11 964 henkilöä (8 979 henkilöä vuonna 2007 ja 8 037 vuonna 2006). Konsernin palkkasumma kasvoi 97,8 miljoonaa euroa vertailukaudesta ja oli 279,8 miljoonaa euroa (181,9 miljoonaa euroa vuonna 2007 ja 167,9 miljoonaa euroa

vuonna 2006).

Ulkomailla työskenteli vuoden 2008 lopussa 8 072 henkilöä. Edellisen vuoden lopussa ulkomailla työskenteli 8 294 henkilöä. Ulkomailla työskentelevien osuus koko henkilöstöstä oli 51 prosenttia (50 prosenttia).

Merkittävät tilikauden jälkeiset tapahtumat

Stockmann kehittää etäkauppaansa

Stockmann julkisti 9.1.2009 strategisena tavoitteenaan, että Hobby Hall integroidaan tavarataloryhmän liiketoimintaan vuoden 2010 alusta lukien. Hobby Hall jatkaa itsenäisenä liiketoimintayksikkönä vuoden 2009 loppuun asti tavoitteenaan parantaa kannattavuuttaan ja valmistautua integraation toteuttamiseen vuoden aikana. Osana Hobby Hallin kannattavuuden parantamiseen tähtäävistä toimenpiteistä Venäjän etäkauppa lopetettiin vuoden 2009 alusta lukien.

Tavarataloryhmän etäkaupasta vastaavaksi johtajaksi 1.1.2010 lukien nimitettiin tavarataloryhmän ostojohtajana viimeksi toiminut Raija-Leena Söderholm. Söderholm otti hoitaakseen Hobby Hallin toimitusjohtajuuden jo 1.2.2009 lukien ja ryhtyi valmistelemaan integraation toteuttamista. Hän osallistuu vuoden 2009 loppuun asti myös Stockmann-konsernin johtoryhmän työskentelyyn.

Riskitekijöitä

Konserni harjoittaa liiketoimintaa Suomen, Ruotsin, Norjan sekä Venäjän ja Baltian maiden lisäksi Tšekissä ja Ukrainassa, joissa liiketoiminta on käynnistysvaiheessa. Stockmann-konsernin toimialueilla liiketoimintaympäristön riskitaso vaihtelee. Baltian maiden osalta liiketoimintarisikien taso on merkittävästi pienentynyt maiden liittyttyä Euroopan Unionin jäseniksi, eivätkä riskit valuuttakurssien epävarmuuteen ja talouksien taantumisen jatkumiseen liittyviä riskitekijöitä lukuun ottamatta miltään olennaisilta osiltaan poikkea liiketoiminnan riskeistä Suomessa. Talouskasvun voimakas kääntymisen negatiiviseksi voi vaikuttaa myös vähittäiskaupan toimintaedellytyksiin Baltian maissa.

Liiketoiminnan riskit Venäjällä ovat Pohjoismaita ja Baltiaa korkeammat ja toimintaympäristö muun muassa liiketoimintakulttuurin ja maan infrastruktuurin kehittymättömyyden vuoksi epävakampi. Harmaan talouden osuus erityisesti kulutustavaroiden tuonnissa on edelleen suuri, ja se vääristää

osaltaan kilpailun toimivuutta. Toimintaympäristö ja liike-toimintaa koskeva lainsäädäntö ovat viime vuosien aikana kuitenkin kehittyneet suotuisasti. Maan pitkään jatkunut talouskasvu hidastui vuoden 2008 loppupuolella selvästi energiasektorin vientitulojen pienentymisen ja valuutan devalvoitumisen myötä. Energian hinnan kehitys vaikuttaa olennaisella tavalla talouden kehitykseen Venäjällä lähivuosien aikana.

Globaali suhdannetaantuma vaikuttaa kuluttajien ostokäyttäytymiseen ja ostovoimaan kaikilla konsernin markkina-alueilla. Kysynnän väheneminen vaikuttaa myös Stockmannin myyntiin ja kannattavuuteen. Tilanteeseen reagoidaan ylläpitämällä myynnin tasoa, kampanjoimalla ja pyrkimällä optimoimaan ostot kysyntää vastaavaksi ja tehostamalla toimintaa. Stockmannin pitkän aikavälin strategian mukaista investointiohjelmaa joudutaan finanssikriisin seurauksena arvioimaan uudelleen. Todennäköistä on, että ohjelmaan sisältyviä investointeja joudutaan osin lykkäämään ja osin luopumaan niistä kokonaan kasvunäkymien muuttua olennaisesti aikaisempaa heikommiksi. Helsingin tavaratalon meillä oleva laajennus- ja saneerausinvestointi sekä Pietarin Nevsky Centre -tavaratalo- ja kauppakeskusinvestointi toteutetaan suunnitelmien mukaisesti.

Muodin osuus konsernin myynnistä on noin puolet. Muotikauppaan liittyvät olennaisesti tuotteiden lyhyt elinkaari ja trendiriippuvuus, kalenterista johtuva myynnin kausiluonteisuus sekä alttius säätilan tavanomaisesta poikkeaville muutoksille. Näihin tekijöihin reagoidaan osana konsernin jokapäiväistä liiketoiminnan johtamista. Merkittäviä poikkeustilanteita lukuun ottamatta näiden tekijöiden ei arvioida vaikuttavan olennaisesti konsernin myyntiin tai tulokseen.

Konsernin liiketoiminta perustuu joustavasti toimivaan logistiikkaan ja tehokkaisiin tavaravirtoihin. Tavara- tai tietoliikenteen viiveet tai häiriöt voivat vaikuttaa liiketoimintaan hetkellisesti haitallisesti. Näihin liittyviä operatiivisia riskejä pyritään hallitsemaan kehittämällä tarkoituksenmukaisia varajärjestelmiä ja vaihtoehtoisia toimintatapoja sekä panostamalla tietojärjestelmien häiriöttömään toimintaan. Operatiivisia riskejä katetaan myös vakuutuksilla. Operatiivisten riskien ei arvioida vaikuttavan olennaisella tavalla Stockmannin liiketoimintaan.

Konsernin liikevaihtoon ja tulokseen vaikuttavat valuuttakurssien muutokset konsernin raportointivaluutan euron,

HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN KOKOAIKAISEKSI MUUTETTUNA

	2004	2005	2006	2007	2008
Tavarataloryhmä	5 400	6 057	6 418	6 943	7 075
Lindex*				282	2 983
Hobby Hall	608	537	515	550	583
Seppälä	759	809	890	1 100	1 207
Liikkeenjohto ja hallinto	104	100	100	105	116
Jatkuvat toiminnot yhteensä	6 871	7 503	7 923	8 979	11 964
Lopetetut toiminnot	941	1 034	114		
Konserni	7 812	8 537	8 037	8 979	11 964

* Lindex 6.12.2007 alkaen

Ruotsin kruunun, Norjan kruunun, Venäjän ruplan, Yhdys valtojen dollarin sekä eräiden muiden valuuttojen välillä. Rahoitusriskejä, korkotason vaihtelusta johtuvat riskit mukaan lukien, hallinnoidaan hallituksen vahvistaman riskipolitiikan mukaisesti, eikä niiden arvioida vaikuttavan olennaisella tavalla konsernin liiketoimintaan.

AB Lindexillä (publ) on ylimmässä oikeusasteessa keskeneräinen oikeudenkäynti, joka koskee Lindex-konsernin Saksan yhtiön noin 70 miljoonan euron suuristen tappioiden vähennyskelpoisuutta Ruotsin verotuksessa. Lindex on vuonna 2008 maksanut kiistan kohteena olevat verot ja korot, yhteensä 23,8 miljoonaa euroa ja ne on kirjattu kasvattamaan Lindexin liikearvoa. Oikeudenkäynnin tuloksena mahdollisesti palautettavat verot ja korot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Lindex on myös vaatinut oikaisua Saksan verotusta koskevaan harkintaverotukseen vuosilta 2004–2006. Tämän oikaisuvaatimuksen arvo on noin 32 miljoonaa euroa. Tämän vaatimuksen verovaikutusta ei ole kirjattu tulosvaikutteisesti.

Stockmann on käynnistänyt Moskovan kansainvälisessä välitystuomioistuimessa (ICAC) Smolenskajan tavaratalon vuokraisäntiä vastaan oikeusprosessit, joissa vaaditaan noin 75 miljoonan Yhdysvaltain dollarin vahingonkorvauksia tavaratalon laittoman sulkemisen vuoksi.

Stockmann-konsernilla ei ole vireillä muita merkittäviä oikeudenkäyntejä.

Vuoden 2009 näkymät

Suhdannetaantuma on nopeasti ja voimakkaasti laajentunut globaaliin talouteen. Kulutuskysyntä on heikentynyt kaikilla Stockmannin markkina-alueilla, ja kysynnän kehityksen ennakointi on erittäin vaikeaa.

Todennäköistä on, että kaikilla Stockmannin markkina-alueilla taloudet ovat vuoden aikana taantumassa ja kasvu on negatiivinen. Venäjän osalta kehitys on suurelta osin riippuvainen energian hinnasta.

Erityisesti vuoden 2009 ensimmäisen ja toisen neljänneksen aikana myyntiluvut tulevat jäämään edellistä vuotta pienemmiksi, koska vähittäiskaupan myynnin kehitys oli ripeää kaikilla markkinoilla vielä vuoden 2008 alkuvuoden aikana. Loppuvuoden aikana myynnin odotetaan suhteellisesti parantuvan edelliseen vuoteen verrattuna, koska vertailukohteena ovat jo heikentyneet edellisen vuoden luvut. Vuoden ensimmäisen neljänneksen liikevoitto tulee olemaan negatiivinen ja edellistä vuotta heikompi.

Stockmann on käynnistänyt sopeuttamistoimet alhaisemman kysynnän olosuhteisiin. Rahoituskustannukset tulevat olemaan selvästi alhaisemmat kuin vuonna 2008. Tavoitteena on positiivinen kassavirta nettoinvestointien jälkeen sekä toiminnan kannattavuuden säilyttäminen hyvällä tasolla myös vuoden 2009 aikana.

Raportointi

Tilinpäätöksessä käytetyt laatimisperiaatteet ja laskentamenetelmät ovat samat kuin vuoden 2007 tilinpäätöksessä.

Osakkeet ja osakepääoma

Stockmann Oyj Abp:n osakepääoma jakautuu A- ja B-osakkeisiin. A-sarjan osakkeella on kymmenen ääntä ja B-sarjan osakkeella yksi ääni. Molempien sarjojen osakkeiden nimellisarvo on 2,00 euroa, ja molemmilla on oikeus yhtä suureen osinkoon. A-osakkeen kaupankäyntitunnus on STCAS ja B-osakkeen STCBV.

Yhtiön osakkeet ovat arvo-osuusjärjestelmässä, ja ne ovat kaupankäynnin kohteena Helsingin pörssissä. Yhtiöllä oli 31.12.2008 rekisteröityjä osakkeenomistajia 42 888 (39 137 osakkeenomistajaa 31.12.2007), joiden omistus vastaa 99,9 prosenttia yhtiön koko osakemäärästä.

Osakkeet

Yleinen kurssikehitys

Osakekurssit laskivat tilikauden aikana Helsingin pörssissä mitattuna OMX Helsinki -indeksillä 53,4 prosenttia ja OMX Helsinki Cap -indeksillä mitattuna 50,1 prosenttia.

STOCKMANNIN OSAKKEIDEN KURSSIKEHITYS			
	Päätöskurssit 31.12.2008	Päätöskurssit 31.12.2007	
	euroa	euroa	muutos %
Sarja A	10,10	29,50	-65,8
Sarja B	9,77	29,66	-67,1

STOCKMANNIN OSAKKEIDEN VAIHTO 2008				
	kpl	% osake- määrästä	euroa	Keskiahinta euroa
Sarja A	858 815	3,2	19 103 002	20,35
Sarja B	29 327 062	83,5	591 872 444	20,90
Yhteensä	30 185 877		610 975 446	

Vaihdettujen Stockmannin osakkeiden ja osakeoptioiden osuus pörssin vaihdosta oli 0,2 prosenttia. Yhtiön osakekannan markkina-arvo 31.12.2008 oli 611,6 miljoonaa euroa. Markkina-arvo 31.12.2007 oli 1 659,8 miljoonaa euroa.

STOCKMANN OYJ ABP:N OSAKEPÄÄOMA 31.12.2008

Sarja A	26 582 049	kpl à 2 euroa =	53 164 098	euroa
Sarja B	35 121 287	kpl à 2 euroa =	70 242 574	euroa
Yhteensä	61 703 336		123 406 672	euroa

Kanta-asiakasoptiot 2006

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 21.3.2006 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmannin kanta-asiakkaille. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti kanta-asiakkaille, joiden ostot 1.1.2006 – 31.12.2007 yhdessä samaan tiliin kohdistuvien rinnakkaiskorttien ostojen kanssa olivat yhteensä vähintään 6 000 euroa, annetaan vastikkeetta yhteensä enintään 2 500 000 optio-oikeutta. Vähintään 6 000 euron suuruisilla ostoilta kanta-asiakkaalle annetaan vastikkeetta 20 optio-oikeutta. Lisäksi jokaista täyttä 500 euroa kohti, jolla ostot ylittivät 6 000 euroa, kanta-asiakas saa kaksi optio-oikeutta lisää. Kanta-asiakasostot 31.12.2007 mennessä oikeuttavat merkitsemään yhteensä 1 998 840 optiota. Jokainen optio oikeuttaa merkit-

semään yhden Stockmannin B-osakkeen. Osakkeen merkintähinta on yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä ajanjaksolla 1.2. – 28.2.2006 eli 33,35 euroa. Optioilla merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson päättymisen jälkeisillä Stockmann Oyj Abp:n osingoilla osingonjaon täsmäytyspäivästä osakemerkintäpäivään saakka. Jäljellä olevat osakkeiden merkintäajat ovat 4.5.2009 – 31.5.2009 ja 2.5.2010 – 31.5.2010. Merkintähinta on hallituksen vuodelta 2008 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen 28,98 euroa. Jos osingonjaon lisäksi hallituksen valtuutus mahdollisen osingon jakamiseksi käytetään täysimääräisenä, merkintähinta on 28,60 euroa. Keväällä 2008 merkittiin 1 373 846 Stockmann Oyj Abp:n kanta-asiakasoptiota. Vuoden 2008 merkintäaikana merkittiin kanta-asiakasoptioilla yhteensä 364 Stockmann Oyj Abp:n 2 euron nimellisarvoista B-osaketta.

Avainhenkilöoptiot 2006

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 21.3.2006 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmann-konsernin avainhenkilöille. Stockmann-konsernin johtoon tai keskijohtoon kuuluville avainhenkilöille sekä Stockmannin kokonaan omistamalle tytäryhtiölle annetaan yhteensä 1 500 000 kappaletta optio-oikeuksia. Optio-oikeuksista 375 000 merkitään tunnuksella 2006A, 375 000 tunnuksella 2006B, 375 000 tunnuksella 2006C ja 375 000 tunnuksella 2006D. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeudella 2006A on 1.3.2008 – 31.3.2010, optio-oikeudella 2006B 1.3.2009 – 31.3.2011, optio-oikeudella 2006C 1.3.2010 – 31.3.2012 ja optio-oikeudella 2006D 1.3.2011 – 31.3.2013. Osakkeiden merkintäaika ei kuitenkaan ala 2006B- ja 2006D-optio-oikeuksilla, elleivät hallituksen ennen näiden optio-oikeuksien jakamista määrittämät konsernin taloudellisiin tavoitteisiin sidotut kriteerit ole täyttyneet. Ne optio-oikeudet 2006B ja 2006D, joiden osalta hallituksen määrittämät kriteerit eivät ole täyttyneet, raukeavat hallituksen päättämällä tavalla. Yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden Stockmann Oyj Abp:n B-sarjan osakkeen. Osakkeen merkintähinta on optio-oikeuksilla 2006A ja 2006B yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä 1.2. – 28.2.2006 lisätynä 10 prosentilla eli 36,69 euroa. Osakkeen merkintähinta optio-oikeuksilla 2006C ja 2006D on yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä 1.2. – 29.2.2008 lisätynä 10 prosentilla eli 31,02 euroa. Optio-oikeuksilla merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Merkintähinnat ovat hallituksen vuodelta 2008 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen optio-oikeuksilla A ja optio-oikeuksilla B 32,32 euroa sekä optio-oikeuksilla C ja optio-oikeuksilla D 29,05 euroa. Jos osingonjaon lisäksi hallituksen valtuutus mahdollisen osingon jakamiseksi käytetään täysimääräisenä, A- ja B-optio-oikeuksien merkintähinta on 31,94 euroa sekä C- ja D-optio-oikeuksien merkintähinta 28,67 euroa.

Kanta-asiakasoptiot 2008

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 18.3.2008 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmannin kanta-asiakkaille. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti kanta-asiakkaille, joiden ostot 1.1.2008 – 31.12.2009 yhdessä samaan tiliin kohdistuvien rinnakkaiskorttien ostojen kanssa olivat yhteensä vähintään 6 000 euroa, annetaan vastikkeetta yhteensä enintään 2 500 000 optio-oikeutta. Vähintään 6 000 euron suuruisilla ostoilla kanta-asiakkaalle annetaan vastikkeetta 20 optio-oikeutta. Lisäksi jokaista täyttää 500 euroa kohti, jolla ostot ylittivät 6 000 euroa, kanta-asiakas saa kaksi optio-oikeutta lisää. Jokainen optio oikeuttaa merkitsemään yhden Stockmannin B-osakkeen. Osakkeen merkintähinta on yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä ajanjaksolla 1.2. – 29.2.2008 eli 28,20 euroa. Optioilla merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson päättymisen jälkeisillä Stockmann Oyj Abp:n osingoilla osingonjaon täsmäytyspäivästä osakemerkintäpäivään saakka. Osakkeiden merkintäajat ovat toukokuussa vuosina 2011 ja 2012. Merkintähinta on hallituksen vuodelta 2008 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen 26,23 euroa. Jos osingonjaon lisäksi hallituksen valtuutus mahdollisen osingon jakamiseksi käytetään täysimääräisenä, merkintähinta on 25,85 euroa.

Hallitus ehdottaa 17.3.2009 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuoden 2008 kanta-asiakasoptioiden ehtoja muutetaan siten, että optioiden perusteella merkittävien osakkeiden merkintähinta on yhtiön B-osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä ajanjaksolla 1.2.2009. – 28.2.2009. Muilta osin optio-oikeuksia koskevat ehdot pysyisivät ennallaan.

Omat osakkeet

Yhtiön omistuksessa oli 364 321 omaa B-osaketta 31.12.2008. Yhtiön omistamien omien B-osakkeiden osuus kaikista osakkeista on 0,6 prosenttia ja osuus kaikista äänistä 0,1 prosenttia. Yhtiön hallussa olevilla osakkeilla ei voi äänestää yhtiökokouksessa.

Osinkopolitiikka

Stockmannin hallitus on määritellyt osingonjakotavoitteeksi yli puolet varsinaisen liiketoiminnan tuottamasta voitosta. Toiminnan kasvun vaatima rahoitus otetaan kuitenkin huomioon osingon tasossa.

OSAKEPÄÄOMAN MUUTOKSET 1.1.2004 LUKIEN

Merkityt	Merkitty kauppa- rekisteriin	Merkintähinta euroa	Uusia osakkeita, kpl	Uutta osakepääomaa milj. euroa	Uusi osakepääoma milj. euroa	
2004	Merkinnät optioilla	2004	13,21	20 300 B	0,0	105,3
2004	Merkinnät kanta-asiakasoptioilla	2004	10,81	600 269 B	1,2	106,5
2004	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla A	2004	14,95	91 950 B	0,2	106,7
2004	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla B	2004	15,95	78 200 B	0,2	106,8
2004	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla A	2005	14,95	4 900 B	0,0	106,8
2005	Merkinnät kanta-asiakasoptioilla	2005	8,81	343 902 B	0,7	107,5
2005	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla A	2005	13,95	199 300 B	0,4	107,9
2005	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla B	2005	14,95	145 880 B	0,3	108,2
2005	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla C	2005	15,95	345 650 B	0,7	108,9
2005	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla A	2006	13,95	5 200 B	0,0	108,9
2005	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla B	2006	14,95	10 050 B	0,0	108,9
2005	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla C	2006	15,95	8 100 B	0,0	109,0
2006	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla A	2006	12,85	216 593 B	0,4	109,4
2006	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla B	2006	13,85	265 688 B	0,5	109,9
2006	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla C	2006	14,85	696 715 B	1,4	111,3
2006	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla A	2007	12,85	63 385 B	0,1	111,5
2006	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla B	2007	13,85	62 645 B	0,1	111,6
2006	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla C	2007	14,85	66 835 B	0,1	111,7
2007	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla C	2007	14,85	18 000 B	0,0	111,7
2007	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla A	2007	11,55	43 572 B	0,1	111,8
2007	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla B	2007	12,55	62 537 B	0,1	112,0
2007	Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla C	2007	13,55	114 600 B	0,2	112,2
2008	Suunnattu osakeanti	2008	24,50	2 017 806 A	4,0	116,2
2008	Suunnattu osakeanti	2008	24,50	3 591 554 B	7,2	123,4
2008	Merkinnät v. 2006 kanta-asiakasoptioilla	2008	29,60	364 B	0,0	123,4

Tulevat merkinnät optioilla*

	Merkintä-aika	Merkintä-hinta euroa	Uusia osakkeita, tuhatta kpl	Uutta osakepää- omaa milj. euroa	Uusi osake- pääoma milj. euroa	Osuus osakkeista %	Osuus äänistä
2009–	Merkinnät v. 2006 kanta-asiakasoptioilla	4.5.09–31.5.09	33,35 /1				
2010		2.5.10–31.5.10	33,35 /1	2 500 B	5,0	128,4	3,7
				miinus osingot 21.3.2006 alkaen			
2011–	Merkinnät v. 2008 kanta-asiakasoptioilla	2.5.11–31.5.11	28,20 /2				
2012		2.5.12–31.5.12	28,20 /2	2 500 B	5,0	133,4	3,7
				miinus osingot 18.3.2008 alkaen			
2009–	Merkinnät v. 2006A avainhenkilöoptioilla	1.3.09–31.3.10	36,69 A/3	375 B			
2011	Merkinnät v. 2006B avainhenkilöoptioilla	1.3.09–31.3.11	36,69 B/4	187 B			
2010–	Merkinnät v. 2006C avainhenkilöoptioilla	1.3.10–31.3.12	31,02 B/5	375 B			
2013	Merkinnät v. 2006D avainhenkilöoptioilla	1.3.11–31.3.13	31,02 B/6	375 B	2,6	136,0	1,9
				miinus osingot 21.3.2006 alkaen			

Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

*Jos kaikki optiot käytetään.

- 1 Merkintähinta hallituksen vuodelta 2008 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen: 28,98 euroa.
- 2 Merkintähinta hallituksen vuodelta 2008 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen: 26,23 euroa.
- 3 Merkintähinta hallituksen vuodelta 2008 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen: 32,32 euroa.
- 4 Merkintähinta hallituksen vuodelta 2008 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen: 32,32 euroa.
- 5 Merkintähinta hallituksen vuodelta 2008 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen: 29,05 euroa.
- 6 Merkintähinta hallituksen vuodelta 2008 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen: 29,05 euroa.

Hallituksen valtuus osingon maksamiseksi

- 1 Merkintähinta hallituksen vuodelta 2008 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen: 28,60 euroa.
- 2 Merkintähinta hallituksen vuodelta 2008 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen: 25,85 euroa.
- 3 Merkintähinta hallituksen vuodelta 2008 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen: 31,94 euroa.
- 4 Merkintähinta hallituksen vuodelta 2008 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen: 31,94 euroa.
- 5 Merkintähinta hallituksen vuodelta 2008 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen: 28,67 euroa.
- 6 Merkintähinta hallituksen vuodelta 2008 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen: 28,67 euroa.

OMISTAJARYHMÄT

	kpl	Osakkeenomistajat %	Osuus osakkeista %	Osuus äänistä %
Yksityishenkilöt	41 262	96,2	21,4	18,4
Yritykset	875	2,0	13,1	15,5
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	60	0,1	5,6	1,8
Säätiöt ja muut	512	1,2	52,5	62,1
Ulkomaat (sis. hallintarekisteröidyt)	178	0,4	6,9	2,1
Rekisteröimättömät osakkeet			0,1	0,0
Yhtiön omistuksessa	1		0,6	0,1
Yhteensä	42 888	100,0	100,0	100,0

OSAKEMÄÄRÄT

	kpl	Osakkeenomistajat %	Osuus osakkeista %
1–100	27 873	65,0	1,5
101–1 000	12 226	28,5	7,5
1 001–10 000	2 525	5,9	10,6
10 001–100 000	213	0,5	9,6
100 001–1 000 000	37	0,1	20,2
1 000 001–	14		50,6
Yhteensä	42 888	100,0	100,0

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2008

	Osuus osakkeista	Osuus äänistä
	%	%
1 Föreningen Konstsamfundet -ryhmä	10,3	15,4
2 Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	8,6	17,2
3 Niemistö-ryhmä	6,4	10,3
4 Etola-yhtiöt	4,7	6,6
5 Stiftelsen för Åbo Akademi	4,5	6,8
6 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	3,1	1,8
7 Keskinäinen Eläkevakuutusosakeyhtiö Ilmarinen	2,7	1,1
8 Kuntien eläkevakuutus	2,6	0,5
9 Samfundet Folkhälsan i svenska Finland	2,4	2,9
10 Jenny ja Antti Wihurin rahasto	2,1	2,3
11 Inez och Julius Polins fond	1,7	0,9
12 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	1,6	0,3
13 Sigrid Jusélius Stiftelse	1,5	3,0
14 Wilhelm och Else Stockmanns Stiftelse	1,2	2,4
15 Valtion Eläkerahasto	1,1	0,2
16 Helene och Walter Grönqvists Stiftelse	0,9	1,5
17 Stiftelsen Bensows Barnhem Granhyddan	0,9	1,1
18 Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne	0,7	0,9
19 Stockmann Oyj Abp	0,6	0,1
20 Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	0,6	0,1
Yhteensä	58,2	75,4

Tunnuslukuja

		2004	2005	2006	2007	2008
Myynti	milj. euroa	1 735,0	1 851,3	1 552,6	1 668,3	2 265,8
Myyntin muutos	%	2,1	6,7	-16,1	7,4	35,8
Liikevaihto	milj. euroa	1 445,0	1 542,6	1 300,7	1 398,2	1 878,7
Liikevaihdon muutos	%	2,3	6,7	-15,7	7,5	34,4
Liikevoitto	milj. euroa	79,8	103,7	129,5	125,2	121,9
Liikevoiton muutos	%	21,4	29,9	24,9	-3,4	-2,6
Osuus liikevaihdosta	%	5,5	6,7	10,0	9,0	6,5
Voitto ennen veroja	milj. euroa	78,9	102,8	128,9	119,4	71,7
Voitto ennen veroja, muutos	%	6,7	30,2	25,4	-7,4	-39,9
Osuus liikevaihdosta	%	5,5	6,7	9,9	8,5	3,8
Osakepääoma	milj. euroa	106,8	109,0	111,7	112,2	123,4
A-osakkeet	milj. euroa	49,1	49,1	49,1	49,1	53,2
B-osakkeet	milj. euroa	57,7	59,8	62,6	63,1	70,2
Osingot	milj. euroa	53,0	59,5	72,1	75,2	
Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle *	milj. euroa					38,0
Hallituksen valtuutus osingon maksamiseksi **	milj. euroa					23,3
Oman pääoman tuotto	%	12,2	15,8	19,4	15,2	6,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	14,8	19,6	22,9	12,1	8,3
Sijoitettu pääoma	milj. euroa	562,5	544,2	573,8	1 047,2	1 482,1
Pääoman kiertonopeus		2,6	2,8	2,3	1,3	1,3
Vaihto-omaisuuden kiertonopeus		4,9	4,7	5,0	4,3	4,4
Omavaraisuusaste	%	62,5	66,4	74,5	32,6	39,0
Nettovelkaantumisaste	%	5,7	5,7	-6,3	146,9	107,4
Investoinnit käyttöomaisuuteen	milj. euroa	59,0	57,0	125,5	977,4	182,3
Osuus liikevaihdosta	%	4,1	3,7	9,6	69,9	9,7
Korolliset saatavat	milj. euroa	116,6	111,8	98,9	98,8	52,2
Korollinen vieras pääoma	milj. euroa	68,0	47,2	23,4	905,6	775,7
Korollinen nettovelka	milj. euroa	-89,9	-83,3	-134,7	773,6	688,2
Taseen loppusumma	milj. euroa	749,0	761,5	767,6	1 823,7	1 765,0
Henkilöstökulut	milj. euroa	202,2	218,0	204,7	224,1	350,5
Osuus liikevaihdosta	%	14,0	14,1	15,7	16,0	18,7
Henkilöstö keskimäärin	hlöä	7 626	10 558	10 069	11 161	15 669
Liikevaihto/henkilö	tuhatta euroa	150,7	146,1	129,2	125,3	119,9
Liikevoitto/henkilö	tuhatta euroa	8,3	9,8	12,9	11,2	7,8
Henkilöstökulut/henkilö	tuhatta euroa	21,1	20,6	20,3	20,1	22,4

*) Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle. Osinkoehdotus on 0,62 euroa/osake.

**) Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle hallitukselle annettavaksi valtuutukseksi maksaa harkintansa mukaan osinkoa enintään 0,38 euroa osakkeelta myöhemmin vuoden 2009 aikana, jos Stockmannin taloudellinen tilanne tukee osingon maksua.

Osakekohtaisia tietoja

		2004	2005	2006	2007	2008
Tulos/osake, osakeantikorjattu	euroa	1,13	1,44	1,93	1,59	0,67
Tulos/osake, osakeantikorjattu, laimennettu	euroa	1,11	1,42	1,90	1,58	0,67
Oma pääoma/osake, osakeantikorjattu	euroa	8,83	9,34	10,34	10,66	11,24
Osinko/osake, osakeantikorjattu	euroa	1,00	1,10	1,30	1,35	
Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle *	euroa					0,62
Hallituksen valtuus osingon maksamiseksi **	euroa					0,38
Osinko tuloksesta	%	88,5	76,4	67,4	84,9	
Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle *	%					93,0
Hallituksen valtuus osingon maksamiseksi **	%					57,0
Rahavirta/osake	euroa	1,62	1,53	2,16	2,16	2,90
Efekttiivinen osinkotuotto						
Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle *	%					
- Sarja A		4,7	3,4	3,6	4,6	6,1
- Sarja B		4,6	3,4	3,6	4,6	6,3
Hallituksen valtuus osingon maksamiseksi **	%					
- Sarja A						3,8
- Sarja B						3,9
Osakkeiden P/E luku						
- Sarja A		18,7	22,3	18,9	18,6	15,1 ***
- Sarja B		19,2	22,6	18,9	18,7	14,7 ***
Osakeantikorjattu kurssi 31.12.	euroa					
- Sarja A		21,10	32,11	36,40	29,50	10,10
- Sarja B		21,70	32,53	36,48	29,66	9,77
Osakeantikorjattu tilikauden ylin kurssi	euroa					
- Sarja A		23,74	37,00	38,10	37,49	34,75
- Sarja B		23,82	35,82	38,44	37,84	32,00
Osakeantikorjattu tilikauden alin kurssi	euroa					
- Sarja A		17,56	20,65	28,70	29,05	10,10
- Sarja B		17,02	21,51	28,11	29,47	9,33
Osakeantikorjattu tilikauden keskipurssi	euroa					
- Sarja A		19,23	29,13	33,85	33,90	20,35
- Sarja B		20,82	28,67	33,15	33,77	20,90
Osakkeiden vaihto	1000 kpl					
- Sarja A		1 054	825	819	695	859
- Sarja B		10 979	14 665	19 440	20 682	29 327
Osakkeiden vaihto	%					
- Sarja A		4,3	3,4	3,3	2,8	3,2
- Sarja B		38,0	49,1	62,5	65,6	83,5
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	milj. euroa	1 140,8	1 761,3	2 028,6	1 659,8	611,6
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä 31.12.	1000 kpl	53 420	54 460	55 662	56 094	61 703
- Sarja A		24 564	24 564	24 564	24 564	26 582
- Sarja B		28 856	29 895	31 098	31 529	35 121
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, painotettu keskiarvo	1000 kpl	52 544	53 350	54 310	55 606	58 609
- Sarja A		24 598	24 564	24 564	24 564	26 582
- Sarja B		27 946	28 786	29 746	31 042	32 027
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, laimennettu painotettu keskiarvo	1000 kpl	53 509	54 129	55 178	55 815	58 609
Omat osakkeet	1000 kpl	407	397	383	370	364
- Sarja A						
- Sarja B		407	397	383	370	364
Osakkeenomistajien lukumäärä 31.12.	kpl	33 026	42 169	40 198	39 137	42 888

*) Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle. Osinkoehdotus on 0,62 euroa/osake.

***) Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle hallitukselle annettavaksi valtuutukseksi maksaa harkintansa mukaan osinkoa enintään 0,38 euroa osakkeelta myöhemmin vuoden 2009 aikana, jos Stockmannin taloudellinen tilanne tukee osingon maksua.

***) Vuoden 2008 luvuissa on huomioitu optoiden laimennusvaikutus.

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Voitto ennen veroja	=	liikevoitto + rahoitustuotot - rahoituskulut
Oman pääoman tuotto prosentti	= 100 x	$\frac{\text{tilikauden voitto}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	= 100 x	$\frac{\text{voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{sijoitettu pääoma}}$
Sijoitettu pääoma	=	taseen loppusumma - laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)
Pääoman kiertonopeus	=	$\frac{\text{liikevaihto}}{\text{taseen loppusumma - laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Vaihto-omaisuuden kiertonopeus		$\frac{365}{\text{vaihto-omaisuuden kiertoaika}}$
Omavaraisuusaste	= 100 x	$\frac{\text{taseen oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Nettovelkaantumisaste	= 100 x	$\frac{\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahavarat}}{\text{oma pääoma yhteensä}}$
Korollinen nettovelka	=	korollinen vieras pääoma - rahavarat - korolliset saamiset
Tulos/osake, osakeantikorjattu	=	$\frac{\text{voitto ennen veroja} - \text{vähemmistöosuus} - \text{tuloverot}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä} 1)}$
Oma pääoma/osake, osakeantikorjattu	=	$\frac{\text{oma pääoma} - \text{omien osakkeiden rahasto}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä tilinpäätöspäivänä} 1)}$
Osinko/osake, osakeantikorjattu	=	osakeantien vaikutuksella korjattu osinko/osake
Osinko tuloksesta, %	= 100 x	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake}}$
Rahavirta/osake	=	$\frac{\text{liiketoiminnan rahavirta}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä} 1)}$
Efektiivinen osinkotuotto, %	= 100 x	$\frac{\text{osakeantikorjattu osinko/osake}}{\text{osakeantikorjattu pörssikurssi 31.12.}}$
Osakkeiden P/E luku	=	$\frac{\text{osakeantikorjattu pörssikurssi 31.12.}}{\text{tulos/osake}}$
Osakeantikorjattu kurssi 31.12.	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu kurssi tilinpäätöspäivänä
Osakeantikorjattu tilikauden ylin kurssi	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu ylin kurssi tilikauden aikana
Osakeantikorjattu tilikauden alin kurssi	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu alin kurssi tilikauden aikana
Osakeantikorjattu tilikauden keskikurssi	=	osakkeiden euromääräinen vaihto jaettuna vaihdettujen osakkeiden keskimääräisellä lukumäärällä tilikauden aikana
Osakkeiden vaihto	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu kappalemääräinen vaihto
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	=	osakkeiden lukumäärä kerrottuna tilinpäätöspäivän pörssikurssilla osakelajeittain

1) Ilman yhtiön omistamia omia osakkeita

Konsernin tuloslaskelma

milj. euroa		1.1.-31.12.2008		1.1.-31.12.2007	
	Viite		%		%
			Lv		Lv
LIKEVAIHTO	2	1 878,7	100,0	1 398,2	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	4	4,2	0,2	9,7	0,7
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö		969,6		798,8	
Varastojen muutos, lisäys (-), vähennys (+)		2,1		-7,6	
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö yhteensä	5	971,7	51,7	791,2	56,6
Palkat ja muut työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	6	350,5	18,7	224,1	16,0
Poistot ja arvonalentumiset	7	61,4	3,3	36,9	2,6
Liiketoiminnan muut kulut	8	377,4	20,1	230,6	16,5
		1 761,0	93,7	1 282,7	91,7
LIKEVOITTO		121,9	6,5	125,2	9,0
Rahoitustuotot	9	1,6	0,1	1,3	0,1
Rahoituskulut	9	-51,7	-2,8	-7,0	-0,5
VOITTO ENNEN VEROJA		71,7	3,8	119,4	8,5
Tuloverot	10	32,7	1,7	31,1	2,2
TILIKAUDEN VOITTO		39,1	2,1	88,4	6,3
TILIKAUDEN VOITON JAKAUTUMINEN					
Emoyhtiön osakkeenomistajille		39,1		88,4	
Vähemmistöosakkaille		0,0		0,0	
		39,1		88,4	
Tulos/osake		2008		2007	
Laimentamaton		0,67		1,59	
Laimennettu		0,67		1,58	
Osakkeita keskimäärin/1000 kpl		2008		2007	
Laimentamaton		58 609		55 606	
Laimennettu		58 609		55 815	

Konsernitase

	Viite	31.12.2008 milj. euroa	31.12.2007 milj. euroa
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	12		
Liikearvo		646,5	720,0
Tavaramerkki		84,4	96,4
Aineettomat oikeudet		24,5	21,6
Muut aineettomat hyödykkeet		3,2	6,5
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		758,5	844,5
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13		
Maa- ja vesialueet		37,0	38,8
Rakennukset ja rakennelmat		158,2	136,1
Koneet ja kalusto		96,2	97,5
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot		49,4	59,8
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat		246,9	144,5
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä		587,5	476,8
Myytävissä olevat sijoitukset	15	6,6	6,5
Pitkäaikaiset saamiset	23	1,6	1,7
Laskennalliset verosaamiset	22	4,5	5,3
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		1 358,8	1 334,8
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	16	220,3	244,4
Lyhytaikaiset saamiset	17,23		
Saamiset, korolliset		52,2	98,8
Saamiset, korottomat		83,2	110,4
Tuloverosaamiset		15,2	2,1
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		150,6	211,3
Rahavarat	18,23	35,2	33,2
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		406,2	488,9
VARAT YHTEENSÄ		1 765,0	1 823,7
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
OMA PÄÄOMA			
OMA PÄÄOMA	19		
Osakepääoma		123,4	112,2
Ylikurssirahasto		186,1	186,0
Muut rahastot		169,6	44,6
Muuntoerot		-6,8	0,0
Kertyneet voittovarot		216,9	250,9
Emoyhtiön osakkeenomistajien oman pääoman osuus		689,1	593,8
Vähemmistön osuus			0,0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		689,1	593,8
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	22	78,1	57,3
Pitkäaikaiset velat, korollinen	20,23	755,7	855,4
Eläkevelvoitteet	24	1,4	3,2
Varaukset		0,6	2,1
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ		835,7	918,0
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lyhytaikaiset velat, korollinen	24	20,0	50,1
Lyhytaikaiset velat, koroton			
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	24	219,0	253,4
Tuloverovelat		1,1	8,3
Lyhytaikaiset velat, koroton yhteensä		220,1	261,7
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ		240,1	311,8
VELAT YHTEENSÄ		1 075,8	1 229,8
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		1 765,0	1 823,7

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Emoyhtiön osakkeenomistajien oman pääoman osuus

Milj. euroa	Osake- pääoma*	Ylikurssi- rahasto	Muut rahastot	Käyvän arvon rahasto**	SVOP- rahasto	Muunto- erot	Kertyneet voitto- varat	Yhteensä	Vähem- mistö- osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 31.12.2006	111,7	183,4	44,1			0,0	232,3	571,6	0,0	571,6
Merkinnät optiotodistuksilla	0,5	2,6						3,1		3,1
Osakepalkkiot							0,4	0,4		0,4
Siirto muihin rahastoihin			0,0					0,0		0,0
Optioiden kuluoikaisut							1,9	1,9		1,9
Rahavirran suojaukset				0,5				0,5		0,5
Osingonjako							-72,1	-72,1		-72,1
Muuntoerot						0,0	0,0	0,0		0,0
Tilikauden tulos							88,4	88,4	0,0	88,4
Oma pääoma 31.12.2007	112,2	186,0	44,1	0,5		0,0	250,9	593,8	0,0	593,8
Merkinnät optiotodistuksilla	0,0	0,0						0,0		0,0
Uusmerkinnät	11,2				126,2			137,4		137,4
Osakepalkkiot							0,1	0,1		0,1
Rahavirran suojaukset				1,0				1,0		1,0
Optioiden kuluoikaisut							1,9	1,9		1,9
Osakeantimenot					-2,1			-2,1		-2,1
Osingonjako							-75,2	-75,2		-75,2
Muuntoerot				-0,1		-6,8		-6,9		-6,9
Tilikauden tulos							39,1	39,1	0,0	39,1
Oma pääoma 31.12.2008	123,4	186,1	44,1	1,4	124,1	-6,7	216,8	689,1	0,0	689,1

* sisältää osakeannin

** laskennallisella verolla vähennettynä

Konsernin rahavirtalaskelma

	1.1.-31.12.2008	1.1.-31.12.2007
	Viite	milj. euroa
	milj. euroa	milj. euroa
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Tilikauden voitto	39,1	88,4
Oikaisut		
Poistot	61,4	36,9
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	-3,5	
Korkokulut ja muut rahoituskulut	51,7	7,0
Korkotuotot	-1,6	-1,3
Verot	32,7	31,1
Muut oikaisut	19,28	1,2
Käyttöpääoman muutokset		
Myynti- ja muiden saamisten muutos	75,6	-11,0
Vaihto-omaisuuden muutos	24,0	-12,5
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-12,7	8,8
Maksetut korot	-47,7	-6,5
Saadut korot	0,8	1,3
Maksetut verot	-48,3	-23,5
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA	170,1	119,9
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-181,1	-113,2
Aineellisen käyttöomaisuuden myynti	6,1	
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	3	-852,5
Saadut osingot	0,1	0,1
INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	-193,7	-965,6
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Maksullinen osakeanti	135,2	5,8
Lyhytaikaisten lainojen nostot	20,0	85,5
Lainojen takaisinmaksut	-190,6	-50,0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	152,2	835,6
Maksetut osingot	-75,2	-72,1
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	41,7	804,8
Rahavarojen muutos	18,1	-40,9
Rahavarat tilikauden alussa	18,6	59,2
Rahavarojen muuntoero	-2,2	0,4
Rahavarat	35,2	33,2
Luotollinen shekkitali	-0,7	-14,6
Rahavarat tilikauden lopussa	34,5	18,6

Konsernin liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Konsernin emoyritys on suomalainen julkinen osakeyhtiö Stockmann Oyj Abp, jonka kotipaikka on Helsinki. Konsernin päätoimiala on vähittäiskauppa. Emoyhtiön osakkeet on listattu Helsingin pörssissä.

Yleistä

Stockmannin konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2008 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä IFRIC- ja SIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisia ja sen nojalla annetuissa säännöksissä kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset. Stockmann siirtyi noudattamaan kansainvälistä tilinpäätöskäytäntöä (IFRS) 1.1.2005 lukien, ja sovelsi siirtymään IFRS 1 siirtymästandardia.

Konserni on soveltanut 1.1.2008 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

- IFRIC 11 IFRS 2 – Konserniyhtiöiden osakkeita ja omia osakkeita koskevat liiketoimet
- IFRIC 12 Palvelutoimilupajärjestelyt
- IFRIC 14 IAS 19 – Etuusperusteisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahoitintaatimukset ja näiden välinen yhteys
- IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen sekä IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot -standardien muutokset – Reclassification of Financial Assets, voimassa 1.7.2008 lähtien.

Konserni on ottanut IAS 23 -standardin muutoksen käyttöön 1.1.2007 alkaen ja aktivoi hankintamenojen välittömästi hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta johtuvat olennaiset vieraan pääoman menot. IFRIC 11, IFRIC 12 ja IFRIC 14 tulkinnoilla ja IAS 39 ja IFRS 7 muutoksilla ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei alla olevissa laatimisperiaateissa ole muuta kerrottua.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaan joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia. Nämä vaikuttavat omaisuus- ja velkamääriin taseessa, esitettyihin ehdollisiin eriin sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa ja tekemään arvioita

esimerkiksi poistoaikojen, arvonalentumistestausten, laskennallisten verosaamisten ja varausten osalta. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista.

Liiketoimintojen yhdistämisessä konserni on käyttänyt ulkopuolista neuvonantajaa arvioitaessa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käypiä arvoja. Aineellisten hyödykkeiden arvioinnissa on tehty vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioitu hyödykkeiden iästä, kulumisesta ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuva arvon vähentyminen. Aineettomien hyödykkeiden käyvät arvot perustuvat arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä tulevista rahavirroista. Lisätietoa liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen aineettomien hyödykkeiden arvostamisesta on esitetty liitetiedossa 3.

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arvot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Keskeisimmät epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävimmät riskit konsernin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana liittyvät liikearvoon, tarkempi selvitys liitetiedossa 12.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Stockmann Oyj Abp:n sekä kaikki tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 prosentin osuus osakkeiden äänimäärästä tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta.

Hankitut tytäryhtiöt sisällytetään tilinpäätökseen käyttäen hankintamenomenetelmää, jonka mukaan hankitun yhtiön kaikki yksilöitävissä olevat varat, velat ja ehdolliset velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Jäljelle jäänyt kohdistamaton osuus tytäryhtiöosakkeiden hankintahinnan ja hankittujen varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän arvon erotuksesta on liikearvoa.

IFRS 1-standardin salliman helpotuksen mukaisesti IFRS-siirtymispäivää aikaisempia yrityshankintoja ei ole oikaistu IFRS 3 -standardin periaatteiden mukaisiksi, vaan ne on jätetty suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisiin arvoihin. Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien ja myydyt myyntihetkeen saakka.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Tilikauden voitto jaetaan emoyhtiön omistajille ja vähemmistöille. Vähemmistön osuus esitetään omana eränä konsernin omissa pääomassa.

Yhteisyritykset, joiden toiminnasta Stockmannilla on yhteinen määräysvalta sopimuksen tai yhtiöjärjestyksen perusteella toisen osapuolen kanssa, yhdistellään suhteellista konsolidointitapaa käyttäen. Konserniyhtiöiden omistamat osuudet keskinäisistä kiinteistöyhtiöistä on käsitelty yhteisessä määräysvallassa olevina omaisuuserinä. Konsernitilinpäätös sisältää Stockmannin suhteellisen osuuden yhteisyrityksen varoista, veloista, tuotosta ja kuluista siitä päivästä lähtien, jolloin yhteinen määräysvalta on syntynyt, siihen päivään saakka kunnes se päättyy. Vuoden aikana hankitut yhteisyritykset on otettu mukaan hankinta-ajankohdasta alkaen. Stockmann-konsernilla ei ole osakkuusyhtiöitä.

Segmenttiraportointi

Stockmann Oyj Abp:n ja sen tytäryritysten liiketoiminta jakaantuu neljään liiketoimintasegmenttiin: tavaratalo- ja erikoisliiketoimintaa harjoittavaan tavarataloryhmään, etäkauppaa harjoittavaan Hobby Halliin ja muotikauppaa harjoittavaan Seppälään ja vuonna 2007 hankittuun muotikauppaa harjoittavaan Lindexiin. Jakamaton -segmenttiin kuuluvat koko konsernia palvelevat toiminnot. Konsernin toissijaiset, maantieteelliset segmentit ovat Suomi, Ruotsi ja Norja, Baltia ja Tšekki sekä Venäjä.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konsernitiilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuutuuksia.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kunkin yrityksen toimintavaiheen määräisinä käyttäen tapahtumapäivän kurssia. Tilinpäätöshetkellä saamiset, ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntamisesta syntyneet kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi tilikauden keskikurssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssin mukaan. Kurssiero, joka johtuu tuloslaskelmaerien muuttamisesta keskikurssin mukaan ja tase-erien muuttamisesta tilinpäätöspäivän kurssin mukaan, on kirjattu omana eränä omaan pääomaan. Ulkomaisten tytäryhtiöiden hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuttamisesta syntyneet muuntoerot ja nettosijoitusta suojaaviksi määriteltyjen rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutokset kirjataan omaan pääomaan.

Venäläisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset on muunnettu euroiksi IAS 21 -standardin mukaisesti. Venäläisten tytäryhtiöiden toimintavaiheeksi on katsottu euro, koska tavarahankinnat tehdään pääosin emoyhtiön toimesta Venäjän ulkopuolelta ja myyntihintojen asettamisessa noudatetaan euromääräistä katevaimetta. Lisäksi suuri osa venäläisten tytäryhtiöiden kuluista on sidottu euroon tai USA:n dollariin. IAS 21 -standardin mukaisesti venäläisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten monetaariset eli rahamääräiset erät muunnetaan euroiksi konsernitiilinpäätöksessä käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia ja ei-monetaariset erät kuten pitkäaikaiset varat, vaihto-omaisuus ja oma pääoma käyttäen liiketoimen toteutumispäivän kurssia.

Ulkomaisten yksikköjen hankinnasta syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksikköjen varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käyppien arvojen oikaisu on käsitelty ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina ja muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen.

IFRS 1 -standardin salliman helppouden mukaisesti ennen IFRS -siirtymispäivää kertyneet kumulatiiviset muuntoerot on kirjattu kertyneisiin voittovaiheisiin. Siirtymispäivästä lähtien on kurssimuutoksista johtuva muuntoero tytäryhtiöiden ja yhteisyritysten oman pääoman osalta kirjattu konsernitiilinpäätöstä laadittaessa omana eränä konsernin oman pääoman muuntoeroihin. Kun ulkomainen tytäryhtiö tai yhteisyritys myydään, kertynyt muuntoero kirjataan tuloslaskelmaan myyntivoiton tai -tappion osaksi.

Tuloutusperiaatteet ja liikevaihto

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Pääosa konsernin tuotoista muodostuu tavaroiden vähittäismyynnistä joko käteisellä tai luottokortilla. Tuotot kirjataan tavaroiden myyntihetkellä.

Etämyynnin osalta varaudutaan tuleviin palautuksiin tekemällä tilinpäätöshetkellä kokemusperäisesti määritelty palautusjaksotus, jolla oikaistaan myyntiä. Hobby Hallin kertaluottoihin liittyvä korko sisältyy myyntihintaan ja se kirjataan liikevaihtoon. Käyttämättömistä asiakkaille kertyneistä Lindex Club -pisteistä ja Stockmann Master Card -pisteistä Venäjällä kirjataan varaus, jonka määrä perustuu kokemukseen ja myyntitilastoihin, varaus kirjataan samalle tilikaudelle kuin myynti, johon se liittyy.

Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu. Liikevaihtoa laskettaessa myynnistä on vähennetty välilliset verot ja myönnettyt alennukset.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään mm. käyttömajausuushyödykkeiden myyntivoitot ja liiketoiminnan luovutuksista saatavat tuotot.

Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät käyttömajausuushyödykkeiden myyntitappiot sekä muut kuin varsinaisen suoritemyyniin liittyvät kulut. Korollisista myyntisaamisista saadut korkotuotot ja kanta-asiakasyhteistyöhön liittyvät tuotot kirjataan liiketoiminnan muiden kulujen vähennykseksi.

Työsuhde-etuedet

Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuuspohjaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Suomessa ja useimmissa muissa Stockmann -konsernin toimintamaissa lakisäätteiset ja vapaaehtoiset eläkejärjestelmät ovat maksupohjaisia.

Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä eläkemaksut suoritetaan eläkevakuutusyhtiölle. Suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat.

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt perustuvat vakuutusmatemaattisiin laskelmiin, jotka puolestaan perustuvat oletuksiin diskonttorokosta, eläkejärjestelyyn liittyvien varojen odotettavissa olevista tuotoista, tulevasta palkkojen korotuksista, inflaatiosta ja henkilöstön ikärakenteesta. Näiden oletusten perusteella tehdyt arvot vaikuttavat eläkevelvoitteen ja eläkejärjestelyyn liittyvien varojen kokonaismäärään. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan tulevien tilikausien aikana henkilöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle palvelusajalle, jos ne ylittävät kymmenen prosenttia olemassa olevan eläkevelvoitteen määrästä tai kymmenen prosenttia eläkejärjestelyyn liittyvien varojen käyvästä arvosta, siltä osin kuin ne ylittävät suuremman edellä mainituista arvoista. Taseeseen kirjattavan eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat

Konsernin liitetiedot

tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostettuina, kirjaamattomien vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden osuus sekä takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot.

Omaan pääomaan sidotut etuudet ja osakeperusteiset maksut

Konsernin avainhenkilöille ja kanta-asiakkaille myönnetty osakeoptiot arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntyajakson kuluessa. Myönnettyjen optioiden käypää arvoa vastaava kulu kirjataan avainhenkilöoptioiden osalta henkilöstökuluihin ja kanta-asiakasoptioiden osalta liiketoiminnan muihin kuluihin ja vastaavan suuruinen erä kirjataan omaan pääomaan. Myönnettyjen optioiden käypä arvo määritellään käyttäen Black-Scholes-mallia, joka huomioi myöntämishetken option hinnoitteluun vaikuttavat markkinaehdot. Lisäksi myöntämishetkellä arvioidaan lopullisesti toteutuvien optioiden määrä ja arvioitu voimassaoloaika. Kuluksi kirjattava määrä oikaistaan myöhemmin vastaamaan lopullisesti myönnettyjen osakeoptioiden määrää.

Kun optio-oikeuksia käytetään, ennen uuden osakeyhtiöläin voimaantuloa myönnettyihin optioihin perustuvista osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset kirjataan mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuna osakepääomaan ja ylikurssirahastoon. Uuden osakeyhtiöläin voimaantulon jälkeen päätetyissä optiojärjestelyissä osakemerkinnöistä saadut varat mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuna kirjataan järjestelyn ehtojen mukaisesti osakepääomaan ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Konsernin johdon osakepalkkiojärjestelmästä johtuvat kulut kirjataan tuloslaskelmaan henkilöstökuluiksi sille tilikaudelle, jonka tuloksen perusteella oikeus osakepalkkioon on syntynyt. Lisätietoja järjestelmästä on esitetty liitetiedossa 28.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulut muodostuvat kauden verotettavaan tuloon perustuvista veroista ja laskennallisista veroista. Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassa olevalla verokannalla. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin kohdistuvilla veroilla. Tuloverot esitetään tuloslaskelmassa, ellei veroihin liittyvää liiketapahtumaa esitetä suoraan omassa pääomassa, jolloin vero-vaikutus esitetään omassa pääomassa.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpidon ja verotuksellisten arvojen välisestä eroista, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista, liiketoimintojen yhdistämisessä varojen ja velkojen käypään arvoon arvostamisesta, johdannaissopimusten käypään arvoon arvostamisesta ja muista väliaikaisista eroista. Verotuksessa vähennyskelvottomasta liikearvon arvonalentumisesta ei kirjata laskennallista veroa.

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja.

Laskennalliset verovelat on kirjattu täysimääräisesti. Laskennalliset verosaamiset on kirjattu siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Yrityksen hankinnasta syntynyt liikearvo muodostuu hankintameno sekä hankittujen käypiin arvoihin arvostettujen yksilöitävissä olevien nettovarojen erotuksena. Liikearvosta ja Lindex-tavaramerkistä ei tehdä poistoja. Tavaramerkillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sen tunnettuisuuden vuoksi. Lindex-tavaramerkki on ollut olemassa yli 50 vuotta ja konserni tulee käyttämään sitä jatkossakin sekä nykyisillä markkinoilla että Lindexin tuotevalikoiman ja liiketoimintamallin viemisessä uusille markkinoille. Muita aineettomia hyödykkeitä ovat toimittaja- ja asiakassuhteet, jotka on hankittu liiketoimintojen yhdistymisen yhteydessä käypään arvoon sekä aineettomat oikeudet ja ohjelmistot, jotka arvostetaan alkuperäiseen hankintameno. Muut aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusajanaan.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat (vuosia):

- toimittajasuhteet 2
- asiakassuhteet 5
- ohjelmistot 5–7
- muut aineettomat oikeudet 5

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät myöhemmin toteutuvat menot aktivoidaan vain siinä tapauksessa, että hyödykkeen taloudellinen hyöty kasvaa niiden vaikutuksesta. Muussa tapauksessa menot kirjataan tuloslaskelmaan kuluiksi niiden syntymishetkellä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Maa-alueet, rakennukset ja koneet ja kalusto muodostavat suurimman osan aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Maa-alueisiin ja rakennuksiin sisältyneet arvonorotukset ovat olleet osa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa ja ne on katsottu osaksi IFRS:n mukaista hankintamenoa. Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy myös vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot, jotka muodostuvat mm vuokratiloissa sijaisevien liikehuoneistojen sisätilojen viimeistelyistä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintameno vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalentumisilla. Itse valmistettujen hyödykkeiden hankintameno sisältää materiaalit ja välittömän työn. Jos käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joilla on eripituiset taloudelliset vaikutusajat, osat käsitellään erillisinä hyödykkeinä. Myöhemmin hyödykkeeseen kohdistuvat menot aktivoidaan silloin, kun ne lisäävät vastaista taloudellista hyötyä. Muut kulut, kuten normaalit huolto- ja korjaustoimenpiteet kirjataan tuloslaskelmaan kuluiksi niiden syntymishetkellä.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot taloudellisen vaikutusajan mukaisesti. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajat (vuosia):

- rakennukset ja rakennelmat 20–50
- vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot 5–20
- koneet ja kalusto 4–10
- ATK-laitteet ja kevyt myymäläkalusto 3–5

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan pääsääntöisesti kuluksi sille tilikaudelle, jonka aikana ne ovat syntyneet. Kuitenkin ne vieraan pääoman menot, jotka johtuvat merkittävästä ja pitkäkestoisesta aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen investointiprojektista sisällytetään kyseisen hyödykkeen hankintamenuon.

Arvonalentumiset

Omaisuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan säännöllisesti mahdollisten arvonalentumisen viitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä arvonalentumisesta havaitaan, määritetään omaisuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvo ja tavaramerkki on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille ja ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Arvonalentumistappio syntyy, jos omaisuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuseriä.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään niin, että se on joko käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa perustuen diskonttauskorkeihin, jotka kuvastavat kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannuksia ennen veroja.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio peruutetaan, jos omaisuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyissä arvioissa on tapahtunut muutos. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi poistolla vähennettynä, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota.

Vuokrasopimukset

IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin periaatteiden mukaisesti vuokrasopimukset, joissa yhtiölle siirtyvät olennaisilta osin hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksilla vuokrattu omaisuus vähennettynä kertyneillä poistoilla kirjataan aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja sopimuksesta johtuvat velvoitteet vastaavasti korollisiin velkoihin. Rahoitusleasingisopimuksista johtuvat vuokrat jaetaan korkokuluun sekä velan vähennykseen.

IAS 17-standardin mukaiset rahoitusleasingisopimukset on merkitty taseeseen, ja ne arvostetaan määrään, joka on yhtä suuri kuin hyödykkeen käypä arvo sopimuksen alkamisajankohdalla, tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingisopimuksella hankitusta hyödykkeistä tehdään suunnitelman

mukaiset poistot ja kirjataan mahdolliset arvonalentumistappiot. Poistot tehdään konsernin käyttöomaisuushyödykkeiden poistoaikojen mukaisesti, tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan aikana.

Stockmann-konserni ei ole vuokralle antajana eikä vuokralle ottajana sellaisissa vuokrasopimuksissa, jotka pitäisi tulkita rahoitusleasingisopimuksiksi.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokranantajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella saadut tai maksetut vuokrat kirjataan tuotoiksi tai kuluiksi tuloslaskelmaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenuon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuden arvo on määritetty FIFO-menetelmää, IAS 2 -standardin sallimaa vähittäishintamenetelmää tai painotetun keskihankintahinnan menetelmää käyttäen ja se sisältää hankinnasta aiheutuneet välittömät menot. IAS 2 -standardin mukaista vähittäishintamenetelmää käytetään vaihto-omaisuuden arvostukseen tavarataloryhmässä Suomessa ja muissa yksiköissä käytetään painotetun keskihankintahinnan menetelmää.

Myytävänä olevat omaisuserät ja lopetetut toiminnot

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuserät ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuserät arvostetaan IFRS 5 -standardin mukaisesti kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon arvioiduilla myynnistä syntyvillä menoilla vähennettynä. Kun omaisuserä on luokiteltu myytävänä olevaksi pitkäaikaiseksi omaisuseräksi tai luovutettavien erien ryhmäksi, siitä ei tehdä poistoja. Myytävänä olevaksi luokiteltu pitkäaikainen omaisuserä sekä luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuserät esitetään taseessa erillään muista omaisuseristä. Myös velat, jotka liittyvät luovutettavina olevien erien ryhmään esitetään taseessa omana eränään.

Konsernilla ei ole tilinpäätöshetkellä IFRS 5 -standardissa tarkoitettuja lopetettuja toimintoja eikä myytävänä olevia pitkäaikaisia omaisuseriä.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusinstrumentit on luokiteltu IAS 39:n mukaisesti seuraaviin ryhmiin: lainat ja muut saamiset, käypään arvoon tulosvai- kuteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat, myytävissä olevat rahoitusvarat ja muut velat.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintamenu. Ne sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua. Myyntisaamiset kirjataan taseeseen alun perin käypään arvoon. Epävarmojen saamisten määrä arvioidaan perustuen kokemusperäiseen kertymään. Epävarmoina saamisina kirjataan arvonalennuksena kuluksi tuloslaskelmaan kunkin saatavakannan alkuperäisen arvon ja kerrytettävissä olevan diskontatun rahamäärän välinen erotus.

Konsernin liitetiedot

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään on luokiteltu kaikki sijoitukset lukuun ottamatta myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltuja osakkeita. Ryhmän erät arvostetaan käypään arvoon käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinahintoja, kassavirtojen nykyarvomenetelmiä tai muita soveltuvia arvostusmalleja. Käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Tähän ryhmään sisältyvät konsernin osakesijoitukset ja ne arvostetaan käypään arvoon. Julkisesti noteerattujen osakkeiden käypä arvo on tilinpäätöspäivän markkinahinta. Käyvän arvon muutokset kirjataan käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintahintaan, mikäli niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti määritettävissä. Mikäli osakesijoituksen käypä arvo on merkittävästi tai pitkäaikaisesti alempi kuin hankintahinta kirjataan arvonalentumistappio.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä eli päivänä, jona yhtiö sitoutuu ostamaan tai myymään omaisuus-erän. Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta silloin, kun yhtiö luopuu erän sopimusperusteisista oikeuksista, oikeudet raukeavat tai kun yhtiö menettää määräysvallan siihen.

Korolliset velat luokitellaan muihin velkoihin ja ne merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty korollisten velkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin korolliset velat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon. Pitkäaikaiset velat erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua ja lyhytaikaisten velkojen maturiteetti on alle 12 kuukautta.

Johdannais sopimukset on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin tai -velkoihin, ja niiden käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti lukuun ottamatta johdannaisia, joihin sovelletaan rahavirran suojauslaskentaa ja jotka täyttävät IAS 39:ssä määritellyt suojauslaskennan ehdot.

Koronvaihtosopimusten käypä arvo määritellään tulevien kassavirtojen nykyarvon perusteella käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja. Koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Konsernissa ei tilinpäätöshetkellä ollut ulkona olevia koronvaihtosopimuksia.

Valuuttatermiinien ja valuuttavaihtosopimusten käypä arvo lasketaan arvostamalla ne tilinpäätöshetken markkinahintoihin. Valuuttaoptioiden käypä arvo lasketaan käyttäen Black&Scholes-mallia. Valuuttajohdannaisien arvostustulokset kirjataan tulosvaikutteisesti lukuun ottamatta niitä, joihin sovelletaan IAS 39:ssä määriteltyä rahavirran suojauslaskentaa.

Suojauslaskentaa sovelletaan tiettyihin valuuttajohdannaisiin, joilla suojataan ennakoituja valuuttamääräisiä myyntejä ja ostoja ja jotka täyttävät IAS 39:ssä määritellyt suojauslaskennan ehdot. Suojatun rahavirran täytyy olla erittäin todennäköinen ja sillä

täytyy viime kädessä olla tulosvaikutus. Rahavirtojen suojausta varten tehtyjen johdannais sopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan ja mahdollinen tehoton osa tulosvaikutteisesti. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti myynnin tai ostojen oikaisueriin samalla kaudella kuin suojauslaskennan kohteena olevat ennakoituvat tapahtumat kirjataan tuloslaskelmaan. Mikäli suojatun rahavirran ei enää odoteta toteutuvan, siihen liittyvä suojausinstrumentista suoraan omaan pääomaan kirjattu käyvän arvon muutos siirretään tuloslaskelmaan.

Suojauslaskentaa sovelletaan tiettyihin valuuttamääräisiin lainoihin, jotka suojaavat ulkomaisiin yksiköihin tehtyjä valuuttamääräisiä nettosijoituksia. Suojausinstrumentin käyvän arvon muutokset kirjataan oman pääoman muuntoeroon. Nettosijoituksen suojauksesta muuntoeroihin kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan silloin, kun nettosijoituksesta luovutaan kokonaan tai osittain.

Suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välinen suojaussuhde dokumentoidaan suojaukseen ryhdyttäessä. Dokumentointi sisältää tiedot suojausinstrumentista ja suojattavasta erästä, suojattavan riskin luonteen, riskienhallinnan tavoitteet sekä tehokkuuslaskelmat. Suojaussuhteen tulee olla tehokas ja tehokkuutta tarkastellaan sekä etu- että jälkikäteen. Tehokkuuden testaus tehdään jokaisella tilinpäätöshetkellä

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, joiden maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta hankinta-ajankohdasta lukien. Rahavarojen käyvän arvon oletetaan vastavaan kirjanpitoarvoa niiden lyhyen maturiteetin johdosta.

Luotollinen shekkitili, joka on vaadittaessa maksettavissa ja on osa konsernin kassanhallintaa on esitetty osana rahavaroja rahavirtalaskelmassa.

Omat osakkeet

Kun Stockmann Oyj Abp tai sen tytäryhtiöt hankkivat yhtiön omia osakkeita, vähennetään omaa pääomaa määrällä, joka muodostuu maksetusta vastikkeesta mukaan lukien transaktiomenot vähennettynä verolla. Jos ostetut osakkeet myydään tai luovutetaan vastikkeena, merkitään saatu suorite verolla vähennettynä omaan pääomaan.

Maksettavat osingot

Hallituksen ehdotusta osingonjaosta ei ole kirjattu tilinpäätökseen. Osingot kirjataan yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Uusien tai muutettujen IFRS -standardien soveltaminen

Konserni ottaa käyttöön kunkin standardin, standardin muutoksen ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantuloapäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

IFRS 8 Operating Segments, voimassa 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, korvaa IAS 14 Segmenttiraportoin

ti -standardin. Konserni arvioi, että uusi standardi ei muuta olennaisesti nykyistä segmenttiraportointia, koska sisäisen raportoinnin mukaisesti määritellyt liiketoimintasegmentit ovat nykyisin konsernin ensisijainen raportointimuoto. Maantieteellisen segmentti-informaation esittämistapa muuttuu. Konsernin arvion mukaan IFRS 8:n käyttöönotto saattaa vaikuttaa lähinnä tapaan, jolla segmentti-informaatio esitetään tulevien tilinpäätösten liitetiedoissa.

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardin muutos, voimassa 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Konserni arvioi muutoksen vaikuttavan lähinnä tuloslaskelman ja oman pääoman muutoslaskelman esitystapaan.

IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen, voimassa 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardimuutokset vaikuttavat tulevasta liiketoimintojen hankinnoista kirjattavan liikearvon määrään sekä liiketoimintojen myyntituloksiin ja hankinnan yhteydessä tuloslaskelmaan kirjattaviin eriin. Standardin siirtymäsääntöjen mukaisesti liiketoimintojen yhdistämisissä, joissa hankinta-ajankohta on ennen standardin pakollista käyttöönottoa, ei oikaista. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös, voimassa 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutettu standardi edellyttää tytäryrityksen omistusmuutoksista syntyvien vaikutusten kirjaamista suoraan konsernin omaan pääomaan silloin, kun emoyrityksen määräysvalta säilyy tai jos määräysvalta menetetään, jäljellä oleva sijoitus arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Vastaavaa kirjanpidollista käsittelytapaa sovelletaan jatkossa myös osakkuusyrittysijoituksiin (IAS 28) ja yhteisyritys-osuuksiin (IAS 31). Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardin muutokset – Vesting Conditions and Cancellations, voimassa 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardimuutos edellyttää, että kaikki lopullista oikeutta synnyttämättömät ehdot otetaan huomioon myönnettyjen oman pääoman ehtoisten instrumenttien käypää arvoa määritettäessä. Lisäksi standardimuutoksessa tarkennetaan peruutusten käsittelyä koskevaa ohjeistusta.

Muutokset standardeihin IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto ja IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös – Cost of an Investment in a Subsidiary, Jointly Controlled Entity or Associate, voimaan 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardimuutokset koskevat IFRS-ensisiirtymiä, eikä niillä siten ole vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin.

Improvements to IFRSs -muutokset, voimaan pääsääntöisesti 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireiset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat yhteensä 34 standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta konsernin arvion mukaan tulevat muutokset eivät ole merkittäviä konsernitilinpäätöksen kannalta. Standardimuutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettaviksi EU:ssa.

IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin muutos, voimaan 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutoksessa tarkennetaan IAS 39:n ohjeistusta suojauskohteen yksipuolisen riskin suojaamisesta sekä inflaatoriskin

suojaamisesta, kun kyseessä on rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä. Konserni arvioi, ettei standardimuutoksella ole merkittävää vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin.

IFRIC-tulkinnat IFRIC 13 Customer Loyalty Programmes, IFRIC 15 Agreements for the Construction of Real Estate, IFRIC 16 Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation. IFRIC 13 tulkinnan käyttöönotolla arvioidaan olevan vaikutusta asiakas-hyvitysten kirjaamiseen ja arvostamiseen, muiden tulkintojen käyttöönotolla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin.

2. Segmenttitiedot

Stockmann-konsernin ensisijaiset, liiketoiminnalliset segmentit ovat tavarataloryhmä, Lindex, Hobby Hall ja Seppälä.

Tavarataloryhmä

Tavarataloryhmä harjoittaa tavaratalokauppaa Suomessa, Venäjällä, Virossa ja Latviassa. Sillä on Suomessa ja Venäjällä myös erikoisliikkeitä, joista osassa tavarataloryhmä harjoittaa liiketoimintaa franchising-toimintamallilla. Ryhmän toiminta keskittyy kunkin toimintamaan merkittävimpiin kaupunkeihin. Tavarataloryhmään kuului 31.12.2008 seitsemän tavarataloa, seitsemän Akateemisen Kirjakaupan myymälää, neljä Zara-myymlälää ja 15 Stockmann Beauty -myymälää Suomessa; kolme tavarataloa, 18 Bestseller-myymlälää, seitsemän Nike-myymlälää ja kaksi muuta erikoisliikettä Venäjällä sekä tavaratalo Virossa ja Latviassa.

Lindex

Lindex on Ruotsissa, Norjassa, Suomessa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Tsekissä ja Venäjällä toimiva muotikaupan ketju. Sillä oli 31.12.2008 Ruotsissa 195, Norjassa 93, Suomessa 53, Virossa viisi, Latviassa seitsemän, Liettuassa neljä, Tsekissä kolme myymälää ja myymälä Venäjällä. Lisäksi Saudi-Arabiassa toimi viisi Lindexin franchising-myymlälää. Myynti franchising-yhteistyökumppanille sisältyy Lindexin Ruotsin myyntiin.

Hobby Hall

Hobby Hall harjoittaa kulutustavaroiden etäkauppaa Suomessa, Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä. Sillä oli 31.12.2008 etäkaupan tukena Suomessa kaksi ja Virossa yksi myymälä.

Seppälä

Seppälä on Suomessa, Venäjällä, Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Ukrainassa toimiva muotikaupan ketju, jonka toiminta perustuu omaan suunnitteluun. Sillä oli 31.12.2008 Suomessa 132, Virossa 18, Latviassa 9, Liettuassa 9, Venäjällä 34 myymälää ja yksi myymälä Ukrainassa.

Maa	Tärkeimmät valuuttakurssit	Tilinpäätöspäivän kurssi		Vuoden keskikurssi	
		31.12.2008	31.12.2007	2008	2007
Ruotsi	SEK	10,8700	9,4415	9,6184	9,2501
Norja	NOK	9,7500	7,9580	8,2263	8,0165
Venäjä	RUB	41,2830	35,9860	36,4266	35,0183
Viro	EEK	15,6466	15,6466	15,6466	15,6466
Latvia	LVL	0,7083	0,6964	0,7026	0,7001
Liettua	LTL	3,4528	3,4528	3,4528	3,4528

Konsernin liitetiedot

LIIKETOIMINTASEGMENTIT 1.1.-31.12.2008

milj. euroa	Tavara-		Hobby		Jaka-	Elimi-	Jatkuvat	
	talo-	Lindex	Hall	Seppälä			maton 1)	noinnit
	ryhmä							yhteensä
Tuloslaskelmatiedot 1.1.-31.12.								
Myynti	1 218,9	672,5	191,0	182,6	0,8		2 265,8	2 265,8
Liikevaihto	1 025,9	540,2	159,6	151,9	1,1		1 878,7	1 878,7
Liikevoitto	54,0	58,7	0,8	14,6	-6,1	0,0	121,9	121,9
Poistot	32,7	20,2	2,4	4,7	1,3		61,4	61,4
Tasetiedot 31.12.								
Investoinnit, brutto	146,0	25,2	3,1	7,2	0,8		182,3	182,3
Varat 2)	704,0	806,0	90,4	116,5	48,1		1 765,0	1 765,0
Korottomat velat 3)	121,9	99,4	16,6	10,7	51,6		300,2	300,2
Korolliset velat					775,7		775,7	775,7
Henkilöstö keskimäärin	8 747	4 561	701	1 542	119		15 669	15 669

LIIKETOIMINTASEGMENTIT 1.1.-31.12.2007

milj. euroa	Tavara-		Hobby		Jaka-	Elimi-	Jatkuvat	
	talo-	Lindex	Hall	Seppälä			maton 1)	noinnit
	ryhmä							yhteensä
Tuloslaskelmatiedot 1.1.-31.12.								
Myynti	1 218,1	68,1	206,5	174,7	0,8		1 668,3	1 668,3
Liikevaihto	1 025,0	54,7	171,7	145,1	1,7		1 398,2	1 398,2
Liikevoitto	91,8	15,0	5,7	20,7	-7,5	-0,7	125,2	125,2
Poistot	28,9	1,3	2,4	3,5	0,7		36,9	36,9
Tasetiedot 31.12.								
Investoinnit, brutto	111,5	853,1	3,5	9,3			977,4	977,4
Varat 2)	652,4	992,9	102,7	44,7	30,9		1 823,7	1 823,7
Korottomat velat 3)	125,9	100,8	14,5	11,5	71,7		324,3	324,3
Korolliset velat					905,6		905,6	905,6
Henkilöstö keskimäärin	8 606	387	649	1 414	105		11 161	11 161

1. Sisältää ne konsernihallinnon kulut, jotka eivät ole kohdistettavissa liiketoimintasegmenteille

2. Segmentin varat sisältävät liikearvon, aineettomat oikeudet, aineellisen käyttöomaisuuden, vaihto-omaisuuden, myyntisaamiset ja muut saamiset

3. Segmentin velat sisältävät ostovelat ja muut korottomat velat

MAANTIETEELLISET SEGMENTIT 1.1.-31.12.2008

milj. euroa	Ruotsi ja		Baltia ja		Jatkuvat	
	Suomi 1)	Norja 3)	Tsekki 1)	Venäjä 2)	yhteensä	Konserni
Myynti	1 224,8	575,2	211,7	254,1	2 265,8	2 265,8
Liikevaihto	1 021,8	460,2	179,8	217,0	1 878,7	1 878,7
Liikevoitto	71,1	57,3	10,7	-17,3	121,9	121,9
Investoinnit	104,6	19,4	8,9	49,5	182,3	182,3
Varat	689,5	752,7	108,2	214,6	1 765,0	1 765,0
Henkilöstö keskimäärin	7 435	3 885	1 628	2 720	15 669	15 669

1) Tavarataloryhmä, Lindex, Hobby Hall ja Seppälä

2) Tavarataloryhmä, Lindex, Hobby Hall ja Seppälä

3) Lindex

MAANTIETEELLISET SEGMENTIT 1.1.-31.12.2007

milj. euroa	Ruotsi ja		Baltia ja		Jatkuvat	
	Suomi 1)	Norja 3)	Tsekki 1)	Venäjä 2)	yhteensä	Konserni
Myynti	1 171,5	59,5	194,1	243,2	1 668,3	1 668,3
Liikevaihto	977,6	47,5	165,0	208,0	1 398,2	1 398,2
Liikevoitto	96,3	14,4	21,1	-6,6	125,2	125,2
Investoinnit	80,2	847,0	5,1	45,0	977,4	977,4
Varat	585,2	975,7	75,8	187,0	1 823,7	1 823,7
Henkilöstö keskimäärin	6 861	330,0	1 420	2 550	11 161	11 161

1) Tavarataloryhmä, Lindex, Hobby Hall ja Seppälä

2) Tavarataloryhmä, Hobby Hall ja Seppälä

3) Lindex

3. HANKITUT LIKETOIMINNOT

Hankitut yhtiöt

Vuonna 2007 hankittu

Alustavan hankintamenolaskelman täsmennys

Stockmannin tytäryhtiö Stockmann Sverige AB hankki julkisella ostotarjouksella 5.12.2007 97,8 % osuuden ja vuonna 2008 kaikki loput AB Lindexin osakkeet. Konsernitilinpäätökseen on konsolidoitu 100 % omistusosuus AB Lindexin konsernista IFRS 3 mukaisesti. Hankintahinta oli 851,7 milj. euroa ja sisälsi asiantuntijoille maksettuja palkkioita 4,7 milj. euroa sekä korkoa 0,4 milj. euroa. Hankintamenolaskelmassa on huomioitu 23,8 milj. euroa Lindexin Saksan yhtiön tappioihin liittyviä veroja ja korkoja, jotka Göteborgin kamarioikeus määräsi Lindexin maksettavaksi vuonna 2008. Lindex on yksi Pohjois-Euroopan suurimmista muotitavarataloketjuista ja 746,2 milj. euron liikearvon syntyminen perustuu Lindexin hyvään kassavirtaan ja kannattavuuteen sekä vahvaan markkina-asemaan sen valitsemilla ydinmarkkina-alueilla, erityisesti Ruotsissa, Norjassa ja Suomessa. Stockmannin tarkoituksena on edistää Lindexin laajentumista Venäjälle ja muille valituille Itä-Euroopan markkinoille, ja Stockmannin johdon arvion mukaan synergioita voidaan saavuttaa uusille markkina-alueille laajentumisen yhteydessä liittyen hallinnollisiin toimintoihin ja mittakaavaetuihin sisäänosto- ja logistiikkatoiminnoissa.

Hankinnan kohteesta kirjattiin seuraavat varat ja velat:

Milj. euroa	Viite	2007 Kirjan- pitoarvot ennen yh- distämistä	Yhdis- tämises- sä kirjatut käyvät arvot	Kirjan- pitoarvot yhdistämi- sen jälkeen
Aineettomat hyödykkeet				
Tavaramerkit	12	18,4	78,2	96,6
Vuokraoikeudet		0,0		0,0
Asiakassuhteet	12		2,4	2,4
Toimittajasuhteet	12		4,3	4,3
ATK-ohjelmat		10,3		10,3
Liikearvo	12	7,6	-7,6	0,0
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		41,1		41,1
Muut rahoitusvarat		2,6		2,6
Laskennallinen verosaaminen		3,0		3,0
Vaihto-omaisuus	16	72,6	4,2	76,8
Myynti- ja muut saamiset		14,6		14,6
Rahavarat		9,0		9,0
Varat yhteensä		179,2	81,5	260,8
Laskennallinen verovelka	22	1,7	25,0	26,7
Eläkevelvoitteet (etuuspohjaiset)		3,4		3,4
Varaukset		2,5		2,5
Luotollinen shekkitili		29,0		29,0
Muut velat		69,9	23,8	93,7
Velat yhteensä		106,5	48,8	155,3
Nettovarat		72,7	32,7	105,4
Hankintameno				851,7
Liikearvo	12		746,2	746,2

Edellä kuvatussa liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut aineettomat hyödykkeet on kirjattu erillään liikearvosta käypään arvoon, mikäli käypä arvo on ollut määriteltävissä luotettavasti. Toteutuneessa liiketoimintojen yhdistämisessä konserni on hankkinut Lindex-tavaramerkin sekä asiakas- ja toimittajasopimuksia. Hankitun tavaramerkin käypä arvo perustuu arvioitun diskontattuun rojaltimeksi, jolta vältetään omistettaessa kyseinen tavaramerkki. Käypä arvo on määritetty arvioimalla markkinaperusteisesti rojaltimeksi, jonka ulkopuolinen taho olisi valmis maksamaan tavaramerkin lisenssisopimuksesta. Asiakassuhteet ovat Lindex kanta-asiakasjärjestelmän Lindex Clubin kanta-asiakassopimuksia. Asiakassuhteisiin liittyvä käypä arvo on määritetty aktiivisten asiakassuhteiden kestoajan ja olemassa olevista asiakkuuksista syntyvien diskontattujen nettorahavirtojen perusteella. Toimittajasuhteiden käypä arvo perustuu toimittajasopimusten kestoajaan ja merkittävimpien toimittajien osuuteen diskontatuista nettorahavirroista. Vaihto-omaisuuden käypä arvo on määritetty arvioimalla vaihto-omaisuudesta kerrytettävissä oleva myyntihinta, josta on vähennetty luovutuksesta johtuvat menot ja arvioidut vastaavanlaisten tavaroiden myynnistä saatavaan voittoon perustuvien myyntiponnistelujen kulut. Liiketoimintojen yhdistämisessä syntyneistä käyvän arvon kohdistuksista on kirjattu laskennallinen verovelka.

Konsernin liitetiedot

4. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

milj. euroa	2008	2007
Kanta-asiakasohjelman Transfer Agreement		9,7
Myyntivoitot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	4,2	
Yhteensä	4,2	9,7

5. LIIKETOIMINNAN MYYNTIKATE

milj. euroa	2008	2007
Liikevaihto	1 878,7	1 398,2
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	969,6	798,8
Varaston muutos	2,1	-7,6
Myyntikate	907,0	607,0
Myyntikateprosentti liikevaihdosta	48,3	43,4

6. PALKAT JA MUUT TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUNEET KULUT

milj. euroa	2008	2007
Palkat	279,8	182,0
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	33,8	26,2
Etuuspohjaiset järjestelyt	-1,7	0,1
Muut henkilösivukulut	37,2	14,8
Kulut optioetuuksista	1,5	1,1
Yhteensä	350,5	224,1

Useimmissa ulkomaisissa tytäryrityksissä maksupohjaisten eläkejärjestelyjen eläkekulut sisältyvät muihin henkilösivukuluihin.

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa n:o 28. Lähipiiritapahtumat.

7. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

milj. euroa	2008	2007
Aineettomat hyödykkeet	9,3	3,5
Rakennukset ja rakennelmat	7,1	6,0
Koneet ja kalusto	31,4	17,1
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	13,6	10,3
Poistot yhteensä	61,4	36,9
Arvonalentumiset yhteensä		0,0
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	61,4	36,9

8. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

milj. euroa	2008	2007
Liikepaikkakulut	192,9	113,9
Markkinointikulut	68,3	44,5
Tavarankäsittelykulut	24,3	15,4
Luottotappiot	1,9	1,9
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	9,0	5,2
Korkotuotot myyntisaamisista	-5,0	-6,3
Kanta-asiakaskorttien rahoitustuotot	-7,6	
Muut kulut	93,6	56,0
Yhteensä	377,4	230,6

Tilintarkastajien palkkiot

milj. euroa	2008	2007
Tilintarkastus	0,6	0,6
Todistukset ja lausunnot	0,1	
Veroneuvonta	0,1	0,1
Muut palvelut	0,1	0,6
Yhteensä	0,8	1,3

9. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

milj. euroa	2008	2007
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	0,1	0,1
Korkotuotot pankkitalletuksista ja muista sijoituksista	1,4	1,2
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos	0,0	
Yhteensä	1,6	1,3

Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintameno- arvostetuista rahoitusveloista	-45,4	-6,2
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos	-0,3	0,0
Valuuttakurssierot	-6,1	-0,8
Yhteensä	-51,7	-7,0

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-50,1	-5,7
--	--------------	------

10. TULOVEROT

milj. euroa	2008	2007
Tuloverot tilikaudelta, jatkuvat toiminnot	7,6	26,6
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	0,5	0,1
Laskennallisen verovelan /-saamisen muutos	24,5	4,3
Yhteensä	32,7	31,1

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla 26 % (26 % vuonna 2007) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

Voitto ennen veroja	71,7	119,4
Tuloverot voimassaolevalla verokannalla	18,7	31,1
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	0,5	0,1
Verovapaat tulot	-1,4	
Ulkoisten tytäryhtiöiden poikkeavat verokannat	-2,6	-3,2
Vähennyskeltottomat kulut	13,4	3,1
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	4,2	
Verot tuloslaskelmassa	32,7	31,1

11. OSAKEKOHTAINEN TULOS

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana. Ulkona olevat osakkeet eivät sisällä konsernin hallussa olevia omia osakkeita. Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien optioiden osakkeiksi muunnosta aiheutuva laimentava vaikutus. Optioilla on laimentava vaikutus, kun optioiden merkintähinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeiden kauden keskimääräiseen hintaan.

	1.1.- 31.12.2008	1.1.- 31.12.2007
Jatkuvat toiminnot	31.12.2008	31.12.2007
Tilikauden voitto, milj. euroa	39,1	88,4
Ulkona olevien osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, painotettu keskiarvo / 1000 kpl	58 609	55 606
Osakekohtainen tulos, euroa	0,67	1,59
Tilikauden voitto, milj. euroa	39,1	88,4
Ulkona olevien osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, painotettu keskiarvo / 1000 kpl	58 609	55 606
Osakeoptioiden vaikutus		209
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, laimennettu painotettu keskiarvo / 1000 kpl	58 609	55 815
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos	0,67	1,58

12. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Liikearvo milj. euroa	2008	2007
Hankintameno 1.1.	720,0	
Muuntoero +/-	-94,6	
Yritysostot 1.1.-31.12.		721,7
Lisäykset 1.1.-31.12.	23,8	
Muuntoero +/-	-2,8	-1,7
Vähennykset 1.1.-31.12.		
Hankintameno 31.12.	646,5	720,0
Kirjanpitoarvo 1.1.	720,0	
Kirjanpitoarvo 31.12.	646,5	720,0

Tavaramerkki

milj. euroa	2008	2007
Hankintameno 1.1.	96,4	
Muuntoero +/-	-12,6	
Yritysostot 1.1.-31.12.		96,6
Muuntoero +/-		-0,2
Lisäykset 1.1.-31.12.	0,3	
Siirrot erien välillä 1.1.-31.12.	0,4	
Hankintameno 31.12.	84,5	96,4
Kertyneet poistot 1.1.		
Muuntoero +/-	0,0	
Vähennysten poistot	0,0	
Tilikauden poisto	0,1	
Kertyneet poistot 31.12.	0,1	
Kirjanpitoarvo 1.1.	96,4	
Kirjanpitoarvo 31.12.	84,4	96,4

Arvon alentumistestaus

Arvon alentumistestausta varten liikearvosta on kohdistettu Lindex-segmentille 656,2 miljoonaa euroa, Seppälä-segmentille 65 miljoonaa euroa ja Tavarataloryhmä-segmentille 25 miljoonaa euroa. Lindex-, Seppälä- ja Tavarataloryhmä-segmentit muodostavat erilliset rahavirtaa tuottavat yksiköt. Tavaramerkki on kohdistettu kokonaisuudessaan Lindex-segmentille. Lindex-tavaramerkillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sen tunnettuuden vuoksi. Lindex-tavaramerkki on ollut olemassa yli 50 vuotta, ja konserni tulee käyttämään sitä jatkossakin sekä nykyisillä markkinoilla että Lindexin tuotevalikoiman ja liiketoimintamallin viemisessä uusille markkinoille. Arvon alentumistestauksessa Lindexin rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä tasaista 2 %:n kasvutekijää.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt keskeiset muuttujat: 1. Ennustettu myyntikate, joka perustuu aikaisempien vuosien toteutuneeseen keskimääräiseen myyntikatteeseen ja sen kehitykseen 2. Ennustettu volyymin kasvu, joka perustuu arvioon olemassa olevien ja uusien Lindex-myyntälöiden myynnin kehityksestä 3. Diskonttaus korko, joka on määritetty

Konsernin liitetiedot

keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta. Diskonttauskoron osatekijät ovat markkinakohtainen riskitön korko, markkinariskipreemio, toimialakohtainen beta, vieraan pääoman kustannus ja omavaraisuusaste. Diskonttokorkona on Lindex-segmentillä käytetty 7,2%. Diskonttokorkona on Seppälä- ja Tavaratalo-segmentillä käytetty 7,0%.

Lindex-, Seppälä ja Tavarataloryhmäsegmentille on tehty herkkyyssanalyysit käyttämällä downside-skenaariota. Skenaarioissa myynnin kasvua pienennettiin suhteellisesti 1-25% johdon arviosta tai korkokantaa korotettiin 1-50%. Toteutettujen herkkyyssanalyysien perusteella eivät edellämainitut muutokset arvioidussa myynnin kasvussa tai diskonttauskorkokannan nousu johtaisi tilanteeseen, jossa yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät alittaisivat niiden kirjanpitoarvon. Arvonalentumistestausten perusteella ei ole tarvetta arvonalentumiskirjauksiin.

Aineettomat oikeudet

milj. euroa	2008	2007
Hankintameno 1.1.	36,4	20,2
Muuntoero +/-	-1,4	0,0
Yritysosotot 1.1.-31.12.		10,3
Muuntoerot 1.1.-31.12.		0,0
Lisäykset 1.1.-31.12.	10,3	2,9
Vähennykset 1.1.-31.12.	-1,0	-2,4
Siirrot erien välillä 1.1.-31.12.	0,2	5,4
Hankintameno 31.12.	44,4	36,4
Kertyneet poistot 1.1.	14,8	13,9
Muuntoero +/-	-0,4	0,0
Vähennysten poistot	-1,0	-2,5
Tilikauden poisto	6,6	3,3
Kertyneet poistot 31.12.	20,0	14,8
Kirjanpitoarvo 1.1.	21,6	6,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	24,5	21,6

Muut aineettomat hyödykkeet

milj. euroa	2008	2007
Hankintameno 1.1.	6,7	
Muuntoero +/-	-1,0	
Yritysosotot 1.1.-31.12.		6,7
Muuntoero +/-		0,0
Hankintameno 31.12.	5,7	6,7
Kertyneet poistot 1.1.	0,2	
Muuntoero +/-	-0,3	
Tilikauden poisto	2,6	0,2
Kertyneet poistot 31.12.	2,5	0,2
Kirjanpitoarvo 1.1.	6,5	
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,2	6,5

Aineettomat hyödykkeet yhteensä 758,5 844,5

13. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Maa- ja vesialueet

milj. euroa	2008	2007
Hankintameno 1.1.	38,8	39,9
Vähennykset 1.1.-31.12.	-1,9	-0,1
Siirrot erien välillä 1.1.-31.12.		-1,0
Hankintameno 31.12.	37,0	38,8
Kirjanpitoarvo 1.1.	38,8	39,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	37,0	38,8

Rakennukset ja rakennelmat

milj. euroa	2008	2007
Hankintameno 1.1.	199,9	191,1
Muuntoero +/-	-0,3	0,0
Lisäykset 1.1.-31.12.	29,1	10,0
Vähennykset 1.1.-31.12.	-4,5	-1,2
Siirrot erien välillä 1.1.-31.12.	1,0	
Hankintameno 31.12.	225,3	199,9
Kertyneet poistot 1.1.	63,8	59,0
Muuntoero +/-	0,0	0,0
Vähennysten poistot	-3,7	-1,2
Tilikauden poisto	7,1	6,0
Kertyneet poistot 31.12.	67,1	63,8
Kirjanpitoarvo 1.1.	136,1	132,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	158,2	136,1

Koneet ja kalusto

milj. euroa	2008	2007
Hankintameno 1.1.	189,5	139,1
Muuntoero +/-	-5,8	0,0
Yritysosotot 1.1.-31.12.		41,1
Muuntoero +/-		0,1
Lisäykset 1.1.-31.12.	34,1	21,6
Vähennykset 1.1.-31.12.	-14,0	-12,4
Siirrot erien välillä 1.1.-31.12.	-0,1	
Hankintameno 31.12.	203,8	189,5
Kertyneet poistot 1.1.	92,1	87,3
Muuntoero +/-	-1,9	0,0
Vähennysten poistot	-13,9	-12,4
Tilikauden poisto	31,4	17,1
Kertyneet poistot 31.12.	107,6	92,1
Kirjanpitoarvo 1.1.	97,5	51,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	96,2	97,5

Koneet ja kalusto yhteensä 96,2 97,5

Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot

milj. euroa	2008	2007
Hankintameno 1.1.	101,4	82,3
Muuntoero +/-	0,0	
Lisäykset 1.1.-31.12.	3,3	21,6
Vähennykset 1.1.-31.12.	-6,9	-2,4
Siirrot erien välillä 1.1.-31.12.	0,0	
Hankintameno 31.12.	97,8	101,4
Kertyneet poistot 1.1.	41,6	33,0
Vähennysten poistot	-6,8	-1,6
Tilikauden poisto	13,6	10,3
Kertyneet poistot 31.12.	48,5	41,6
Kirjanpitoarvo 1.1.	59,8	49,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	49,4	59,8

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

milj. euroa	2008	2007
Hankintameno 1.1.	144,5	79,1
Muuntoero +/-	0,0	0,0
Lisäykset 1.1.-31.12.	104,5	69,8
Siirrot erien välillä	-1,5	-4,4
Vähennykset	-0,7	
Hankintameno 31.12.	246,9	144,5
Kirjanpitoarvo 1.1.	144,5	79,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	246,9	144,5

Aineelliset hyödykkeet yhteensä 587,5 476,8

Helsingin tavaratalon Kasvu-projektiin ja Pietarin Nevski Centre -projektiin liittyviä korkokuluja on aktivoitu 5,5 milj. euroa tilikauden aikana. Aktivoidut korot sisältyvät erien Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat "Lisäykset 1.1.-31.12." ja Rakennukset ja rakennelmat "Lisäykset 1.1.-31.12." lukuihin.

milj. euroa	2008	2007
Hankintameno 1.1.	1,7	
Lisäykset 1.1.-31.12., rakennukset ja rakennelmat	1,0	
Lisäykset 1.1.-31.12., ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4,5	1,7
Hankintameno 31.12.	7,2	1,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	7,2	1,7

14. YHTEISYRITYKSET

	2008	2007
	Osuus	Osuus
	osakkeista %	osakkeista %
SIA Stockmann Centrs, Riika (kiinteistöyhtiö)	63,0	63,0
Arabian Liiketalo Oy, Helsinki		12,0
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi		
Fastighets Ab, Espoo	37,8	37,8
Kiinteistö Oy Raitinkartano, Espoo	15,6	15,6

Konsernitilinpäätökseen on sisällytetty konsernin omistusosuutta vastaava osuus sekä yhteisyritysten varoista ja veloista että tuotoista ja kuluista.

Yhteisyritysten varat ja velat

milj. euroa	2008	2007
Pitkäaikaiset varat	24,1	25,8
Lyhytaikaiset varat	2,3	2,4
Pitkäaikaiset velat	16,2	2,0
Lyhytaikaiset velat	0,5	15,5

Yhteisyritysten tuotot ja kulut

milj. euroa	2008	2007
Tuotot	4,3	3,7
Kulut	3,7	3,2

15. MYYTÄVISSÄ OLEVAT SIIJOITUKSET

milj. euroa	2008	2007
Kirjanpitoarvo 1.1.	6,5	6,5
Lisäykset 1.1.-31.12.	0,1	0,0
Vähennykset 1.1.-31.12.	0,0	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	6,6	6,5

Myytävissä olevat sijoitukset koostuvat noteeraamattomista osakkeista. Osakkeet esitetään hankintahintaisina, koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti määritettävissä. Tilinpäätöshetkellä konsernilla ei ole aikomusta luopua myytävissä olevista sijoituksista.

16. VAIHTO-OMAISUUS

milj. euroa	2008	2007
Aineet ja tarvikkeet	220,1	244,3
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	0,2	0,1
Yhteensä	220,3	244,4

Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu epäkurantin omaisuuden osalta 1,1 miljoonalla eurolla (2007 1,3 miljoonalla eurolla).

Konsernin liitetiedot

17. LYHYTAIKAISET SAAMISET

milj. euroa	Kirjanpito-	Käypä	Kirjanpito-	Käypä
	arvo	arvo	arvo	arvo
	2008	2008	2007	2007
Korolliset myyntisaamiset	52,2	52,2	98,8	98,8
Korottomat myyntisaamiset	23,7	23,7	66,2	66,2
Muut saamiset	31,4	31,4	22,7	22,7
Siirtosaamiset	28,2	28,2	21,6	21,6
Tuloverosaamiset	15,2	15,2	2,1	2,1
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	150,6	150,6	211,3	211,3

Myyntisaamisten kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa. Myyntisaamiin ja muihin lyhytaikaisiin saamiin liittyvän luottoriskin enimmäismäärä on niiden kirjanpitoarvo.

Korolliset myyntisaamiset sisältävät postimyyntiin kertaluottoja 50,0 milj. euroa vuonna 2008 ja 58,6 milj. euroa vuonna 2007. Näiden saamisten myyntihintaan sisältyvät osamaksulisät kirjataan korkotuottojen sijasta liikevaihtoon. Muut korolliset myyntisaamiset ovat Stockmann-tilin saamia, joiden korkotuotot kirjataan muiden kulujen vähennykseksi.

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät liittyvät jaksotettuihin vuosialennuksiin, henkilösivukuluihin ja korkoihin.

18. RAHAVARAT

milj. euroa	2008	2007
Käteinen raha ja pankkitilit	24,9	31,0
Rahoitusarvopaperit	10,3	2,2
Yhteensä	35,2	33,2

Rahavarat rahavirtalaskelmassa

milj. euroa	2008	2007
Rahavarat	35,2	33,2
Lyhytaikaiset shekkitililiimitit	-0,7	-14,6
Yhteensä	34,5	18,6

19. OMA PÄÄOMA

Osakepääoma ja ylikurssirahasto	Merkitty kauppa- rekisteriin	Osakkeiden lukumäärä	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun va-	Yhteensä
					paan oman pääoman rahasto	
milj. euroa						
1.1.2007		55 854 903	111,7	183,4		
Merkinnät avainhenkilöoptioilla 2000	28.2.					0,3
Merkinnät avainhenkilöoptioilla 2000	10.4.	18 000	0,0	0,2		2,8
Merkinnät avainhenkilöoptioilla 2000	14.5.	220 709	0,4	2,4		298,2
31.12.2007		56 093 612	112,2	186,0		301,3
Merkinnät kanta-asiakasoptioilla 2006	26.6.	364	0,0	0,0		137,4
Suunnattu osakeanti	26.6.	5 609 360	11,2		126,2	-2,1
Osakeantimenot					-2,1	433,5
31.12.2008		61 703 336	123,4	186,1	124,1	870,2

	2008	2007
Yhtiön hallussa olevat omat B-osakkeet	364 321	369 560
Hankintahinta, milj. euroa 31.12.	5,5	5,6

Yhtiö hankki vuonna 2000 yhteensä 413 000 omaa osaketta yhtiökokouksen 11.4.2000 antaman valtuutuksen nojalla. Osakkeita on käytetty 31.12.2008 mennessä yhteensä 48 679 kappaletta hallituksen ja johdon palkkioihin. Hallituksella ei ollut 31.12.2008 voimassaolevaa valtuutusta omien osakkeiden hankkimiseen. Yhtiökokous valtuutti 20.3.2007 hallituksen päättämään enintään 373 134 oman B-osakkeet luovuttamisesta yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutus on voimassa viisi vuotta.

Osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2008, rekisteröity	61 703 336
Osakkeet jakautuvat:	
A-osakkeisiin	26 582 049
B-osakkeisiin	35 121 287

Enimmäis- ja vähimmäisosakepääoma

Stockmann Oyj Abp:n yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäisosakepääoma on 75,0 milj. euroa ja enimmäisosakepääoma on 300,0 milj. euroa. Osakkeiden nimellisarvo on 2,00 euroa per osake. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

A- ja B-osakkeiden äänivaltaerot

Jokainen A-osake oikeuttaa yhtiökokouksessa äänestämään kymmenellä (10) äänellä ja B-osake yhdellä (1) äänellä.

Osakkeen muuntaminen

A-osake voidaan muuntaa B-osakkeeksi osakkeenomistajan vaatimuksesta, mikäli muuntaminen voi tapahtua osakelajien vähimmäis- ja enimmäismäärien puitteissa. Yhtiön osakkeiden muuntamista koskeva kirjallinen vaatimus on osoitettava yhtiön hallitukselle yhtiöjärjestyksessä määritellyllä tavalla.

Lunastusvelvollisuus

Osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä joko yksin tai yhdessä toisten osakkeenomistajien kanssa saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden osakkeet yhtiöjärjestyksessä määritellyllä tavalla.

Muut rahastot

milj. euroa	2008	2007
Vararahasto	0,2	0,2
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	124,1	
Käyvän arvon rahasto		0,5
Muut rahastot	45,3	43,9
Yhteensä	169,6	44,6

Vararahasto sisältää paikallisiin säännöksiin perustuvan vapaasta omasta pääomasta siirretyn osuuden. Muut rahastot sisältävät yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta muodostetun rahaston, joka on voitonjakokelpoista omaa pääomaa. Käyvän arvon rahasto sisältää rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset laskennallisella verovelalla vähennettynä.

Muuntoerot

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten konsolidoinnissa syntyneet oman pääoman muuntoerot ja ei-euromääräisten nettosijoitusten konsolidoinnista syntyneet muuntoerot.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on 13.2.2009 ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,62 euroa/osake. Lisäksi hallitus on ehdottanut yhtiökokoukselle, että hallitukselle annetaan valtuus maksaa harkintansa mukaan enintään 0,38 euron osinko osakkeelta myöhemmin vuoden 2009 aikana, jos Stockmannin taloudellinen tilanne tukee osingon maksua.

Osakeperusteiset maksut

IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardia on sovellettu vuoden 2006 avainhenkilöiden optio-ohjelmaan ja vuosien 2006 ja 2008 kanta-asiakasoptio-ohjelmiin.

Konsernin liitetiedot

Kanta-asiakasoptiot 2006

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 21.3.2006 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmannin kanta-asiakkaille. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti kanta-asiakkaille, joiden ostot 1.1.2006 – 31.12.2007 yhdessä samaan tiliin kohdistuvien rinnakkaiskorttien ostojen kanssa olivat yhteensä vähintään 6 000 euroa, annetaan vastikkeetta yhteensä enintään 2 500 000 optio-oikeutta. Vähintään 6 000 euron suuruisilla ostoilla kanta-asiakkaalle annetaan vastikkeetta 20 optio-oikeutta. Lisäksi jokaista täyttä 500 euroa kohti, jolla ostot ylittivät 6 000 euroa, kanta-asiakas saa kaksi optio-oikeutta lisää. Kanta-asiakasostot 31.12.2007 mennessä oikeuttavat merkitsemään yhteensä 1 998 840 optiota. Jokainen optio oikeuttaa merkitsemään yhden Stockmannin B- osakkeen. Osakkeen merkintähinta on yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä ajanjaksolla 1.2. – 28.2.2006 eli 33,35 euroa. Optioilla merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määrätymisjakson päättymisen jälkeisillä Stockmann Oyj Abp:n osingoilla osingonjaon täsmäytyspäivästä osakemerkintäpäivään saakka. Jäljellä olevat osakkeiden merkintäajat ovat 4.5.2009 – 31.5.2009 ja 2.5.2010 – 31.5.2010. Merkintähinta on hallituksen vuodelta 2008 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen 28,98 euroa. Jos osingonjaon lisäksi hallituksen valtuus osingon jakamiseksi käytetään täysmääräisenä, merkintähinta on 28,60 euroa. Keväällä 2008 merkittiin 1 373 846 Stockmann Oyj Abp:n kanta-asiakasoptiota. Vuoden 2008 merkintäaikana merkittiin kanta-asiakasoptioilla yhteensä 364 Stockmann Oyj Abp:n 2 euron nimellisarvoista B-osaketta.

Avainhenkilöoptiot 2006

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 21.3.2006 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmann-konsernin avainhenkilöille. Stockmann-konsernin johtoon tai keskijohtoon kuuluville avainhenkilöille sekä Stockmannin kokonaan omistamalle tytäryhtiölle annetaan yhteensä 1 500 000 kappaletta optio-oikeuksia. Optio-oikeuksista 375 000 merkitään tunnuksella 2006A, 375 000 tunnuksella 2006B, 375 000 tunnuksella 2006C ja 375 000 tunnuksella 2006D. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeudella 2006A on 1.3.2008 – 31.3.2010, optio-oikeudella 2006B 1.3.2009 – 31.3.2011, optio-oikeudella 2006C 1.3.2010 – 31.3.2012 ja optio-oikeudella 2006D 1.3.2011 – 31.3.2013. Osakkeiden merkintäaika ei kuitenkaan ala 2006B- ja 2006D-optio-oikeuksilla, jolleivät hallituksen ennen näiden optio-oikeuksien jakamista määrittämät konsernin taloudellisiin tavoitteisiin sidotut kriteerit ole täyttyneet. Ne optio-oikeudet 2006B ja 2006D, joiden osalta hallituksen määrittämät kriteerit eivät ole täyttyneet, raukeavat hallituksen päättämällä tavalla. Yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden Stockmann Oyj Abp:n B-sarjan osakkeen. Osakkeen merkintähinta on optio-oikeuksilla 2006A ja 2006B yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä 1.2. – 28.2.2006 lisätynä 10 prosentilla eli 36,69 euroa. Osakkeen merkintähinta optio-oikeuksilla 2006C ja 2006D on yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä 1.2. – 29.2.2008 lisätynä 10 prosentilla eli 31,02 euroa. Optio-oikeuksilla merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määrätymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Merkintähinnat ovat hallituksen vuodelta 2008 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen optio-oikeuksilla A ja optio-oikeuksilla B 32,32 euroa sekä optio-oikeuksilla C ja optio-oikeuksilla D 29,05 euroa. Jos osingonjaon lisäksi hallituksen valtuus osingon jakamiseksi käytetään täysmääräisenä, A- ja B-optio-oikeuksien merkintähinta on 31,94 euroa sekä C- ja D-optio-oikeuksien merkintähinta on 28,67 euroa.

Kanta-asiakasoptiot 2008

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 18.3.2008 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmannin kanta-asiakkaille. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti kanta-asiakkaille, joiden ostot 1.1.2008 – 31.12.2009 yhdessä samaan tiliin kohdistuvien rinnakkaiskorttien ostojen kanssa olivat yhteensä vähintään 6 000 euroa, annetaan vastikkeetta yhteensä enintään 2 500 000 optio-oikeutta. Vähintään 6 000 euron suuruisilla ostoilla kanta-asiakkaalle annetaan vastikkeetta 20 optio-oikeutta. Lisäksi jokaista täyttä 500 euroa kohti, jolla ostot ylittivät 6 000 euroa, kanta-asiakas saa kaksi optio-oikeutta lisää. Jokainen optio oikeuttaa merkitsemään yhden Stockmannin B-osakkeen. Osakkeen merkintähinta on yhtiön B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä ajanjaksolla 1.2. – 29.2.2008 eli 28,20 euroa. Optioilla merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määrätymisjakson päättymisen jälkeisillä Stockmann Oyj Abp:n osingoilla osingonjaon täsmäytyspäivästä osakemerkintäpäivään saakka. Osakkeiden merkintäajat ovat toukokuussa vuosina 2011 ja 2012. Merkintähinta on hallituksen vuodelta 2008 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen 26,23 euroa. Jos osingonjaon lisäksi hallituksen valtuus osingon jakamiseksi käytetään täysmääräisenä, merkintähinta on 25,85 euroa.

Hallitus ehdottaa 17.3.2009 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuoden 2008 kanta-asiakasoptioiden ehtoja muutetaan siten, että optioiden perusteella merkittävien osakkeiden merkintähinta on yhtiön B-osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä ajanjaksolla 1.2.2009. – 28.2.2009. Muilta osin optio-oikeuksia koskevat ehdot pysyisivät ennallaan.

Johdon osakepalkkiojärjestelmä on esitetty liitetiedossa 28.

Optioiden kauden aikaiset muutokset

	2008 Optioiden määrä	Merkintä- hintaa painotettuna keskiarvona euroa/osake	Merkintäjak- son vaihdolla painotettu keskikurssi euroa/osake	2007 Optioiden määrä	Merkintä- hintaa painotettuna keskiarvona euroa/osake	Merkintäjak- son vaihdolla painotettu keskikurssi euroa/osake
Avainhenkilöoptiot 2000						
Optioita ulkona tilikauden alussa				238 909		
Optioilla merkitty osakkeita tilikauden aikana				238 709	13,02	33,18
Optioita rauennut tilikauden aikana				200		
Optioita ulkona tilikauden lopussa				0		
Avainhenkilöoptiot 2006 Sarja A						
Optioita ulkona tilikauden alussa	375 000			347 000		
Optioita myönnetty tilikauden aikana				28 000		
Optioita ulkona tilikauden lopussa	375 000			375 000		
Avainhenkilöoptiot 2006 Sarja B						
Optioita ulkona tilikauden alussa	375 000			347 000		
Optioita myönnetty tilikauden aikana				28 000		
Optioita ulkona tilikauden lopussa	375 000			375 000		
Avainhenkilöoptiot 2006 Sarja C						
Optioita ulkona tilikauden alussa						
Optioita myönnetty tilikauden aikana	360 000					
Optioita ulkona tilikauden lopussa	360 000					
Avainhenkilöoptiot 2006 Sarja D						
Optioita ulkona tilikauden alussa						
Optioita myönnetty tilikauden aikana	360 000					
Optioita ulkona tilikauden lopussa	360 000					
Kanta-asiakasoptiot 2006						
Optioita ulkona tilikauden alussa						
Optioilla merkitty osakkeita tilikauden aikana	364	29,60	24,75			
Optioita myönnetty tilikauden aikana	1 373 846					
Optioita ulkona tilikauden lopussa	1 373 482					
Optiot yhteensä						
Optioita ulkona tilikauden alussa	750 000			932 909		
Optioilla merkitty osakkeita tilikauden aikana	364			238 709		
Optioita myönnetty tilikauden aikana	2 093 846			56 000		
Optioita rauennut tilikauden aikana				200		
Optioita ulkona tilikauden lopussa	2 843 482			750 000		

Konsernin liitetiedot

Vuoden 2006 avainhenkilöiden optio-ohjelman ja vuosien 2006 ja 2008 kanta-asiakasoptioiden keskeiset ehdot on esitetty seuraavassa taulukossa:

	2006A	2006B	2006C	2006D	Kanta-asiakas-optiot 2006	Kanta-asiakas-optiot 2008
Merkintäaika	1.3.08-31.3.10	1.3.09-31.3.11	1.3.10-31.3.12	1.3.11-31.3.13	2.5.08-31.5.08 4.5.09-31.5.09 2.5.10-31.5.10	2.5.11-31.5.11 2.5.12-31.5.12
Optioiden maksimimäärä	375 000	375 000	375 000	375 000	2 500 000	2 500 000
Myönnettyjen optioiden määrä 31.12.08	375 000	375 000	360 000	360 000	1 373 846	2)
Merkintähinta, euroa 1)	32,94	32,94	29,67	29,67	29,60	26,85
Oikeuden syntymisjaksoko	13.6.06- 28.2.08	13.6.06- 28.2.09	21.4.08- 28.2.10	21.4.08- 28.2.11	1.1.06- 31.12.07	1.1.08- 31.12.09
Sopimuksen syntymisehdot	-	Vuosien 2006-2008 ROCE- ja EBIT- tavoitteet	-	Vuosien 2008-2010 ROCE- ja EBIT- tavoitteet	-	-

1) Vähennetty maksetut osingot.

2) 2008 kanta-asiakasoptioita ei ole vielä annettu.

Myönnettyjen optioiden käypä arvo myöntämispäivänä on määritetty Black-Scholes -optiohinnoittelumallilla. Optio-ohjelman keskeiset ehdot on huomioitu arvostuksessa. Käypä arvo kirjataan kuluksi oikeuden syntymisjaksolle. Tilikaudella 1.1.-31.12.2008 optioiden vaikutus konsernin tulokseen oli 1,8 miljoonaa euroa. Arvioidut kulut, joita ei vielä ole kirjattu tulokseen, ovat 2,1 miljoonaa euroa.

Seuraavassa taulukossa esitetään Black-Scholes -arvonmäärittämissä käytetyt keskeiset oletukset:

	2006A I	2006B I	2006A II	2006B II	Kanta-asiakas-optiot 2006	2006C	2006D	Kanta-asiakas-optiot 2008
			tilikaudella	tilikaudella				
Myönnetty	13.6.2006	13.6.2006	2007	2007	1.4.2008	21.4.2008	21.4.2008	1)
Riskiton korko, %	3,3%	3,4%	4,1%	4,1%	3,1%	3,9%	4,0%	3,7%
Volatiliteetti, %	23,4%	22,7%	24,0%	23,7%	23,0%	27,9%	27,1%	28,3%
Arvioitu optioiden keskimääräinen voimassaoloaika (vuosina)	2,2	3,2	1,1	2,1	1,8	2,4	3,4	1,8
Osakehinta myöntämishetkellä, euroa	29,39	29,39	31,61	31,61	32,75	24,40	24,40	28,30
Myöntämispäivänä määritetty option käypä arvo, euroa	2,74	3,79	2,70	4,40	4,54	3,17	4,19	5,11

Volatiliteetti on arvioitu osakkeen historiallisesta volatiliteetista option voimassaoloaika vastavaltajalta ajalta.

1) 2008 kanta-asiakasoptioita ei ole vielä annettu

20. PITKÄAIKAISET VELAT, KOROLLINEN

Pitkäaikaiset velat	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
milj. euroa	2008	2008	2007	2007
Lainat rahoituslaitoksilta	755,7	755,7	855,4	855,8
Yhteensä	755,7	755,7	855,4	855,8

Pitkäaikaisten velkojen kirjanpitoarvo on laskettu käyttämällä efektiivisen koron menetelmää ja käypä arvo on määritetty diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöshetken markkinakorolla.

21. LYHYTAIKAISET VELAT

milj. euroa	Kirjanpito- arvo 2008	Käypä arvo 2008	Kirjanpito- arvo 2007	Käypä arvo 2007
Lainat rahoituslaitoksilta			13,1	13,1
Luotollinen shekkitaliliimiitti	0,7	0,7	14,6	14,6
Muut korolliset velat	19,3	19,3	22,4	22,4
Ostovelat	95,2	95,2	96,1	96,1
Muut lyhytaikaiset velat	43,3	43,3	66,3	66,3
Siirtovelat	80,5	80,5	91,0	91,0
Tuloverovelka	1,1	1,1	8,3	8,3
Yhteensä	240,1	240,1	311,8	311,8
joista korollisia	20,0		50,1	

Lyhytaikaisten velkojen käypä arvo vastaa niiden kirjanpitoarvoa
Siirtovelkojen olennaisimmat erät ovat jaksotetut henkilökulut ja postimyynnin palautusjaksotukset.

22. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2008 aikana

milj. euroa	1.1.2008	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssi- erot	Ostetut liike- toiminnot	31.12.2008
Laskennalliset verosaamiset						
Vahvistetut tappiot Johdannaisten ja muiden rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	2,2					2,2
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	0,0	0,0				0,0
Muut väliaikaiset erot	1,5	-0,1		-0,2		1,1
Yhteensä	5,3	-0,3		-0,5		4,5

Laskennalliset verovelat

Kertyneet poistoerot	21,7	4,6		-0,8		25,5
Jälleenhankintavaraus	5,2	-5,2				
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	5,3	0,4		0,0		5,7
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä	23,7	-2,1		-2,9		18,7
Vaihto-omaisuuden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisessä	1,1	-1,1		0,0		
Muut väliaikaiset erot	0,3	27,6	0,4	-0,1		28,2
Yhteensä	57,3	24,2	0,4	-3,8		78,1

Tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaatavaa, ovat 8,7 milj.euroa (2007 4,4 milj. euroa). Viron tytäryhtiön voitot, joista ei IAS 12 -standardin 52 A kohdan mukaan ole kirjattu laskennallista verovelkaa, ovat 24,5 milj.euroa (2007 33,0 milj. euroa). Ruotsin verokannan muutos vuonna 2008 28%:sta 26,3%:iin pienentää laskennallisen verovelan muutosta 1,6 miljoonaa euroa.

Konsernin liitetiedot

**Laskennallisten verojen muutokset
vuoden 2007 aikana**

milj. euroa	1.1.2007	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssi- erot	Ostetut liike- toiminnot	31.12.2007
Laskennalliset verosaamiset						
Vahvistetut tappiot	2,4	-0,3				2,2
Johdannaisten ja muiden rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon		0,0				0,0
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot				0,0	1,5	1,5
Muut väliaikaiset erot	0,0	0,0		0,0	1,5	1,6
Yhteensä	2,5	-0,2		0,0	3,0	5,3
Laskennalliset verovelat						
Kertyneet poistoerot	15,5	4,4		0,0	1,7	21,7
Jälleenhankintavaraus	5,2					5,2
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	5,5	-0,1				5,3
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä		0,0		-0,1	23,8	23,7
Vaihto-omaisuuden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisessä		-0,1		0,0	1,2	1,1
Muut väliaikaiset erot		0,0	0,3	0,0	0,0	0,3
Yhteensä	26,2	4,1	0,3	-0,1	26,7	57,3

**23. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT JA KÄYVÄT ARVOT IAS 39:N
MUKAISESTI RYHMITELTYNÄ**

milj. euroa	Kirjanpito- arvo 2008	Käypä arvo 2008	Kirjanpito- arvo 2007	Käypä arvo 2007
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Rahavarat	35,2	35,2	33,2	33,2
Johdannaissopimukset	8,3	8,3	1,0	1,0
Lainat ja muut saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset	1,6	1,6	1,7	1,7
Lyhytaikaiset saamiset, korolliset	52,2	52,2	98,8	98,8
Lyhytaikaiset saamiset, korottomat	74,9	74,9	109,4	109,4
Myytävissä olevat rahoitusvarat	6,6	6,6	6,5	6,5
Rahoitusvarat yhteensä	178,9	178,9	250,6	250,6
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Johdannaissopimukset	0,9	0,9	0,5	0,5
Jaksotettuun hankintamenoön kirjatut				
Pitkäaikaiset velat, korolliset	755,7	755,7	855,4	855,8
Lyhytaikaiset velat, korolliset	20,0	20,0	50,1	50,1
Lyhytaikaiset velat, korottomat	218,1	218,1	252,9	252,9
Rahoitusvelat yhteensä	994,7	994,7	1 159,0	1 159,3

Taseessa johdannaissopimukset sisältyvät seuraaviin ryhmiin: lyhytaikaiset saamiset, korottomat sekä lyhytaikaiset velat, korottomat.

24. ELÄKEVELVOITTEET

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt

AB Lindexin norjalaisella tytäryhtiöllä Lindex AS:llä on etuuspohjaisia eläkejärjestelyitä. Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt kattavat pääasiassa vanhuuseläkkeet ja leskeneläkkeet, joissa työnantajalla on velvoite maksaa elinikäinen eläke, joka on joko jokin prosenttiosuus palkasta tai määrätty summa. Vanhuuseläkeoikeus perustuu työsuhteen kestoon. Työntekijän on pitänyt olla mukana järjestelyssä tietyn ajan ansaitakseen oikeuden täyteen vanhuuseläkkeeseen. Joka vuosi työntekijä ansaitsee lisää eläkeoikeutta, mikä ilmoitetaan kauden aikana ansaittuina eläkkeinä ja eläkevelvoitteen lisäyksenä. Eläkejärjestely rahoitetaan työnantajan maksusuorituksilla. Konserni ei ennakoiki maksavansa mitään etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin vuonna 2009.

milj. euroa	2008	2007
Taseen etuuspohjainen eläkevelka määräytyy seuraavasti:		
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	0,3	1,5
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo		2,4
Varojen käypä arvo		-1,4
Ali-/Yliikate	0,3	2,5
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)		
	0,9	0,3
Sosiaaliturvamaksuvelka	0,2	0,4
Nettomääräinen velka	1,4	3,2

Tuloslaskelman etuuspohjainen eläkekulu määräytyy seuraavasti:

Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	0,2	0,2
Korkomenot	0,1	0,1
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto		-0,1
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)		0,0
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot		0,0
Tappiot/voitot järjestelyyn supistamisesta	-2,0	
Sosiaaliturvamaksu	0,0	0,0
Yhteensä	-1,7	0,1

Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto -0,1

Velvoitteen nykyarvon muutokset ovat seuraavat:

Velvoite tilikauden alussa	3,9	3,8
Työsuorituksesta johtuvat menot	0,1	0,2
Korkomenot	0,1	0,1
Vakuutusmatemaattiset tappiot (+) ja voitot (-)	-1,0	-0,1
Järjestelyjen supistamisesta johtuvat voitot (-) ja tappiot (+)	-1,9	
Kurssierot	-0,8	
Maksetut etuudet	-0,1	0,0
Velvoite tilikauden lopussa	0,3	3,9

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset ovat seuraavat:

Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden alussa	1,4	1,4
Varojen odotettu tuotto		0,1
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)		-0,2
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn		0,2
Järjestelyjen supistamisesta johtuvat voitot (-) ja tappiot (+)	-1,1	
Kurssierot	-0,3	
Maksetut etuudet		0,0
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden lopussa	1,4	

Järjestelyyn kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin

Oman pääoman ehtoiset instrumentit	29,5 %
Arvopaperit	44,4 %
Kiinteistöt	15,2 %
Rahat ja pankkisaamiset	7,9 %
Muut	2,9 %
Yhteensä	100%

Vakuutusmatemaattiset oletukset (%)	31.12.2008	31.12.2007
Diskonttaus korko	4,3 %	5,0 %
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	6,3 %	6,0 %
Tuleva palkankorotus oletus	4,5 %	4,0 %
Henkilöstön vaihtuvuus	0,5-8,0 %	2,0 %
Inflaatio	4,3 %	4,0 %

Määrät tilikaudelta, euroa	2008	2007
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	0,4	1,5
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo		2,4
Velvoitteen nykyarvo		-1,4
Ylikate (+) /Alikate (-)	0,4	2,5
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluviin varoihin	-0,8	-0,2
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyjen velkoihin		0,1

Tilikauden aikana Norjan kolmesta etuus pohjaisesta eläkejärjestelystä kaksi on päättynyt.

25. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralleottajana

Sitovien liikeloiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat minimivuokrat

milj. euroa	2008	2007
Yhden vuoden kuluessa	143,2	124,6
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	353,8	330,6
Yli viiden vuoden kuluttua	125,1	118,7
Yhteensä	622,1	573,8

Leasingsopimusten maksut

Yhden vuoden kuluessa	1,1	1,4
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	0,9	1,3
Yhteensä	2,0	2,8

26. VASTUUSITOUMUKSET

milj. euroa	2008	2007
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Annetut kiinnitykset	1,7	1,7
Pantatut arvopaperit	1,0	0,1
Yhteensä	2,7	1,8
Vastuut yhteensä		
Kiinnitykset	1,7	1,7
Pantit	1,0	0,1
Yhteensä	2,7	1,8

AB Lindexillä on keskeneräinen oikeudenkäynti, joka koskee Lindex-konsernin Saksan yhtiön noin 70 miljoonan euron suuristen tappioiden vähennyskelpoisuutta Ruotsin verotuksessa. Göteborgin kamarioikeus kumosi toukokuussa 2008 Lindexin lääninoikeudessa aikaisemmin saamat myönteiset päätökset. Lindex on valittanut kamarioikeuden päätöksestä Ruotsin hallitus oikeuteen.

Kiinteistöinvestoinnit

Stockmann-konserniin kuuluvat yhtiöt ovat velvollisia tarkistamaan vuosia 2005-2008 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään vähennyksiä, jos kiinteistön arvonlisäverovelvollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2017. Vastuun enimmäismäärä on 48,2 milj. euroa.

27. JOHDANNAISSOPIMUKSET

Johdannaissopimusten nimellisarvot

milj. euroa	2008	2007
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset tai ulkomaiseen tytäryhtiöön tehdyn nettosijoituksen suojaukset		
Valuuttatermiinit	36,2	41,4
Valuuttaoptiot		
- ostetut	0,6	4,1
- asetetut	0,6	4,1
Sähkötermiinit	2,4	1,5
Yhteensä	39,7	51,1

Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset

Valuutanvaihtosopimukset	9,8	10,2
Valuuttatermiinit	157,3	8,0
Sähkötermiinit	0,1	
Yhteensä	167,2	18,2

Johdannaissopimusten käyvät arvot

2008

milj. euroa	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset tai ulkomaiseen tytäryhtiöön tehdyn nettosijoituksen suojaukset			
Valuuttatermiinit	2,4	-0,1	2,3
Valuuttaoptiot			
- ostetut	0,2		0,2
- asetetut			
Sähkötermiinit		-0,5	-0,5
Yhteensä	2,6	-0,7	1,9

Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset

Valuutanvaihtosopimukset	0,4	0,0	0,4
Valuuttatermiinit	5,3	-0,2	5,2
Sähkötermiinit		0,0	0,0
Yhteensä	5,7	-0,2	5,5

2007

milj. euroa	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset tai ulkomaiseen tytäryhtiöön tehdyn nettosijoituksen suojaukset			
Valuuttatermiinit	0,4	-0,2	0,2
Valuuttaoptiot			
- ostetut	0,1		0,1
- asetetut		-0,1	-0,1
Sähkötermiinit	0,5	0,0	0,5
Yhteensä	1,0	-0,3	0,7

Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset

Valuutanvaihtosopimukset	0,0	-0,1	0,0
Valuuttatermiinit		-0,2	-0,2
Yhteensä	0,0	-0,3	-0,2

Kaikki tilinpäätöshetkellä 31.12.2008 avoinna olevat johdannaiset, paitsi sähköjohdannaiset, erääntyvät 1 vuoden kuluessa.

Valuutanvaihtosopimukset ja valuuttatermiinit on arvostettu käypään arvoon tilinpäätöspäivän markkinahintoihin. Valuuttaoptioiden käyvät arvot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinanoteerauksia ja Black&Scholes -optioarvostusmallia. Valuuttajohdannaisten käypien arvojen muutokset on kirjattu joko omaan pääomaan tai tuloslaskelmaan riippuen siitä, onko niihin sovellettu suojauslaskentaa. Sähköjohdannaisten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinahintoihin. Valuuttajohdannaissopimuksista ei aiheutunut tulosvaikutteisesti kirjattavaa suojauslaskentaan liittyvää tehottomuutta vuonna 2008. 0,03 miljoonaa euroa sähkötermiinien käyvistä arvoista on kirjattu omaan pääomaan suojauslaskentaan liittyvän tehottomuuden takia.

28. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin kuuluvat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä emoyritys ja tytär- ja yhteisyritykset. Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet on esitetty emoyhtiön liitetietojen osakkeet ja osuudet -osiossa. Lähipiiriin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

Johdon työsuhde-etuudet

milj. euroa	2008	2007
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet		
Toimitusjohtaja	0,6	0,8
Varatoimitusjohtaja	0,3	0,5
Muut konsernin johtoryhmän jäsenet	1,8	1,7
Hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot	0,4	0,3
Yhteensä	3,1	3,3

Palkat ja palkkiot*

tuhat euroa	2008	2007
Hallituksen jäsenille ja varajäsenille		
Bergh Kaj-Gustaf	42,5	38,5
Etola Erkki	54,5	50,5
Koivu Lasse		2,5
Liljeblom Eva	44,0	40,5
Niemistö Kari	43,5	40,0
Taxell Christoffer	82,0	75,0
Teir-Lehtinen Carola	43,0	40,0
Wiklund Henry	44,0	40,5
Yhteensä	353,5	327,5

*osakkeina maksettu 5 239 kpl vuonna 2008 (3 574 kpl vuonna 2007).

Avainhenkilöoptiot 2006

Konsernin johdolla oli 31.12.2008 236 000 kpl myönnettyjä optioita, joista 62 000 kpl oli toteutettavissa.

Kanta-asiakasoptiot 2006

Konsernin johdolla oli 31.12.2008 1 446 kpl vuoden 2006 kanta-asiakasoptioita, joista kaikki olivat toteutettavissa.

Johdon osakepalkkiojärjestelmä

Hallitus hyväksyi 24.4.2003 yhtiön johtoryhmän jäsenille vuosikannusteen täydennykseksi pitkän aikavälin osakepalkkiojärjestelmän, joka ulottui kahden vuoden jaksoissa vuoden 2006 loppuun. Osakepalkkiojärjestelmän toteutuminen oli sidottu konsernin pitkän aikavälin strategian mukaisen kehityksen toteutumiseen, ja sen mittareina olivat konsernin voitto ennen veroja ilman liiketoiminnan muita tuottoja sekä konsernin sijoitetun pääoman tuoton kehitys. Osakepalkkion toteutumista arvioitiin kahden vuoden jaksoissa. Vuonna 2007 maksettiin vuosien 2005-2006 yhteenlaskettujen tavoitteiden toteutumisen perusteella kaikille johtoryhmän jäsenille yhteensä 9 769 Stockmannin B-osaketta sekä 533 094,33 euroa rahana.

Johdon eläkesitoumukset

Konserniin johtoon kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajien eläkeiäksi on sovittu 60-63 vuotta. Konsernin johtoryhmän jäsenillä on oikeus jäädä eläkkeelle 60-63-vuotiaana. Näihin sitoumuksiin varaudutaan vuotuisilla maksuilla.

Muut lähipiiritapahtumat

milj. euroa	2008	2007
Maksetut vuokrat hallituksen jäsenten määräämisvallassa oleville yhtiöille	0,8	0,8
Maksetut vuokrat ovat markkinavuokria eikä vuokrasopimuksiin liity muitakaan poikkeuksellisia ehtoja.		

29. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty Stockmann Oyj Abp:n rahoitustoimintoon hallituksen hyväksymän ohjeiston mukaisesti. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on varmistaa konsernille kohtuuhintainen rahoitus kaikissa olosuhteissa ja vähentää markkinariskien vaikutuksia konsernin tulokseen ja taseeseen. Rahoitusjohdolle on määritetty yksityiskohtaisemmat toimintaohjeet, jotka sisältävät rahoitusriskien hallinnan periaatteet sekä likviditeetin ja vakuuksien hallinnan. Liiketoimintaryhmillä on erillinen ohje valuuttaposition suojauksesta sekä vakuuspolitiikasta.

Konsernin pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttariski, korkoriski, likviditeetti- ja jälleenrahoitusriski sekä vastapuoliriski. Ruotsalaisyrittäjä Lindex AB:n hankinnan jälkeen joulukuussa 2007 Stockmannin pääomarakenne muuttui olennaisesti, minkä seurauksena korko- ja valuuttapositiot kasvoivat merkittävästi. Konsernin rahoitusjohto vastaa Stockmann Oyj Abp:n toimitusjohtajan alaisuudessa konsernin rahoitusriskien hallinnasta ja suojaustoimenpiteistä. Stockmannin rahoitustoiminto toimii konsernin sisäisenä pankkina.

Konsernin taseessa olevat rahoitusriskit ja kaupallisiin kassavirtoihin liittyvät rahoitusriskit ja niihin liittyvät suojaukset raportoidaan hallitukselle neljännesvuosittain ja konsernijohdolle kuukausittain.

VALUUTTARISKI

Konsernin valuuttariski koostuu ulkomaan valuuttamääräisistä myynneistä ja ostoista sekä tase-eristä, kuten myös ulkomaan yksiköihin tehdyistä valuuttamääräisistä nettosijoituksista. Tärkeimmät myyntivaluutat ovat euro, Ruotsin kruunu, Venäjän rupla, Norjan kruunu, Viron kruunu, Latvian lati ja tärkeimmät ostovaluutat euro, Yhdysvaltain dollari, Ruotsin kruunu, Hongkongin dollari, Norjan kruunu ja Ison-Britannian punta. Vuonna 2008 valuuttamääräisen myynnin osuus konsernin koko myynnistä oli 46 prosenttia ja valuuttamääräisten ostojen osuus konsernin ostoista 18 prosenttia.

Transaktioriski

Stockmannin transaktioriski muodostuu konsernin liiketoimintayksiköiden myynteihin ja ostoihin liittyvistä valuuttavirroista sekä valuuttamääräisistä lainoista ja saamisista. Liiketoimintayksiköt ovat vastuussa tulevien valuuttamääräisten nettokassavirtojen ennustamisesta ja niihin liittyvän valuuttariskin hallinnasta. Liiketoiminnan kassavirtoihin liittyvän valuuttariskin hallinta perustuu 6 kuukauden ennakoituihin kassavirtoihin. Suojausaika on yleensä enintään 6 kuukautta ja yksittäisten valuuttojen suojausaste voi vaihdella välillä 0–100 %. Sopimuksiin perustuvia kassavirtoja voidaan suojata pidemmiksi ajoiksi.

Ulkomaiset tytäryhtiöt rahoitetaan ensisijaisesti paikallisessa valuutassa, jonka takia ulkomaisille tytäryhtiöille ei synny merkittävää transaktioriskiä. Stockmannin taseessa oleviin valuuttamääräisiin saamisiin ja velkoihin liittyvän valuuttariskin hallinnasta vastaa rahoitusjohto. Suojausaste voi vaihdella välillä 0–100 %.

Translaatoriski

Stockmann-konsernille aiheutuu translaatoriskiä, kun ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset muunnetaan euromääräisiksi konsernitalinpäätöksessä. Valuuttakurssimuutosten vaikutukset näkyvät valuuttamääräisten nettosijoitusten osalta konsernissa oman pääoman muuntoerona. Stockmann suojautuu oman pääoman translaatoriskiltä valikoidusti valuuttamääräisillä lainoilla tai johdannaisilla. Suojauspäätökset tekee Stockmann Oyj Abp:n toimitusjohtaja rahoitusjohtajan esityksestä, jossa on huomioitu mahdollisen suojaustoimen vaikutus konsernin tulokseen, taseeseen ja kassavirtoihin sekä suojauskustannukset.

Konsernin valuuttapositiot

2008 milj. euroa	SEK	LVL	EEK	RUB	LTL	NOK
Saamiset	701,5	9,2	3,0	25,2	6,3	10,7
Lainat rahoituslaitoksilta	-655,1	-0,3			0,0	-0,4
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	-2,5	-4,0	-15,4	-7,2	-0,2	-1,1
Valuuttapositio taseessa	43,9	5,0	-12,4	18,0	6,1	9,2

Tase-eriä suojaavat valuuttajohdannaiset	-76,6	-4,2				-5,1
Nettosijoitusta suojaavat valuuttalainat	42,3					
Nettopositio taseessa	9,6	0,7	-12,4	18,0	6,1	4,1

2007 milj. euroa	SEK	LVL	EEK	RUB	LTL	NOK
Saamiset	785,7	20,4	1,9	23,8	3,9	6,0
Lainat rahoituslaitoksilta	-826,3					-2,5
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	-4,3	0,0	-20,0	-9,9		-0,5
Valuuttapositio taseessa	-44,9	20,4	-18,0	13,9	3,9	3,0

Tase-eriä suojaavat valuuttajohdannaiset	5,4	-7,6				
Nettosijoitusta suojaavat valuuttalainat	48,7					
Nettopositio taseessa	9,2	12,8	-18,0	13,9	3,9	3,0

Kassavirtoja suojaavat valuuttajohdannaiset

milj. euroa	2008	2007
USD	33,1	36,9
NOK	-11,2	-18,5
HKD	6,1	8,4
Yhteensä	27,9	26,9

Euron valuuttakurssin vahvistuminen 5 prosenttiyksiköllä kaikkiin valuuttoihin nähden vaikuttaisi laskennallisesti tilinpäätöshetkellä 31.12.2008 Stockmannin tulokseen verojen jälkeen -0,7 miljoonaa euroa (2007: -0,7 miljoonaa euroa) ja omaan pääomaan verojen jälkeen -2,4 miljoonaa euroa (2007: -2,8 miljoonaa). Euron valuuttakurssin heikentyminen 5 prosenttiyksiköllä kaikkiin valuuttoihin nähden vaikuttaisi laskennallisesti tilinpäätöshetkellä 31.12.2008 Stockmannin tulokseen verojen jälkeen +0,8 miljoonaa euroa (2007: +0,8 miljoonaa euroa) ja omaan pääomaan verojen jälkeen +2,7 miljoonaa euroa (2007: +3,1 miljoonaa). Vaikutuksessa omaan pääomaan on huomioitu ulkomaalaisiin tytäryhtiöihin tehdyt nettosijoitukset.

KORKORISKI

Korkotason vaihtelut vaikuttavat konsernin korkokuluihin ja korkotuottoihin. Lindexin hankinnan jälkeen konsernin korkoriski on kasvanut merkittävästi korollisen velan kasvun takia. Konsernin korkoriskin hallinnan tavoitteena on vähentää korkotason muutosten aiheuttamaa epävarmuutta Stockmannin tulokseen. Korkoriskiä hallitaan hajauttamalla konsernin lainanottoa ja sijoituksia toisaalta eri maturiteetteihin ja toisaalta vaihtuva- ja kiinteäkorkoisin instrumentteihin. Laina- ja sijoitussalkun koronmääritysjakson keskimääräinen pituus on korkeintaan viisi vuotta. Korkoriskin hallinnassa voidaan käyttää korkojohdannaisia. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2008 lainat olivat pääsääntöisesti vaihtuvakorkoisia eikä korkojohdannaisia ollut käytössä.

Seuraavassa taulukossa on yhteenveto konsernin korollisen velan koronmuutoksen ajankohdasta tilinpäätöshetkellä 31.12.2007:

Ajankohta, jona koronmuutos

tapahtuu	< 1 vuosi	1-5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Vaihtuvakorkoiset				
- lainat rahoituslaitoksilta	877,5			877,5
Kiinteäkorkoiset				
- lainat rahoituslaitoksilta	5,4		0,2	5,7
- muut korolliset velat	22,4			22,4
Yhteensä	905,3		0,2	905,6

Markkinakorkojen nousu yhdellä prosenttiyksiköllä vaikuttaisi laskennallisesti tilinpäätöshetkellä 31.12.2008 Stockmannin tulokseen verojen jälkeen -4,1 miljoonaa euroa (2007: -5,0 milj. euroa). Vastaavasti markkinakorkojen lasku yhdellä prosenttiyksiköllä vaikuttaisi tilinpäätöshetkellä 31.12.2008 Stockmannin tulokseen verojen jälkeen +4,1 miljoonaa euroa (2007: +5,0 milj. euroa). Suoraan omaan pääomaan kirjattavia eriä ei ollut tilinpäätöshetkenä.

SÄHKÖN HINTARISKI

Index käyttää sähköjohdannaisia pienentääkseen tuleviin sähköhankintoihinsa liittyvää hintariskiä. Lindexin rahoituspolitiikan mukaan tulevien sähköhankintojen suojausaste on enintään 100 prosenttia seuraavan kolmen vuoden aikana. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2008 sähkön markkinahinnan 10 prosenttiyksikön muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta Stockmannin tulokseen tai omaan pääomaan verojen jälkeen.

LIKVIDITEETTI- JA JÄLLEENRAHOITUSRISKI

Jälleenaohitusriski tarkoittaa yrityksen riskiä joutua maksukyvyttömään tilaan likvidien varojen riittämättömyyden tai rahoituksen hankkimisvaikeuksien seurauksena. Rahoitusriskin minimoimiseksi konsernin lähivuosien rahoitustarpeet on katettu pitkäaikaisilla luottolimiiteillä. Lisäksi Stockmannilla on oltava riittävän suuri maksuvaranto. Stockmannin maksuvarannon tulee keskimäärin olla vähintään kuukauden liiketoiminnan kassastamaksuja vastaava määrä. Maksuvarantoon lasketaan kassavarat ja käyttämättömät sitovat ja ei-sitovat rahoitusresurssit.

Joulukuussa 2008 Stockmann järjesti pitkäaikaisen rahoituksensa tuleville vuosille. 1000 miljoonan euron suuruisen lainarahoituspaketin muut osapuolet olivat Varma, Pohjoismaiden Investointipankki NIB sekä neljän pankin konsortio. Rahoituspaketti koostuu osista, joiden maturiteetit ovat 3, 5 ja 7 vuotta. Konsernilla on myös sitovia pitkäaikaisia kahdenkeskisiä rahoituslimiittejä yhteensä 112,9 miljoonan euron edestä. Nämä rahoituslimiitit erääntyvät vuosina 2010, 2011 ja 2013. Näiden rahoituslimiittien lisäksi Stockmannilla on lyhytaikaisia sitovia luottosopimuksia yhteensä 58,5 miljoonan euron edestä sekä 362,5 miljoonan euron kotimainen yritystodistusohjelma.

Rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät

sitovat luottolimiittisopimukset

milj. euroa	2008	2007
Rahat ja pankkisaamiset	35,2	33,2
Luottolimiitti, erääntyy 2009		273,7
Luottolimiitti, erääntyy 2010	10,0	100,0
Luottolimiitti, erääntyy 2011	198,2	20,0
Luottolimiitti, erääntyy 2012	62,2	
Luottolimiitti, erääntyy 2013	62,9	
Luottolimiitti, erääntyy 2014	8,9	
Luottolimiitti, erääntyy 2015	8,9	
Luottolimiitti, erääntyy 2016	4,4	
Muut rahoituslimiitit	58,7	80,1
Yhteensä	449,5	507,0

Rahoitusvelkojen sopimuksiin perustuvat kassavirrat, jotka sisältävät rahoituskulut, olivat 31.12.2008 seuraavat:

milj. euroa	2009	2010	2011	2012	2013+	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	64,4	23,7	727,7	3,2	16,9	835,9
Muut korolliset velat	19,5					19,5
Ostovelat ja muut velat	218,1					218,1
Johdannaiset	0,5	0,3	0,0			0,9
Yhteensä	302,5	24,0	727,7	3,2	16,9	1 074,4

Rahoitusvelkojen sopimuksiin perustuvat kassavirrat, jotka sisältävät rahoituskulut, olivat 31.12.2007 seuraavat:

milj. euroa	2008	2009	2010	2011	2012+	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	71,9	862,3	1,4	30,7	0,3	966,6
Muut korolliset velat	22,4					22,4
Ostovelat ja muut velat	252,9					252,9
Johdannaiset	0,5					0,5
Yhteensä	347,7	862,3	1,4	30,7	0,3	1 242,4

LUOTTO- JA VASTAPUOLIRISKI

Myyntisaamiset sekä sijoituksiin ja johdannaissopimuksiin perustuvat saatavat altistavat konsernin luottoriskille. Sijoituksiin ja johdannaissopimuksiin liittyvää vastapuoliriskiä hallitaan hallituksen hyväksymien vastapuolilimiittien avulla. Johdannaissopimuksia tehdään vain vakavaraisiksi ja hyvän luottokelpoisuuden omaaviksi arvioitujen vastapuolten kanssa. Kassavarojen sijoituksia tehdään rahoitusinstrumentteihin, joiden arvioidaan olevan likvidejä ja omaavan alhaisen riskin. Konsernilla ei ole merkittävää kaupallisiin myyntisaataviin liittyvää luottoriskiä, koska saatavakannat koostuvat suuresta määrästä pieniä saatavia, ja asiakkaat ovat pääosin yksityishenkilöitä, joiden luottokelpoisuus on tarkistettu.

MYYNTISAAMISTEN IKÄANALYYSI

euroa	2008	2007
Erääntymättömät myyntisaamiset	62,1	140,9
1-30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	8,8	16,8
31-120 päivää erääntyneet myyntisaamiset	1,3	3,9
yli 120 päivää erääntyneet myyntisaamiset	3,7	3,5
Yhteensä	75,9	165,0

Myyntisaamiset ovat vähentyneet Stockmannin ja Nordean solmiman yhteistyösopimuksen takia. Tämä sopimus siirtää kanta-asiakastilien rahoituksen Nordealle. Myyntisaamisten kirjanpitoarvo vastaa niihin liittyvän luottoriskin enimmäismäärää. Myyntisaamisista on vuonna 2008 kirjattu arvonalentumista 1,9 miljoonaa euroa (2007: 1,9 miljoonaa euroa), joka kohdistuu yli 120 päivää erääntyneisiin myyntisaataviin. Kokemuksen perusteella Stockmann arvioi, että erääntymättömiin myyntisaataviin ei ole tarvetta tehdä arvonalentumista.

PÄÄOMARAKENTEEN HALLINTA

Konsernin tavoitteena pääomarakenteen hallinnassa on tehokas pääomarakenne, joka varmistaa konsernin toimintaedellytykset pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa toimialan volatilisuudesta riippumatta. Vaikka konsernilla ei ole luottolaitoksen antamaa julkista luottoluokitusta, konsernin tavoitteena on ylläpitää samantapainen pääomarakenne kuin muilla hyvän luottoluokituksen omaavilla vähittäiskauppaa harjoittavilla yhtiöillä. Konserni seuraa pääomarakenteensa kehitystä oman pääoman osuudella kokonaispääomasta (equity ratio). Ensivaiheessa yksinomaan vieraalla pääomalla rahoitettu Lindexin hankinta heikensi konsernin omavaraisuusastetta. Osa hankintaan käytetystä lainapääomasta maksettiin takaisin kesäkuun 2008 osakeannissa saaduilla varoilla. Stockmannin hallituksella on valtuutus yhtiön osakepääoman lisäkasvattamiseen yhteensä 9 390 640 osakkeella. Valtuutus on voimassa 17. maaliskuuta 2011 saakka. Strategisena tavoitteena on vähintään 40 prosentin omavaraisuusaste. Oman pääoman osuus kokonaispääomasta 31.12.2008 oli 39,0 % (31.12.2007 32,6 %).

30. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa sellaisia olennaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätöksen laadintaan.

Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS

	Viite	1.1.-31.12.2008 milj. euroa	% Lv	1.1.-31.12.2007 milj. euroa	% Lv
LIKEVAIHTO		711,3	100,0	713,5	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	2	35,9	5,0	22,6	3,2
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:					
Ostot tilikauden aikana		411,3		415,9	
Varastojen muutos, lisäys (-), vähennys (+)		2,5		-2,5	
Materiaalit ja palvelut yhteensä		413,9	58,2	413,4	57,9
Henkilöstökulut	3	143,1	20,1	137,1	19,2
Poistot ja arvonalentumiset	4	11,6	1,6	11,6	1,6
Liiketoiminnan muut kulut	5	107,2	15,1	99,3	13,9
		675,8	95,0	661,4	92,7
LIKEVOITTO		71,4	10,0	74,7	10,5
Rahoitustuotot ja -kulut	6	20,9	2,9	6,9	1,0
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		92,3	13,0	81,6	11,4
Satunnaiset erät	7				
Satunnaiset tuotot		14,9		18,2	
Satunnaiset kulut		-36,8		-2,5	
Satunnaiset erät yhteensä		-21,9	-3,1	15,7	2,2
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		70,3	9,9	97,3	13,6
Tilinpäätössiirrot	8	0,4	0,1	0,5	0,1
Tuloverot					
Tilikaudelta		5,1		25,4	
Edellisiltä tilikausilta		0,3		0,0	
Tuloverot yhteensä		5,4	0,8	25,4	3,6
TILIKAUDEN VOITTO		65,3	9,2	72,4	10,1

Emoyhtiön tase, FAS

VASTAAVAA	Viite	31.12.2008 milj. euroa	31.12.2007 milj. euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	9		
Aineettomat oikeudet		4,8	2,8
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		0,5	1,7
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		5,3	4,5
Aineelliset hyödykkeet	10		
Maa- ja vesialueet		10,9	12,4
Rakennukset ja rakennelmat		148,4	124,9
Koneet ja kalusto		4,0	6,8
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot		8,8	10,3
Muut aineelliset hyödykkeet		0,1	0,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		118,0	80,5
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		290,1	234,8
Sijoitukset	11		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		90,5	87,6
Muut osakkeet ja osuudet		17,5	17,5
Sijoitukset yhteensä		108,1	105,2
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		403,5	344,5
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus		72,8	75,4
Pitkäaikaiset saamiset			
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		932,1	880,0
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		932,1	880,0
Lyhytaikaiset saamiset	12		
Myyntisaamiset		16,0	93,5
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		145,8	204,3
Muut saamiset		6,4	2,3
Siirtosaamiset		20,7	1,2
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		189,0	301,4
Saamiset yhteensä		1 121,1	1 181,3
Rahavarat	13	8,3	4,7
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		1 202,2	1 261,4
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 605,6	1 605,9
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	14-15		
Osakepääoma		123,4	112,2
Ylikurssirahasto		186,3	186,3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		126,2	
Muut rahastot		43,7	43,7
Edellisten tilikausien voitto		91,8	94,5
Tilikauden voitto		65,3	72,4
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		636,8	509,2
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	16	67,5	67,9
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta		745,1	856,3
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		745,1	856,3
Lyhytaikainen vieras pääoma	17-18		
Ostovelat		49,7	50,7
Velat saman konsernin yrityksille		30,8	42,2
Muut velat		46,3	48,9
Siirtovelat		29,3	30,8
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		156,2	172,6
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		901,3	1 028,8
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 605,6	1 605,9

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

	2008	2007
	milj. euroa	milj. euroa
LIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Tilikauden voitto	65,3	72,4
Oikaisut		
Poistot	11,6	11,6
Liiketoiminnan muut tuotot	-18,6	-15,7
Muut oikaisut	22,2	0,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-20,9	-6,9
Tilinpäätössiirrot	-0,4	-0,5
Verot	5,4	25,4
Käyttöpääoman muutokset		
Myynti- ja muiden saamisten muutos	109,7	22,9
Vaihto-omaisuuden muutos	2,5	-2,5
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-3,3	-48,0
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-46,1	-4,9
Saadut korot	56,3	10,5
Maksetut verot	-20,1	-23,6
LIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA	163,6	41,1
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-69,9	-32,0
Ostetut tytäryhtiöosakkeet		-48,9
Aineellisten hyödykkeiden luovutustulot	5,3	
Investoinnit muihin sijoituksiin	0,0	0,0
Luovutustuotot muista sijoituksista	15,0	
Myönnettyt lainat	-16,8	-830,6
Saadut osingot	0,1	28,5
INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	-66,2	-883,0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Myönnettyjen lainojen muutos lisäys (-), vähennys (+)	-106,3	
Maksullinen osakeanti	134,6	5,8
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+) ja takaisinmaksut (-)	-9,3	-24,6
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-135,1	
Pitkäaikaisten lainojen nostot	117,6	870,4
Maksetut osingot	-75,2	-72,1
Saadut ja maksetut konserniavustukset	-20,2	20,8
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	-93,8	800,3
Rahavarojen muutos	3,6	-41,6
Rahavarat tilikauden alussa	4,7	46,2
Rahavarat tilikauden lopussa	8,3	4,7

Emoyhtiön liitetiedot

1. Laatumisperiaatteet

Stockmann Oyj Abp:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädännön mukaisesti.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin.

Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Rahoituksen kurssivoitot ja kurssitappiot on kirjattu nettomääräisinä muihin rahoitustuottoihin tai muihin rahoituskuluihin.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty välilliset verot, myönnettyt alennukset ja valuuttakurssierot.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään liiketoimintaan liittyvien pysyvien vastaavien myyntivoitot, liiketoimintojen myynnistä saadut korvaukset, ulkomaisille tytäryhtiöille toimitettujen palvelujen veloitus sekä luottokorttiyhteistyöstä saadut tuotot.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisina tuottoina ja kuluina esitetään saadut ja annetut konserniavustukset.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on välittöminä veroina kirjattu tilikauden tulosta vastaavat verot sekä aikaisemmilta tilikausilta maksuunpannut tai palautetut verot. Laskennallisia veroja ei sisällytetä emoyhtiön tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on arvostettu alkuperäiseen hankintamenuon, josta on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Tasearvoihin sisältyy lisäksi maa-alueiden ja rakennusten arvonorotuksia. Arvonorotukset on tehty vuosien 1950 ja 1984 välisenä aikana, ja ne perustuvat kiinteistöarvioijien silloisiin arvioihin. Arvonorotuksista ei tehdä poistoja.

Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden alkuperäiseen hankintamenuon ja arvioituun taloudelliseen käyttöaikaan seuraavasti:

- Aineettomat hyödykkeet 5 vuotta
- Liikearvo 5 vuotta
- Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot 5–10 vuotta
- Rakennukset 20–50 vuotta
- Koneet ja kalusto 4–10 vuotta
- Autot ja ATK-laitteet 3–5 vuotta

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostuksessa on käytetty alimman arvon periaatetta eli varasto on merkitty taseeseen hankintamenuon tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen luovutushinnan mukaiseen alimpaan arvoon. Vaihto-omaisuuden arvo on määritelty FIFO-menetelmää, painotetun keskihankintahinnan menetelmää tai vähittäishintamenetelmää käyttäen ja se sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot.

Rahoitusvälineet

Pysyvien vastaavien sijoitukset on arvostettu hankintahintaan tai, mikäli niiden käypä arvo on pysyvästi alentunut, tähän alimpaan arvoon.

Muut rahoitusarvopaperit on arvostettu hankintahintaan sitä alimpaan markkina-arvoon.

Valuutariskin suojaamiseksi tehtyihin johdannaissopimuksiin liittyvät kurssi- ja korkoerot on jaksotettu suoriteperiaatteen mukaisesti rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi.

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT**2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT**

milj. euroa	2008	2007
Konsernin sisäiset luovutusvoitot	14,9	
Muut luovutusvoitot	3,7	
Luottokorttiyhteistyöstä saadut tuotot	2,4	9,7
Liiketoiminnan muut tuotot	0,1	0,3
Vuokratuotot tytäryhtiöiltä	3,8	3,7
Konserniyrityksiltä laskutetut palvelut	10,9	8,9
Yhteensä	35,9	22,6

3. HENKILÖSTÖKULUT

milj. euroa	2008	2007
Toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa palkat ja palkkiot	0,9	1,3
Hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot	0,4	0,3
Muun henkilökunnan palkat	112,4	107,5
Sairasajan palkat	4,1	3,7
Eläkekulut	18,2	17,4
Muut henkilösivukulut	7,1	6,9
Yhteensä	143,1	137,1

Henkilöstö keskimäärin 5 238 5 157

Johdon eläkesitoumukset

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 60 vuotta. Näihin sitoumuksiin varaudutaan vuotuisin maksuin.

4. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

milj. euroa	2008	2007
Aineettomat oikeudet	1,1	1,3
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	1,8	1,8
Rakennukset ja rakennelmat	5,5	4,5
Koneet ja kalusto	3,2	4,0
Yhteensä	11,6	11,6

5. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

milj. euroa	2008	2007
Liikepaikkakulut	60,7	57,5
Markkinointikulut	13,5	11,8
Tavarankäsittelykulut	4,8	4,5
Luottotappiot	0,3	0,5
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	2,5	2,2
Muut kulut	25,3	22,8
Yhteensä	107,2	99,3

Tilintarkastajien palkkiot

milj. euroa	2008	2007
Tilintarkastus	0,2	0,2
Todistukset ja lausunnot	0,1	
Veroneuvonta	0,1	0,0
Muut palvelut	0,0	0,5
Yhteensä	0,3	0,8

6. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

milj. euroa	2008	2007
Ennako-osingot saman konsernin yrityksiltä	36,3	
Osinkotuotot	0,1	0,1
Korkotuotot korollista myyntisaamisista	4,5	7,9
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	51,3	11,6
Muut korkotuotot	0,2	0,3
Korko- ja muut rahoituskulut saman konsernin yrityksille	-1,9	-1,3
Korko- ja muut rahoituskulut konsernin ulkopuolisille	-50,5	-7,0
Kurssitappiot ja kurssivoitot (netto)	-19,3	-4,6
Yhteensä	20,9	6,9

7. SATUNNAISET ERÄT

milj. euroa	2008	2007
Saadut konserniavustukset	14,9	18,2
Annetut konserniavustukset	-36,8	-2,5
Yhteensä	-21,9	15,7

8. TILINPÄÄTÖSSIIRROT

milj. euroa	2008	2007
Suunnitelman mukaisten ja kirjattujen poistojen välinen erotus		
Aineettomat oikeudet	-0,1	0,1
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	0,1	0,1
Rakennukset	-21,1	-1,4
Koneet ja kalusto	1,3	1,7
Jälleenhankintavarausten muutos	20,1	
Yhteensä	0,4	0,5

PYSYVÄT VASTAAVAT**9. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET**

milj. euroa	2008	2007
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	7,2	9,0
Lisäykset 1.1.-31.12.	3,1	0,6
Vähennykset 1.1.-31.12.	-1,0	-2,4
Hankintameno 31.12.	9,3	7,2
Kertyneet poistot 1.1.	4,4	5,4
Vähennysten poistot	-1,0	-2,4
Tilikauden poisto	1,1	1,3
Kertyneet poistot 31.12.	4,5	4,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	4,8	2,8

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

milj. euroa	2008	2007
Hankintameno 1.1.	1,7	1,1
Lisäykset 1.1.-31.12.		0,7
Vähennykset 1.1.-31.12.	-1,2	
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,5	1,7

Aineettomat hyödykkeet yhteensä 5,3 4,5

Emoyhtiön liitetiedot

10. AINEELLISET HYÖDYKKEET

milj. euroa	2008	2007
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	6,5	7,5
Vähennykset 1.1.-31.12.	-1,5	-1,0
Hankintameno 31.12.	5,0	6,5
Arvonkorotukset 1.1. ja 31.12.	5,9	5,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	10,9	12,4

Rakennukset ja rakennelmat

milj. euroa	2008	2007
Hankintameno 1.1.	144,4	135,6
Lisäykset 1.1.-31.12.	29,1	10,0
Vähennykset 1.1.-31.12.	-3,6	-1,2
Hankintameno 31.12.	169,9	144,4
Kertyneet poistot 1.1.	46,1	42,8
Vähennysten poistot	-3,6	-1,2
Tilikauden poisto	5,5	4,5
Kertyneet poistot 31.12.	48,0	46,1
Arvonkorotukset 1.1. ja 31.12.	26,5	26,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	148,4	124,9

Koneet ja kalusto

milj. euroa	2008	2007
Hankintameno 1.1.	34,0	43,6
Lisäykset 1.1.-31.12.	0,4	0,7
Vähennykset 1.1.-31.12.	-8,2	-10,3
Hankintameno 31.12.	26,2	34,0
Kertyneet poistot 1.1.	27,3	33,5
Vähennysten poistot	-8,2	-10,3
Tilikauden poisto	3,2	4,0
Kertyneet poistot 31.12.	22,2	27,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	4,0	6,8

Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot

milj. euroa	2008	2007
Hankintameno 1.1.	21,0	20,8
Lisäykset 1.1.-31.12.	0,3	1,1
Vähennykset 1.1.-31.12.	-3,4	-0,8
Hankintameno 31.12.	17,9	21,0
Kertyneet poistot 1.1.	10,7	9,8
Vähennysten poistot	-3,4	-0,8
Tilikauden poisto	1,8	1,8
Kertyneet poistot 31.12.	9,1	10,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	8,8	10,3

Muut aineelliset hyödykkeet

milj. euroa	2008	2007
Hankintameno 1.1.	0,1	0,1
Lisäykset 1.1.-31.12.	0,0	
Vähennykset 1.1.-31.12.		0,0
Hankintameno 31.12.	0,1	0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,1	0,1

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

milj. euroa	2008	2007
Hankintameno 1.1.	80,5	52,9
Lisäykset 1.1.-31.12.	37,5	57,4
Vähennykset 1.1.-31.12.		-29,9
Hankintameno 31.12.	118,0	80,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	118,0	80,5

Aineelliset hyödykkeet yhteensä 290,1 234,8

Tasearvoihin sisältyvät arvonorotukset

milj. euroa	2008	2007
Tontit ja maa-alueet	5,9	5,9
Rakennukset	26,5	26,5
Yhteensä	32,4	32,4

Kiinteistöjen arvonorotukset on tehty vuosien 1950 ja 1984 välisenä aikana ja ne perustuvat kiinteistöarvioijien silloisiin arvioihin.

11. SIIJOITUKSET

milj. euroa	2008	2007
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	87,6	38,7
Lisäykset 1.1.-31.12.	3,0	48,9
Vähennykset 1.1.-31.12.	-0,1	
Kirjanpitoarvo 31.12.	90,5	87,6

Muut osakkeet ja osuudet

milj. euroa	2008	2007
Hankintameno 1.1.	17,5	17,5
Lisäykset 1.1.-31.12.	0,0	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	17,5	17,5

Sijoitukset yhteensä 108,1 105,2

SAAMISET

12. LYHYTAIKAISET SAAMISET

milj. euroa	2008	2007
Korolliset myyntisaamiset	2,3	40,1
Korottomat myyntisaamiset	13,7	53,4
Myyntisaamiset yhteensä	16,0	93,5

Saamiset saman konsernin yrityksiltä 145,8 204,3

Muut saamiset 6,4 2,3

Siirtosaamiset 20,7 1,2

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä 189,0 301,4

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

milj. euroa	2008	2007
Konsernimyyntisaamiset	2,2	5,6
Konsernikorkosaamiset	0,3	3,1
Konsernin osinkosaamiset	36,3	
Konsernilainasaamiset	76,3	122,9
Konsernitilisaamiset	16,0	54,4
Konserniavustussaamiset	14,9	18,2
Yhteensä	145,8	204,3

Siirtosaamisten olennaiset erät

milj. euroa	2008	2007
Jaksotetut vuosialennukset	0,3	0,4
Jaksotetut rahoitustuotot	5,3	0,0
Jaksotetut henkilösivukulut	0,7	0,6
Tuloverosaamiset	12,8	
Muut siirtosaamiset	1,6	0,1
Yhteensä	20,7	1,2

13. RAHAVARAT

milj. euroa	2008	2007
Rahoitusarvopaperit	5,1	0,1
Rahat ja pankkisaamiset	3,2	4,6
Rahavarat yhteensä	8,3	4,7

Rahoitusarvopapereiden hankintamenon ja markkina-arvon välinen ero

Rahoitusarvopaperit sisältävät pääasiassa julkisen kaupankäynnin kohteena olevia joukkovelkakirjoja.

milj. euroa	2008	2007
Markkina-arvo 31.12.	5,1	0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	5,1	0,1
Erotus		

14. OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET

milj. euroa	2008	2007
Osakepääoma		
A-osakkeet 1.1. ja 31.12.	49,1	49,1
Osakeanti	4,0	
A-osakkeet 31.12.	53,2	49,1
B-osakkeet 1.1.	63,1	62,2
Osakeanti	7,2	
Merkintä optiotodistuksilla	0,0	0,9
B-osakkeet 31.12.	70,2	63,1
Osakepääoma yhteensä	123,4	112,2
Ylikurssirahasto 1.1.	186,3	183,7
Merkintä optiotodistuksilla	0,0	2,6
Ylikurssirahasto 31.12.	186,3	186,3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.		
Osakeanti	126,2	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	126,2	
Muut rahastot 1.1. ja 31.12.	43,7	43,7
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	166,9	166,2
Osingonjako	-75,2	-72,1
Osakepalkkiot	0,1	0,4
Yhteensä	91,8	94,5
Tilikauden voitto	65,3	72,4
Oma pääoma yhteensä	636,8	509,2

Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.

milj. euroa	2008	2007
Muut rahastot	169,9	43,7
Voitto edellisiltä tilikausilta	91,8	94,5
Tilikauden voitto	65,3	72,4
Yhteensä	327,1	210,7

15. EMOYHTIÖN OSAKKEET

	kpl	kpl
Nimellisarvo 2,00 euroa		
A-osakkeita (à 10 ääntä)	26 582 049	24 564 243
B-osakkeita (à 1 ääni)	34 756 966	31 159 809
Omat B-osakkeet	364 321	369 560
Yhteensä	61 703 336	56 093 612

16. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

milj. euroa	2008	2007
Poistoero	67,5	47,8
Vapaaehtoiset varaukset		20,1
Yhteensä	67,5	67,9

17. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

milj. euroa	2008	2007
Lyhytaikaiset korolliset velat	20,4	22,4
Lyhytaikaiset korottomat velat	135,8	150,2
Yhteensä	156,2	172,6

Velat saman konsernin yrityksille

milj. euroa	2008	2007
Lyhytaikaiset muut velat konserniyrityksille, korollinen	27,9	37,1
Lyhytaikaiset ostovelat konserniyrityksille, koroton	0,3	0,8
Lyhytaikaiset muut velat konserniyrityksille, koroton	1,2	1,0
Lyhytaikaiset korkovelat konserniyrityksille, koroton	0,1	
Konserniavustusvelat	0,9	
Lyhytaikaiset siirtovelat konserniyrityksille, koroton	0,6	3,2
Yhteensä	30,8	42,2

18. SIIRTOVELKOJEN OLENNAISET ERÄT

milj. euroa	2008	2007
Jaksotetut henkilökulut	22,2	24,0
Jaksotetut korkokulut	1,3	3,5
Lainanjärjestelykulut	4,8	
Verovelat	0,2	2,1
Osinkovelat	0,3	0,3
Muut siirtovelat	0,5	1,0
Yhteensä	29,3	30,8

19. ANNETUT VAKUUKSET

milj. euroa	2008	2007
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Annetut kiinnitykset	1,7	1,7
Yhteensä	1,7	1,7

Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet

Vuokratakaukset	40,2	33,5
Muut takaukset	26,3	21,0
Yhteensä	66,5	54,6

Annetut vakuudet yhteensä

Kiinnitykset	1,7	1,7
Takaukset	66,5	54,6
Yhteensä	68,1	56,3

20. MUUT VASTUUT

Leasingvastuut

Tilikaudella 2008/2009 maksettavat	5,9	6,4
Myöhemmin maksettavat	14,5	16,9
Yhteensä	20,4	23,3

Kiinteistöinvestoinnit

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan vuosia 2005-2008 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään vähennyksiä, jos kiinteistön arvonnäköalaverovalvonnainen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2017. Vastuun enimmäismäärä on 39,3 milj. euroa.

21. ELÄKEVASTUUT

Emoyhtiön eläkevastuut on vakuutettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkevastuut on kokonaan katettu.

Emoyhtiön liitetiedot

Osakkeet ja osuudet

Konserniyritykset

	Luku- määrä	Osuus osakkeista %	Osuus äänivallasta %	Va- luutta	Kirjanpito- arvo tuhatta euroa	Oma pääoma tuhatta euroa
Emoyhtiön omistamat						
Oy Hobby Hall Ab, Helsinki	120 000	100	100	EUR	18 802	14 868
Seppälä Oy, Helsinki	30 000	100	100	EUR	5 046	13 009
Stockmann AS, Tallinna	16 200	100	100	EEK	1 022	25 513
SIA Stockmann, Riika	1 615 500	100	100	LVL	4 831	7 253
SIA Stockmann Centrs, Riika	31 500	63	63	LVL	116	1 394
Oy Stockmann Russia Holding Ab, Helsinki	4 000	100	100	EUR	796	1 071
Z-Fashion Finland Oy, Helsinki	50	100	100	EUR	8	359
Oy Suomen Pääomarahoitus- Finlands Kapitalfinans Ab, Helsinki	1 000	100	100	EUR	1 682	2 252
UAB Stockmann, Vilna	52 000	100	100	LTL	1 510	-1 903
Stockmann Sverige AB, Tukholma	100 000	100	100	SEK	48 843	12 735
Kiinteistö Oy Mannerheimintien Pysäköintilaitos, Helsinki	300	100	100	EUR	3 030	1 175
Kiinteistö Oy Friisinkeskus II, Espoo	1 948	97	97	EUR	612	729
Kiinteistö Oy Muuntajankatu 4, Helsinki	50	100	100	EUR	3 272	2 190
Kiinteistö Oy Stävö, Helsinki	50	100	100	EUR	9	9
Oy Hullut Päivät-Galna Dagar Ab, Helsinki	40	100	100	EUR	11	11
Espoon Autotalo Oy, Espoo	400	100	100	EUR	463	35
TF-Autokeskus Oy, Vantaa	600	100	100	EUR	455	294
Emoyhtiön omistamat konserniyritykset yhteensä					90 508	80 994

	Luku- määrä	Osuus osakkeista %	Osuus äänivallasta %	Va- luutta	Kirjanpito- arvo tuhatta euroa	Oma pääoma tuhatta euroa
Tytäryhtiöiden omistamat						
ZAO Kalinka-Stockmann, Moskova	583 450	100	100	RUB	3 561	4 200
ZAO Stockmann, Moskova	2 000	100	100	RUB	587	-20 701
Oy Stockmann Russia Finance Ab, Helsinki	40 000	100	100	EUR	784	2 112
Bullworker Myynti Oy, Helsinki	100	100	100	EUR	8	484
Hobby Hall AB, Tukholma	1 000	100	100	SEK	22	8
ZAO Kalinka-Stockmann STP, Pietari	100	100	100	RUB	32	3 869
OOO Stockmann Stp Centre, Pietari	5	100	100	RUB	13 037	7 996
TOV Stockmann, Kiova	1	100	100	EUR	106	-254
AB Lindex, Göteborg	68 750 000	100	100	SEK	738 055	69 572
AB Lindexin omistamat tytäryhtiöt						
Lindex Sverige AB, Göteborg	36 000	100	100	SEK		
Lindex AS, Oslo	200 000	100	100	NOK		
Lindex Oy, Helsinki	13 000	100	100	EUR		
Lindex Oü, Tallinna		100	100	EEK		
Lindex SIA, Riika		100	100	LVL		
Lindex UAB, Vilna		100	100	LTL		
Lindex s.r.o, Praha	200	100	100	CZK		
AB Espevik, Alingsås	1 000	100	100	SEK		
Espevik i Sverige AB, Göteborg	400 000	100	100	SEK		
Lindex H.K. Ltd, Hong Kong	9 900	99	99	HKD		
Shanghai Lindex Consulting Company Ltd, Shanghai		100	100	CNY		
Lindex Financial Services AB, Göteborg	13 230	100	100	SEK		
Lindex India Private Ltd, New Delhi	10 000	100	100	INR		
It will be fit AB, Göteborg	1 000	100	100	SEK		
Tytäryhtiöiden omistamat konserniyritykset yhteensä					756 194	67 287
Konserniyritykset yhteensä					846 702	148 281

	Luku- määrä	Osuus osakkeista %	Va- luutta	Kirjanpito- arvo tuhatta euroa
Yhteisyritykset				
Kiinteistö Oy Raitinkartano, Espoo	1 029	15,6	EUR	5 015
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab, Espoo	3 125	37,8	EUR	5 657
Yhteisyritykset yhteensä				10 672

Yhteisyritysten osakkeet esitetään konsernissa siten, että osakkeiden sijaan konsernin omistusosuutta vastaava osuus yhteisyritysten varoista ja veloista yhdistellään konsernitaseeseen.

Muut yritykset

	Luku- määrä	Osuus osakkeista %	Va- luutta	Kirjanpito- arvo tuhatta euroa
Emoyhtiön omistamat				
Kiinteistö Oy Raitinkartano, Espoo	1 029	15,6	EUR	5 533
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab, Espoo	3 125	37,8	EUR	6 242
Oy Kamppiparkki Ab, Helsinki	50	6,1	EUR	1 556
Tuko Logistics Oy, Kerava	600	10,0	EUR	3 763
Muut				453
Muut emoyhtiön omistamat yritykset yhteensä				17 546

Emoyhtiön voitonjakoehdotus

Emoyhtiön taseen mukaiset jakokelpoiset varat olivat 31.12.2008 327,1 miljoonaa euroa.

Emoyhtiön taseen 31.12.2008 mukaan seuraavat summat ovat yhtiökokouksen käytettävissä

- edellisten vuosien käytettävissä olevat voittovarot, jotka sisältävät käyttörahaston sekä sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston	261 763 256,80
-tilikauden voitto	<u>65 301 197,01</u>
	327 064 453,81

Hallitus ehdottaa, että mainittu määrä käytetään seuraavasti:

- ulkopuolisessa omistuksessa oleville 61 339 015 osakkeelle maksetaan vuodelta 2008 osinkoa 0,62 euroa osakkeelta	38 030 189,30
- käyttörahastoon, sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon ja voittovarojen tilille jätetään	<u>289 034 264,51</u>
	327 064 453,81

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle hallitukselle annettavaksi valtuutukseksi maksaa harkintansa mukaan enintään 0,38 euroa osinkoa osakkeelta myöhemmin vuoden 2009 aikana, jos Stockmannin taloudellinen tilanne tukee osingon maksua. 23 308 825,70

Helsingissä helmikuun 13. päivänä 2009

Hallituksen ja toimitusjohtajan toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

HALLITUS

Christoffer Taxell

Kaj-Gustaf Bergh

Erkki Etola

Eva Liljeblom

Kari Niemistö

Carola Teir-Lehtinen

Henry Wiklund

TOIMITUSJOHTAJA

Hannu Penttilä

Tilintarkastuskertomus

Stockmann Oyj Abp:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Stockmann Oyj Abp:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2008. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsitksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 16. helmikuuta 2009

Jari Härmälä
KHT

Henrik Holmbom
KHT

